

การศึกษาเกี่ยวกับกีฬามวยไทย

ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาโท

ของ

มงคล คำเมือง

11 พ.ค. 2535

เสนอขอมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2532

จัดพิมพ์เป็นขอมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาเกี่ยวกับกีฬามวยไทย

บทคัดย่อ

ของ

มงคล คำเมือง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2532

มวยไทยมีปรากฏแล้วในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีและแสดงบทบาทในแง่ประเพณีแห่งการละเล่น เพื่อการเฉลิมฉลองในงานเทศกาลและในแง่ศิลปะของการต่อสู้ เมื่อเผชิญกับศัตรูในยามสงคราม เพราะอาวุธที่ใช้ในสมัยนี้จะเป็นอาวุธประจำกาย เช่น หอก คาน และมีค พร้อมทั้งอาวุธที่เป็นอวัยวะของร่างกาย เช่น หมัด ศอก เข่า และเท้าที่ใช้เตะ ตี ซึ่งเรียกว่า มวยไทย ทั้งนี้จะมีสำนักให้การอบรมและสั่งสอนมวยไทยในหัวเมืองต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เด่นมากที่สุด คือสำนักที่เมืองฉะบุรี

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มวยไทยได้มีบทบาทในแง่การละเล่นเพื่อการเฉลิมฉลอง เช่น การแสดงในงานวัดซึ่งมีมากขึ้นและสำหรับศิลปะของการต่อสู้ซึ่งสำคัญกว่า สมัยกรุงสุโขทัย เพราะมีสงครามกับพม่ามากกว่า จนได้เกิดตำนานของนายขนมต้มนักมวยไทย ที่สู้กับพม่าจนชนะได้หลายคน อนึ่ง มวยไทยยังเป็นศิลปะของการต่อสู้สำหรับทหารองครักษ์ หรือทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์เช่นเดียวกับสมัยสุโขทัยและได้มีส่วนฝึกอบรมและสั่งสอนมวยไทยในหัวเมืองต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

ครั้นเข้าสู่สมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น มวยไทยก็ยังมีความเหมือนสมัยกรุงศรีอยุธยา และเมื่อก้าวเข้าสู่ยุคปัจจุบัน มวยไทยได้แปรเปลี่ยนรูปลักษณะสู่การแข่งขัน และการกีฬามากขึ้น จนกระทั่งได้มีการจัดการแข่งขันทั้งที่เป็นระบบและไม่เป็นระบบ เช่น การแข่งขันชมมวยตามประเพณีของการเฉลิมฉลองของเทศกาลและการแข่งขันที่เวทีที่ได้จัดตั้งขึ้น โดยราชการอนุมัติคือเวทีราชดำเนินและเวทีลุมพินีในเขตกรุงเทพมหานคร และเวทีประจำท้องถิ่นต่าง ๆ ที่ให้ขออนุญาตจัดการแข่งขันเป็นต้น

มวยไทยได้วิวัฒนาการจากรูปแบบของศิลปะของการต่อสู้จนกลายเป็นกีฬาสมัครเล่น และกีฬาอาชีพ กระทั่งได้มีองค์กรรับรองคือ สมาคมมวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทย และสมาคมมวยอาชีพแห่งประเทศไทย โดยมีการจัดการแข่งขันและจัดเป็นธุรกิจในเชิงศิลปะของการแสดงและเพื่อการบันเทิงอีกด้วย ทั้งนี้ได้มีการถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์เพื่อเสนอเป็นการสนทนากาให้แก่ประชาชนอีกด้านหนึ่งด้วย

ในด้านการศึกษานั้น วิชามวยไทยได้เป็นกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษา เช่น วิทยาลัยพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น

ปัจจุบันนี้ มวยไทยได้กลายเป็นกีฬาสากลเมื่อประเทศญี่ปุ่นได้นำไปดัดแปลงและ
แข่งขันเป็นคิกบ็อกซิ่ง และประเทศในยุโรปและอเมริกาเหนือได้มีสำนักการฝึกสอนและอบรม
มวยไทยโดยมีคนไทยเป็นครูสอน และได้จัดให้มีการแข่งขันระหว่างมวยไทยด้วยกันและมวยไทย
กับการต่อสู้ประเภทอื่นในประเทศต่าง ๆ ของภูมิภาคเหล่านั้นด้วย

จึงกล่าวได้ว่ามวยไทยได้แสดงออกถึงประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งได้เผยแพร่
สู่วัฒนธรรมสากล อันสมควรได้รับการอนุรักษ์และส่งเสริมเพื่อความหวงแหนและภาคภูมิใจของ
ชาวไทย ทั้งรุ่นปัจจุบันและอนุชนสืบไป

A STUDY ON THAI BOXING

AN ABSTRACT

BY

MONGKON KUMMUANG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

May 1989

Thai boxing existed during Sukhothai Dynasty expressing the role of the folk-play custom of celebrating festivals and the art of self defense when fighting enemies at war times. Thai warriors were equipped with spears, swords, knives, and body extremities for Thai boxing as fists, elbows, knees, and kicking feet. There were several Thai boxing training centers with the best known of them in Lopburi.

During Ayudhaya Dynasty, Thai boxing played the same roles, but with much more intensity, especially the art of self defense because of wars with Burma. The story of a Thai boxer named Nai Khanomtom became a legend as he fought against Burmese opponents and won several fights by the Thai boxing style. Still, Thai boxing was trained for the Royal Guards and security officers as it was done during Sukhothai Dynasty. There were quite many Thai boxing training centers in this period.

At the beginning of Dhonburi and Rathanakhosin Dynasties, Thai boxing played the same roles as the past. However, at present times Thai boxing has become a sport for competitions with or without systematic organizations. In Bangkok, Thai boxing has been alternately organized for competitions at Rajadamnern Stadium and Lumpinee Stadium daily.

The development of Thai boxing crossed over the art of self defense to an amateur sport and a professional one with supporting agencies of the Amateur Thai Boxing Association of Thailand and the Professional Boxing Association of Thailand. The sport has been organized for business of art shows and entertainments which have been live on television for public recreation, as well.

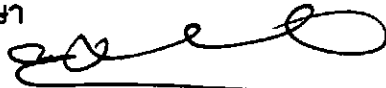
For educational purposes, a subject of Thai boxing has been in the curriculums of secondary education and higher education, especially in the physical education teachers training institutes, such as the Colleges of Physical Education, Srinakharinwirot University, Chulalongkorn University, and Khasetsart University.

At present, Thai boxing has become an international sport as Japan has adapted and organized Thai boxing into Kick boxing. Besides, European and North American countries have set up several Thai boxing training centers with Thai boxing coaches. There have been a few competitions between Thai boxing, Kick boxing, and other boxing styles as organized nationally and internationally.

In conclusions, Thai boxing shows its heritage of the national custom and culture with an expansion to international cultures. The property of Thai boxing should and has to be preserved and promoted as a value and prides of the nation for the appreciation of Thai people at present and the next and coming generations.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานินทน์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

(ผศ.อุดม ใจพา)

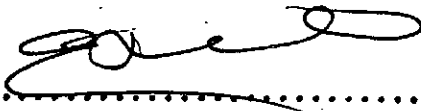
..... กรรมการ

(ผศ.เทเวศร์ พิริยะพณท์)

..... กรรมการ

(อ.สุภาพร ชนะชานันท์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผศ.อุดม ใจพา)

..... กรรมการ

(ผศ.เทเวศร์ พิริยะพณท์)

..... กรรมการ

(อ.สุภาพร ชนะชานันท์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ.แมน เจริญชัย)

บัณฑิตวิทยาลัยขอเปิดให้รับปฏิญานินทน์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่...27.....เดือน...เมษายน.....พ.ศ. 2532

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์อุทุม พินทา
ประธานคณะกรรมการทำปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เทเวศร์ ทิริยะพจน์ท์ และอาจารย์สุภาพร
ชนะชานันท์ กรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย
ความสำเร็จทั้งหมดของผู้วิจัย ขอมอบแด่พ่อและแม่ผู้เป็นหลักชัยแห่งชีวิตตลอดมา

มงคล คำเมือง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
	ความหมายของ "วัฒนธรรม"	8
	ความหมายของกีฬา - มวยไทย	11
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย	14
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ	20
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	22
	ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	22
	ข้อมูลประเภทเอกสาร	22
	ข้อมูลประเภทบุคคล	22
	แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร	23
4	การวิเคราะห์ข้อมูล	24
	ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย	
	(พ.ศ. 1790 - 1893)	24
	จุดมุ่งหมายของการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย	25
	วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย	27

รูปแบบของการต่อสู้มวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย	28
การจัดการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย	28
ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา	
(พ.ศ. 1893 - 2310)	28
จุดมุ่งหมายในการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา	35
วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา	36
รูปแบบของการต่อสู้มวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา	38
การจัดการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา	41
ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี	42
จุดมุ่งหมายในการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี	53
วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี	53
รูปแบบของการต่อสู้มวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี	56
การจัดการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี	56
ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	
(พ.ศ. 2325 - ปัจจุบัน)	57
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (พ.ศ. 2325 - 2352	
ครองราชย์ 27 ปี)	58
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (พ.ศ. 2352 - 2367	
ครองราชย์ 15 ปี)	58
พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2367 - 2394	
ครองราชย์ 27 ปี)	59
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2394 - 2411	
ครองราชย์ 17 ปี)	59

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2411 - 2453 ครองราชย์ 42 ปี)	60
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2453 - 2468 ครองราชย์ 15 ปี)	62
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2468 - 2477 ครองราชย์ 9 ปี)	63
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (พ.ศ. 2477 - 2489 ครองราชย์ 12 ปี)	63
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (พ.ศ. 2489 - ปัจจุบัน)	65
จุดมุ่งหมายในการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	66
วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	67
รูปแบบของการต่อสู้มวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	71
การจัดการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	73
การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย ในปัจจุบัน	78
กติกาการแข่งขัน	78
กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ	79
ผู้ตัดสิน ผู้ชมการแข่งขัน ผู้จัดการค่ายมวย ผู้จัดรายการ นายสนามมวย ผู้ฝึกสอน	81
การศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นศิลปะ การต่อสู้ประจำชาติและเป็นกีฬาอาชีพ	88
หลักสูตรการศึกษาของไทย	88

การจัดการแข่งขันและเผยแพร่กีฬามวยไทยในปัจจุบัน	91
ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้ เป็นศิลปการต่อสู้ประจำชาติและเป็นกีฬาอาชีพ จากผู้เกี่ยวข้อง ในวงการกีฬาและวงการกีฬามวยไทย	93
การศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคต	94
กีฬามวยไทยเป็นกีฬาหรือธุรกิจ	94
ผู้มีอาชีพชกมวยไทย	95
ค่านิยมของคนไทยต่อกีฬามวยไทยในปัจจุบัน	96
บทบาทกีฬามวยไทยในการพัฒนาชาติ	97
ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคตจาก ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการกีฬามวยไทย	99
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
สรุป	101
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	121
ประวัติย่อของผู้วิจัย	262

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การกีฬาที่ได้รับการสนับสนุนระหว่าง พ.ศ. 2484 - 2487	64
2 การจัดการแข่งขันกีฬามวยไทยในกรุงเทพฯ และจังหวัดรอบ ๆ กรุงเทพฯ มีทั้งหมด 6 สนาม	92

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กีฬามวยไทยเป็นกีฬาประจำชาติอย่างหนึ่งของไทยเรา ที่เป็นมรดกตกทอดกันมาช้านานแล้ว ทั้งแก่งสุโขทัยเป็นราชธานี จนกระทั่งมาถึงสมัยปัจจุบัน ซึ่งกีฬามวยไทยได้ถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หลาย ๆ ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

กีฬามวยไทยเป็นศิลปะของการต่อสู้ด้วยอาวุธประจำกายที่มีอยู่ คือ หัก เขม เข่า ศอก ซึ่งบุคคลที่จะใช้อาวุธได้ก็จะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ทั้งศาสตร์และศิลป์ของกีฬามวยไทย

ในอดีตกีฬามวยไทยถูกถ่ายทอดกันมาในลักษณะของการต่อสู้ป้องกันตัว และหรือใช้ในการปกป้องถิ่นแดนหรือถิ่นที่อยู่อาศัยของตน ตลอดจนเป็นกีฬาที่ใช้ในการแข่งขันในงานเทศกาล หรืองานเฉลิมฉลองต่าง ๆ โดยถือว่าเป็นวัฒนธรรมอันดีงามอย่างหนึ่ง

วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามแก่หมู่คณะ วิถีชีวิตของหมู่คณะ ในพระราชบัญญัติ วัฒนธรรม พุทธศักราช 2485 หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน ทางวิทยาการ หมายถึง พฤติกรรมและสิ่งที่คนในหมู่ยลึสร้างขึ้นด้วย การเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมมือช่วย ในหมู่พวกของตน (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 734)

พระยาอนุมานราชชนกได้กล่าวถึงวัฒนธรรมไว้ว่า วัฒนธรรม คือ สิ่งที่มีมนุษย์เปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือยลึสร้างขึ้นเพื่อความเจริญงอกงามในวิถีชีวิตของมนุษย์ ในส่วนรวมถ้ายลึได้เอาอย่างกันได้ เลียนแบบกันได้ วัฒนธรรม คือ สิ่งอันเป็นผลยลึของส่วนรวมที่มนุษย์ได้เรียนรู้มาจากแต่ก่อนสืบต่อเป็นประเพณี วัฒนธรรม คือ การคิดเห็น ความรู้สึก ความประพฤติและกิริยาอาการหรือการกระทำใด ๆ ของมนุษย์ในส่วนรวม คงรูปเป็นพิมพ์เดียวกัน และสาคงออกมาให้เป็นภาษา ศีลปะ ความเชื่อ ระเบียน ประเพณี เป็นต้น วัฒนธรรม คือ มรดกแห่งสังคม ซึ่งสังคมรับและรักษาไว้ให้เจริญงอกงาม (พระยาอนุมานราชชนก. 2525 : 73)

บรรจง ชูสกุลชาติ ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ 3 ประการ คือ

1. วัฒนธรรมในคำณานาสาตร์ หมายถึง ธรรมชาติของความเจริญงอกงามแห่งชีวิต ความเป็นอยู่และความเป็นไปของสังคม
2. วัฒนธรรมในแง่ของสังคมวิทยา แยกออกเป็นสามลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่ง หมายถึง การแสดงพฤติกรรมร่วมกันของบุคคลในสังคม อันได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ลักษณะที่สอง หมายถึง การประพันธ์และการผลิตสิ่งต่าง ๆ เช่น ปฏิการกรรม วิจิตรศิลป์ วรรณกรรม นาฏกรรม และศิลปกรรมทั้งหลายทั้งปวง ลักษณะที่สาม หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ตามความเชื่อ ตามค่านิยม และตามหลักนิยมของสถาบันที่คนเป็นสมาชิก
3. วัฒนธรรมในคำณาสงคมศาสตร์ หมายถึง พฤติกรรมทุกประการของมนุษย์ที่วิวัฒนาการ และวิวัฒนาการไปในแนวทางการดำเนินชีวิต (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2526 : 54 - 59)

จากความหมายของคำว่าวัฒนธรรมดังกล่าว พอสรุปได้ว่า วัฒนธรรม คือ มรดกทางสังคม ที่มนุษย์ประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาโดยมิได้คิดคำนวณมาแต่แรกเกิด แต่ความมนุษย์เราเกิดมาท่ามกลางวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ และสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามรูปแบบของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาษา วรรณกรรม จิตรกรรม สังคมศาสตร์ การศาสนา คณิต และกีฬา เป็นต้น

การละเล่นและกีฬาของคนไทยได้ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์และหนังสือวรรณคดีต่าง ๆ อยู่เสมอ ทำให้ทราบวาคนไทยมีการละเล่นและกีฬามาช้านานแล้ว หลักฐานที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง คือ เอกสารและบันทึกของชาวต่างประเทศที่เข้ามาในเมืองไทย โดยกล่าวไว้ว่า การกีฬาของไทยได้เริ่มมีการละเล่นมาตั้งแต่ครั้งสมัยสุโขทัยเป็นราชธานีเรื่อยมา และโดยมากได้รับการสนับสนุนจากพระมหากษัตริย์ (สลับศรี พินิจวิบูลย์. 2522 : 204)

ส่วนกีฬามวยไทย เป็นศิลปะการต่อสู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของไทยโดยเฉพาะที่มีการเล่นกันมาตั้งแต่เมื่อครั้งสมัยกรุงสุโขทัย โดยเฉพาะเจ้าขุนนายเฒ่าอย่างเจ้าสุวัฏรุมภ์จะฝึกหัดมวยไทยกันทุกคน การฝึกมวยไทยนั้นเป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่จะมีลักษณะเป็นชายชาติวีร แม้แต่พระมหากษัตริย์ไทยก็ยังทรงฝึกหัดเช่นเดียวกัน และยังทรงเสด็จเข้าร่วมชมมวยกับราษฎรของพระองค์อีกด้วย ดังที่ปรากฏในพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาตอนหนึ่งว่า สมเด็จพระเจ้าเสือทรงปลอมพระองค์

เป็นชาวบ้านธรรมดา แล้วเสด็จเข้าร่วมชมมวยกับราษฎรที่บ้านประจันตชนบท แขวงเมืองวิเศษชัยชาญ ซึ่งในขณะนั้นกำลังมีงานแห่สท้อย (แห่เทียร หัวโขนลอย. 2527 : 16)

จากการศึกษาประวัติกฎหมายไทยพบหลักฐานที่บ่งบอกว่าคนไทยได้ใช้ศิลปะมวยไทยในการทหาร การต่อสู้ป้องกันตัว และการแข่งขันชมมวย หลักฐานนี้พบในกฎหมายตราสามดวง พระอัยการเบ็ดเสร็จ 117 มาตราหนึ่ง ซึ่งกฎหมายนี้ได้ตราขึ้นใช้ใน พ.ศ. 2158 สมัยแผ่นดินสมเด็จพระเอกาทศรถ ได้พบหลักฐานที่บ่งบอกความนิยมโทษฐานทะเลาะวิวาท คำนี้ โดยใช้ อวัยวะต่าง ๆ ตามแบบมวยไทย เช่น เท้า เข่า ศอก ท้อง ปลาย ในกฎหมายนี้ยังหมายถึง มังรายศาสตร์ ลักษณะวิวาท พ.ศ. 2230 จึงเป็นที่เชื่อได้ว่าคนไทยได้หัดมวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวและมีการแข่งขันชมมวยกันมาตั้งแต่ก่อนสมัยกรุงศรีอยุธยาอย่างแน่นอน (ครองจักร งามมีศรี. 2530 : 3)

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาครั้งเสียกรุง ปี 2310 สู้กับพระยาตาก แม่ทัพค่ายโพธิ์สามต้นของพม่าได้กวาดต้อนเชลยชาวไทยไปไว้ที่กรุงอังวะเป็นจำนวนมาก และในบรรดาเชลยก็มีนักมวยไทยมากมายหลายคน รวมทั้งนายขนมต้มยอดมวยไทยด้วย (ฉือซา สุมรรณพงษ์. 2527 : 2) เมื่อพระเจ้าอังวะโปรดให้ประหารชีวิต และก่อเสริมพระเจดีย์เกศาตุในเมืองย่างกุ้งเป็นการใหญ่ ครั้นงานสำเร็จลงในปี พ.ศ. 2317 พอถึงวันฤกษ์งามยามดี ตรงกับวันที่ 17 มีนาคม จึงโปรดให้ทำพิธียกถ้ำใหญ่ขึ้นไว้บนยอดเขามฤณภูมิ โคทรงเปิดงานแห่กรรมฉลองอย่างมโหฬาร พระเจ้าแผ่นดินพม่าทรงใคร่จะได้ออกพระเนตรชมฝีมือของนักมวยไทย จึงโปรดให้จัดการเปรียบเทียบมวยกับนักมวยไทย ไทยได้คัดเลือกนายขนมต้มออกมาเป็นตัวแทน ผลปรากฏว่านายขนมต้มใช้ศิลปะมวยไทย เท้า ท้อง เข่า เข้มศอก ทำเอานักมวยพม่าลงนอนคืนท้ายแพ้ไปถึงสิบคน พระเจ้าอังวะได้ออกพระเนตรชมพระหัตถ์ของพระอรุณ ตรีสาร เสริฐมือนายขนมต้ม กษัตริย์ใจนักเอง ผู้รักการต่อสู้ตรีสารชมเชยตามที่ท้าวท้าวไทยกับพม่าจารึกไว้สวดคล้องท่องกันว่า "คนไทยตัวเล็ก แต่มีพิษร้ายรอบตัว หากมีเจ้านายที่ดีไทยจะเสียกรุงศรีอยุธยาแก่เราได้" นายขนมต้มจึงเปรียบเสมือนกับผู้มีพิษของวิชามวยไทย (จรูญ เกษ อุทิศ. 2517 : 21)

ปัจจุบันกีฬามวยไทยได้รับความนิยมและแพร่หลายไปทั่วทุกภาคของประเทศไทย และมีการนำไปเผยแพร่ยังต่างประเทศ แต่ส่วนมากจะเป็นไปในลักษณะที่เป็นการแข่งขันและเชิงธุรกิจ ทำให้เกิดการวิวัฒนาการรูปแบบของกติกา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้นมากมาย

เช่น ระเบียบ กว. (กรรมการบริหารวิบุุกระจ่ายเสียงและโทรทัศน์) ซึ่งอนุญาตให้มีการถ่ายทอดสดรายการมวยได้เพียงสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ต่อหนึ่งสถานีโทรทัศน์และในระหว่างพักยก (สองนาที) ก็ให้มีการโฆษณาได้เพียงหนึ่งนาที ทำให้รายได้ของผู้จัดที่จะได้รับจากผู้อุปถัมภ์รายการลดน้อยลงไป และโอกาสในการชมรายการถ่ายทอดสดการแข่งขันมวยไทยที่ประชาชนสนใจก็ลดลงไปด้วยเช่นกัน

กติกาที่ใช้ในการตัดสินการแข่งขันก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อกีฬามวยไทย เพราะจากผลการตัดสินของคณะกรรมการ เวทีมาตรฐานราคาเงินและอุปพันแนวทางในการตัดสินไม่เหมือนกัน หิง ๆ ที่ใช้กีฬามวยไทยมีมิมเกี่ยวกับและบางครั้งผลของการตัดสินก็คลักคานกับสายตาของผู้ชม อีกประการหนึ่งรูปแบบในการต่อสู้ของค่ายมวยแต่ละค่ายก็เน้นการใช้อาวุธในการเข้าทำคู่ต่อสู้แตกต่างกันไป บางค่ายก็เน้นในการออกหมัด บางค่ายก็เน้นในการใช้อาวุธเข่า เป็นคน นอกจากนั้นแล้วยังมีปัจจัยทาง ๆ ที่มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทยที่จะต้องศึกษาอีกมาก เช่น ผู้ฝึกสอน ผู้จัดการค่ายมวย ผู้จึกรายการ ตลอดจนนายสนามมวย

จากปัจจัยทาง ๆ เหล่านี้จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องของทราบแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบ และวิธีการทาง ๆ ในถูกต้องของคนเป็นไปในทางเดียวกัน

ประเทศไทยเป็นประเทศเปิดประเทศหนึ่งที่มีโอกาสแก่ชาวต่างชาติเข้ามาอยู่อาศัย ทำมาค้าขาย และนำเอาศิลปวัฒนธรรมทาง ๆ มาเผยแพร่รวมทั้งลอกเลียนแบบ หรือผสมผสานกัน เข้ากับศิลปวัฒนธรรมของไทยจนบางครั้งทำให้คนไทยบางส่วนเกิดความเป็นห่วงว่าวัฒนธรรมอันดีงามบางอย่างของไทยเรากำลังจะถูกกลืนไปเสียแล้ว แม้แต่กีฬามวยไทยซึ่งเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวประจำชาติที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่สืบทอดเชื่อมโยงมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ก็เช่นกัน ยังถูกแอบอ้างว่าลอกเลียนแบบหรือสืบทอดพัฒนามาจากศิลปะการต่อสู้ของชาติทาง ๆ จึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ในการที่จะคงอนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามนี้ให้คงไว้กับอนุชนคนไทยสืบไป นอกจากนั้นกีฬามวยไทยในปัจจุบันได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางจนกระทั่งมีการจัดการแข่งขันอยู่เป็นประจำ จึงทำให้ผู้ยึดอาชีพในการชกมวยไทยมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากนักมวยส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำ ไม่มีอาชีพอื่นหรือบางคนก็ชกมวยไทยด้วยใจรักและรางวัลที่ได้รับก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มีผู้นิยมยึดอาชีพนี้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นการศึกษาแนวทางในการส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นกีฬาอาชีพก็เป็นเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทยจะต้องร่วมมือกันดำเนินการ

ธุรกิจในเรื่องกีฬามวยไทยทำให้ศิลปะในการต่อสู้ของกีฬามวยไทยเปลี่ยนรูปแบบในการต่อสู้ ออกไปจากเดิมมากจะเห็นว่าปัจจุบันนักมวยที่ขึ้นทำการต่อสู้มักจะหวังชัยชนะเพียงอย่างเดียว ดังนั้น วิชาการออกอาวุธหรือการป้องกันตัวจึงขาดแม่ไม้มือหรือกลยุทธมวยไทยไปเกือบสิ้นเชิง แม้แต่ ผู้เป็นนักมวยก็ยังถูกไฟประต้อมกับศิลปะการต่อสู้ของทางชาติ เช่น कराเต้ เทควันโด ยูโด ยูโด ยูโด คิกบ็อกซิ่ง ฯลฯ โดยที่การเปลี่ยนแปลงของทั้งสองฝ่ายเข้าหากันเท่านั้นหาว่าไม่ว่าศิลปะในการต่อสู้ ของมวยไทยกำลังเปลี่ยนแปลงไปแล้ว แม้แต่คานิเมะของคนไทยเองในปัจจุบันที่มีต่อกีฬามวยไทยก็ ทยอยจะมองไปคนละแฉ่งคนละมุม บางกลุ่มก็ต้องการอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปะมวยไทยและให้เป็นกีฬา บางกลุ่มก็มุ่งที่จะทำกีฬามวยไทยให้เป็นธุรกิจ ดังนั้น แนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคตจึงเป็น สิ่งที่จะต้องศึกษากันต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย ถึงปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทาง ๖ ที่มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย
3. เพื่อศึกษาแนวทางอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นศิลปะการต่อสู้ประจำชาติ และเป็นกีฬาอาชีพ
4. เพื่อศึกษาแนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคต

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยจะทำให้ทราบถึงความเป็นมาและ ความเปลี่ยนแปลงของกีฬามวยไทยในแต่ละสมัย
2. ปัจจัยทาง ๖ ที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทยจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องรู้จักการปรับปรุง รูปแบบและวิธีการทาง ๖ ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับกีฬามวยไทย
3. แนวทางในการอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นศิลปะในการต่อสู้ประจำชาติ และเป็นกีฬาอาชีพจะทำให้เห็นหลักเกณฑ์ วิธีการในการอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นศิลปะ การต่อสู้ประจำชาติและเป็นกีฬาอาชีพที่ถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

4. แนวโน้มกีฬามวยไทยในอนาคตจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถวางแผนในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนากีฬามวยไทยให้เป็นไปในรูปแบบที่ทองการและเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจ ตลอดจนผู้ที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกีฬามวยไทย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาเกี่ยวกับประวัติและวิวัฒนาการ ของกีฬามวยไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย ถึงปัจจุบัน ทำการศึกษาในคานทาง ๆ ดังนี้

- 1.1 ประวัติและวิวัฒนาการ
- 1.2 จุดมุ่งหมายในการฝึกหัดมวยไทย
- 1.3 วิธีการฝึกหัดมวยไทย
- 1.4 รูปแบบของการต่อสู้
- 1.5 การจัดการแข่งขัน

2. การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทยในปัจจุบัน ทำการศึกษาในคานทาง ๆ ดังนี้

- 2.1 กติกาการแข่งขัน
- 2.2 กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ
- 2.3 ผู้ตัดสิน ผู้ชมการแข่งขัน ผู้จัดการค่ายมวย ผู้จัดรายการ นายสนามมวย

ผู้ฝึกสอน

3. การศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นศิลปะการต่อสู้ประจำชาติ และเป็นกีฬาอาชีพ ทำการศึกษาในคานทาง ๆ ดังนี้

- 3.1 ศึกษาจากหลักสูตรการศึกษาของไทย
- 3.2 การจัดการแข่งขันและเผยแพร่กีฬามวยไทยในปัจจุบัน
- 3.3 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นศิลปะการต่อสู้ประจำชาติและเป็นกีฬาอาชีพจากผู้เกี่ยวข้องทั้งวงการศึกษาวงการกีฬาและวงการกีฬา

4. การศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคตทำการศึกษาในคานทาง ๆ ดังนี้

- 4.1 กิจการมวยไทยเป็นกีฬาหรือธุรกิจ
- 4.2 ผู้อาชีพมวยไทย
- 4.3 ค่านิยมของคนไทยต่อกีฬามวยไทยในปัจจุบัน
- 4.4 บทบาทกีฬามวยไทยในการพัฒนาชาติ
- 4.5 ศึกษาความคึกคักเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคตจาก
ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการกีฬามวยไทย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เป็นแนวทางและมีส่วนสนับสนุนในการเขียนวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ พอสรุปได้ดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของ "วัฒนธรรม"

วีระ อัมพันสุข (2526 : 369)

1. พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2485 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2486 ได้กำหนดความหมายของวัฒนธรรมไว้ดังนี้

"วัฒนธรรมหมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงามความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวกาวหนาของชาติและศีลธรรมอันดีของประชาชน"

2. ผลของการสัมมนาเพื่อพิจารณาว่านโยบายวัฒนธรรม ณ เชื้อนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรีและจากผลของการทำงานสืบเนื่องของคณะทำงาน ในการนำผลการสัมมนา มาประมวล และเรียบเรียงจัดทำเป็นแผนนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของคำว่า "วัฒนธรรม" ไว้ว่า

"วัฒนธรรม" โดยพื้นฐานหมายถึงความงาม ความดี ความจริงอันใดแก่ศีลธรรม หรือธรรมะทั้งหลาย ความดี ความงามและความจริง อยู่ในจิตใจของเรา อยู่ในสิ่งของใด ๆ

2.1 สาขาศิลปะ (The Arts) เช่น ภาษา วรรณกรรม จิตรกรรม

2.2 สาขามนุษยศาสตร์ (The Humanities) เช่น วัฒนธรรมนิยม ประเพณี วัฒนธรรม ศีลธรรม

2.3 สาขากีฬาและนันทนาการ (The Sports and Recreation) เช่น การละเล่น มวยไทย หัตถกรรม

2.4 สาขางานฝีมือ (The Practical Crafts) เช่น การเย็บปักถักร้อย
การแกะสลัก การทอผ้า

2.5 สาขาศิลปกรรมศิลป์ (The Domestic Arts) เช่น ความรู้เรื่องอาหาร
การถนอมอาหาร

บรรพต วีระชัย (2520 : 45) วัฒนธรรม อาจแบ่งความหมายออกเป็น 3 ประการ ความหมายที่หนึ่ง ได้แก่ วัฒนธรรมตามความเข้าใจของคนทั่วไป ตามทัศนะนี้วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่ยั่งยืน สิ่งที่ใคร่รับ การปรุงแต่งให้ดีขึ้น เช่น ภาษา ทนตรี วรรณคดี หัตถกรรม เป็นต้น วัฒนธรรมตามความหมายแรกมาจากรากศัพท์วัฒนธรรม หรือวัฒนธรรม ซึ่งแปลว่า เจริญ ความหมายที่สอง ได้แก่ วัฒนธรรมนิยม ประเพณีต่าง ๆ เช่น ประเพณีโกนจุก บวชนาค ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีการแห่ทางแมว และประเพณีจุดธูปเทียน เป็นต้น ความหมายที่สาม ได้แก่ วัฒนธรรมตามนัยแห่งสังคมศาสตร์ที่มีความหมายกว้างที่สุด เพราะมีไต่หมายถึง เฉพาะสิ่งที่ยั่งยืนหรือเฉพาะ วัฒนธรรมนิยมประเพณีเท่านั้น เช่น ความหมายที่หนึ่งของวัฒนธรรม ตามนัยแห่งสังคมศาสตร์ วัฒนธรรม ได้แก่ พฤติกรรมที่เข้ารูปแบบหรือมีลักษณะเป็นกระสวน (Pattern) ซึ่งมีการส่งต่อกันโดยทอดโดยใช้สัญลักษณ์ กระสวนเป็นศัพท์วิชาการซึ่งหมายถึงรูปแบบอันเกิดจากการกระทำซ้ำ ๆ กัน เช่น การหักทลายเมื่ออยู่คนเดียว การแต่งตัว เป็นต้น วัฒนธรรมตามนัยแห่งสังคมศาสตร์ จึงหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นผลงานของมนุษย์ เช่น ภาษา การทำเครื่องมือ เครื่องใช้ ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย รัฐบาล ศาสนา ศีลธรรม เป็นต้น วัฒนธรรมกับความหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งมีลักษณะที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ด้วยการสื่อสารต่อกัน เป็นวัฒนธรรมนิยม หรือจารีต เป็นสถาบันสังคมต่าง ๆ เช่น สถาบันทางการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันการเมือง ความหมายที่สองของวัฒนธรรมตามนัยแห่งสังคมศาสตร์ วัฒนธรรม ได้แก่ วิถีชีวิตของแต่ละสังคม ซึ่งเกิดขึ้น มีชน เพื่อสนองความจำเป็นในการอยู่รอด ในการยังชีพของมนุษย์ และในการจัดระเบียบของสังคม วัฒนธรรมหมายรวมถึง วัตถุต่าง ๆ ที่จับต้องได้ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ ถ้วยกาแฟ อาคาร รถไฟ ไม้อัด เป็นต้น ฯลฯ กระสวนหรือรูปแบบแห่งการจัดระเบียบสังคม เช่น การรวมตัวเป็นเผ่า หรือรวมตัวเป็นประเทศชาติ วิถีแห่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้น เพราะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เช่น การนับถือทักทาย การแสดงความเสียใจหรือกตัญญู การแสดงปราชญ์ การสับสนทนา ฯลฯ ค่านิยม ที่สามของวัฒนธรรมตามนัยแห่งสังคมศาสตร์ที่ถือว่าเป็นค่านิยมที่สมบูรณ์ที่สุด คือวัฒนธรรมมีองค์ประกอบ

อยู่ทุกประการ ได้แก่ วัฒนธรรมเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ วัฒนธรรม ได้แก่ ผลของพฤติกรรม รวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้ต่าง ๆ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สมาชิกของสังคมมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของไม่มากนักย่อย วัฒนธรรมมีการถูกส่งต่อหรือได้รับการถ่ายทอด และวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นนิจ

สุวรรณ เพชรนิล (2520 : 5) วัฒนธรรม หมายถึง การเพาะปลูกบำรุงให้เจริญงอกงาม แยกเป็นหลายสาขา เช่น ทางเกษตร(Agriculture) ทางวัตถุธรรม (Physical Culture) ทางสติปัญญา (Intellectual Culture) ทางจิตใจ (Spiritual Culture) และทางส่วนรวม วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อความเจริญงอกงามในวิถีชีวิตส่วนรวม วิถีชีวิตของมนุษย์ส่วนรวมถ่ายทอดกันได้ เรียนรู้กันได้ และเอาอย่างกันได้ เป็นผลิตภัณฑ์ส่วนรวมที่มนุษย์ได้เรียนรู้มาจากคนสมัยก่อน โดยรับช่วงเป็นประเพณีต่อมา วัฒนธรรมเป็นความคิดเห็น ความรู้สึก ความประพฤติหรือการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์ส่วนรวมที่ปรากฏเป็นแบบเดียวกัน เป็นมรดกแห่งสังคม ที่สังคมยอมรับรักษาให้เจริญงอกงาม และถ่ายทอดเป็นมรดกสืบไป

วัฒนธรรม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้น และปรากฏอยู่ในสังคมของมนุษย์ รวมถึงภาษา เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ วัฒนธรรมนิยมประเพณี ระเบียบแบบแผน ดำเนินชีวิต ที่สังคมยอมรับ สถาบันต่าง ๆ มาตรฐานต่าง ๆ แนวความคิด และอุดมคติต่าง ๆ

ประสาธต์ หลีกศิลา (2514 : 14) วัฒนธรรมตามที่เข้าใจโดยทั่วไปนั้น หมายถึง การรู้จักปฏิบัติเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ คือ ประพฤติ ปฏิบัติตนให้เหมาะสม และเป็นผู้มีจิตใจสูง รวมถึงความสำเร็จหรือความเจริญระดับสูงของสังคมมนุษย์ เช่น ทางดนตรี วรรณกรรม ส่วนความหมายทางหลักวิชาการนั้น หมายถึง กระบวนการพฤติกรรมทั้งหลายที่อันเกิดด้วยการเรียนรู้ ผู้คนในสังคมมนุษย์แต่ละแห่งย่อมมีพฤติกรรมเป็นแบบเดียวกัน และรวมถึงผลแห่งพฤติกรรมด้วย มีการถ่ายทอดกันภายในกลุ่มของสังคมแต่ละแห่ง วัฒนธรรมจะไม่คงรูปตามทัวจะมีการเปลี่ยนแปลงไปได้

บิเชนซ์ และบิเชนซ์ (Biesanz and Biesanz. 1964 : 26) กล่าวว่าถึง วัฒนธรรม ทางสังคมศาสตร์ 2 ประการ คือ

1. วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมโดยเฉพาะ วัฒนธรรมจึงเป็นลักษณะของการเรียนรู้ การแบ่งรูปแบบของพฤติกรรม ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ความคิด อารมณ์และการกระทำต่าง ๆ รูปแบบลักษณะของวัฒนธรรมและความเข้าใจจะเกิดขึ้นได้ด้วยการติดต่อจากกันภายในกลุ่มของสังคม และทำให้คนเปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของมนุษย์และการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม

2. วัฒนธรรมในคำความหมายทั่ว ๆ ไปนั้น หมายถึง การเชื่อมโยงของการเรียนรู้ในส่วนต่าง ๆ ของพฤติกรรมของมนุษย์ แนวความคิด ความรู้สึก และการกระทำของมนุษย์ที่จะทำให้มนุษย์สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้นได้

บรูม และไซซนิค (Broom and Siznik. 1968 : 56 - 57) กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคมที่ประกอบด้วย ความเชื่อ ประเพณี และความชำนาญที่คนเราได้มาในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม

ออคัพ เอเลน และเทเลอร์ (Acuff, Allen and Tayler. 1973 : 69) กล่าวว่า วัฒนธรรม คือ สิ่งทั้งหมดที่มีลักษณะซับซ้อน ซึ่งได้รวมเอาความรู้ ความเชื่อ จริยธรรม กฎหมาย ขนบธรรมเนียม สมรรถภาพ และนิสัยที่บุคคลได้ไว้ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของคน

ความหมายของกีฬา - มวยไทย

กีฬา หมายถึง กิจกรรมหรือการเล่น เพื่อความสนุกเพลิดเพลิน เพื่อเป็นการบำรุงแรง หรือเพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดทางจิต (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 101)

มวย หมายถึง การชกกันด้วยหมัด (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 618)

มวยไทย หมายถึง กีฬาชนมวยแบบเวทีหมัดที่กายมวยให้คู่ชกใช้เท้า ศอก และเข่าได้ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 618)

ประชา ฉาชูกฤต (2530 : 5 - 6) มวยไทยในสมัยก่อนเท่าที่ทราบจะมีการฝึกฝนอยู่ในบรรดาชนชั้นทหาร เพราะในสมัยก่อนไทยเราได้มีการรบพุ่งและสู้รบกันกับประเทศเพื่อนบ้านบ่อย ๆ การสู้รบในสมัยนั้นยังไม่เป็นเป็นอาวุธจะสู้กันก็แค่ดาบทั้งสองมือ และมือเดียวเมื่อเป็นเช่นนั้น การรบพุ่งก็ต่อสู้มีการประชิดตัว คนไทยเห็นว่าการรบด้วยดาบนั้น เป็นการรบพุ่งที่ประชิดตัวมากเกินไป บางครั้งก็ต่อสู้เอาจะเขามาฟันเราได้ง่าย คนไทยจึงได้ฝึกหัดลูกถีบ และเตะลูกต่อสู้เอาไว้เพื่อต่อสู้จะได้เสียหลัก แล้วจะได้เลือกฟันง่ายขึ้น ทำให้ลูกต่อสู้แพ้ได้

ต่อมาเมื่อในหมู่บ้านได้รับการฝึกหัดเตะแล้ว ก็เกิดมีผู้คิดมาว่าทำอย่างไรเราจึงจะใช้การเตะเตะนั้นมาเป็นศิลปะสำหรับการต่อสู้ควมเมื่อใด จึงได้มีผู้คิดจะฝึกหัดการต่อสู้ป้องกันตัวสำหรับการใช้แสดง เวลางานเทศกาลต่าง ๆ ไว้อวดชาวบ้าน และเป็นของแปลกสำหรับชาวบ้านเมื่อเป็นเช่นนั้นเขาชาวบ้านหรือคนไทยก็เห็นการเตะเตะแพร่หลายและบ่อยเข้าจึงทำให้ชาวบ้านมีการฝึกหัดมวยไทยกันมากจนถึงกับทั้งเป็นสำนักฝึกกันมากมาย แต่สำนักที่ฝึกมวยไทยนั้นต้องเป็นสำนักคามหมักรวมก่อน และมีอาจารย์ที่ไว้ฝึกสอน ดังนั้นมวยไทยในสมัยนั้นจึงฝึกเพื่อมีความหมาย 2 อย่าง คือ

1. เพื่อไว้สำหรับสู้รบชาติ
2. เพื่อไว้ต่อสู้ป้องกันตัว

ปัญญา โกรทศน์ (2527 : 17 - 18) ได้กล่าวถึง มวยไทยในแง่ศิลปะการต่อสู้ทอนหนึ่ง ความว่า

มวยไทยเป็นอาวุธที่ศักดิ์สิทธิ์ เป็นอาวุธธรรมชาติที่พิเศษสุด และเป็นบ่อเกิดอาวุธนอกกาย ผู้ที่ไม่รู้จักใช้อาวุธธรรมชาติแบบนี้ให้เป็นประโยชน์แม้จะไปใช้อาวุธอื่นใด หากได้รับผลเพียงพอก็ไม่ จะเป็นผู้รู้จักการใช้อาวุธธรรมชาติแล้ว อาวุธอื่น ๆ ก็สามารถกระทำไปได้อย่างดียิ่ง อย่างเช่น พระยาพิชัยดาบหัก หรือนายทองดี พันขาว เป็นตัวอย่าง เมื่อตอนเด็ก ๆ ชอบหัดมวยและหัดพ่อแม่มหาอาจารย์ไปหัดมวยเสมอ ต่อมาภายหลังได้รับการยกย่องให้เป็นนักรบที่กล้าหาญชาญชัยในสมัยพระเจ้าตากสิน ท่านเป็นแม่ทัพคุมไพร่พลต่อต้านชาตินี้อย่างอาชาชาญ มีโคขฬหอกความทวยทวยน่าใจรักชาติอย่างแรงกล้าเขาไล่ฟันเข่นฆาตกรคนหักคานมือก็หลบละไม่ มือ เท้า เข่า ศอก ไขว้ในยามที่จำเป็นนี้เอง เพราะพระยาพิชัยเป็นผู้มีความรู้ในคัมภีร์มวยไทยมาก่อน จึงสามารถที่จะใช้เอาตัวรอดได้

มวยไทยได้รับการนิยามฝึกหัดในหมู่บ้านไทย สมัยโบราณเรื่อย ๆ มา ยามใดที่บ้านเมืองมีศึกต้องออกรบ ยามสงบเตรียมตัวไว้ วิชาป้องกันตัวเป็นวิชาที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อแม่ทัพ พระมหากษัตริย์ เพราะในประวัติศาสตร์แม่ทัพพ่อแม่ทัพมักจะทหารกันตัวต่อตัว มีบ่อยครั้งที่จะต้องรบกันหลายกระบวนเพลง เพลงหนึ่งไม่กินกันก็ต้องเปลี่ยนอาวุธกลยุทธกันเรื่อยไป จนกว่าจะแพ้ชนะกันไปข้างหนึ่ง

มวยไทยเป็นต้นแบบของคนไทยทุกคนเข้าเรียนและหัดมวยแม่ของคัมภีร์ที่ยังทรงพอพระทัยที่จะฝึกหัดโดยมิได้โปรดปรานเพียงการหัดพระเนตรอย่างเดียว ปรากฏในพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา

ในรัชสมัยของพระสรรเพชญ์ที่ 8 หรือขุนหลวงสรศักดิ์ ที่ชาวม่านรู้จักกันในนามพระเจ้าเสือ ทรงนิพนธ์
 ขอมขอมวโยไทยถึงกับทรงปลงพระองค์เจ้าทำการขอมวโยไทยตามหัวเมืองบ่อยครั้ง แม้กระทั่งลกลาย
 ลงมาขอมวโยกับประชาชนเพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี

กาญจนา นาคศัพท์ (2505 : 7) บันทึกเรื่อง ฝรั่งเข้ามาทำพันธกรรมว่า

คนไทยสมัยโบราณ โดยเฉพาะชาย จะเหมือนจะเป็นมวยกันทุกคน ทั้งนี้ เพราะต้องหัดไว้
 เพื่อประโยชน์ในการศึกสงคราม คือ หัดรวมกันไปกับกระบี่กระบองกับเป็นวิชารบ ในทำเนียบ
 โบราณก็ยังมีกรมมวย คือ กรมทนายเลือกไว้สำหรับรักษาพระองค์ เนื่องจากมวยเป็นของ
 ออกหน้าอย่างหนึ่งดังกล่าว ในพงศาวดารจึงมีเรื่องมวยแปลก ๆ เมื่อเจ้าพระยาตากลาโหม
 ทำสงครามกับจีนสรเพชญ์ก็ มีหนังสือฉบับไปบอกว่า "พระโองการจะให้หาเข้ามาขอมว
 มัคนีเกรียมไว้พร้อมอยู่แล้ว เมื่อเจ้าคุณจะเข้ามานั้น ให้ลาคเชือกเข้ามาที่เกียว" ความจริง
 ไม่ใช่เรื่องขอมว เป็นเรื่องสมเด็จพระเชษฐาธิราช เกรียมหทารไว้ เพราะสงสัยว่า
 เจ้าพระยาตากลาโหมจะลอบกบฏ ให้ "ลาคเชือก" ก็ไม่ใช่ให้ลาคจริง ๆ เป็นแต่เอาภาษา
 ของมลายูมาใช้เป็นสำนวน หมายความว่าให้เกรียมตัว แสดงว่าคนไทยสมัยชีวิตกันด้วยกับ
 มลายูมาก พระพุทธเจ้าเสือเป็นถึงพระเจ้าแผ่นดินก็ยังอุทิศสัปดาห์ไปขอมว ในสมัยนั้นก็มีคนมวย
 ที่ทำชื่อเสียงในเรื่องมวยเข้ามาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ฝรั่งจะรู้ว่าคนไทยขอมวเก่งหรือ
 อย่างไรไม่ทราบ จึงเข้ามาทำพันธกรรม เมื่อปี พ.ศ. 2331

ฝรั่งที่เข้ามาทำพันธกรรมนั้น พงศาวดารว่าเป็นฝรั่งเศษ ก็อาจเป็นได้ เพราะใน
 ระบายนั้น มีฝรั่งมาทางตะวันออกมาก เช่น ฮอลันดา มาที่ชวา อังกฤษ มาที่มลายู อเมริกา
 เริ่มไปซื้อใบชาที่เมืองจีน และฝรั่งเศสก็มาขึ้นเป็นนอญแถวญวน ฝรั่งเศษอาจจะเคยเข้ามา
 เมืองไทยก็ได้ ผู้ที่เข้ามาทำขอม เป็นนายกำนัน 2 คนพี่น้อง คนที่จะขอมเป็นน้อง เป็นนักมวย
 มีฝีมือ เพียวพันชกชนมาหลายเมือง จึงมาทำกับคนไทยบ้าง

เมื่อมาถึงพระนคร นายกำนันนั้นให้ลามกราบเรียนพระยาพระคลังว่า จะขอขอมวพัน
 กับคนไทย พระยาพระคลัง จึงนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวทรงแสดงกับ กรมพระราชวังบวร เห็นควรต่อสู้ เพื่อรักษาเกียรติคนไทย
 ก็ตกลงพนันกันเป็นเงิน 50 ชั่ง กรมพระราชวังบวรจัดไต่กันมวยชื่อ หนึ่งชลาญ เป็น

ทนายเลือกวังหน้า แล้วตั้งสนามมวยปลูกพลับพลาที่สนามหลังวัดพระแก้วถึงเวลา ก็ตรัสให้แต่งตัว ให้นมถวายโลมน้ำมัน ว่าน ยา ให้เขาคอมมาสนามมวย

เริ่มชกกัน ฝรั่งเขาจะจับหักกระดูกไหลลาว่า ให้นมถวายกัน แล้วชกกลางดอยกลาง ฝรั่งโค่นเขาคิดไม่ลงและคอยจะจับหักกระดูกอย่างเคียว ให้นมถวายดอยไม่ให้ฝรั่งจับได้ ฝรั่งพ่ายเห็นก็เขาลักให้นมถวายไม่ให้ดอยเห็น การกระทำเป็นเหมือนช่วยกันก็เลยกลายเป็นมวยหมู่ระหว่างฝรั่ง 2 กับพวกทนายเลือก มวยพันก็ทองชะงัก ฝรั่งบอกเจ็บ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานหมอบา หมอนวดให้ไปรักษาพยาบาล แล้วฝรั่งทั้งสองก็ลาออกเรือกลับไป เลยไม่ได้เห็นฝีมือให้นมถวายของเรา

จรวบ แก่นวงษ์คำ (2530 : 6) โคกล่าวถึง มวยไทยว่า ในปัจจุบัน การแข่งขันมวยไทยเป็นที่หาอาชีพโดยสิ้นเชิงเฉพาะในกรุงเทพฯ มีการแข่งขันเป็นประจำเกือบทุกวัน ๆ ละ 2 รอบวัน สำหรับการควบคุมมวยอาชีพขึ้นอยู่กับกฎของมัจฉาของกระทรวงมหาดไทย มวยสากลที่มีโชอาชิทมิเกี่ยวกับการฝึกสอนในสถาบันการพลศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อมิให้ศิลปะมวยไทยสูญหายไป และเพื่อรักษาไว้ซึ่งการกีฬาประจำชาติอันเป็นศิลปะในการต่อสู้ ชาวต่างประเทศมีโอกาสได้มาท่องเที่ยวในประเทศไทย ก็มักจะไม่ยอมพลาดโอกาสที่ไปชมการแข่งขันมวยไทยจะท่องเที่ยวชมเขาชมการแข่งขันมวยไทย ปรากฏว่าเป็นที่สนใจของชาวต่างประเทศมาก เพราะมวยไทยมีวิวัฒนาการที่สนุกในโลก และยิ่งกว่านั้นนักมวยไทยยังได้เคยเดินทางไปแสดงในต่างประเทศหลายครั้ง จนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายทั่วไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

อุทธรณ์ ปิณฑันต์ (2517 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "พัฒนาการของการพลศึกษาในประเทศไทย" ผลการวิจัยพบว่า สภาพชีวิตของชาวไทยในสมัยโบราณนั้น ต้องฝึกฝนการต่อสู้ป้องกันตัวประเภทมวยปล้ำ ชกมวย และการใช้อาวุธต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการทำสงคราม ซึ่งมีอยู่เสมอ ผู้ที่จะมาชกหรือต่อสู้ได้ต้องเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็ง อึดทน ในยามสงบมีกิจกรรมเพื่อความสนุกสนาน คือ การเล่นพื้นเมือง การแห่ขบวนการแข่งขันเรือ เล่นวาว ตะกร้อ ชกมวย และกระบี่กระบอง เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวเป็นการพลศึกษาซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างพลังกายของชาวไทยเรื่อยมาทั้งแต่สมัยโบราณ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 เป็นต้นมา รัฐบาลได้จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพลศึกษา และการกีฬาอย่างกว้างขวาง คือ กรมพลศึกษา คณะกรรมการกีฬาโอลิมปิกแห่งประเทศไทย องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬาต่าง ๆ เพื่อจัดการพลศึกษาในสถานบัน การศึกษา จัดความพร้อมในด้านกายภาพพลศึกษา การบริหารงาน การจัดสถานที่ และอุปกรณ์ เพื่อใช้เรียน ปักหมุดและการจัดแข่งขันกีฬาสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน ประชาชน ทั่วประเทศ ทั้งยังได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้รับการส่งเสริมจาก เทศบาล องค์การ สโมสร สถาบัน สมาคม บริษัทห้างร้าน และเอกชนด้วย

การพลศึกษายังได้พัฒนาไปในทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์ คือ มีการศึกษาเรื่อง กายภาพบำบัด วิทยาศาสตร์การกีฬา และเวชศาสตร์การกีฬา โดยอาศัยการค้นคว้าทดลองและ นำมาใช้พัฒนาประชากรอีกทอดหนึ่ง

รัฐบาลพยายามส่งเสริมการพลศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนและประชาชนให้มีพลานามัย ที่แข็งแรงสมบูรณ์ อันเป็นผลไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง สังคม และ วัฒนธรรม และมุ่งให้การพลศึกษาในการพัฒนาประเทศด้วย แสดงว่าการพลศึกษาได้รับการพัฒนา เป็นลำดับ ผู้บริหารได้พยายามแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การพลศึกษาพัฒนาเยาวชน และประชาชนในชาติให้มากที่สุด

มณี สุภวิบูลย์ (2519 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของการเมืองที่มี ต่อการพลศึกษาและการกีฬาในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2516" เพื่อศึกษาถึงอิทธิพล ของการเมืองที่มีต่อการพลศึกษาและการกีฬาในระหว่างปี พ.ศ. 2475 - 2516 ซึ่งเป็นปีที่มีการ เปลี่ยนแปลงการปกครองมาสู่ระบอบประชาธิปไตยครั้งแรกในประเทศไทย จนกระทั่งถึงมี การเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งสุดท้าย ทั้งนี้ได้แบ่งงานวิจัยออกเป็น 5 บท ตามช่วงเวลาดังนี้ บทที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2495 จากการศึกษาพบว่า สถานการณ์ทางการเมือง สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาและการกีฬา กับการเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ ๆ ภาวะสงครามในสงครามโลกครั้งที่ 2 และนโยบายต่างประเทศที่มุ่งการเป็นมิตรกับประเทศ ตะวันตก ทำให้การพลศึกษาและการกีฬาในช่วงเวลานี้เป็นไปเพื่อความมั่นคงภายใน ความมี เอกภรของชาติ และการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ บทที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2496 - 2502 ปรากฏว่า การที่ประเทศไทยดำเนินนโยบายต่างประเทศเป็นมิตรกับ

ประเทศฝ่ายตะวันตกและต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ อีกหนึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเอเชียในภาคพื้นแหลมทอง ประเทศไทยจึงเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ 1 วันที่ 3 ระหว่างปี พ.ศ. 2503 - 2509 ปรากฏว่า แผนพัฒนาประเทศของคณะปฏิวัติทำให้การศึกษาและการกีฬาได้รับความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก เพื่อให้การกีฬาเจริญสูงสุดถึงระดับมาตรฐาน และเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีกับมิตรประเทศในเอเชีย ประเทศไทยจึงได้รับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 5 ในปี พ.ศ. 2509 วันที่ 4 ระหว่างปี พ.ศ. 2510 - 2516 ปรากฏว่า จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 2 - 3 ที่มุ่งพัฒนากำลังคน ทำให้รัฐบาลเร่งส่งเสริมการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนและกีฬากายในประเทศมากขึ้น ส่วนกีฬาระหว่างประเทศก็มุ่งประโยชน์ในการสร้างสัมพันธ์ไมตรีเช่นกัน วันที่ 5 สรุปว่า การพลศึกษาและการกีฬาจะเป็นไปในรูปแบบที่ขึ้นขึ้นต่อกับสถานการณ์ทางการเมืองและความต้องการของรัฐบาลในแต่ละสมัย

ลำดับที่ พัฒนวิบูลย์ (2522 : 9) ได้ทำการศึกษาดังการกีฬาและพลศึกษาในประเทศไทย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในสมัยของพระองค์นั้น ปรากฏว่าการกีฬาและพลศึกษาได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างมาก มีการฟื้นฟูการกีฬาที่เป็นกีฬาพื้นเมืองของไทย ให้แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงนำเอากีฬาทางประเทศเข้ามาเผยแพร่เพิ่มขึ้นอีก หลังจากทีพระองค์เสด็จพระราชดำเนินกลับจากประพาสประเทศในทวีปยุโรป เมื่อปี พ.ศ. 2440 อันได้แก่ กีฬามวยสากล ยูโด รักบี้ ฟุตบอล ซันมา เทนนิส เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนไทยให้มีการออกกำลังกายให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงอยู่ตลอดเวลา และกีฬาที่พระองค์ได้นำมาเผยแพร่นี้กลายเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายในสมัยต่อมา

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังสนพระทัยในการกีฬาอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่า พระองค์ทรงเสด็จเข้าร่วมเล่นกีฬาต่าง ๆ กับชาวราชบริพาร ได้แก่ มวยไทย กระบี่กระบอง แข่งเรือ เป็นต้น นอกจากนั้นยังทรงเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรและพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศในการแข่งขันกีฬาพื้นเมืองของไทยด้วยพระองค์เองอยู่เสมอ ๆ เช่น การแข่งขันชกมวย การแข่งขันกระบี่กระบอง การแข่งเรือ และการแข่งขันกีฬาวัวพัน เป็นต้น

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง (2522 : 155 - 168) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการ "พัฒนาการศึกษา
มวยไทย" โดยศึกษาจากวิทยานิพนธ์ วารสาร บันทึกที่เกี่ยวข้องกับมวยไทย สัมภาษณ์ครู
อาจารย์ที่สอนมวยไทย นายสนามมวย สื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน
และสรุปว่า การศึกษามวยไทยจากสมัยกรุงสุโขทัยถึงสมัยปัจจุบันมีจุดที่น่าสนใจ คือ

1. จุดมุ่งหมายในการฝึกหัดมวยไทยในอดีตทั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัยจนมาถึงสมัย
กรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น เพื่อการทหาร การป้องกันประเทศ และถวายอารักขาแด่พระมหากษัตริย์
แต่ในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นอาชีพ

2. การเปรียบเทียบในสมัยก่อน เปรียบมวยโดยอาศัยความสมัครใจของนักมวยทั้งสองฝ่าย
ไม่มีการชั่งน้ำหนัก ไม่กำหนดรุ่น ในปัจจุบันต้องอาศัยการชั่งน้ำหนักและระดับชั้นฝีมือของนักมวย

3. กติกาการแข่งขัน ในอดีตกติกาไม่รัดกุม นักมวยไต่รั้วอันตรายถึงแก่ชีวิต หรือบาดเจ็บ
สาหัสอยู่เนือง ๆ เพราะจะต้องชกกันจนกว่าจะยอมแพ้นไปข้างหนึ่ง ปัจจุบันกติการัดกุมยิ่งขึ้น มีทั้ง
กำหนดน้ำหนัก จำนวนยก ระยะเวลาการต่อสู้ในแต่ละยก เป็นต้น

4. ในอดีตและปัจจุบัน กีฬามวยไทย มีส่วนที่เหมือนกันใกล้เคียงกัน และไม่ยิ่งหย่อน
ไปกว่ากันในจุดที่มวยไทยช่วยสร้างคุณธรรม สร้างความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความซื่อสัตย์สุจริต
ความสุจริตรอบคอบ และความกตัญญูทุกเวที

ถนอมวงศ์ ถนอมเพชร (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงความเป็มาและพัฒนาการ
ของพลศึกษาในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2325 - 2525

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหาแหล่งข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ หนังสือประวัติศาสตร์ ประวัติกุล
สำคัญ วารสาร เอกสารทางวิชาการ บันทึก ระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ของทางราชการ และ
จดหมายเหตุ รวมทั้งการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับความเป็มาของการพลศึกษา แล้วเรียบเรียง
เป็นรายงานวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า

การพลศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4 ยังไม่เจริญก้าวหน้าเพราะอยู่ในระหว่าง
การทำศึกสงคราม การฟื้นฟูประเทศ ดังนั้นการพลศึกษาจึงเน้นเพื่อการสงครามเป็นการเตรียมพร้อม
ทั้งพลกำลังและจิตใจ กิจกรรมพลศึกษาจึงได้แก่ มวยไทย กระบี่กระบอง คาน มีดสั้น ง้าว
พลอง ไม้สั้น และมีเกมส์เบ็ดเตล็ดเล่นในยามบ้านเมืองสงบ ได้แก่ ตะกร้อ ไม้หึ่ง ไม้จ่า

แข่งเรือ และแข่งวัว เป็นต้น การศึกษาหาความรู้ทางคานพลศึกษาได้จากบ้านและครอบครัว วัค วัง และสำนักต่าง ๆ ความนิยมกีฬาสากลได้เริ่มขึ้นในราชวงศ์แล้วตั้งแต่รัชกาลที่ 4

ในรัชกาลที่ 5 การพลศึกษาได้เริ่มเข้าสู่ระบบการศึกษาที่แท้จริง คือ มีหลักสูตรวิชาพลศึกษาในโรงเรียนทหาร และในโรงเรียนสามัญ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของพลศึกษา มีการผลิตครูพลศึกษา มีการจัดพลศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน มีการจัดทำตำราทางพลศึกษา มีการจัดการแข่งขันกีฬาไทยและกีฬาสากล โดยริเริ่มการแข่งขันกีฬานักเรียน และการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ สำหรับนักเรียนเป็นประจำทุกปีจนถึงปัจจุบันนี้ มีหน่วยงานรับผิดชอบต่อการจัดพลศึกษาโดยตรง คือ กระทรวงธรรมการ สำนักราชการสมาคม ราชกรีฑาสโมสร สมาคม วาย เอ็ม ซี เอ ต่อมาได้กำหนดวิชาพลศึกษาไว้ในหลักสูตรอย่างกว้างขวางขึ้นทั้งในโรงเรียนทหาร โรงเรียนสามัญ โรงเรียนฝึกหัดครู และโรงเรียนสาธิตอาชีวศึกษา รวมทั้งกำหนดกิจกรรมพลศึกษาในการฝึกลูกเสือ เสือป่า และยุวชนทหาร ตลอดจนส่งเสริมให้มีการแข่งขันทั้งในเมืองหลวงและหัวเมืองมากขึ้น

ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2501 ได้มีการเริ่มใช้การศึกษาแผนใหม่ โดยกำหนดแผนการศึกษาชาติ ฉบับ พ.ศ. 2475 กำหนดให้องค์ 3 ของการศึกษา คือ พุทธศึกษา จริยศึกษา และพลศึกษา รวมทั้งมีกรมพลศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษามีแบบแผนยิ่งขึ้น เพราะมีครูพลศึกษา มีหลักสูตร มีอุปกรณ์สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสอนวิชาพลศึกษามากขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ยังได้เริ่มติดต่อกับต่างประเทศ ขอยืมผู้เชี่ยวชาญทางคานพลศึกษาและการกีฬามาช่วยปรับปรุงเกี่ยวกับพลศึกษา และการกีฬาให้มีความทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ ในภาวะสงครามโลกครั้งที่ 2 คณะรัฐบาลได้ใช้การพลศึกษาและการกีฬาร่วมกันทำให้พลเมืองมีสุขภาพร่างกายและจิตใจดี รวมทั้งมีระเบียบวินัยอีกด้วย การนำเอาหลักการศึกษารูปแบบใหม่และหลักปรัชญาการศึกษาเข้าใช้กับวิชาพลศึกษามีมากขึ้น มีการจัดพลศึกษาและการกีฬาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายสามัญ และสาธิตอาชีวศึกษา รวมทั้งระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยอย่างกว้างขวาง การจัดการแข่งขันกีฬาสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน ช่างราชการ พ่อค้า และประชาชน และมีการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศมากขึ้น และยังมีหน่วยงานที่รับผิดชอบคานการพลศึกษาและการกีฬา ได้แก่ กรมพลศึกษา กรมฝึกหัดครู

กรมวิชาการ กรมสามัญ กรมวิสามัญ ทบวงมหาวิทยาลัย คณะกรรมการศึกษาอิสระปึกแห่ง
ประเทศไทยและสมาคมกีฬาสมัครเล่นต่าง ๆ เป็นต้น

ตั้งแต่ พ.ศ. 2502 เป็นต้นมา หลักสูตรการเรียนการสอนมีการปรับปรุงให้เหมาะสม
อยู่เสมอ มีการเรียนการสอนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัย ส่วนในสถาบัน
อุดมศึกษาที่มีถึงระดับปริญญาโท การจัดศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา มีหน่วยงาน
ที่รับผิดชอบทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ได้แก่ เทศบาล องค์การส่งเสริมกีฬา
แห่งประเทศไทย สมาคมศึกษา กีฬาและสันทนาการแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬา
สมัครเล่น เป็นต้น และมีการจัดการแข่งขันกีฬาอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ทั้งนี้เพราะรัฐบาล
ได้พยายามส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา และการกีฬา โดยใช้การศึกษาและการกีฬาเพื่อให้
ประชาชนในชาติมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และมีระเบียบวินัย บางสมัยเพื่อต้องการให้ทางประเทศ
รู้จักประเทศไทยยิ่งขึ้น และรัฐบาลบางครั้งต้องการแก้ปัญหาเยาวชนให้มีความประพฤติดีและ
รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แสดงว่าในรอบ 200 ปี การศึกษาได้รับการพัฒนาเป็น
ลำดับจนถึงปัจจุบันนี้ ความต้องการด้านการศึกษาและการกีฬามีวันยิ่งเพิ่มมากขึ้น เพราะการมี
สุขภาพดีเป็นข้อปรารถนาของทุกคนและประเทศชาติ ปัจจุบันการศึกษาและการกีฬาได้พัฒนาไป
อย่างมีแบบแผนและมีเหตุผลโดยพัฒนาไปทางด้านวิทยาศาสตร์และด้านการแพทย์มากยิ่งขึ้น เพื่อ
ศึกษาค้นคว้าและนำมาใช้ให้เหมาะสมกับประชาชนยิ่งขึ้น จึงทำให้การศึกษาและการกีฬา
ได้รับความสนใจและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้นเป็นลำดับ

รองจักร งามศิริ (2530 : 7 - 8) ได้ทำการศึกษา แบบทดสอบทักษะกีฬามวยไทย
สำหรับนักศึกษาชาย วิทยาลัยพลศึกษา และได้กล่าวถึงบทความเรื่อง "จากสวนกุหลาบ ถึง
ราชดำเนิน" ของสมิงกระห่อง ซึ่งได้เขียนไว้ในสมุทภาพนันทน์บทความวิวัฒนาการของเวทีมวย
ราชดำเนิน ดังต่อไปนี้

การเขียนเรื่องกีฬามวยไทย นับแต่กำเนิดเป็นของสุคติชัย การเขียนรายละเอียด
ของการก่อตั้งกีฬามวยไทยเป็นเพียงแค่มุมมัยสวนกุหลาบ สมัยพระยา "แมค" นนทเสน
มาจนถึงสมัยเวทีราชดำเนินก็ตกอยู่ในภาวะอันเดียวกันที่เราท่านจะเล่าสู่กันฟังได้ก็
เพียงจากความทรงจำบางระยะบางตอนเท่านั้น เพราะว่าความทรงจำของคนเรานั้นมันสั้น
เรื่องที่ข้าพเจ้าจะนำมาเล่าสู่กันฟังนี้ก็เสี่ยงต่อการผิดพลาดได้มากที่สุดทีเดียว ถึงกระนั้นข้าพเจ้า

ก็จะพยายามอย่างที่สุดที่หาเจ้าจะพยายามได้ และที่เรียกว่าสนามครั้งนั้นเป็นสนามจริง นายสนามเขาเชื่อมากันพอเป็นบริเวณเขา แล้วนักมวยก็คาดเชือกผูกกันบนพื้นดิน ใช้ จอกหรือกะลาลอยนำเป็นมาตรการกำหนดเวลา จนครั้งหนึ่งเรียกว่าหนึ่งยก การต่อสู้ ความรู้สึกในขณะนั้นก็เรียกว่า ทุ่มเท แต่ถาหากให้ชกกันก็เวียนก็คงถูกคนดูโท หรือให้ กรรมการไล่ออก หรือออกจากเวทีแน่ เพราะว่าอาจจะชกกันแต่ละครั้งนั้นนานจนเมื่อยขา แท้ที่น่าเห็นใจเนื่องจากนักชกชกด้วยเชือกแทนสวมมวย อย่างไรก็ตามก็ก็ห้ามมวยเริ่ม เขาสู้ระเบียบอย่างจริงจังก็เมื่อสร้างเวทีขึ้นกลางสนามฟุตบอลสวนกุหลาบ พื้นใช้ไม้กระยาเลย เสื้อลำแพน หรือใส่กระจุยพับข้างบน มีการนับยกโดยการจับเวลา เป็นนาฬิกา มีการกรรมการขึ้นคอยห้าม ครั้งแรกเคยใช้กรรมการ 2 คน คนหนึ่งคอยกันฝ่าย แดง อีกคนหนึ่งคอยกันน้ำเงิน คนหนึ่งคือพระยานนท์เสน อีกคนหนึ่งคือพระยานเรนทร์ราชา ที่เป็นกรรมการก็กินเงินเยอะของแพรวหลายอยู่ในระหว่างนักมวยและหัวหน้าคณะ หัวหน้า นักมวยทั่วไป

สำหรับการชกนั้นชกกันสลับคู่ อาทิ คู่ 1 ชกครบ 1 ยก แล้วก็ลงจากเวที มาให้คู่ 2 ขึ้นไปชกกันเพื่อมิให้คนดูเสียเวลา ถ้ายังไม่แพ้ชนะกันก็ว่ากันสลับไปถึงคู่ 3, 4, 5 จนกว่า จะขึ้นแสงตะวันเลย หลักเกณฑ์และกติกาเบื้องต้นถูกทำให้เข้ากันได้เวลาชก นักมวยตอนนั้น จึงต้องเรียนรู้วิธีต่อสู้รอบตัวที่เกี่ยว เพราะกลัวไม่มี แม้กระทั่งกัดในหูก็เคยปรากฏ อีกอย่างหนึ่ง สมัยนั้นนักเรียนพละมีมาก อยากจะขึ้นชกเป็นการแสดงฝีมือและสอยใจ มวยไทยไปในตัวเสร็จ แทกลัวทีนพวกนักมวยทางจังหวัด จึงตกลงวางกติกาให้มีการใช้ ญิวญิตูช่วยด้วย จึงเป็นของธรรมดาที่เราจะเห็นนักมวยทางจังหวัดซึ่งไม่เคยว่าญิวญิตู คืออะไร ถูกทุบถูกสอยจนออกปากส่งเสียงร้องเอ็ดตะโรยอมแพ้ให้กันไป นอกจากบางราย อย่าง ประสิทธิ์ บุญธรรม ซึ่งถูก ตาหีบ จับเกราะ เตะเสียจนทั้งตัวไม่คิด มวยล้มหลับ คาพา "ข้างทางไกลอะไรกันเช่นนั้น กับภาวะที่เป็นอยู่กับเวทีมวยราชดำเนินปัจจุบันนี้"

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในทางประเทศ

อดิเคจิ (Adodeji. 1972 : 1482-A) ได้ศึกษาบทบาทของพลศึกษาในการสร้างชาติ ของไนจีเรีย โดยวิธีการสัมภาษณ์หัวหน้าหน่วยงาน ราชการ ประชาชนที่มีความเกี่ยวข้องกับการ พลศึกษา และการกีฬาตามแบบสอบถามที่ได้เตรียมไว้ก่อนแล้วทำการอัดเทป นอกจากนั้นก็ยังใช้แบบสอบถาม

ถามประชาชนชาวไนจีเรียที่โตขึ้นแล้วจำนวน 100 คน จากข้อมูลที่ได้เหล่านี้ นำมาใช้สำหรับ
โครงสร้างในการศึกษาบทบาทของวิชาพลศึกษาต่อการสร้างชาติต่อไป โดยคำนึงถึงงานต่าง ๆ เหล่านี้
คือ ภูมิหลังโดยทั่ว ๆ ไป ประวัติความเป็นมาของการศึกษา ขนบธรรมเนียมประเพณีของการศึกษา
และเกมการเล่น การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดองค์การของการศึกษา การศึกษา
ระหว่างชาติ แนวโน้มของระบบของการพลศึกษาในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาและสถาบัน
การศึกษาระดับสูง การฝึกหัดครูและบทบาทของรัฐบาลของไนจีเรีย จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ข้อสรุปว่า
กีฬาและเกมการเล่นซึ่งเป็นกิจกรรมของวิชาพลศึกษา มีบทบาทสำคัญในการ (1) สนองความต้องการ
ของบุคคล (2) ทำให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (3) ช่วยให้ผู้สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรม
พลศึกษาและกีฬาต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติและระหว่างชาติ (4) ทำให้มีความเข้าใจกันทั้งในระดับชาติ
และระหว่างชาติ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างชาติในไนจีเรียต่อไป

อะราบี ฟาร์ด (Ahrabi-Fard. 1975 : 1368-A) ได้ศึกษาคำสอนของศาสนาอิสลาม
ที่จะเกี่ยวข้องหรือนำมาใช้เป็นแนวทางในการพลศึกษาและกีฬา โดยได้ศึกษาประวัติวัฒนธรรมของ
ศาสนาอิสลาม การปฏิบัติตน ปรัชญาของศาสนา ปรัชญาทางการศึกษา ปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับความ
เกี่ยวข้องกันระหว่างร่างกายและวิญญาณเพื่อเป็นพื้นฐาน สามารถเป็นข้อเสนอแนะที่จะนำมาใช้สำหรับ
การพลศึกษาและกีฬาได้ จากการศึกษาคำสอนและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่สำคัญดังกล่าวแล้ว
อาจจะกล่าวได้ว่าคำสอนของศาสนาอิสลามที่เกี่ยวกับการพลศึกษาและกีฬานั้น โดยทั่วไปไม่มีความ
สอดคล้องกับปรัชญาการพลศึกษาและกีฬาที่เป็นที่ยอมรับของชาวตะวันตก ความแตกต่างอาจจะมี
อยู่มากในด้านการเน้นในหลักการบางประการเท่านั้น

ไวเบส (Weiblen. 1972 : 1498-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์กันระหว่างกติกาของ
เกมการเล่นกับศีลธรรม โดยพยายามจะศึกษาว่ากติกาของเกมการเล่นนั้นสามารถใช้เป็นเครื่องมือ
ในการสอนศีลธรรมได้หรือไม่ โดยใช้วิธีการสอนปรัชญาของ โกวิน (Gowin's Philosophic
Method) เป็นแนวทาง จากผลของการศึกษาพบว่า ในสังคมแต่ละแห่งจะมีเกมการเล่นและศีลธรรม
ประจำอยู่ กติกาการเล่นนั้นจะมีความสัมพันธ์กับศีลธรรมในสังคมนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้จึงอาจจะกล่าวได้ว่า
กติกาการเล่นเกมต่าง ๆ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสอนศีลธรรมได้เป็นอย่างดี

วิธีการในการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นต้น (Primary Sources) และเอกสารชั้นรอง (Secondary Sources) หลักฐานทางโบราณคดี โบราณสถาน โบราณวัตถุ และรูปภาพ
2. สัมภาษณ์ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เกี่ยวข้องกับกีฬาวัยไทย ตลอดจนสื่อมวลชนทั้งที่เป็นเชิงธุรกิจและเป็นการศึกษาทางวิชาการ
3. สรุปผลการวิจัยในแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วยข้อมูลประเภทเอกสาร และข้อมูลประเภทบุคคล

ข้อมูลประเภทเอกสาร ประกอบด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่

1.1 ข้อมูลต้นกำเนิด เช่น พระราชบัญญัติ คำสั่งทางราชการ ประกาศ บันทึกการประชุม บันทึกเหตุการณ์ เอกสารรายงานประจำปี ราชกิจจานุเบกษา เป็นต้น

1.2 ข้อมูลรวมสมัย เช่น เอกสารส่วนบุคคล บันทึกความทรงจำ เอกสาร และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ วารสาร บทความ หนังสือพิมพ์ และวิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา

ข้อมูลประเภทบุคคล

ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลผู้มีความรู้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เกี่ยวข้องกับวงการกีฬาวัยไทย ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปทั้งวงการกีฬาและวงการกีฬาวัยไทย

แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

1. กองกฎหมายเหตุแห่งชาติ
2. หอสมุดแห่งชาติ
3. หอสมุดวิธาน
4. หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. หอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
7. หอสมุดกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
8. หอสมุดอื่น ๆ ที่มีเอกสารเกี่ยวข้องกับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย (พ.ศ. 1790 - 1893)

เมื่อชาวไทยได้พบพหองมาจากอาณาจักรล้านนาเจ้าครองเมืองสุโขทัยแล้วจึงรกรากเป็นเมืองในเมืองสุโขทัยของอาณาจักรล้านนา โดยเริ่มต้นตั้งหลักแหล่งและทำนุบำรุงบ้านเมืองตลอดจนต่อสู้ศึกซึ่งเป็นเมืองรอบ ๆ ข้าง และประเทศใกล้เคียง เช่น ขอม พุกาม และล้านช้าง เพราะทางฝ่ายทางที่ไม่ต้องการให้ใครเป็นใหญ่ หรือทางก็ต้องการเป็นใหญ่เอง เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการบริหารและอิทธิพลทางอำนาจการบริหาร

ในช่วงที่เรามีสุโขทัยเป็นราชธานีจึงมีการทำศึกสงคราม และการเตรียมไพร่พล เพื่อการสงครามทั้งกลาง เนื่องจากสมัยนั้นมีอาวุธประเภทการต่อสู้ประชิดตัว เช่น มีด คาน แหวน หลาว และการใช้อวัยวะของร่างกายต่อสู้เป็นมวยไทย เป็นต้น จากประวัติและหลักฐานทาง ๆ ปรากฏเรื่องของกีฬามวยไทย ดังต่อไปนี้

เชคร ศรีนาคย์ (2515 : 7) ได้เขียนเรื่องเกี่ยวกับมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัยไว้ว่า การที่กรุงสุโขทัยถูกเพื่อนบ้านรุกรานอยู่เสมอ ทำให้ชาวสุโขทัย ต้องฝึกฝนมวยไทย กระบี่กระบอง และอาวุธทาง ๆ เพื่อต่อสู้กับบุรุษรุกรานและพยายามปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การรบในสมัยนั้นใช้มีด หอก และคาน เป็นอาวุธเป็นต้น

ทองแห โรจนานันท์ และอุทม ประมวลวิทย์ (2501 : 80 - 125) ได้กล่าวว่า เกิดุชราชสมัยกรุงสุโขทัยตอนย่างเข้าสู่ยุครุ่งเรืองจะฝึกหัดมวยไทยกับทุกคน การฝึกมวยไทยเป็นส่วนหนึ่งของพุทธจะมีลักษณะชายชาตรี ซึ่งประกอบทวย คุณงามิ มรรยาท มนุษยธรรม วัตรกรรม ความทรหด อ่อนทน อำนาจทางคาถาอาคม พลังกาย และความรู้ความชำนาญในศิลปะมวยไทย และกระบี่กระบอง

ประกอบ ไชยประการ และคนอื่น ๆ (2508 : 60) เขียนเกี่ยวกับการฝึกหัดศิลปะมวยไทยไว้ในหนังสือพระมหาทักษิณวิทย์ว่า คนไทยสมัยกรุงสุโขทัยได้นึกฝนศิลปะการต่อสู้ด้วยอาวุธ และมือเปล่า แม้แต่เด็กชายที่ยังไม่ย่างเข้าสู่วัยรุ่น ก็ได้รับการฝึกอบรมให้ศึกษาวิชาการรบด้วยอาวุธและการต่อสู้ด้วยมือเปล่า

กฎหมายไทยได้มีมาตั้งแต่สมัยทอซนรวมคำแห่งมหาราชแล้ว โดยแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ศิลาจารึกของทอซนรวมคำแห่ง (ศิลาจารึกหลักที่ 1) กฎหมายลักษณะโจร และกฎหมาย พระเจ้ามังรายหรือมังรายศาสตร์ สำหรับ 2 ลักษณะแรกนั้นปรากฏว่ามีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร โดยการจารึกในเสาคิน และแผ่นศิลา ส่วนลักษณะที่ 3 มีลักษณะเป็นภาษาไทยวนจารึกลงใน ใบลาน ในมังรายศาสตร์ มีเรื่องเกี่ยวกับมวยไทยคือ ในเรื่องสาเหตุวิวาท คำที่ กำหนดไว้ 16 ประการ และพระมหากษัตริย์ทรงใช้หัวข้อเหล่านี้เป็นพระราชมังคลาจารย์ จากสาเหตุ 16 ประการ มีประการที่ 7 ทอซน และประการที่ 15 เล่นการพนัน ในสมัยกรุงสุโขทัยถือว่าการชกมวยบนเวที ชักครวทวงงานวัดและงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ เป็นลักษณะศิลปะป้องกันตัว และเป็นประเพณีอันดีงาม ไม่ใช่เป็นการพนันจึงไม่มีการเสียภาษีอากรแต่อย่างใด (กัชร คำประเสริฐ. 2521 : 1 - 27)

กฎหมายในการฝึกมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย

พ่อสุวดี แสงสว่าง (2522 : 18 - 19) กล่าวว่า มวยไทยเป็นส่วนหนึ่งของ ศิลปศาสตร์ ซึ่งเป็นความรู้ทางต่าง ๆ สำหรับกษัตริย์ กษัตริย์สมัยก่อนมีความจำเป็นจะต้องเป็น นักรบ มีความกล้าหาญองอาจ มีสมรรถภาพแข็งแรงออกทนอย่างเต็มที่ พระมหากษัตริย์ในฐานะเป็น ผู้นำของประเทศจำต้องผ่านการศึกษาศิลปศาสตร์อันเป็นศาสตร์ของพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะ ประกอบด้วยความรู้ 18 ประการ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ ความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ ความรู้ทางกฎหมาย ระเบียบประเพณี สภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ความรู้เกี่ยวกับการต่อสู้ทวงเมื่อเปล่า การต่อสู้ ทวงอาวุธ ไทศาสตร์ ทนตรี ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ การทหาร การบริหารกองทัพ การรักษา พยาบาล การพูด การประพันธ์ รู้จักรัตนธรรมของวีรบุรุษ มีการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ ในการต่อสู้แบบมวยไทย มีการออกกำลังกายเพื่อให้แข็งแรง และมีสมรรถภาพที่สมบูรณ์

ในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีนั้น ได้มีสำนักมวยซึ่งจัดขึ้นโดยผู้วิญญู และผู้เก่งทางมวยไทย ได้ฝึกฝนศิลปะมวยไทยให้กับเด็กหนุ่มใหญ่น้อยหลายสำนักด้วยกัน เช่น สำนักสมอคอน แขวงเมือง อัญวี คงปรากฏในพงศาวดารว่า ทอซนสีนทราทิตย์เห็นว่า กรุงสุโขทัยจะเป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ ครองความเป็นอิสระไถ่กันนั้นขึ้นอยู่กับผู้นำ ซึ่งทอซนมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในก้าน มวยไทย การทหารและการปกครอง ทอซนจึงได้ส่งเจาชายวงศ์ โอธองศที่ 2 ซึ่งขณะนั้นมี พระชนมายุได้ 13 พรรษา ให้ไปเข้าเรียนศิลปศาสตร์ ที่สำนักสมอคอนแห่งเมืองอัญวี

สำนักสมอคอนนี้เป็นสำนักที่มีชื่อเสียงมากในคอนนั้น พระมหากษัตริย์และเจ้าเมืองนิเวศังโอรสและ
บุตรหลานของท้าวแสนมหาราชที่สำนักนี้ ทั้งแต่ยังเยาว์วัย เจ้าชายวังจึงได้มีสหธรรม
2 พระองค์ เป็นโอรสของเจ้าผู้ครองนครเงินยาง และเจ้าผู้ครองนครพะเยา เจ้าชายทั้ง
3 พระองค์ได้ทรงศึกษาร่วมเรียนและฝึกหัดมวยไทยร่วมกัน ทำให้มีความเห็นอกเห็นใจกัน รักใคร่กัน
จนพี่น้อง ได้ทรงศึกษาศิลปศาสตร์เป็นเวลา 3 ปี จึงสำเร็จแล้วต่างก็แยกย้ายกันไปปกครอง
บ้านเมืองของตน

โทษสวัสดิ์ แสงสว่าง (2522 : 20 - 21) ได้อธิบายว่า การฝึกหัดมวยไทยใน
สมัยกรุงสุโขทัย นอกจากจะฝึกหัดกันตามสำนักต่าง ๆ แล้วยังมีการฝึกหัดมวยไทยตามวัดต่าง ๆ ด้วย
ชาวไทยในสมัยกรุงสุโขทัยถือว่าวัดเป็นสถานที่ให้ความรู้ ฝึกหัดอบรมบ่มนิสัยทุกอย่างทั้งวิชาการและ
วิชาชีพต่าง ๆ เช่น วิชาการแพทย์ ศิลปะ การเรียนหนังสือ การฝึกหัดมวยไทย รวมทั้งการฝึกหัด
มวยไทย เพราะประชาชนถือว่าวัดเป็นศูนย์กลางของปวงชน จากการศึกษาเรื่องโบราณศึกษา ซึ่ง
เขียนโดยพระยาปริยัติธรรมธาดาในหนังสือ วิจารณ์ พาวนา สมัยกรุงสุโขทัย วัดและรัฐดำเนินการ
ฝึกอบรมสั่งสอนคน สำนักศึกษาเล่าเรียนจึงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ วัดเป็นสำนักเรียนของคน
หลายประเภท มีทั้งบุตรคนธรรมดาสามัญ บุตรข้าราชการ และบุตรเจ้าฟ้าพระมหากษัตริย์ การเรียน
การสอนในวัดนั้นไม่เรียนเฉพาะหนังสืออย่างเดียว แต่เรียนวิชาชีพต่าง ๆ ด้วย เช่น การแพทย์
การฝีมือ ศิลปะ รวมทั้งการฝึกหัดศิลปมวยไทย ตลอดจนการละเล่นของด้วย ส่วนผู้สอนนั้นก็มีทั้ง
พระภิกษุและชาวบ้านที่มีความรู้ความสามารถ อีกสถานที่หนึ่งให้สอนให้เฉพาะเจ้านายและบุตร
ข้าราชการเท่านั้น คือ สำนักราชบัณฑิตที่ปรากฏในพงศาวดารว่า พระเจ้าลิไทยเมื่อยังทรงพระเยาว์
เคยศึกษามีความรู้แตกฉานจนได้รับยกย่องว่าเป็นปราชญ์ที่สำนักงานบัณฑิต ซึ่งแหล่งการศึกษานี้
มีให้สอนแต่เฉพาะวิชาการอย่างเดียว หากแต่จะต้องเรียนภาคปฏิบัติด้วย โดยเฉพาะวิชาการต่อสู้
ป้องกันตัว มีการใช้อาวุธ หอก คาน กระบี่กระบอง คานสองมือ มีด ขวาน ง้าว กริช ธนู หนาม
ไธ้ โทมร และมวยไทย ซึ่งเป็นศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่า

จากการศึกษาเรื่องการฝึกหัดมวยไทยในหนังสือประชุมหลักศิลาจารึกกรุงสุโขทัยภาค 1
ของกรมศิลปากร ทำให้ทราบว่าพระมหากษัตริย์และเจ้าเมืองต่าง ๆ เมื่อศึกษาสำเร็จจากสำนักหนึ่ง
จนเป็นที่พอใจและเชื่อมั่นว่าจะสามารถจะปกครองบ้านเมืองแทนบิดาได้จึงเดินทางกลับบ้านเมือง
ทั้งข้อความในตอนหนึ่งของหนังสือประชุมหลักศิลาจารึกกรุงสุโขทัยภาค 1 ว่า ไทยชัยโล่ชมออกจาก

กรุงสุโขทัย ซึ่งขณะนั้นชื่อ "มณฑลสุโขทัย" ปกครองกรุงสุโขทัยอยู่ไทยได้รวบรวมกำลังพล โดยขุนนางเมืองเจ้าเมืองราช ผู้เจนจบศิลปศาสตร์จากสำนักศิลปศาสตร์หลายสำนัก กับ พ่อขุนนางกลางท่าวเจ้าเมืองบางยาง พ่อขุนนางเมืองยลพิทกรุงสุโขทัยได้ก่อน แต่ไม่ยอมตั้งตน เป็นกษัตริย์ และได้เชิญพ่อขุนนางกลางท่าวซึ่งปกครองเป็นปฐมกษัตริย์ ทรงพระนามว่า "พ่อขุนศรี อินทราทิตย์" นับว่าคนไทยได้สร้างความเป็นปึกแผ่น มีหลักฐานมั่นคงตั้งแต่นั้นมา

จากการศึกษาประวัติศาสตร์กฎหมายไทย พบว่า จุดมุ่งหมายของการฝึกหัดมวยไทยก็คือ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการแสดงศิลปะป้องกันตัว ซึ่งถือเป็นประเพณีที่งานอย่างหนึ่ง (กัษร คำประเสริฐ. 2521 : 1 - 27)

จากหลักฐานอ้างอิงต่าง ๆ ดังกล่าวทำให้ทราบว่า การฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย เป็นราชธานีนี้มีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ

1. เพื่อการทหารและสู้รบกับข้าศึก
2. เพื่อไว้ต่อสู้ป้องกันตนเอง
3. เป็นศิลปศาสตร์แขนงหนึ่งขององค์พระมหากษัตริย์
4. เป็นประเพณีอันดีงามที่สืบทอดกันมา

วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย

การฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย นักมวยจะต้องไปอยู่กับบ้านครูมวยเพื่อปรนนิบัติและ รับใช้ครูมวยจนครูมวยแน่ใจว่าเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความมานะพยายามและมีความศรัทธา ในตัวครูจึงอนุญาตให้ทำพิธีขึ้นครูมวย ซึ่งบางท้องถิ่นเรียกว่า "พิธียกครู" หมายถึง พิธียอมรับ ซึ่งกันและกันระหว่างศิษย์กับครู ครูยอมรับนักมวยให้เป็นลูกศิษย์ และศิษย์ยอมรับครูมวยให้เป็นครู ผู้ประสิทธิ์ประสาทศิลปมวยไทยให้ โดยยินยอมปฏิบัติตามระเบียบของครูมวยทุกประการ (นาค เทพหัสดินทร์ ๗ อภุชยา. 2513 : 12)

บัว นิสอาชา. (2501 : 26) ได้กล่าวถึง วิธีการฝึกมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัยว่า วิธีการฝึกมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัยนั้น ครูมวยมักจะใช้กลอุบายให้นักมวยทักน้ำ ทำขาว ผ่าฟัน ว่ายน้ำ ปั่นต้นไม้ ห้อยโหนเถาวัลย์ เพื่อให้ร่างกายมีสมรรถภาพแข็งแรง นักมวยจะฝึกหัดทักษะ ทางมวยไทยโดยการถูกน้ำชาวน้ำเป็นปกติทุกวันเช้าเย็นแล้วชกให้ถูกทั้งหมัด ศอก เข่า เท้า

เป็นการฝึกประสาทสั่งงานอย่างรวดเร็ว มีการชกลม ตะโพนกลว่ย ชอม่กู่ และปล้ำคู่ แล้ว
ลงไปวิ่งในน้ำกัน ๆ และจบลงด้วยการว่ายน้ำ ตกตอนค่ำก่อนนอน ครัววมักจะอบรมศีลธรรม
จรรยา สอนถามและทบทวนความจำจากการที่ได้อ่านศิลปมวยไทยหาทาง ๆ มาแล้ว

รูปแบบของการต่อสู้มวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย

จากการศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในค่านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทยใน
สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีนั้น ปรากฏว่าไม่มีหลักฐานใด ๆ ที่บ่งชี้ให้เห็นถึงรูปแบบของการต่อสู้
ในกีฬามวยไทยในสมัยนั้น

การจัดการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัย

การจัดการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีนั้น นิยมจัดกันในงานเทศกาล
หรืองานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ตลอดจนงานพิธีสำคัญ เช่น งานถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ซึ่งในการจั
การแข่งขันไม่มีการเก็บภาษีอากรแต่อย่างใด

ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 1893 - 2310)

ในระหว่าง พ.ศ. 1893 - พ.ศ. 2310 ซึ่งเป็นระยะเวลาประมาณ 417 ปี ที่
กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี สืบต่อมาจากกรุงสุโขทัยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่า ได้มี
การตรากฎหมายขึ้นใช้ในการปกครองราษฎรทั่วไปและมีกฎหมาย บางรัชกาลหรือบางมาตรา
ที่บ่งบอกให้ทราบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการชกมวย ดังเช่น กฎหมายพระอัยการเบ็คเสร็จ
(พ.ศ. 2158 สมัยแผ่นดินสมเด็จพระเอกาทศรถ) ซึ่งคัดมาจากกฎหมายตราสามดวงอันเป็น
กฎหมายสมัยกรุงศรีอยุธยาและมาชำระใหม่ในสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 พ.ศ. 2325 ที่ว่า
"117 มาตราหนึ่ง ชนทั้งสองเป็นเอกจิต เอกฉันท์ ที่มวยควยกันก็คี่ และผู้หนึ่งทองเงี้ยวปาก
โค่นหักถึงแก่ภรรยาหักคี่ ท่านว่าหาโทษมิได้ อนึ่ง มีผู้บุยงทกรางวัลคี่ไท่ปล้ำกัน ผู้บุยหาโทษมิได้
แต่จะใคร่ดูเอนเป็นยาสุกภาพ เป็นกรรมแก่ผู้ถึงภรรยาเองแล (หลวงสุทิวาหนฤพิณ.
2517 : 90) หรือว่ามาตราหนึ่ง คนสองคนคี่กัน ปล้ำกัน ผู้บุยงทวนเนาศพเสีย เพราะเหตุ
ไปเกี่ยวเชืงให้ท่านต่อสู้กัน (หลวงสุทิวาหนฤพิณ. 2517 : 291 - 293)

จากกฎหมายดังกล่าว แสดงว่า คนไทยเราในสมัยกรุงศรีอยุธยา ได้ใช้อาวุธประจำกาย
เราต่อสู้ป้องกันตัวเองและใช้ในการชกมวยกันมาแล้ว และมีเหตุการณ์ที่ไม่สามารถทดลองกันเองได้
จึงต้องตรากฎหมายขึ้นพิจารณาคดี

เกรียงศักดิ์ พิศนาคะ (2506 : 422) ในสมัยกรุงศรีอยุธยานั้นนักมวยที่มีฝีมือมาก
ทั้งเช่น รัชสมัยพระสรรเพชญ์ที่ 8 หรือพระเจ้าเสือ (พ.ศ. 2246 - 2252) บ้านเมืองมีความ
ผาสุกสงบสุขนานเพราะพระมหากษัตริย์ทรงโปรดการกีฬาหลายอย่างคือ การคล้องช้าง ตกเบ็ด
ชกมวย และแข่งเรือ นอกจากนั้น ประยูร พิศนาคะ (2505 : 54) ได้กล่าวถึงพระเจ้าเสือ
ไว้ว่า พระองค์ทรงโปรดการชกมวยมากถึงกับปลอมพระองค์ไปชกมวยกับชาวบ้านเสมอ ๆ

สมเด็จพระเจ้าเสือในสมัยที่ยังทรงพระเยาว์ โปรดฝึกฝนวิชามวยไทยในพระราชสำนัก
และได้เร่ร่อนไปฝึกมวยไทยตามสำนักมวยต่าง ๆ อีกหลายสำนักจนฝีมือก็เยี่ยม แม้พระองค์
ขึ้นครองราชย์สมบัติแล้ว พระองค์ยังทรงทอดพระทัย ในการทอดพระเนตรการชกมวยไทย และ
พระองค์ทรงฝึกซ้อมมวยไทยอยู่เป็นประจำมิได้ขาด พระองค์ทรงส่งเสริมกีฬามวยไทย ทั้งให้
ความเข้มแข็งและองอาจทั้งชายหาศรีพร้อมทั้งอบรมให้เป็นคนมีน้ำใจนักกีฬา และรู้จักถ่อมตนอีกด้วย
ถึงที่ พิชาน แจ่มจรัส (2508 : 322 - 324) กล่าวว่า เมื่อประชาชนชาววิเศษไชยชาญ
ทราบว่า พระเจ้าเสือทรงปลอมพระองค์มาชกมวย ต่างก็แสดงความยินดีเป็นอย่างยิ่ง แม้เป็น
การปลอมพระองค์และไม่มีโอกาสได้เข้าชมมามีก็ตาม

พระเจ้าเสือนอกจากจะทรงเป็นนักมวยก็ยังทรงฝึกสอนมวยไทยให้เจ้าฟ้าเพชร และ
เจ้าฟ้าพร ซึ่งเป็นพระราชโอรสทั้งสองของพระองค์ด้วย พระองค์ทรงฝึกอบรมให้นักมวยเป็น
ผู้อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่แสดงความมักใหญ่ใฝ่สูง มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักเสียสละ ก็จะเห็นได้ว่า
เมื่อสมเด็จพระนารายณ์สวรรคตแล้ว พระองค์ซึ่งเป็นรัชทายาทโดยทรง ก็ได้แสดงความทองการ
ในพระราชสมบัติด้วย เห็นว่าพระเพทราชาเหมาะสมกว่า เพราะเป็นผู้มีบุญคุณด้วย เลขรูปเลี้ยง
พระองค์มา และทรงฝึกอบรมให้รู้จักให้อภัย รวมทั้งเป็นผู้มีเหตุผล ทั้งเช่น ครั้งที่ถูกทนายบรสิงห์
ทำให้อับอายพระองค์หนึ่งพัก พระองค์ทรงเห็นว่า ทนายบรสิงห์ไม่ได้เจตนาที่จะทำเช่นนั้น และ
เห็นเหตุสุดวิสัยจึงได้ให้อภัย แต่ถึงจนพระทัยที่ทนายบรสิงห์ไม่ยอมให้กระทำเช่นนั้น

ในปลายรัชสมัยกรุงศรีอยุธยา มีนักมวยที่หลายคนถูกกวาดต้อนไปเป็นเชลย ในครั้งที่
กรุงศรีอยุธยาพ่ายแพ้แก่พม่า เป็นครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2310 ซึ่งปรากฏเรื่องการชกมวยไทย

ในพระราชพงศาวดารตอนหนึ่งว่า พระเจ้าอังวะ อยู่ ณ เมืองย่างกุ้ง ทำการยกทัพออก
พระมหาเจดีย์เกศาตุ เสร็จแล้วให้มีการเฉลิมฉลองสมโภชมหาเจดีย์ใหญ่ และขุนนางพม่ากราบทูลว่า
ชาวไทใหญ่มีมวญไทยก็แทบทุกคน จึงทรงสั่งให้เจ้านักมวญมาเพื่อชกกันในงานนี้ ไค้นมวญไทใหญ่
มีอยู่คนหนึ่ง ชื่อ นายชมพูน นายชมพูนคนนี้เป็นนักมวญชกชื่อเสียงมากทั้งแก่กรุงเก่า ขุนนางพม่า
ได้นำตัวนายชมพูนมาถวายพระเจ้าอังวะ พระองค์จึงจัดให้นักมวญพม่าเข้ามาเปรียบกับนายชมพูน
เมื่อโคกกันแล้วก็ให้ชกกันหน้าพระที่นั่ง และนายชมพูนชกพม่าไม่ทันถึงยกก็แพ้ถึงเก้าคนสิบคน
พระเจ้าอังวะทอดพระเนตรแล้วตรัสสรรเสริญฝีมือนายชมพูนว่า ไทใหญ่ชกอยู่หัวตัวมีแต่มือเปล่า
ไม่มีอาวุธเลยยังสู้ได้ คนเดียวชนะถึงเก้าคนสิบคน ฉะนั้น เพราะเจ้านายไม่ทิ้งจึงเสียด้านเมืองแก่
ชาติ ถ้าเจ้านายที่แล้วไหนเลยจะเสียกรุงศรีอยุธยา (การเสียกรุงของไทยครั้งหลัง พ.ศ.
2310 นั้น เนื่องจากกษัตริย์อนาอ ซึ่งเป็นรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ หรือสมเด็จพระที่นั่ง
สิริยาสน์อมรินทร์) (เอกสารเรย์. 2505 : 225 - 232)

จารุฉันท มุกสิกหงษ์ (2511 : 30) ยังได้เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องราวการชกมวย
ของนายชมพูน ณ เมืองย่างกุ้ง มีผู้กล่าวถึงอีกว่า สุกนายนกองค่ายโพธิ์สามต้น จัดส่งนักมวยไทย
นายชมพูนไปกรุงอังวะพร้อมด้วยนักมวยไทยอีกหลายคน นายชมพูนเป็นชาวจังหวัดสุพรรณบุรี
มีกบีน ผิวดำ เกาตามขาวเป็นกระเชิง นายชมพูนจะเป็นลูกเถาเหล่าใคร เกิดที่ไทใหญ่ เมื่อไร
ไม่มีหลักฐานบ่งไว้ชัดเจน แต่ในหนังสือบางเล่มก็ว่า เกิดที่หมู่บ้านบางประหัน จังหวัดอยุธยา ห่าง
สุพรรณบุรี ภิรยาเหมือนคนไม่แก่ ก่อนชกทำพิธีไหว้ครูตามธรรมเนียมแบบมวยไทย วาดลวดลายต่าง ๆ
หากรูปร่างทาง หุ่มนานาวเป็นคาวเป็นเคื่อน คุชกคุจนเพลิเมไ้กระวังตัว พอเริ่มชกนายชมพูน
ก็ปรากฏเขาหักศอกสูงเสาะ ลงศอก ทรงหมากนักมวญพม่าถึงกับล้มลง กรรมการนับถึงสิบก็ไม่ลุก
คนชกต่างตกตึง กรรมการตัดสินไม่ให้นายชมพูนชนะ เพราะชกยังไม่ทันตั้งตัว ขอให้ทำการชกใหม่
โดยจะเปลี่ยนตัวชก นายชมพูนจำยอมเพราะกำลังยังติดอยู่ นักมวญพม่าคนต่อไปเป็นนักมวญที่มี
รูปร่างสูงใหญ่ แขนขาว พอเริ่มชกพม่าก็กระโดดเข้าประชิดตัวนายชมพูนทันที นายชมพูน
เตรียมรับอยู่แล้ว พอไ้จังหวะก็กระโดดเตะซ้าย ขวา สลับกัน แบบเตะเฉียงไม่ให้ชน และ
ครั้งสุดท้ายเตะเข้าก้นคอพม่าล้มสลบกลางสนาม ทองหนามออกจากสังเวียนไป และชาวไทใหญ่ถูก
กวาดต้อนไปเป็นเชลยคราวเสียกรุงที่ไปให้กำลังเจ้านายชมพูนทางชอบใจรองส่งเสียงเอาใจช่วย
เป็นการใหญ่ กรรมการตัดสินถามว่าจะชกต่อไปอีกได้หรือไม่ นายชมพูนกำลังยังติดอยู่จึงบอกว่าขอ

อีกสักสิบคน คราวนี้นักมวยพากันเข้ามาในสังเวียนอีกคน พอเริ่มชกพากันบุกเป็นการใหญ่ เพื่อไม่ให้
 นายขนมต้มทั้งตัวได้ นายขนมต้มก็ถอยห่างจิ้งหะพอได้ก็ทอยหมัดขวาเข้าถูกตรงกลางพอกี ทำให้ให้นักมวยมา
 ทยอยชก แล้วนายขนมต้มก็เข้าประชิดตัวเตะด้วยแข้งขวาเข้าที่โครงกระดูกและขมแพไป พอหยุดพักชั่วคราว
 นักมวยคนที่สี่ก็เริ่มลงมือชกต่อไป นายขนมต้มถอนกำลังลง เพราะใช้เท้าเบ็งจิกนักมวยเข้ามา
 สามคนแล้ว คราวนี้เห็นว่าจำเป็นต้องใช้หมัด จึงเอาหมัดซ้ายหลอกलोให้คู่ต่อสู้หลงกล พอได้จิ้งหะ
 ก็ทอยหมัดขวาถูกตาทั้งสองข้างของพม่าจนลืมไม่ขึ้น แล้วนายขนมต้มก็เลือกชกเอาตามสบาย และ
 พม่าก็ยอมแพ้ในยกที่สองนั่นเอง พอพักได้สักครู่ นักมวยพม่าคนที่ห้าก็เข้ามาชกต่อไป นักมวยพม่าคน
 นี้ร่างกายดำสนิท แข็งแรง พยายามวิ่งรุกไล่เข้าประชิดหวังจะปล้ำเหยี่ยวให้นายขนมต้มหมดแรง
 นายขนมต้มก็ถอยห่างจิ้งหะ พอนักมวยพม่าเข้าถึงตัวก็ชกหมัดซ้าย แล้วสวนควมหมัดขวาเต็มแรง
 ถูกโหนกแก้มและกรามคางขวาของนักมวยพม่าจนกระเด็นออกไปนอกสังเวียน และไม่ยอมออกมาสู้ต่อ
 ส่วนนายขนมต้มขอเวลาพักเชือกใหม่ เพราะทอยพม่าจนกายที่คาดหมัดซ้ายกระตุบ พอได้เวลาชก
 นักมวยพม่าคนที่หก นายขนมต้มหลังจากที่ได้พักพอหายเหนื่อยแล้ว ก็เดินไปรอบ ๆ สังเวียน หันหลัง
 ใหญ่ต่อสู้ นักมวยพม่าเห็นว่านายขนมต้มเสียท่าจึงรีบตรงเข้ามาหมายจะทอยควมหมัด จึงโดนจรเข้เท้ากลาง
 เขากลางหลังอย่างจัง จนหายใจแทบไม่ออก ทองขมแพไป คนที่เจ็ดขึ้นชกถูกนายขนมต้มเตะให้ล
 ทิ้งซ้ายขวาจนยกแทนไม่ขึ้น และขมแพไป คนที่แปด เป็นนักมวยมือชกเชิงโค้งคังมาก มีวิธีการชก
 รวดเร็ว พอเริ่มชก นายขนมต้มก็ย่างสามขุมเข้าประชิดตัว ไม่ยอมออกห่างเพราะใช้หมัดและ
 เท้าเตะไม่ไคยล จึงใช้วิธีการเข้าประชิดตัวปล้ำก็เข้าและพันคอ ถูกบริเวณปากและจมูกของ
 นักมวยพม่าจนไค้เลือก พ้นแถมบนคางหน้าหักหลายซี่ เลือกลงปาก พอเริ่มชกยกใหม่ นายขนมต้มเข้า
 ประชิดตัวเอาศอกซ้ายกระแทกเข้าที่ปากถูกแผลเก่า จนนักมวยพม่าขมแพ นักมวยพม่าคนต่อไปเป็น
 นักมวยระดับหัวหนาคาย มีฝีมือดีมาก พอเริ่มชกนายขนมต้มใช้ศอกซ้ายหลอกलोให้หลงกล พอได้
 ก็เตะซ้ายและขวาเข้าที่หน้าท้องจนตัวลอย แต่นักมวยพม่าก็อหุณักพันต่อสู้ต่อไป นายขนมต้มจึงฉกหลอก
 ให้นักมวยพม่าถอนกำลังลง แล้วจึงใช้หมัดขวาเฉียดแก้มซ้ายขวา จนเป็นแผลเพราะเลือกที่คาด หมัด
 ของนายขนมต้มนั้นแรง และเป็นแบบกนหอย นักมวยพม่าเห็นเลือกออกมาจึงขมแพไป หลังจากนั้น
 ก็ไม่มีนักมวยพม่าคนใดกล้าขึ้นชกกับนายขนมต้มอีก จนกระทั่งมีหมองเจ้าคนหนึ่งเป็นครูมวยมาจาก
 เมืองยะโฮ มีฝีมือขึ้นครุเข้ามาดูมวยและขอสมัครเข้าชกแก้ตัวให้ชาวพม่า นายขนมต้มเห็นว่า
 ครูมวยฝีมือมาก ก็แสดงการวะยกมือไหว้เป็นการเคารพ และให้เกียรติยกประเพณีของนักมวยไทย

คนดูเห็นว่านายขนมต้มขมื่อไหว นึกว่านายขนมต้มกลัว หากันเสาะหาหัวเราะชอบใจ พอเริ่มลงมือชก นายขนมต้มก็หลอกหลออย่างว่องไว พอเห็นक्रमวยพยายามแรงก็ใช้วิธีจร เซ่ฟากหาง บังเอิญสู้เท้า ของนายขนมต้มโดนจมูกของक्रमวยพม่าพอดี จนทั้งจมูกและขมื่อแพไป การชกมวยไทยกับพม่าเป็น อันสิ้นสุดลง พระเจ้าอังวะ (บางทีว่าพระเจ้ามังระ) ก็ทอดพระเนตรการชกครั้งนั้นโดยตลอด ทรงทอดพระทัยในฝีมือและความสามารถของนายขนมต้มถึงกับตรัสออกมาว่า คนไทยนี้ช่างมีฝีมือ กุญแจซ่อนเล็บ ไม่นึกเลยว่าจะเก่งถึงปานนี้ ถ้าเจ้านายไทยสามัคคีปรองดองกันดีแล้ว กรุงศรีอยุธยา ก็จะไม่เสียแก่พม่าเลย เมื่อเสร็จงานสมโภชมหาเจดีย์แล้วทรงโปรดให้นายขนมต้มเข้าเฝ้าเป็นพิเศษ และให้ความอารักขา เลี้ยงดูอย่างสมเกียรติ และทรงตรัสถามนายขนมต้มว่า อยากได้เงินทองหรือ อยากได้เมีย นายขนมต้มทูลตอบว่า เมืองไทยหาได้ง่าย ถ้ายักษ์หาเงินได้ อยากได้เมีย พระเจ้าอังวะ จึงประทานสาวงามพม่าให้หนึ่งคน กับสาวมอญอีกคนหนึ่ง นายขนมต้มก็พาภรรยาสาวทั้งสองกลับมา เมืองไทยด้วยความดีสุดสมายทูลไป เรื่องราวของนายขนมต้มกับแม่ทัพในประวัติศาสตร์พม่ายังปรากฏ มีอยู่จนทุกวันนี้ และจากการสืบค้นของกรมศิลปากร พบว่า วันที่นายขนมต้มชกกับพม่า คือวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2313 จึงถือเอาวันที่ 17 มีนาคม ของทุกปีเป็นวันนักมวย

มวยไทยสร้างฤทธิ์เดชพิชิตไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ามวยชาติใด ๆ เมื่อพลิกประวัติศาสตร์ นักมวยไทยได้สร้างชื่อให้เป็นที่ยกย่องในดินแดนอยุธยา พม่า ในงานฉลองยกถักรพระมหาเจดีย์เกศธาตุ ทอณาพระที่นั่งพระเจ้าอังวะ นายขนมต้มปราบนักมวยเอกพม่า 9 คนศึก ๆ กัน ถึงกับพระเจ้าอังวะ ทนพระอหู่ ทรัสสรรเสริญมวยไทยว่า ไทยมีพิษสงอยู่ที่ตัว แม่มือเปล่า ๆ ไม่มีอาวุธเลยคนเดียวแต่ ๆ ก็ยังเอาชนะคนใดเป็นจำนวนมาก มีฝีมือมวยแสนวิเศษ

จึงมีคำกล่าวถึงมวยไทยว่า.....

อัมมวยโคไปแมน
หมักเขาเห่าศอกไว
แมร่างเล็กแต่ใจ
มอญพม่าทั้งเกาะแพ

มวยไทย
ว่องแท้
เก็กเดียว จริงแฉ
พ่ายสิ้นมวยไทย

ชมทมนานท่านนี้
 ดับแสงทมนานยัง
 เรานี้เกิดภายหลัง
 นำเกียรติสู่ชาติไท

โค้งกึ่ง จิ้งเฮย
 เก่นไชร
 บึงทราบ ไถนา
 ทรรคทองสร เสริญ

(ปัญญา ไกรทัศน์. 2527 : 19)

จากประวัติที่กล่าวจะเห็นได้ว่า พระเจ้าเสือทรงชมมวยไทยด้วยความรักใคร่ในศิลปะมวยไทย มีความพอพระทัย สนุกสนาน เพลิดเพลิน ส่วนนายชมชื่นนึกหัดมวยไทยไว้เพื่อเป็นศิลปะป้องกันตัวเหมือนชายไทยทุกคนในสมัยนั้น ครั้นเมื่อว่างจากถูกกล่าวหาแล้วก็ให้ยวชมมวยตามงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานและได้เงินรางวัลด้วย

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาที่ห้ามมวยไทยได้รับความนิยมและแพร่หลายมากในหมู่ข้าราชการและราษฎรทั่วไปจนถึงกระทั่งพระมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ ได้ทรงกรมนักมวยขึ้นมา ดังปรากฏในเกร็ดโบราณคดีที่ว่า

ทรงโปรดให้กรมมวยหลวงขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยคัดเลือกเอาชายฉกรรจ์ที่มีฝีมือการชกมวยไทยเข้ามาทดสอบกันหน้าพระที่นั่ง แล้วคัดเลือกเอาผู้ที่มีฝีมือดีเลิศไว้เป็นผู้อนุรักษ์ เป็นทหารสนิทและทหารรักษาพระองค์ มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยเวลาเสด็จประทับในพระราชวัง หรือเสด็จในงานต่าง ๆ (นิคม มุสิกคามะ. 2521 : 284)

สาเหตุที่ทรงเอานักมวยทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยเช่นนี้ เพราะสมัยนั้นบุคคลใดจะพกอาวุธเข้าไปในพระราชวังไม่ได้ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นพิเศษ ดังนั้น เวลาเกิดเหตุหรือเกิดการต่อสู้กันในพระราชวังมักจะใช้ฝีมือมวยไทยเข้าต่อสู้กัน กรมนักมวยนั้นนอกจากจะทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยแล้ว ยังทำหน้าที่ฝึกสอนเยาวชนในพระราชวังด้วย (พระบริหาร เทพธานี. 2508 : 541)

ประยูร ธัญพัฒน์ (2520 : 5) กล่าวถึง กองนายเลือกสมัยกรุงศรีอยุธยาว่า

ทำหน้าที่หลายอย่างบางครั้งก็เรียกพวกนายตำรวจหลวงหรือพวกนายตำรวจทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยภายในพระราชวัง เฝ้าคำให้เขานอนประจำของห้องส้วม และบรรดาประตูเปิดรอบพระราชวังนั้น ชาววังก็เกณฑ์นายตำรวจในไปกำกับรักษาประตูตามชายขวา และประตูตามซ้าย ตามขวา และประตูตามด้านนั้น ให้หัวพันพันหนานกำกับทุก ๆ เวน และ

ตำรวจในชายขาวไต่กำกับขาววัง เวรมันผู้มือนเวรประจำช่อง ถ้าแลไม่เห็นจอกได้นั้น
ห้ามปากเสียง นอกพระราชฐานถ้าทรงพระกรุณาสั่งสิ่งใดเป็นการเร็ว ผู้รับสั่งให้
ตำรวจในไป ถ้าทรงให้ลงพระราชอาญาผู้กระทำความผิดใครลงพระราชอาญาตามรับสั่ง
ทรงพระกรุณาให้ประหารชีวิตส่งไปกรมมหรบาล แลได้ถือตรารับสั่งไปเอากิจราชการ
แลข่าวคราวเป็นการเร็ว แลส่งพระราชอาญา ณ หัวเมือง อนึ่ง แลจอกขุนนาง
(เผ่าที่พระลาน) เจ้ากรมปลัดกรมเผ่าหูละของๆ ออวงอยู่บนอกกำแพงเกณฑ์ให้
หัวเมืองท้าวสี่ ตำรวจเลวรักษาประตูกำแพงแควระเนียบแฉ่งแลชั้นใน และห้าม
ปากเสียงอย่าให้เปลวปลอมแฉ่งอยู่ใด เหลาคำให้นายคนเอาคนเข้าปักประตู
กำแพงแคว ประตูระเนียบแฉ่ง ล้มแลหนาดานตามชายตามขวา ถ้าทรงให้ตามลง
พระราชอาญาใด ชุนตำรวจได้รับสั่งแล้วให้คนเอาตัวผู้นั้นออกไปเสียจากที่เผ่า ถ้า
ทรงพระกรุณาสั่งให้เอาตัวผู้นั้นจำทองถวนเขมาหน้าพระที่นั่ง ให้คนตัวผู้นั้นเขมา
ถ้าทรงพระกรุณาให้หาผู้ใดเข้าไปเผ่าใดเวลา แต่คนหนึ่งขึ้นไปนั้น ให้เจ้ากรมปลัดกรม
อยู่เวรนั้นเข้าไปเผ่า ปลัดกรมหัวเมืองท้าวสี่ด้วย

ถ้าเสด็จไปทอดพระเนตรการมหรสพนั้น เจ้ากรมปลัดกรมขุนสมปักลายไหมเสื้อครุย
เจ้าทรงตะพายกระบี่ ปลัดกรมชักดาบ หัวเมืองตะพายดาบ ถือหอก ท้าวสี่ ลาคตาม
ทัพพาน นุ่งผ้าแฉ่งไหม ชายขาวเกยวน้ำเกยวตะพายดาบ แห่เสด็จตามกระบวนไป
ครั้นถึงพลับพลาทอดพระเนตรการมหรสพนั้น เจ้ากรม ปลัดกรม เผ่าอยู่หน้าพระที่นั่ง
และหัวเมืองท้าวสี่ ทัพพานนั้นเผ่าออวงอยู่บนานตามชายตามขวาเป็นพนักงานชุนตำรวจ
คอยรับสั่ง และเบิกคู่บารมี คู่มวย คู่รำ คู่กลี โศคน โครอน โคระทะ โศกะขุมภา ไก่ป่า

ถ้าเสด็จไปวัดพระศรีสรรเพชญ์ตามปกตินี้ให้เจ้ากรม ปลัดกรม ขุนสมปักไหมเสื้อครุย
ลาคตามแห่เสด็จ แห่ที่ประทับพระเสลี่ยงไป หัวเมืองถือหอก ท้าวสี่ตะพายดาบไปตั้งแหนอก
ประตูทงมะเกลือด้วยเครื่องสูง ครั้นถึงวัดพระศรีสรรเพชญ์แล้ว จึงเกณฑ์ให้หัวเมืองท้าวสี่
ทัพพานตำรวจเลวล้อมวงตามชายตามขวา ถัดมีการฉลองการออกพรรษา การบวช
นาคหลวงนั้นให้ขุนสม ปักลายไหมเสื้อครุยลาคตามแห่

ประมุข สิทธิพิทักษ์ (2520 : 4) ได้กล่าวถึงหน้าที่พิเศษต่าง ๆ ของนายเลือกว่า
สมัยอยุธยา พระเจ้าแผ่นดินทรงมีกองกำลังทหารกองหนึ่งสำหรับทำหน้าที่ถวายการอารักขา

เรียกว่า "กองนายเลือก" ผู้เข้ารับราชการในกองนี้ได้รับคัดเลือกมาจากนักมวยฝีมือดี เป็นชายฉกรรจ์รูปร่างลำสันแข็งแรง นอกจากนั้นบรรดาเจ้านายชั้นสูงก็มีนายเลือกไว้ประจำตัว เช่นเดียวกัน นายเลือกมีบทบาทสำคัญ และอยู่ใกล้ชิดพระยุคลบาทพระเจ้าแผ่นดิน ทั้งตัวอย่างในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ขุนหลวงสรศักดิ์ หรือพระเจ้าเสือก็ทรงมีนายเลือกคู่พระทัย ระหว่างที่สมเด็จพระนารายณ์ทรงประหารโกสโลเสด็จสวรรคต มีข่าวว่า เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ ซึ่งเป็นฝรั่งจะคิดการกบฏ ขุนหลวงสรศักดิ์ได้ให้นายเลือกไปลวงเจ้าพระยาวิชาเยนทร์เข้ามาในพระราชวัง โดยโกหกว่าพระเจ้าแผ่นดินรับสั่ง แล้วให้นายเลือกคอยที่อยู่สองข้างทาง พอเจ้าพระยาวิชาเยนทร์นั่งเสด็จคนหามเข้ามา นายเลือกก็จัดการควยไม่พลง แล้วฆ่าเสีย กับอีกตอนหนึ่ง พระปิยะ ผู้ทรงเป็นที่สนิทเสน่หาของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และทรงเรียกว่า อ้ายเก๊ย ซึ่งคอยดูการประณิบัติอยู่ปลายพระบาท ครั้นเวลารุ่งเช้า พระปิยะผู้หวั่งจะได้สืบราชสมบัติ ก็ออกมากลางพระพักตร์ที่ประทับทุกแห่งทั่ว นายเลือกสองคนฉลัดตกลงมาจากกำแพงแล้ว นายเลือกอีกสองคน ที่อยู่ข้างล่างก็ทรงเขารักคอฆ่าเสีย จะเห็นได้ว่า หน้าที่ของนายเลือกมีความสำคัญต่อพระมหากษัตริย์และความมั่นคงของพระราชบัลลังก์มาก นายเลือกทำงานใกล้ชิดพระมหากษัตริย์มากที่สุด บางครั้งก็เป็นทหารรักษาพระองค์ บางครั้งก็ทราจรักษาอยู่เวรยาม ซึ่งเรียกชื่อแตกต่างกันออกไปตามหน้าที่นั้น ๆ ถ้าอยู่เวรยามเรียก กองตระเวน ดังนั้น นอกจากจะคัดเลือกเขาผู้ฝีมือมวยไทยอย่างดียิ่งแล้ว แข็งแรง ลำสัน หรทอกทน มีไหวพริบสติปัญญาดีแล้ว ยังจำเป็นจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต และจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์อย่างจริงใจด้วย

บทบาทในการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา

ด็อกซา สุมรณพงษ์ (2531 : 4) คนไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยาก็ยังมีบทบาทในการฝึกหัดศิลปะมวยไทยเหมือนกับกรุงสุโขทัย แต่จะเน้นหนักไปในเรื่องของการทหาร เพื่อป้องกันประเทศชาติมากขึ้น รวมทั้งการรักษาความสงบภายในและการถวายอารักขาแด่องค์พระมหากษัตริย์อีกด้วย ศิลปะมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยานี้ นับเป็นยุคของความเจริญรุ่งเรืองของมวยไทยสมัยหนึ่งทีเดียว เพราะมีการฝึกหัดกันอย่างมากมาย แม่องค์พระมหากษัตริย์ เช่น ขุนหลวงสรศักดิ์ (พระเจ้าเสือ) ก็ทรงโปรดศิลปะมวยไทยมากถึงขนาดปลอมพระองค์ออกไปชกตามงานวัด

หัวเมืองต่าง ๆ และในพระราชวังก็ทรงโปรดฯ ให้การคัดเลือกนักมวยที่มีฝีมือมาเป็นทหารคอย
ถวายอารักขา ให้อยู่ใน "กองนายเลือก"

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง (2522 : 34) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการฝึกหัดมวยไทย
ในสมัยกรุงศรีอยุธยาไว้ว่า การฝึกหัดกีฬามวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยานั้นจะทำให้เกิดประโยชน์
ในการทำสงคราม จึงฝึกมวยไทยให้กับทหารทุกคนเพื่อไว้ใช้ประกอบการรบควยดาบ หอก และ
มีดสั้น ส่วนประชาชนทั่วไปฝึกหัดมวยไทยเพื่อเป็นศิลปะป้องกันตัว และฝึกเพื่อขึ้นชกมวยไทยใน
ฤดูกาลว่างเว้นจากการทำงานประจำ สำหรับในพระราชวังมีการฝึกมวยไทยเพื่อรักษาความปลอดภัย
ในพระราชวัง ปกป้องคุ้มครองราชบัลลังก์ รักษาความปลอดภัยให้กับพระเจ้าแผ่นดินและเพื่อฝึก
ราชโอรสให้มีฝีมือมวยไทย อย่างเช่นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ทรงโปรดฯ ให้การคัดเลือกนักมวย
ที่มีฝีมือมาเป็นทหารรักษาพระองค์ และฝึกสอนพระราชโอรส จนพระเจ้าเสือซึ่งเป็นโอรสลับ
ของพระองค์มีความชำนาญในศิลปะมวยไทยมากเป็นพิเศษ

จะเห็นได้ว่าการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยานั้น มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อการทหาร
รักษาความสงบภายในของบ้านเมืองและป้องกันประเทศยามมีศัตรูมาบุกรุก และถวายความอารักขา
แก่พระมหากษัตริย์ ตลอดจนเพื่อให้เข้ารับราชการทหารและเป็นศิลปะการป้องกันตัวของลูกผู้ชาย

วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา

กระทรวงศึกษาธิการ (2507 : 3) ในสมัยกรุงศรีอยุธยาประมาณ พ.ศ. 1893 - 2310
ระยะเวลา 417 ปี บางสมัยก็ส่งนักกีฬามือเมืองมรเป็นเป็นสุข บางสมัยก็ฝึกจากประเทศข้างเคียง
เช่น พม่า เขมร ดังนั้นชาวไทยชาวกรุงศรีอยุธยาก็ยังคงฝึกฝนความชำนาญในการต่อสู้และ
การป้องกันตัว โดยเริ่มชกมวยกันมาแต่โบราณ โดยเริ่มจากในวังมาสู่ประชาชนทั่วไป

ถนนวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร (2525 : 3) สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พ.ศ. 2133 -
2148) เป็นกษัตริย์ที่เข้มแข็งมาก เป็นนักรบนักกีฬาที่มีความสามารถมากในการสู้รบบนหลังช้าง
หลังม้า ง้าว ศาสตราวุธต่าง ๆ และพระแสงปืน และพระองค์ทรงโปรดฯ กีฬาชนไก่มาก
ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199 - 2231) บ้านเมืองมีความสงบร่มเย็น ทำให้
การกีฬาได้รับการส่งเสริมมาก กีฬาที่นิยมกันในสมัยนั้น คือ การแข่งเรือ ชกมวยไทย เล่นตะกร้อ
คล้องช้าง และการฝึกทหาร ซึ่งกีฬาเหล่านี้ได้ตกทอดมาถึงปัจจุบัน ในสมัยพระเจ้าเสือ

(พ.ศ. 2246 - 2252) พระองค์ทรงโปรดการกีฬามาก เช่น การคล้องช้าง ตกเบ็ด แข่งเรือ และโดยเจตนามวยไทย พระองค์ทรงโปรดการชกมวยมาก และมีสำนักต่าง ๆ เกิดขึ้นมากเพื่อฝึกฝน กีฬามวยไทยโดยเจตนา และมีการจัดการแข่งขันชกมวยเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ในตอนปลาย กรุงศรีอยุธยา พ.ศ. 2310 มีนักมวยสมัครเล่น 2 คน คือนายชมชื่น ถูกสู้กระหนาบทอง ซึ่งทั้งคู่ค่าย รักษาพระนครอยู่พักเดียวก็สามัคคีกันเกณฑ์ไปชกทอหน้าพระเจ้ากรุงอังวะ ซึ่งนายชมชื่นชกชนะท่า 10 คน และพระยาพิชัยคามหัก ซึ่งมีความสามารถในวิชามวยไทย กระบี่กระบอง และโยนศาสกซึ่งเรียน มาจากคนจีน

วิธีการฝึกมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นการฝึกหัดมวยไทยแบบอาศัยธรรมชาติแวดล้อม ช่วยในการฝึก เช่น การทำงานหนักกวักการตักน้ำ ทำข้าว บำเพ็ญ ปั่นคันไม้ วังระบะไกล ชกมวย วายน้ำ เหล้านี้เป็นต้น ส่วนสถานที่ฝึกหัดนั้นก็ฝึกหัดในวัด และสำนักมวยต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ สำหรับในพระราชวังจะมีพวกมวยหลวง หรือพวกทนายเลือกคอยฝึกหัดมวยไทยให้กับทหารและราชโอรส

การฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยานี้ เป็นการฝึกหัดอย่างละเอียด ต้องใช้เวลาจนถึง 3 ปี จึงจะสำเร็จ มีการฝึกทั้งแม่ไม้มวยไทย ทดลองการทุ่มการหับและการจับหัก ก็ต้องฝึกเพิ่มเติมด้วย

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง (2522 : 35) นักมวยที่ต้องการฝึกหัดมวยไทยในสมัยนั้นจะต้องใหญ่ปกครอง หรือมีความสามารถนำไปฝากไว้ที่บ้านครูมวย ขณะที่อยู่มานั้นก็จะช่วยทำงานบ้านต่าง ๆ ช่วยครูมวย เช่น ช่วยตักน้ำ ทำข้าว ทำฟืน ฯลฯ ครูมวยก็จะถือโอกาสสั่งเกตุพฤติกรรมการของ นักมวยว่ามีอุปนิสัยใจคอ ความมานะอดทนพยายามจนแน่ใจว่าเป็นคนที่จะอดทนยากให้ทำพิธีขึ้นครู โดยการให้นักมวยนำดอกไม้ธูปเทียนและเงินค่าขึ้นครู (ครูมวยบางคนก็ไม่รับเงิน จะรับเป็นสิ่งของ เช่น ข้าวสารมา ข้าวแตร เป็นต้น) มาให้ครูมวยแล้วครูมวยจะให้นักมวยจุฑาบูชาทะรัตนทวย แล้วกล่าวคำปฏิญาณตนว่า จะเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูมวย จะซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตนเป็นคนดีทั้งกาย วาจา ใจ จะอดทนพยายามฝึกฝนศิลปะมวยไทยให้สำเร็จ และจะนำเอา ศิลปะมวยไทยไปใช้ในทางที่ถูกต้องดีควร ต่อจากนั้นครูมวยก็จะให้โอวาท แนะนำวิธีการปฏิบัติตนในการ ฝึกหัดมวยไทย นอกกระเบียบ และตารางการฝึกจนนักมวยเข้าใจ

รูปแบบของการทอผ้าไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา

เชต สรียาภัย (2515 : 99) กล่าวถึงการทอผ้าไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยาไว้ว่า การทอผ้าเป็นการแสดงถึงการมีวัฒนธรรมประจำใจอย่างหนึ่ง คือ ความซื่อตรงกตัญญูครู อาจารย์ ผู้มีบุญคุณ และประเพณีประเพณีวิชาศิลปของไทย รวมทั้งอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี การทอผ้าเป็นพิธีการวาระครูอาจารย์ ผู้มีคุณของนักทอแต่ละคน เพื่อแสดงออกซึ่งวัฒนธรรม อันดีงาม การร่ายรำจึงแตกต่างกันออกไป ตามที่ได้บันทึกมาจากสำนักใด ฉะนั้นการไหว้ครู เป็น สิ่งหนึ่งที่จะแสดงว่านักทอจะทำการทอสุกกันได้บันทึกมาจากครูมวยคนเดียวกัน หรือสำนักเดียวกัน หรือไม่ ถ้าหากว่าลีลาหาทางในการร่ายรำนั้นเหมือนกัน ถือว่า นักทอทั้งคู่อำจุมมวยคนเดียวกัน หรือสืบทอดศิลปมวยไทยมาจากทนต์ของครูเดียวกัน ถ้าสอบถามไต่ความแน่ชัดแล้วว่าเป็นลูกศิษย์ ของครูเดียวกัน แม้จะมีภูมิสำเนาต่างกันก็จะไม่ชกกัน เพราะการอบรมสั่งสอนให้มีความสามัคคี รักบุญคุณะ ของสำนักมวยสมัยกรุงศรีอยุธยา นอกจากนั้นการทอผ้ายังเป็นการแสดงถึงความจงรักภักดีต่อพ่อเมือง หรือพระมหากษัตริย์ (สมัยกรุงศรีอยุธยา พระมหากษัตริย์เจ้าเมือง และขุนนางต่าง ๆ ทรงนิเมหอกพระเนตรการทอผ้าไทยอยู่เป็นประจำ) โดยต้องหันหน้าไปทางทิศที่ประทับ ว่าลึกถึงพระบารมีตลอดจนคุณิภาพการศรัทธา ครูอาจารย์ เพื่อเป็นสิริมงคลและกำลังใจ ทำนองเดียวกันพวกหมอช่าง นาฏศิลป์ นักร้อง นักดนตรี ซึ่งล้วนแต่เกี่ยวกับการระลึกถึงผู้มีบุญคุณ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาที่ไท

นาค เทพหัสดินทร์ ๗ อปุขยา (2513 : 18) การบรรเลงดนตรีประกอบก็ทอผ้าไทย และกระบี่กระบองนั้น ปรมาจารย์ทางดนตรีได้วางบทเพลงไว้ไม่เหมือนกัน เช่น การรำกระบี่ใช้เพลงกระบี่ลีลา การรำคาบใช้เพลงมอญรำคาบ เป็นต้น การไหว้ครูของกระบี่กระบองนั้นใช้ เพลงชมสมุทร เพลงโกลก เพลงเกาะ หรือเพลงระกำ การไหว้โรงใช้เพลงแขกโศก เพลงสารถิ เพลงเปี่ยมวิมาน แหกโหร การร่ายกันใช้เพลงอาวสุต่าง ๆ เช่น ความสองมือใช้เพลงจำปาทองเทศ หรือชมพวงเครื่อง พลองไร่เพลงลงสรหรือขันพลับพลา เป็นต้น

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง (2522 : 37 - 39) ก่อนทอผ้า นักทอจะเสริมตัวให้เรียบร้อย โดยนักทอจะมีมงคลที่ห้อยคาน มีลักษณะทรงกลมขนาดพอดีกับศีรษะนักทอ มีหางยาวประมาณ 6 นิ้ว มงคลใช้สวมไว้ที่ศีรษะของนักทอ ซึ่งถือว่า มงคลเป็นเครื่องรางของขลัง มักห้อยคานที่หลังเชยยันต์แล้ววนพันคานคานคาน หรือคานสายสัญญาณห้อยคานคานซึ่งไต่ยานพิธีกรรมจากพระอาจารย์

การขึ้นสู่เวทีมวย นักมวยในสมัยกรุงศรีอยุธยาเชื่อดือเวหนต์ คาตา เครื่องรางของขลังมาก "สังเวียนหรือที่สำหรับชกมวย มีอำนาจเคลือบคลุม ดังนั้นเวลาจะเข้าสังเวียน นักมวยจะทำพิธีปลุกเสกกลางอำนาจเคลือบคลุมนั้น"

เมื่อนักมวยเข้าสู่สังเวียนแล้วก็จะทำการไหว้ครูและรำมวยทั้งที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งการไหว้ครู และรำมวยนั้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาเริ่มมีการใช้ดนตรีประกอบประกอบกลอง ซึ่งประกอบทวย ฉิ่งหนึ่ง ปี่ชวาหนึ่ง และกลองแขกหนึ่งคู่ (กลองตัวผู้และกลองตัวเมีย) กลองแขกมีลักษณะยาวประมาณสองฟุต มีสองหน้า ปกติขยทวยทวยรอบ ๆ เพื่อคึงหนึ่งให้ทั้ง นิยมใช้บรรเลงในงานมงคล ปรากฏของกลองแขกคล้ายกับกลองฉาบ ทางกันที่กลองฉาบอยู่ และโตกว่า ฉิ่งกว่า และใช้ไม้ลักษณะโค้งงอที่ เครื่องดนตรีเหล่านี้เริ่มเข้ามาจับบทบาทในกีฬามวยไทย และกระบวนของ ในสมัยกรุงศรีอยุธยาโดยไทยไค้นำเอาปี่ชวาซึ่งเป็นเครื่องดนตรีของชาวและ กลองแขกซึ่งเป็นเครื่องดนตรีของมาเลเข้ามาบรรเลงในการแสดงต่าง ๆ ของไทย ต่อมาดนตรี ไม้ซออู้พิณในชีวิตประจำวันของคนไทยมากขึ้น จะเห็นว่า แม้แต่การรับประทานอาหาร การเดิน การวิ่ง การนอนและการแสดงความรักใจ เสียใจ ก็มีการบรรเลงดนตรี กีฬามวยไทยก็เหมือนกัน ดนตรีช่วยเร่งเร้าอารมณ์ให้นักมวยมีความต้องการที่จะเข้าต่อสู้กัน ส่วนผู้ชมก็จะเกิดอารมณ์ร่วม คล้อยตามพฤติกรรมของนักมวย ซึ่งนับว่าเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง

รัช รัตนวิชาติ (2507 : 113) กล่าวถึงการชกมวยในสมัยกรุงศรีอยุธยาว่า มีการชกมวยกันกลางพื้นที่โล่งเชือกกันเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส นักมวยไม่สวมหมวกแต่ใช้ผ้าพันคอขยทวย ขยทวยจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนมาก เพราะทุกคนที่ชกมวยต้องเจ็บตัวทวยขยทวยหัก สอก เขา เหา ของฝ่ายตรงข้ามจนกว่าจะมีฝ่ายใดชนะโดยเกิดขาดเท่านั้น ซึ่งเป็นการต่อสู้ที่ดุเดือดและเร้าใจ ผู้ชมเป็นอย่างมาก

ประชา ฤาษทุกล (2530 : 7) ในสมัยอยุธยาตอนปลายนี้ มวยไทยใช้กันทั่วทุกภาคเชือกหรือใช้เชือกเป็นผ้าพันมือ บางครั้งการชกก็อาจถึงตาย เพราะเชือกที่คาดนั้น บางครั้งก็ใช้น้ำมันชุบแล้วจะเอียง ชกถูกตรงไหนก็เป็นแผลตรงนั้น จะเห็นได้ว่ามวยไทยในสมัยนี้มีอันตรายเป็นอย่างมาก

แรนคัล (Rankall. 2510 : 94) กล่าวถึงวิธีการชกมวยไทยของพระเจ้าเสือว่า พระเจ้าเสือทรงมีฝีมือการชกมวยไทยชำนานมาก เคยใช้ศิลปะมวยไทยไล่กเจ้าพระยาวิชาเยนทร์

ซึ่งเป็นฝรั่งที่สมเด็จพระนารายณ์โปรดปรานมาก โดยใช้วิธีการทะ ค่อย แล้วลงเข้า เจ้าพระยา
วิชาเยนทร์ได้รับมาคเจ็บ

จากการศึกษาเรื่องของพระเจ้าเสือและนายขนมต้ม ที่เกี่ยวข้องกับมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา นั้น รูปแบบการชกเป็นไปแบบชกจนกว่าจะมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะ หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยอมแพ้ไป ไม่มีกำหนดยก ไม่มีกรรมการให้คะแนน ถ้าเหนื่อยก็หยุดพักได้ ไม่มีเวทีมวย ไม่มีเชือกกันเป็นสังเวียน และการชกโดยการคาดเชือกเพื่มีหลักฐานปรากฏอยู่ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเอง

การจักการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง (2522 : 40 - 41) การจัดการแข่งขันชกมวยไทยในสมัย
กรุงศรีอยุธยาเมื่อก่อนการแข่งขันชกมวยตามสนามมวยชั่วคราวในงานวัดอยู่เสมอ ดังปรากฏใน
ประวัติศาสตร์ไทยตอนที่พระเจ้าเสือเสด็จทางชลมารค พร้อมเรือตามเสด็จอีกมากมายไปจอดที่
ท่ามกลากกรวดแล้วพระองค์พร้อมควมเหมาเล็กอีกสี่คนแต่งกายแบบชาวบ้านออกไปในงานเมหรสพ
ซึ่งมีคนไปเที่ยวงานอย่างเนืองแน่น มีการละเล่นมากมายหลายอย่างทั่วบริเวณ พระองค์เสด็จ
ไปยังสนามมวย เพราะพระองค์ทรงสนพระทัยเกี่ยวกับการชกมวยมาก พระองค์จึงให้นายสนม
จักษุชกให้จะเอานักมวยเอกหรือระดับโคกก็ได้ โดยทางสนมประกาศให้ประชาชนทราบว่า
พระองค์เป็นนักมวยจากเมืองกรุง ประชาชนสนใจมาก เพราะสมัยนั้นนักมวยกรุงศรีอยุธยามี
ชื่อเสียงมาก นายสนมมวยโคกจักษุชกเอานักมวยฝีมือดีของเมืองวิเศษไชยชาญให้มาชกเป็นคู่ชก
พระเจ้าเสือได้ชกกับนักมวยเอกถึงสามคน มีนายกลาง พัดท่าย นายใหญ่ พัดเหล็ก และ
นายเล็ก พัดหนัก ซึ่งแต่ละคนมีฝีมือเยี่ยม การต่อสู้เป็นไปอย่างน่าดู ค่ายฝีมือเก่งพอ ๆ กัน
แต่ด้วยความฉลาดและความชำนาญในศิลปะมวยไทยที่พระองค์ได้ทรงฝึกหัดและศึกษาจากสำนักมวย
หลายสำนัก จึงทำให้พระองค์สามารถเอาชนะคู่ต่อสู้ทั้งสามได้ โดยที่คู่ต่อสู้ต่างได้รับความบอบช้ำ
เป็นอันมาก ในการชกครั้งนั้นสมเด็จพระเจ้าเสือได้รางวัลเป็นเงินหนึ่งบาท ส่วนผู้แพ้ทั้งสองต้อง

ลือชา สุมรรพทงษ์ (2531 : 5) การแข่งขันศิลปะมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา
นิยมจัดแข่งกันตามสนามมวยชั่วคราว ตามงานวัด ระเบียบการแข่งขันก็ยังไม่แน่นอน จากการ
ศึกษาเรื่องพระเจ้าเสือและนายขนมต้ม ขอมมวยไทยผู้ปราบพม่าได้ถึง 9 - 10 คน เมื่อวันที่
17 มีนาคม พ.ศ. 2313 การแข่งขันศิลปะมวยไทยสมัยนั้นยังไม่มีกรรมการให้คะแนน ไม่มีกำหนดยก

ถ้าเห็นอยกียุทธหักโค่น ชกกันจนกว่าจะมีผู้แพ้หรือชนะกันโดยเค็ดชวาค ชนามอญูณดิน ไม่มีเชือกสังเวียน การเปรียบชกนั้นก็ถือเอาความสมัครใจเป็นสำคัญ อายุ ส่วนสูงหรือน้ำหนักยังไม่มีควมสำคัญนัก ส่วนเงินรางวัลก็มีการมอบให้กันมาด้วยกันแล้ว ดังเช่นเมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้าเสือปลอมพระองค์ไปชกมวยไทยที่เมืองวิเศษไชยชาญ และชนะได้รับรางวัลเป็นเงินหนึ่งบาท ส่วนผู้แพ้ทั้งสองสิ่ง สำหรับนักมวยฝีมือดีเลิศในสมัยนี้จะได้รับคัดเลือกให้เป็นทหารรักษาพระองค์ อยู่ในกรมมวยหลวงด้วย จะเห็นได้ว่า การจัดการแข่งขันกีฬามวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา ไม่ได้มีการจัดการแข่งขันเป็นประจำหรือกำหนดวัน เวลา สถานที่ไว้แน่นอน แต่จะจัดการแข่งขันตามโอกาสที่เหมาะสม และ ไม่มีการกำหนดรุ่นหรือพิคน้ำหนักเพียงแต่เลือกชกตามความสมัครใจ

ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี (พ.ศ. 2310 - 2324)

ในรัชสมัยพระเจ้าตากสินมหาราชขึ้นครองราชย์นั้น พระองค์ทรงเป็นนักชกที่มีความสามารถในการทหารเป็นนักรบที่เข้มแข็ง สามารถต่อสู้รบจากพม่าได้ ดังนั้นในสมัยของพระองค์ การฝึกทหารจึงเน้นการต่อสู้ป้องกันตัว การชกมวย มวยปล้ำ และกระบี่กระบอง เป็นต้น เพื่อออกกำลังกายให้เข้มแข็ง ออกหน คล่องแคล่วในการใช้อาวุธได้เก่งกาจ โดยการฝึกการใช้ อาวุธต่าง ๆ ก็หาสมัยนั้นจึงเป็นยุทธวิธีที่สำคัญเป็นส่วนใหญ่ เช่น กระบี่กระบอง คาน มวย การชกมวย การต่อสู้บนหลังม้า และการต่อสู้บนหลังช้างด้วยอาวุธต่าง ๆ

กีฬามวยไทยสมัยกรุงธนบุรีสามารถฝึกคนให้เป็นผู้มี ความจงรักภักดีต่อผู้บัญชาคุณ รู้จักเคารพบนอบ ซื่อสัตย์สุจริต ดังที่ นายจ้อยหรือนายทองดี พันขาว จงรักภักดีต่อพระเจ้าตากสินมหาราช ถึงกับยอมให้ประหารชีวิตตายตามสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระยาพิชัยดาบหัก ได้แสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่และครูมวยที่เคยประสิทธิ์ประสาทวิชามวยไทยให้สมัยที่ยังเป็นเด็กเรร่อนอยู่

ประยูร พิเศษ (2505 : 29) พระเจ้าตากสินมหาราชมีความสามารถในการชกมวยไทย และกระบี่กระบองเป็นอย่างดี เพราะพระองค์ทรงฝึกหัดมวยไทยจากนายเลือกในพระราชวัง และสำนักมวยอื่น ๆ อีกหลายสำนัก พระองค์ทรงหัดกระบี่เนตรการชกมวยไทยอยู่เสมอ เมื่อว่างจากศึกสงคราม พระองค์เสด็จไปในงานถือน้ำพิพัฒน์สัตยา โปรดให้มีการชกมวยเฉลิมฉลอง

หน้าพระที่นั่ง พระองค์ทรงทอดพระเนตรการชกมวยในครั้งนั้นจนได้นักมวยหนุ่มฝีมือดีมาเป็นทหารเอกคู่บารมี คือ นายทองดี พันขาว ซึ่งต่อมาได้เป็นพระยาพิชัยดาบหัก

นักมวยหนุ่มชื่อเสียงในสมัยกรุงธนบุรีมีมากมาย แต่ที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ก็มี นายเมฆ บ้านท่าเสา นายเที่ยง บ้านแก่ง นายหมึก ทนายเลือกของพระเจ้าตากสิน นายทองดี พันขาว นายขาว แขวงเมืองตาก นายนิล เมืองทุ่งยั้ง นายตึก ศิษย์ครูนิล ส่วนที่เป็นทนายเลือกของพระเจ้าตากสินมีหลายคน เช่น หลวงพรหมเสนา หลวงราชเสนา และขุนเอ็กภัยภักดี เป็นต้น

เพื่อให้ทราบถึงความถูกต้องทางเวลาและความเป็นมาของการฝึกหัดมวยของนายทองดี พันขาว (พระยาพิชัยดาบหัก) จึงขอนำประวัติของท่านมากล่าวไว้ ณ ที่นี้ ดังนี้

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง (2522 : 52 - 65) พระยาพิชัย ชื่อเดิมว่า จ้อยหรือทองดี เกิดที่บ้านห้วยคา อำเภอยะนิง จังหวัดอุตรดิตถ์ เมื่อครั้งเป็นเด็ก บิดาได้นำไปฝากท่านพระครูวิเทศมณฑลในมณฑลพิษณุ เพื่อให้อ่านหนังสือ ตอนแรกไม่ยอมไปเพราะต้องการเรียนชกมวย บิดาจึงขอร้องว่า ถ้าไม่รู้อ่านหนังสืออ่านตำรามวยไม่ได้และครูมวยคงไม่ยอมสอนคนโง่ ดังนั้น นายจ้อย จึงตั้งใจไปเรียนหนังสือกับท่านพระครู จนอ่านออกเขียนได้ นับว่าเป็นคนรู้อ่านหนังสือดีคนหนึ่ง ในสมัยนั้น ในระหว่างที่เรียนหนังสืออยู่นั้น เมื่อว่างจากการเรียนและการปฏิบัติอาจารย์แล้ว นายจ้อยจะหาเวลาไปดูการชกมวยและการชกมวยอยู่เสมอ แล้วก็มาฝึกฝนโดยหักทศกมวยเป็นท่อนยาวสองสอกเศษมาทั้งไว้กับคืนแล้วเตะมวยเท้าซ้ายและขวาสลับกัน ประคองไว้ไม่ให้ทศกมวยล้มแล้วฝึกหักเตะสามทศกมวย ตอนแรกเตะสามทศกมวยเพียงสามสอก เเตะสามไปสามมาจนแคล่วคล่องโดยไม่ให้ทศกมวยล้มเลย ทศกมวยให้สูงขึ้นไปจนถึงสี่สอก บางครั้งก็เอาขมิ้นขาวผูกเชือกห้อยเสมอหน้าลูกเตะเส้น ตอนแรกใช้สองลูก ชกชนะนาให้แก่งไปมาทั้งสองลูกแล้วปัดรับด้วยศอกและแขน ไม่ให้ลูกชนะนาถูกหน้าใด แล้วเพิ่มเป็นสามถึงสี่ลูก นายจ้อยก็ฝึกจนสามารถปัดรับได้หมด ลูกชนะนาไม่ถูกหน้าเลย

เมื่อถึงกำหนดที่เจ้าเมืองกรมการมาฉ้อฉลน้ำพิศณุสศกยาทั่วทั้งจะมีมวยลงทุกครั้งตามความนิยมของประชาชนในสมัยนั้น นายจ้อยขอมใจยิ่งนัก และจะพยายามเข้าไปชกอย่างใกล้ชิดจนคิดเรื่องสยดสยอม แล้วตั้งอกตั้งใจและจงใจมวยของนักมวยแต่ละคนจนแทบจะไม่กระพริบตา นายจ้อยนิยมชมชอบกับเจ้มวยของนักมวยบ้านท่าเสามากจนถึงกับปรารภว่า ถ้าเป็นหนุ่มแล้วจะพยายามไปชกหัดมวยกับครูท่าเสาให้ได้

เมื่อนายจ้อยมาอยู่วัดใหม่ ๆ เวลากินข้าวถ้ามื้อแกงก็ ๆ จะถูกพวกเด็กวัดเกาที่แกวก
เล่นแกงเหาะ คือ ยกขามแกงขึ้นชกน้ำ แลวส่งทอให้เพื่อนทอ ๆ กันไปจนแกงหมดจึงวางขามลง
ไม่ให้นายจ้อยกิน ทำเช่นนี้เนื่อง ๆ จนครั้งหนึ่งนายจ้อยเหลือที่จะอดกลั้นจึงลุกขึ้นเตะหน้าเด็ก
ซึ่งกำลังชกน้ำแกงอยู่จนภายหลังลงไป น้ำแกงรทหน้าเขาตาบองให้ เกิดการชกต่อยกันและมีการ
ชกต่อยกันอยู่เสมอ แต่นายจ้อยปราบเสีบบราบเรียบไม่มีใครสู้ได้

ต่อมาเจ้าเมืองพิชัยนำคุณเจ็ด บุตรชายกับเด็กคนโตของคุณเจ็ดสามคนมาฝากท่านพระครู
เพื่อเรียนหนังสือ ฝ่ายเด็กวัดที่เป็นอริกับนายจ้อยก็พากันไปฝากตัวกับคุณเจ็ด เพราะบุตรเจ้าเมือง
ในสมัยนี้มีอำนาจวาสนามาก นายจ้อยก็เข้าไปฝากตัวด้วยเหมือนกัน แต่คุณเจ็ดทนเด็กอื่น ๆ บໍไม่ไหว
เห็นว่า "นายจ้อยเป็นนักเลงโตไม่กลัวใครทั้งหมก บรรดาศิษย์ในวัดถึงตัวคุณเจ็ดเองนายจ้อยก็ไม่กลัว
เพียงเกรงนิค ๆ ค่วยเป็นบุตรเจ้าเมืองเท่านั้น" เมื่อคุณเจ็ดได้ฟังคำบรูเช่นนั้น จึงทูลว่า "ถ้ากระนั้น
เราช่วยกันรุมลอบมันให้ถึงท้องกินเลือดแครงเสียดักคราวเที่ยวก็คงเช็ด" จึงให้เด็กผู้หนึ่งในพวกซึ่ง
เป็นอริกับนายจ้อยไปหานายจ้อยให้ไปชกกันที่หลังวัด คุณเจ็ดรับรองจะเป็นคนกลาฉมิให้ใครช่วย
ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นอันขาด นายจ้อยก็ชกและเตะเด็กคนนั้นล้มลงไปกับพื้นดิน นายจ้อยกระโดด
เข้าเตะซ้ำ คุณเจ็ดรีบวิ่งเข้าไปปลักนายจ้อยแล้วทูลว่า "สมแล้วซ้ำเช่นนี้ผิดระเบียบ พวกเราลอบ
มันให้เมื่อเดี๋ยวนี" พวกเด็กทั้งห้าก็กรูกันเข้าชกทอนนายจ้อยคนเดียว นายจ้อยเห็นท่าไม่ดีจึงวิ่ง
หนีไปใต้โคนพุทธรูป ยืนหันหลังชกกับต้นพุทธรูป มีให้เด็กเหล่านั้นเข้ารุมทำร้ายข้างหลังได้ เด็กเหล่านั้น
ก็ประกาศหาเขาชกทอนนายจ้อย แต่ถูกหมัดถูกเท้าของนายจ้อยกระเด็นออกไปทุกคน คุณเจ็ดเห็น
ดังนั้นจึงทรงเข้าทอนนายจ้อยหนึ่งที แล้วฐาห์ว่า "เจ้าถ้อยอย่างไรจึงชกเตะคนโตของข้า"
แล้วก็ทอบเตะนายจ้อยอีก นายจ้อยมิโกตอบ โดแต่ทอบยักหมัดปักเข็มให้ถูกหน้าคัวเท่านั้น ยิ่งทำให้
คุณเจ็ดโมโหมากขึ้น ปลักนายจ้อยเขออกไปจนพบต้นพุทธรูปพวกเด็กเหล่านั้นก็กรูกันเข้าข้างหลัง เตะฉับ
นายจ้อยเขาไปโดนคุณเจ็ดเต็มแรง คุณเจ็ดเลยร้องหาว่านายจ้อยชกเขา นายจ้อยตกใจจะออกวิ่ง
หนีไปนอกวัด พวกเด็กเหล่านั้นวิ่งไล่ตามกันเป็นทรวนแต่ไม่ทันนายจ้อย เพราะนายจ้อยวิ่งเร็วกว่า
เคยชนะวิ่งวิ่งมาหลายครั้ง เมื่อนายจ้อยวิ่งหนีไปพ้นวัดแล้ว คิดแค้นคุณเจ็ดกับเด็กเหล่านั้นยิ่งนัก
คิดจะกลับไปแค้นคนโตโคแต่โคสทิราพิงว่า ถ้าเรากลับเข้าไปทอนพระครูคงจับเขมยตีเป็นแน่
เพราะมีโทษฐานทำร้ายบุตรเจ้าเมือง ครั้นจะกลับไปบ้านก็กลัวบิดาจะส่งไปให้เขาทำโทษ เพราะ
บิดาคงไม่กลาชกขึ้นอำนาจเจ้าเมืองได้ นายจ้อยนั่งคริครองเศร้าใจคิดจะไปอยู่กับควมวาทาเส

แก้ววิฑูรย์ก็คิดว่าดีที่จะไป เพราะตั้งแต่เกิดมาก็ยังไม่เคยไปเลย ทราบแต่ว่าอยู่เหนือขึ้นไปเท่านั้น
 มันก็รู้ว่าถ้าเดินลัดเลาะไปตามลำน้ำบางโพธิ์ หาอิฐ คงไม่หลงทางแน่ จึงมานะกัดฟันเดินทาง
 บ่ายหน้าขึ้นเหนือเลาะตามลำแม่น้ำไป มีน้ำพันกายขึ้นเกือบเท่านั้น ไปถึงวัดกินแคงก็ค่ำพอดี จึง
 เข้าไปขอพระสงฆ์อาศัยนอน รุ่งขึ้นนายจ้อยก็เดินทางต่อไปถึงวัดบ้านแก่ง พอใกล้ค่ำก็อาศัยนอน
 ที่วัดนั้นอีก รุ่งเช้าขึ้นนายจ้อยเห็นชายอายุ 40 ปี พาเด็กหนุ่มสี่คนมาหาลานวัดฝึกหัดมวยกัน
 นายจ้อยก็เฝ้ามองจึงเข้าไปนั่งดูเขาจนเล็ดการฝึกหัด จึงเข้าไปหาครูมวยมือไหว แลวออนวอนขอ
 เป็นศิษย์ฝึกหัดมวยด้วย ครูผู้นั้นชื่อเที่ยง จึงขออนุญาตว่า "ขออะไร มาจากไหน" นายจ้อยก็คิดว่า
 ถ้ามอบชื่อและที่อยู่จริงจะไม่ดี อาจทราบถึงบิดามารดา ตนเองจะไม่มีโอกาสได้ฝึกมวย จึงตอบว่า
 "ชื่อทองคำ บิดามารดาอยู่บ้านกินแคงทั้งใจมาหาครู เพื่อขอความกรุณาช่วยฝึกหัดมวยให้ จึงหนีบิดา
 มารดา เพราะบิดามารดาไม่ชอบให้หัดมวย ไม่ว่าสิ่งใดทั้งหมดก็ไม่รักเท่ากับการเป็นนักมวย"
 ครูเที่ยงหัวเราะแล้วสอมวยให้ ถมมวยจ้อยว่า "จะอยู่วัดหรือจะไปอยู่มานักมวยกันก็ได้ไม่รังเกียจ"
 นายจ้อยผู้แปลงนามว่าทองคำ ยกล้อไหวแสดงความขอบคุณแล้วพูดว่า "ขออยู่มานักมวย วางจาก
 การฝึกหัดมวยแล้วจะช่วยครูตักน้ำทำข้าวไปตามกำลังที่จะทำได้" ครูเที่ยงพอใจจึงพาไปอยู่มาน
 แล้วเล่าให้ทราบฟัง ภรรยาที่ไม่ได้รังเกียจแก่ประการใด เวลาเช้าครูเที่ยงพานายทองคำไป
 ฝึกหัดมวยพร้อมด้วยศิษย์ทั้งหลายที่ลานวัดทุกวัน หลังจากหัดมวยเสร็จแล้วนายทองคำก็ช่วยครูเที่ยง
 ตักน้ำทำข้าว และงานเบ็ดเตล็ดโดยปราศจากความรังเกียจอยู่กับครูเที่ยงโดยไม่เคียดชังน้อยใจเลย
 หุกหาทุกทาง ก็เล็ดกว่าศิษย์ทั้งหมด เป็นที่พอใจของครูเที่ยงมาก ครูเที่ยงมักเรียกนายทองคำว่า
 "ทองคำ หันขาว" เพราะสมัยนั้นคนนิยมกินหมากจนฟันดำ แต่นายทองคำมีฟันขาวมากติดกับคนอื่น
 ขาวมากก็เลยเรียกตามครูเที่ยง ฝ่ายศิษย์คนอื่นเห็นนายทองคำหันขาว ชำนาญเพลงมวยก็คิดว่า
 จนครูเที่ยงรักมากกว่าคนอื่น ก็เกิดอิจฉาริษยาหาหาเรื่องอยู่เสมอ ถึงกับยุแหย่ร้าย นายทองคำ
 หันขาว ก็ไม่ได้โต้ตอบ เพราะเป็นศิษย์ครูเดียวกันและบางคนก็เป็นหลานครูเที่ยง ฝ่ายศิษย์เหล่านั้น
 กลับมีใจกำเริบเข้าใจว่านายทองคำหันขาวกลัว ก็ยุแหย่หมิ่นแกล้งจนนายทองคำทนไม่ไหว เกิดการ
 ต่อสู้กันขึ้น ผลที่สุดศิษย์เหล่านั้นดูนายทองคำไม่ไ้ทางก็ได้รับความบอบช้ำอย่างหนัก แต่นายทองคำ
 ไม่เคียดแค้นเลย ศิษย์เหล่านั้นจึงพากันไปฟ้องครูเที่ยงหาว่านายทองคำหันขาวรังแกและทอเยา
 แทครูเที่ยงกลับหัวเราะแล้วพูดว่า "คน ๆ ใดๆ จะชมเชยคนหลายคนก่อนนั้นเหลือเชื่อ" และครูเที่ยง
 คงรูมาก่อนแล้วว่าศิษย์เหล่านั้นพยายามกลั่นแกล้งนายทองคำอยู่เสมอ และคงหาหาเรื่องนายทองคำ

ก่อนเป็นแน่ จึงพูดว่า "เจ้าทั้งสี่คนสู้เขาคบเคี้ยวไม่ได้ จะมาร้องเอาแก้วอะไรอีก ควรจะปกป้อง
ความเจ็บของตัวอย่าให้ใครรุมมากไปจะดีกว่า"

ทั้งสี่นั้นมานายทองดีถูกกลืนแกลงอยู่เฉยๆ ทำให้เขาหน้าเขียวเหล่านนั้นไม่สนหนัก
ประกอบกับการเรียนมวยได้สำเร็จทุกท่าทางมาแล้ว จึงไขข้ออาครุเพียงผู้เป็นอาจารย์ไปมนัสการ
พระแท่นศิลาอาสน์ พร้อมกับพระสงฆ์วัดบ้านแก่ง ครูเพียงมีความอาลัยมาก แต่ครั้นจะชักชวนก็
ไม่มีเหตุที่ควร จึงจำเป็นอนุญาตให้ไปตามความประสงค์ นายทองดีก็ไปพักอาศัยอยู่ในวัดบางเตาหม้อ
กับพระสงฆ์ไปด้วยกัน เมื่อไปมนัสการพระแท่นศิลาอาสน์แล้ว พระสงฆ์จะกลับวัดบ้านแก่ง จึงฝาก
นายทองดีไว้กับพระสงฆ์วัดนั้น เพราะนายทองดียังไม่ไปหาเส้า จะรอครูจ้าวที่จะเล่นที่ศาลเจ้าบางโพธิ์
เสียก่อน ครั้นถึงวันเย็นจ้าว นายทองดีก็ไปดู เห็นจ้าวเล่นหกละเมนที่ลังกาในท่าทาง ๆ ก็ชอบใจ
ทั้งสติจกจำอย่างเขาจริงเขาจัง นายทองดี พันขาว เป้าครูจ้าวทั้งกลางวันและกลางคืนโดยไม่ว่างเว้น
ตลอดเจ็ดวันเจ็ดคืน จนจ้าวเลิกนายทองดี พยายามฝึกหัดที่ลังกา หกละเมน โดยเอาไม้หลักและ
ไม้ราวไปปักริมหาดทรายขึ้น ๆ ฝึกหัดห้อยโหน หกละเมน ที่ลังกาหน้าหลังเหมือนจ้าว ฝึกหัดอยู่
หกเดือนจึงทำได้คล่องแคล่วทุกท่า มีท่าที่น่าอัศจรรย์อยู่ท่าหนึ่งคือ ท่ากระโดดข้ามศีรษะคนที่ยืนอยู่
ไต่อย่างรวกเร็ว แล้วนายทองดีก็ลาพระสงฆ์ขึ้นไปหาครูมวยมาหาเส้า ชื่อครูเมฆ ครูมวยก็ยินดี
รับนายทองดีไว้ฝึกหัดมวยให้ นายทองดีฝึกหัดมวยกับครูเมฆ และช่วยทำงานทุกอย่างเป็นเวลา
สามปีเศษจึงเรียนมวยสำเร็จ จนครูเมฆชมคหาทางมวยที่จะสอนให้อีก

นายทองดี พันขาว เป็นคนมีนิสัยโอบอ้อมอารีต่อเพื่อนรุ่นพี่ด้วยกันเป็นอย่างดี สุภาพ
อ่อนน้อม และมีฝีมือมวยไทยเป็นเลิศ ไม่มีใครเสมอเหมือน เมื่อมีการแข่งขันมวยในงานฉลอง
พระแท่นศิลาอาสน์ ครูเมฆก็พานายทองดี พันขาว ไปเปรียบมวยต่อสู้กับนายดีก ชาวบ้านทุ่งยัง
เป็นศิษย์ครูนิล ครูมวยชื่อดังแห่งเมืองทุ่งยัง นายดีกได้เปรียบที่มีรูปร่างอ้วนแข็งแรงกว่า ทำให้
ครูเมฆวิตกว่านายทองดี พันขาว จะทนกำลังปะทะของนายดีกไม่ไหว แต่ก็อุ่นใจที่นายทองดี พันขาว
มีฝีมือดีกว่า กำลังน้อยก็อาจจะหลบหลีกเอาตัวรอดได้

พอเจ้าหน้าที่ยื่นมวยทั้งสองออกชก ครูเมฆจึงจูงมือนายทองดี พันขาว ออกไปกลางสนาม
แล้วนั่งลงเสกดินโรยบนศีรษะนายทองดี พันขาว ท่าพิธีของครูมวยแล้วให้กราบประธานในงาน
แล้วร่ายมวย นายดีกก็ทำเช่นกัน พอโคเวลาชกกันทางก็ช่างสาธุชมเชยหากัน นายทองดี พันขาว
ย่างเท้าเข้าไปอย่างระมัดระวังนายดีกเตะหลอกมา พอเท้าตกถึงพื้น นายทองดี พันขาว ก็กระโดด

ข้ามศีรษะนายตึกเอาเท้าถีบที่ท้ายหอย แล้วกระโดดมาข้างหลัง กลับหันมาหานายตึกอย่างฉับไว พอนายตึกหันกลับมาก็ถูกเตะเข้าที่ก้นคอเต็มแรง ล้มลงสลบแน่นอยู่กลางสนามกว่าจะฟื้นได้ก็ต้อง แกะไขกันนาน คนคู่ทางปรบมือแสดงความพอใจลั่นสนาม ฝ่ายครูนิลซึ่งเป็นครูมวยของนายตึก มีความอับอายที่ลูกศิษย์แพ้ เพราะครูนิลกับครูเมฆทอยกันมาหลายครั้งหลายหนแล้ว แต่ก็ไม่เอาชนะกัน ไม่ใคร่ ทางคนทางฝึกหัดลูกศิษย์มาทอยกันเสมอ แต่ที่ผ่านมาไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแพ้อย่างช็อคแรงเท่ากับ ครั้งนี้ จึงทำให้ครูนิลอับอายยิ่งนัก ครูนิลจึงชวนครูเมฆทอยกัน แทนนายทองดีได้ขอทอยแทนครูเมฆ ทอนแรกครูเมฆไม่ยอม แต่ทนการรบเร้าของนายทองดีไม่ไหวจึงให้ชกกับครูนิลแทนตน และได้ บอกนายทองดีให้ระวังตัว เพราะครูนิลเป็นมวยรุก พอได้เวลาชก ครูเมฆก็หานายทองดีออกไป กลางสนาม ทำพิธีเสกดิน ไธพนธ์ธรรมาครวากอน แล้วทางภรรยาและนางสาวงามเข้ามาหาทั้ง ครูนิลหลอกล่อให้ชกเตะกันสาม นายทองดีถอยกลางมีคัมภีร์ค้ำเท้ากลาง ครูนิลรุกตลอดเวลา แต่ นายทองดี พันขาว ก็ไม่ได้ถูกอาวุธของครูนิลอย่างจริงจังนัก เมื่อหยุดพักเหนื่อย ครูเมฆให้นำนายทองดี พันขาว และนายทองดี พันขาว บอกครูเมฆว่า มองเห็นทางชนะแล้วพอเริ่มชก ครูนิลก็รุกไล่ นายทองดี พันขาว ตามแบบฉบับเดิม นายทองดี พันขาว ได้จังหวะทอยหมัดทั้งซ้ายและขวาเข้าที่ก้นและไหล่ ของครูนิลเต็มแรงจนเขไป ครูนิลเจ็บปวดที่แขน จึงได้แต่เตะนายทองดี พันขาวได้จังหวะขณะที่ครู นิลเตะ จับขาครูนิลกระชากเข้าหาลำตัวกระชกเข้าหาของครูนิล แล้วตามด้วยหมัดซ้ายขวาเข้า ปลายกลางครูนิลจนภายหลังล้มลงแก้มไขยุบนานจึงฟื้น ปรากฏว่าทองหนมกลับมาน เพราะเค้นไม่ไหว คนคู่ทางออกปากชมนายทองดี พันขาว ว่าเป็นมวยเหวคา ไม่มีใครสู้ได้อีกแล้วตั้งแต่เข้ามา ไม่มี นักมวยคนใดในแขวงเมืองพิชัย เมืองทุ่งยั้ง เมืองอับแล เมืองปางมาต่อสู้กับนายทองดี พันขาว อีกเลย

นายทองดี พันขาว อยู่กับครูเมฆ ทอม้าอีกประมาณ 3 เดือนมีพระสงฆ์เมืองสวรรค์โลก มาพักอยู่ที่วัดท่าเสา นายทองดี พันขาว ได้สนทนากันว่าเป็นที่ขอบพอกันกับพระองค์นั้น จึงชักชวนให้ ไปเที่ยวเมืองสวรรค์โลกด้วยกัน และบอกว่ามีครุฑนักพันตามบุญนั้นมีมือถือธำมรงค์ เวลานั้นเจ้าเมือง สวรรค์โลกรับตัวไปเป็นครุฑตามฝึกหัดบุตรชายและครุฑนั้นเป็นอาของพระสงฆ์องค์นั้นด้วย ถ้านายทองดี อยากฝึกหัดการพันตามจะพาไปฝากให้ นายทองดี พันขาว รับตกลงทันทีและได้ขออาครูเมฆด้วย ความรักและอาลัย แต่เมื่อเป็นความทองการของลูกศิษย์ ครูเมฆก็อนุญาติ นายทองดี พันขาว จึงเดินทางไปเมืองสวรรค์โลก และพักอยู่ที่วัดพระปรากฏกับพระสงฆ์องค์นั้น

ขณะนั้นครูพันคามโตฝึกหัดบุตรชายเจ้าเมืองจนสำเร็จ และไต่ถามมาอยู่บ้านแล้ว พระสงฆ์องค์นั้นจึงทนายทองดี พันขาว ไปปากให้ช่วยฝึกหัดเพลงดาบให้ ครูผู้ฝึกนั้นก็นัดฝึกให้ ฝึกอยู่ประมาณ 3 เดือน ก็ทำไต่สองแควสองวอ จนจบหลักสูตรของครูดาบ จนครูดาบชมว่าฝึกหัดศิษย์มานานแล้วไม่มีใครหัดไต่รวดเร็วเหมือนนายทองดี พันขาว เลยทำไต่อย่างคึกคัก พังนี้เพราะนายทองดี พันขาว เป็นนักมวยอยู่แล้ว มีร่างกายแข็งแรง ออกหน้ามีไหวพริบดี มีนิสัยขยันหมั่นเพียร จึงฝึกหัดไต่รวดเร็ว

ความทราบถึงบุตรชายเจ้าเมืองจึงไต่ถามทนายทองดี พันขาว ไปชมพันคามกันหลายครั้ง เป็นที่พอใจของบุตรเจ้าเมืองมาก ต่อมา พระสงฆ์องค์นั้นได้ชวนนายทองดี พันขาว ไปเที่ยวเมืองสุโขทัย นายทองดีก็ไปด้วย และพักอยู่ที่วัดธานี ในเมืองสุโขทัยมีเรื่องมีราวกันกับเจ้าเมืองสุโขทัยมาก ทั้งค่ายฝึกหัดมวยให้เด็กลูกจีนอยู่ที่ปากคลองอาจน นายทองดี พันขาว ไปดูเขาฝึกหัดเห็นท่าจับหักทาง ๆ ท่าจับหักใหม่ลารากก็ชอบใจ จึงขอเป็นศิษย์ ครูจีนผู้นั้นก็รับฝึกหัดให้โดยไม่รังเกียจ เพราะความสุภาพอ่อนน้อมของนายทองดี นายทองดีฝึกหัดอยู่ไต่ไม่ถึงเดือนก็สำเร็จ ครูจีนผู้นั้นชื่นชมในตัวนายทองดีมาก ถึงกับชมว่า "ลือเป็นเขื่อนไม่ไขนุญ" ชื่อเสียงของนายทองดี พันขาวแพร่กระจายไปทั่วทุกเมือง จึงมีเด็กหนุ่มมาขอเป็นลูกศิษย์ฝึกหัดเพลงมวย เพลงดาบด้วยมากมาย นายทองดี ก็ฝึกหัดให้ทุกคนและในจำนวนนี้มีเด็กกำพร้าบิดามารดาคนหนึ่ง ชื่อบุญเกิด อาศัยอยู่หัวบ้านอายุไต่ 13 ปี เด็กคนนั้นเขมมชอบในตัวนายทองดี พันขาวมาก จะอยู่ปรนนิบัติรับใช้ทุกอย่างไปไหนไปด้วยแต่เวลาอนกัไม่ไต่ทางนายทองดีเลย เวลาว่างเขาไต่ 6 เดือน มีวันที่เกิดในเมืองไทยหนึ่งมาจากเมืองตากแต่กลางอยู่ในเมืองสุโขทัย หาเพื่อนกลับเมืองตากไม่ได้ ด้วยหนทางไปเมืองตากนั้นมีเสือชุมและคุร่าเขามาก มักทำอันตรายแก่คนเกินทางไปมาอยู่เสมอ เมื่อจีนคนนั้นไปพบนายทองดี พันขาว ซึ่งกำลังฝึกซ้อมมวยให้พวกเด็กอยู่ที่ลานวัด จีนคนนั้นนั่งดูอยู่จนเลิกการฝึกซ้อมแล้วจึงสนทนากับนายทองดี พันขาว จีนคนนั้นเล่าให้นายทองดีฟังว่า พระเจ้าตากทรงโปรดปรานการชกมวยยิ่งนัก พระองค์ก็เป็นนักมวย ทรงฝึกหัดมวยอยู่เป็นประจำและทรงทอดพระเนตรการชกมวยอยู่เสมอ ทำให้ชาวเมืองตากนิยมฝึกหัดมวยไทยเป็นจำนวนมาก จึงชักชวนนายทองดี พันขาวไปเที่ยวเมืองตาก นายทองดี พันขาว ก็ตกลงเดินทางไปกับจีนคนนั้นและเอาเด็กชายบุญเกิดติดตามไปด้วย

ไม่ชกกับครุฑหัว แต่จนถึงเวลาชก นายสนามให้คนมาตามตัวนายทองดี พันขาว ไปชกเพราะ
 เป็นการชกมวยทอนหาเจ้าเมือง รายชื่อนักมวยทางบู๊จิกไคส่งให้เจ้าเมืองไปแล้ว จะเปลี่ยนหรือ
 ไม่ชกไม่ได้ พระครูจึงทนายทองดี พันขาว เขาเผ่าพระเจ้าตาก พร้อมทนายสนามคนหนึ่งที่
 จะเป็นภัยแก่นายทองดี พันขาว พระองค์ทรงรับรองไม่มีเหตุร้ายในชกกลัวพวกของครุฑหัวจะ
 บุกพยานาพาทำร้ายอย่างแน่นอน นายทองดี พันขาว จึงตกลงชกกับครุฑหัว นายสนามไคเร่งให้
 นายทองดี พันขาว คาคเชือกมือ แก่นายทองดี พันขาว ไม่ยอมคาคเชือก นายทองดี พันขาว
 และครุฑหัวเดินออกไปกลางสนาม ถวายบังคมพระเจ้าตากสามครั้งแล้วลุกขึ้นร่ายมวย คนคู่ทาง
 ปรมือสรวลเสีวยุทธารายรำอันมีสง่า มีอำนาจ กุญพระยาราชสีห์กำลังจะจับสัตว์เป็นอาหาร พอ
 ร่ายเสร็จทางก็ย่างสามขุมเข้าพันทูลกัน ครุฑหัวโหมกำลังเข้าเตะทอยไม่ให้นายทองดี พันขาว
 ถึงตัวได้ นายทองดี พันขาว ก็ถอยปีนไม้ด้วยควมว่องไว และถอยจนไปติดเชือกสายสนาม
 เมื่อเห็นท่าไม้ค้ำถล่มตัวลงกับพื้น เพื่อให้ออกพ้นจากการรุกรบอย่างมาเล็ของครุฑหัว เริ่มชกใหม่
 คนคู่ทางวิททวา นายทองดี พันขาว จะทองแพแน่ ๆ ถึงกับพระเจ้าตากทรงรับสั่งถามว่าจะสู้ต่อไป
 หรือจะยอมแพ นายทองดี พันขาว ขอสู้ต่อไปอีก พอเริ่มชกกัน นายทองดี พันขาว ก็กระโดด
 เหยียบชายพก เชือกหมักถูกเบ้าตาของครุฑหัวเอียงไปแล้วเอาศอกพันที่ศีรษะครุฑหัวสองทีชอน
 หักกะเมนที่ลังกาไปเป็นอยู่ข้างหน้าครุฑหัวซึ่งถูกศอกจหมิ่นงง แล้วเตะควยเหวชายถูกปากครึ่ง
 จมูกครึ่งของครุฑหัวหน้าหายไป นายทองดี พันขาว รับเตะสกัดไว้ถูกที่คานคอของครุฑหัวเพิ่มแรง
 ยิ่งผลให้ครุฑหัวล้มลงนอนอยู่กลางสนามมันเอง ปรากฏว่าครุฑหัวไคกับความบอบช้ำมาก ศีรษะแตก
 สองแฉก พันก็หักพ้อหันแล้วครุฑหัวก็ยอมแพ พระเจ้าตากทรงรับสั่งถามนายทองดีว่า จะชกกับคนอื่น
 ต่อไปอีกไ้หรือไม่ นายทองดี พันขาว พู่วาไ้ จึงเรียกครูมวยของพระองค์ท่าน ซึ่งคามเด็จ
 มาทวย ชื่อนายหมึก อายุราว 40 ปี ผิวเนื้อดำแคง รูปร่างมีกึ๋น แน่นหนากว่าครุฑหัวเสียอีก
 เมื่อเป็นไ้ใกล้กันทำให้ดูเหมือนพ้อกับลูก ผู้ชมทางคิควานายทองดี พันขาว คงแพแน่ ๆ แต่พอการชก
 เริ่มขึ้น นายหมึกไม่สามารถที่จะไขอาวุธทำอันตรายนายทองดี พันขาว ไ้เลย ไม่ว่าจะทำหมัด
 หรือเตะ นายทองดี พันขาว ก็สามารถรับไว้ไ้หมด บางครั้ง นายทองดี ไ้จิ้งหะก็เตะสูงเข้า
 ที่ขากรรไกรชายชวา สลับกัน อย่างแม่นยำ นายทองดีอาศัยควมว่องไวหลบหลีก พร้อมกับเตะชาย
 สลับชวาแบบเตะเฉียงประคองไม่ให้นายหมึกล้มลง นายหมึกถูกเตะที่ขากรรไกรชายชวาหลายครั้ง
 จนล้มคาสนาม พระเจ้าตากทรงไปรคมือของนายทองดีมาก ชมพระเพลา ทลางรับสั่งว่า

นักมวยหนุ่มฝีมือเลิศล้ำหาตัวมาต่อสู้ไม่ได้อีกแล้ว จึงพระราชทานรางวัล 5 ตำลึง แล้วชักชวน
 ใหลยู่ควย จะชูปะเลียงให้มีความสุขต่อไป นายทองดี พันขาว ก็ถวายตัวรับใช้ พระเจ้าตากทั้งแต่
 วันนั้นพระเจ้าตากไปรบปราบปรามมากเพราะนายทองดี พันขาว เป็นคนขยันขันแข็ง ไม่เกียจคร้านต่อ
 การงาน สุภาพอ่อนน้อม ซื่อสัตย์สุจริต เวลาว่างจากราชการ พระเจ้าตากจะให้นายทองดี พันขาว
 ร่ำรวยและร่ำค่าบิโหมคหพระเนตรอยู่เป็นประจำ ทรงชมเชยว่าร่างกายทุกหา ทุกทาง หอคหพระเนตร
 ไม่จักเคย

พอนายทองดี พันขาว อายุได้ 21 ปีเต็ม พระเจ้าตากก็จัดการบวชเป็นพระภิกษุสงฆ์ให้
 นายทองดี พันขาว บวชเป็นพระภิกษุสงฆ์อยู่ 1 พรรษา ก็สึกออกมาอยู่กับพระเจ้าตากต่อไป
 พระเจ้าตากทั้งให้เป็นหลวงพิชัยอาสา ส่วนเด็กชายบุญเกิดก็ติดตามไปอยู่ควย หลวงพิชัยอาสารัก
 และไว้น้ำใจเธอใจมาก ฝ่ายพระเจ้าตากซึ่งทรงไปรบปราบปรามหลวงพิชัยอาสามาก จึงพระราชทาน
 นางสาวรายง สาวใช้ ของทรงเมสให้เป็นภรรยา และจะเสด็จไปไหนก็ไปรคให้หลวงพิชัยอาสา
 เป็นราชองครักษ์ ตามเสด็จทั่วทุกครั้งที่เพื่อเป็นคนรับใช้ใกล้ชิดพระองค์

อยู่ต่อมาพามาถึงกองทัพนครศรีอยุธยา พระเจ้าตากตระหนักแน่ ในพระทัยว่า
 กรุงศรีอยุธยาจะไม่รอด จึงชุมนุมพรรคพวก พลทหารไทย ประมาณพันเศษพร้อมทั้งนายทหาร
 บุญรักภักดีทอพระองค์ เช่น หลวงพรหมเสนา หลวงพิชัยอาสา หลวงราชเสนหา และ
 ชุนอภัยภักดี เป็นต้น ยกกองทัพตีฝ่ากองทัพพม่าออกไปทางคานวักพิชัย ในตอนค่ำ หลวงพิชัยอาสา
 ถือดาบสองมือคาคเขือกแน่นออกนำหน้าพลทหารพันเศษออกไป พม่าล้มตายลงเป็นอันมาก เปิกทาง
 ให้พระเจ้าตากเสด็จโดยสวัสดิภาพทอจากนั้นก็ต่อสู้กับกองทัพพม่าหลายครั้งหลายคราว หลวงพิชัย
 อาสาเป็นแม่ทัพหน้าต่อสู้อย่างกล้าหาญ จนกระทั่งถึงพระนครศรีอยุธยาก็มาได้ ทอมากรุงธนบุรีเป็น
 ราชธานี เมื่อจุลศักราช 1130 ปีชวด ฉิมฤทธิศก ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าทั้งให้หลวงพิชัยอาสา
 เป็นเจ้าพนักงานไวยวรนาถ มีตำแหน่งเป็นทหารเอก ราชองครักษ์ในพระองค์ ทอมาโปรดให้เจ้าพนักงาน
 ไวยวรนาถ เป็นพระยาสีหราชเดโช มีตำแหน่งเป็นทหารเอกราชองครักษ์ตามเดิม พระยาสีหราช
 เดโชได้คุมทัพหน้ายกเข้าตีเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งเจ้าเมืองไม่ยอมอ่อนน้อมจนพ่ายแพ้ไป

ทอมาเจ้าพระฝาง ยกกองทัพมาตีเอาเมืองพิษณุโลกได้ และแผ่ขยายอำนาจมาถึงเมือง
 ขัยนาท พระเจ้าตากจึงให้พระยาสีหราชเดโช เป็นทัพหน้ายกเข้าตีเมืองพิษณุโลก สู้รบกันอยู่สามวัน
 เจ้าพระฝางกับพวกก็แตกหนีไป พระเจ้าตากจึงโปรดเกล้าให้พระยาสีหราชเดโช เป็น พระยาพิชัย

ครองเมืองพิชัย ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญ อนึ่ง นายบุญเกิด คนรับใช้ของพระยาพิชัยที่ถูกเสือกักนั้น ไต่ถามรบทัพจับศึกเคียงบ่าเคียงไหล่พระยาพิชัยเสมอมา มีความสามารถในการรบมาก จึงโปรดให้เป็นหมื่นหาญณรงค์ นายทหารคนสนิทของพระยาพิชัย

เมื่อพระยาพิชัยขึ้นครองเมืองพิชัย ไต่ทราบบว่า บิดาถึงแก่กรรมเสียแล้ว ยังอยู่บนพมารถา จึงใช้ให้นายไปตามตัวมาพบ พมารถามาถึงก็หมอบกราบไม่เงยหน้าดูเพราะความกลัว คอยยังไม่ทราบว่า เป็นบุตรตัว พระยาพิชัยรีบลุกไปจับมือมารดาไว้ถามมิไกรยาไหว พมารถาลงกับพมารถา แล้วเล่าเหตุการณ์ที่เหวี่ยงชีวิตเขาไปให้มารดาฟังทั้งแก่ตนจนได้ครองเมืองพิชัย เมื่อมารดาทราบว่า เป็นบุตรชายของตนก็ร้องไห้ด้วยความดีใจ

พระยาพิชัยไต่ทราบบว่า ครูเที่ยงบ้านแก่งและครูเมฆบ้านท่าเสา ซึ่งเป็นครูฝึกหัดมวยให้ท่านยังมีชีวิตอยู่ จึงเรียกตัวมาพบ ทำความเคารพแก่คนทั้งสองเหมือนดังเป็นศิษย์อยู่ กระทำให้คนทั้งสองรู้สึกปลื้มใจ หาสิ่งใดเปรียบมิได้ พระยาพิชัยจึงแต่งตั้งคนทั้งสองเป็นกำนันปกครองราษฎรในตำบลที่ตนอยู่ต่อไป เพื่อสนองบุญคุณทั้งสองที่ไต่อุปการะท่านมา

ศักราช 1134 ปีมะโรง จักรวาล โปสุเพลา แรมหัตถมาสยกทัพมาตีเมืองพิชัย พระยาพิชัยยกกำลังออกไปสู้รบกลางทางใกล้วัดเอกรา เจ้าพระยาสุรสีห์นครเมืองพิษณุโลกก็ยกกองทัพเข้ามาช่วยอีก พระยาพิชัยถือดาบสองมือ ลากเชือกแนบ คุมทหารไล่ทันแห่งพมารถาหนี พมารถาเห็นพระยาพิชัยเสียเชิงเช่นนั้น จึงทูลเข้าทันแห่งแก่ หมื่นหาญณรงค์ทหารคู่ชีพที่เข้ารับอาวุธของพมารถาไว้ได้ และไต่พันทหารพมารถานั้นตายขณะที่กำลังรบกันนั้น มีกระสุนปืนลูกหนึ่งถูกเข้าที่หน้าอกของหมื่นหาญณรงค์ หลุหลังล้มลงชวากใจตายทันที พระยาพิชัยเห็นหมื่นหาญณรงค์ถูกกระสุนปืนเข้าที่เสียชีวิต มีความอาลัยหมื่นหาญณรงค์ยิ่งนัก ทำให้เกิดความแค้นยิ่งไล่ทันแห่งพมารถาอย่างไม่คิดชีวิต พมารถาหลบตายเป็นอันมาก และไต่ล่าถอยแตกกระเจาไป จึงให้หาหมื่นหาญณรงค์กลับเข้าเมือง ทำการตามปกติให้อย่างสมเกียรติ จากศึกครั้งนี้ประชาชนทั่วไปเรียกชื่อ พระยาพิชัยว่า "พระยาพิชัยดาบหัก"

ครั้นสิ้นแผ่นดินพระเจ้าตากสิน พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีหนึ่ง พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกขึ้นครองราชสมบัติ ณ กรุงรัตนโกสินทร์ โปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดี เรียกตัวพระยาพิชัยดาบหักถามว่าจะยอมอยู่ทำราชการหรือไม่ ถ้ายอมจะเสียดเพราะหาความผิดมิได้ พระยาพิชัยดาบหักเห็นว่า ถ้าอยู่ต่อไปคงไต่รับภัยวันใดวันหนึ่ง เพราะตัวท่านเป็นข้าหลวงเดิมอันสนิทของ

พระเจ้าตากสิน ย่อมเป็นที่ระแวงแก่ท่านผู้เป็นประมุขต่อไป ทั้งประกอบด้วยความโศกเศร้าอาลัย ในพระเจ้าตากสิน ล้นความอาลัยในชีวิตท่านจึงขอยอมทลายตามสมเด็จพระเจ้าตากสิน ขอฝากแก่ บุตรชายให้ไต่ทำราชการสนองบุญคุณสืบสกุลต่อไปภายหน้า ดังนั้นจึง โปรดเกล้าฯ ให้ประหารชีวิต พระยาพิชัยคามหักเสียบ เมื่อพระยาพิชัยคามหักสิ้นชีวิตอายุ 41 ปี สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก จึงโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีมหาดไทยตั้งผู้ครองเมืองพิชัยใหม่ให้รับบุตรพระยาพิชัยคามหักเป็น ข้าราชการต่อไปตามควรแก่ความสามารถ บุตรหลานของพระยาพิชัยคามหัก จึงเป็นข้าราชการ ลำดับลงมาจนทุกวันนี้ และในสมัยรัชกาลที่ 6 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ผู้สืบตระกูลสายหนึ่งได้รับ พระราชทานนามสกุล "วิชัยชิตะ" ซึ่งแปลว่า "คามวิเศษของพระยาพิชัย" นั่นเอง

จุดมุ่งหมายในการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี

จากการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยกรุงธนบุรี พบว่า การฝึกหัดกีฬามวยไทยในสมัยนี้มี จุดมุ่งหมายคล้ายกับสมัยกรุงศรีอยุธยา คือ เพื่อการทหาร ถวายการอารักขา แก่พระมหากษัตริย์ เป็นสื่อปะการต่อสู้และป้องกันตัวของลูกผู้ชายและเป็นการสืบทอดศิลปะวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม สืบไป

วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี

บัว นิลอาษา (2501 : 13) การฝึกหัดมวยไทยสมัยธนบุรีนั้น ครูมวยจะเอาใจใส่ สอนทั้งแตกตนจนจบไม่มีการเวียนลัก เพราะเล็งเห็นว่า ถ้าเวียนรู้เพลงมวยไม่ครบถ้วนวิบุรณ อาจได้รับอันตรายถึงชีวิตได้

ก่อนฝึกหัดมวยไทยจึงต้องมีพิธีการขึ้นครูหรือยกครูอย่างมีระเบียบแบบแผน ผู้ที่ทำการ ฝึกหัดมวยไทยจะต้องนำผู้ปกครองไปติดทอครูมวยและกล่าวฝากเกวของตนเองให้เป็นลูกศิษย์ไว้ ที่บ้านครูมวย ครูมวยจะดูลักษณะแล้วถ้าเป็นที่พอใจจะตกลงรับไว้ ลูกศิษย์จะช่วยทำงานบ้านแทนทุกคน เพื่อให้ครูมวยเห็นใจ เช่น การตัดน้ำ ทำข้าว ทำฟืน เป็นต้น จนครูมวยแน่ใจว่าลูกศิษย์เป็น คนดี มีมานะพยายามสมควรที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ จึงบอกให้ลูกศิษย์ไปจัดหาดอกไม้ ธูป เทียน และเงินค้ายกครูมาให้ (ครูบางคนไม่รับเงินก็รับเป็นสิ่งของ เช่น ผาขาว ผาแพรว เป็นต้น)

การฝึกหัดมวยไทยสมัยธนบุรี ต้องฝึกหัดด้วยความยากลำบากเป็นเวลานานหลายปี จาก ประวัติพระยาพิชัยคามหักนั้น นายทองดี พันขาว ได้ฝึกหัดมวยจากครูมวยแต่ละคนกว่าจะสำเร็จ

ใช้เวลาประมาณ 3 ปี ทั้ง ๆ ที่นายทองดี เป็นผู้ที่รักมวยไทยมาก่อน และเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้มวยไทยได้อย่างรวดเร็วอยู่แล้ว ทั้งนี้คงเป็นเพราะว่าวิธีการของมวยไทยไม่ว่าจะเป็นแม่ไม้มัดและลูกไม้ มีมากมายหลายรอบแบบและการฝึกหัดสมัยนั้นต้องการให้เกิดความรู้สึกความชำนาญจริง ๆ การฝึกหัดมวยไทยสมัยนั้นเน้นหนักในด้านการออกกำลัง และการป้องกันตัว ถ้าครูเห็นว่ายังไม่แข็งแรงออกทนและไม่มีความต้องการ หรือศรัทธาในวิชามวยจริง ๆ จะไม่ยอมสอนให้หรือไม่ยอมต่อเพลงมวยให้ การชมมวยสมัยนั้นนี้นักมวยมักจะได้รับความเจ็บปวดมาก เพราะไม่มีกำหนดชก ชกกันจนกว่าจะมีฝ่ายใดยอมแพ้ หรือลูกซึ่งเมาตอสู้ต่อไปไม่ได้ การฝึกหัดมวยจึงต้องฝึกอบรมจิตใจ อารมณ์ ใจมั่นคง ไม่มั่วหะลุโมโหร้าย ซึ่งการมั่วหะลุโมโหร้ายจะทำให้ขาดสติ ไตร่ตรองทำให้เสียเพลงมวยที่ครูสอน เกิดผลร้ายมากกว่าผลดี

การไหว้ครู เป็นประเพณีที่นักมวยทุกคนจะต้องปฏิบัติก่อนที่จะเข้าต่อสู้กัน เพื่อระลึกถึงครูบาอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชามวยไทยให้เพื่อเป็นสิริมงคล เป็นกำลังใจ ทำให้จิตใจมั่นคงไม่หวั่นไหว การไหว้ครูเป็นการยกเส้นยี่สิบสาย อบอุ่นร่างกายพร้อมที่จะออกอาวุธมวยไทยได้อย่างแคลวคล่อง

ในวันพฤหัสบดีซึ่งถือว่าเป็นวันครูจึงให้นักมวยสวดมนต์ไหว้พระ ทำสังคยัญญูว่าจะเป็นคนดี ประพฤติชอบทั้งทางกาย วาจา ใจ ซื่อสัตย์สุจริต เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูมวย เคารพอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ สุกขาเรียบร้อยต่อบุคคลทั่วไป และจะไม่นำเอาศิลปะมวยไทยไปใช้ทำให้คนอื่นเดือดร้อนโดยไม่จำเป็น เมื่อฝึกปรือจนแล้วครูมวยก็จะให้ โอวาท อบรมและแนะนำวิธีการฝึกหัดมวยไทยต่อไป

เริ่มแรกของการฝึก ครูมักจะให้นั่งหมัด ก้มมือให้แนบทั้งซ้ายขวา ใช้นิ้วชี้มาทาบที่คอ คานหลัง มือซ้ายขวาม้วนชายผ้าทั้งสองพันหมัด ยกมือซ้ายหรือขวาขึ้นเสมอระดับหน้าอกตรงกลาง หัวคิ้ว ห่างหน้าประมาณ 8 - 12 นิ้ว อีกมือหนึ่งอยู่ระดับปลายคาง คอของมือนี้อยู่ปิดลำตัว ห่างศรีโครงประมาณ 2 - 3 นิ้ว ถ้าห่างมากนักทำให้การป้องกันเตะไม่รัดกุม หรือศอกอาจกระแทกบริเวณศรีโครงของคนที่ การเตรียมมือหรือหมัดตามท่าดังกล่าวแล้วก้าวเท้าซ้ายหรือขวาออกไป ข้างหน้าเต็มก้าว หากก้าวเท้าซ้ายออก หมัดที่อยู่ระดับหน้าอกจะเป็นมือซ้ายทาบลำตัวจึงไม่มั่นคง นี่เป็นการฝึกกล้ามเนื้อให้แข็งแรงและหมัดไม่ตกเวลาชกจริง

ในตอนเช้ามีครุมวยจะให้นักมวยออกวิ่งเพื่อออกกำลังกาย ทำให้ขาแข็งแรงทนทาน และนักมวยได้รับอากาศบริสุทธิ์ นักมวยจะวิ่งไปตามท้องไร่ท้องนา ซึ่งไม่รวมเวียนนัก ถ้าพบน้ำค้าง เป็นหย่อม หรือบางที่เรียกผักกาดอาบนักมวยก็จะเอามาอาบขา แขน และตามเนื้อตัว บางคนก็นอนกลิ้งเกลือกเพราะเชื่อว่าน้ำค้างจะซึมผ่านเข้าไปในผิวหนัง ทำให้เกิดพลังและความทรหดอดทน การนอนกลิ้งเกลือกลงไปกับพื้นซึ่งไม่รวมเวียน ทำให้ร่างกายของนักมวยคล้ายกับถูกพรมด้วยของแข็ง ความคันคายจากใบหญ้าหรือพืชต่าง ๆ ทำให้ผิวหนังคันหนาจนเคยชิน เวลาชกมวยจริงจะสามารถอดทนต่ออาวุธของผู้ต่อสู้ได้ดีขึ้น ครุมวยบางคนนิยมให้นักมวยที่ตนดูแลเข้าคุมนั่งซักสมาธิ เพ่งมองไปยังดวงอาทิตย์โดยไม่กระพริบตาเพื่อฝึกสมาธิหลังจิต และยังผลให้ประสาทตาที่ไม่กระพริบตา ไม่หลับตา เมื่อเวลาชกมวย จนกระทั่งแสงแดดจ้าจึงเลิกเพ่ง เพราะจะทำให้เสียสายตา หลังจากนั้นครุมวยจะให้ลูกศิษย์ฝึกเตะตะกั่วด้วย ซึ่งต้องเป็นหอนยาวประมาณ 3 คอก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 5 - 6 นิ้ว ทั้งไว้ทรงพื้นเรียบ นักมวยจะท่องฝึกเตะประคอง ไม่ให้ล้มควายเหวี่ยงและขวา ฝึกเตะไล่ระดับทั้งบนและล่าง หากเตะใดคองจนตะกั่วล้มล้ม ครุมวยจะจัดการเปลี่ยนตะกั่วด้วยเป็นขนาดสูงเท่ากับความสูงของนักมวย แล้วให้นักมวยเตะข้ามไปมาทั้งซ้ายและขวาจนชำนาญเป็นที่พอใจของครุมวยจึงให้ฝึกการตีเขา การพันศอกในแบบต่าง ๆ แล้วก็ปล้ำคอกัน เพื่อเพิ่มความแข็งแรงในการปล้ำคอถ่วงใน ต่อไปก็ให้นักมวยที่มีฝีมือใกล้เคียงกันลงมือชกมวยคู่โดยใช้สายคาดมาพันมือทั้งสองข้าง

หลังจากชกมวยเสร็จทุกครั้ง ครุมวยจะให้นักมวยวิ่งตามหาดทราย หรือริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งมีน้ำลึกประมาณครึ่งฟุต กระแทกเท้าลงไปให้เห็นทรายทุกก้าวที่วิ่ง แล้ววิ่งขึ้นบนบกและถลันลงไปในน้ำให้ลึกที่สุด แต่โดยมากพอถึงหน้าซากักม พยายามวิ่งเช่นนี้อีกหลาย ๆ เที้ยว นักมวยต้องเอนลงไปทางน้ำลึกถึงระดับหน้าท้องแถมมือลงไปในน้ำแล้วพลิกมือขึ้นน้ำเพื่อให้เกิดอากาศยุบขึ้นเหมือนน้ำรับไซ่สอกพันลงไปในน้ำซึ่งถูกอากาศดันยุบขึ้นนั้น การพันศอกในน้ำนี้จะต้องโยกตัวไปมาในขณะที่เปลี่ยนมือ และจะตองกม ๆ เงย ๆ เป็นการฝึกหลอกหลอส่วนตัว หลังจากนั้นก็จะขยับลงไปที่หลังระดับราวเอว ขึ้นมือทั้งซ้ายขวาสับให้หน้ากระเด็นเข้าตา เพื่อฝึกสายตาให้มีประสิทธิภาพ จะได้ไม่กระพริบตาหรือหลับตาเวลาชกมวย

สำนักฝึกหัดมวยไทยในกรุงธนบุรีมีลักษณะคล้าย ๆ กับในกรุงศรีอยุธยา คือ มีสำนักมวยในพระราชวังสำหรับฝึกหัดมวยไทยให้ทหารและขุนนางและมีสำนักมวยตามหมู่บ้านต่าง ๆ ทั่วไป เช่น สำนักมวยของครูเที่ยง บ้านแก่ง สำนักมวยของครูเมฆ บ้านท่าเสา ซึ่งเป็นครุมวยของ

นายทองดี พันขาว และสำนักมวยของครูขาว แขวงเมืองตากเหล่านี้เป็นต้น แม้แต่นายทองดีเอง ก็ยังมีเด็กกลุ่มมาขอเรียนมวยด้วยหลายคน การฝึกหัดก็นิยมฝึกหัดกันในบริเวณวัด เพราะบริเวณวัด กว้างขวางเหมาะสมอย่างยิ่งในการฝึกหัดมวยไทย และอีกประการหนึ่งคนที่มิใช่มือไม่ว่าจะเป็นนักมวย หรือนักมวยแม้วก็จะใช้ชีวิตในบั้นปลายออกบวชเป็นพระอยู่วัด ลูกศิษย์เมื่อโตขึ้นว่ามีฝีมือก็ติดตามไป ขอฝึกหัดมวยไทยด้วย

รูปแบบของการต่อสู้มวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี

รูปแบบของการต่อสู้ในสมัยกรุงธนบุรีนี้ปรากฏว่ามีการใช้อาวุธมวยไทยอย่างครบครัน เช่น การใช้หมัดชก การใช้ศอก การใช้เข่า การใช้ลูกถีบ และการเตะ ซึ่งจากการศึกษาประวัติ การชกมวยของนายทองดี พันขาว (เจ้าพระยาพิชัยดาบหัก) พบว่ามีการต่อสู้หมัดหน้าและหมัดตาม (ในปัจจุบันเรียกว่าหมัดหนึ่ง - สอง) และการชกหมัดเข่าเป่าหมายสำคัญคือการชกเข่าเบาๆ ของคู่ต่อสู้แล้วยังใช้ศอกฟันตามเข่าที่ศีรษะ การเตะก็ทั้งการเตะคักกลาง (เตะลำตัว) การเตะ สูงเป่าหมายตามคอหรือหักข้อเท้าและการเตะเฉียงด้วยเท้าซ้าย-ขวา หรือการใช้ชั้นเชิงกระโดด ข้ามศีรษะในขณะที่ลอยตัวอยู่ใช้เท้าถีบท้ายพอยแล้วกระโดดลงมาข้างหลังคู่ต่อสู้ พร้อมกับหันหลัง มาเตะตามคอคู่ต่อสู้ ส่วนการป้องกันตัวเมื่อเป็นฝ่ายรับก็เช่น การถอยปัดหมัด ปัดเท้า จับขา คู่ต่อสู้แล้วกระชากเขมามาหาลำตัวพร้อมกับกระทุ้งเขาเข่าทอง มีการกระโดดเหยียบชายพก (ซึ่ง น่าจะเป็นลูกถีบในปัจจุบัน) การทุ่ม และการจับหัก

การจัดการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี

การจัดการแข่งขันใช้การเปรียบเทียบน้ำหนักซึ่งมีการคล้ายกับสมัยกรุงศรีอยุธยา เพราะถือว่าฝีมือสำคัญกว่าอายุ ส่วนสูง และน้ำหนักโดยจัดนักมวยทางถิ่น หรือลูกศิษย์ทางครูชกกัน ดังปรากฏในประวัติของนายทองดี พันขาว ชกมวย ส่วนกติกาการแข่งขันยังไม่ปรากฏชัดเจนนัก ทราบเพียงแต่ว่าการชกไม่มีการให้คะแนน ชกกันจนกว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะยอมแพ้ไป สังเกตเห็นว่าเป็นลานดิน ส่วนมากเป็นบริเวณวัดเวลาชกคาดเชือกและสวมมงคลที่ศีรษะ ส่วนรางวัลนักมวยนั้น มีปรากฏว่า นายทองดี พันขาว เคยได้เงินรางวัล 5 ตำลึงจากพระเจ้าตาก

โอกาสในการจัดการแข่งขันชกมวยไทย มักเป็นในงานเฉลิมฉลองทาง ๆ หรือวันที่ถือว่า เป็นมงคล เช่น วันสมโภชองค์เจดีย์ วันเดือนนำพิชิตนันทยา และการชกมวยถวายหน้าพระที่นั่ง

เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงทอดพระเนตร ซึ่งในโอกาสเช่นนี้ทวยหาญเลือกก็จะจัดให้
การแข่งขันมวยไทยขึ้น

ซึ่งจุดประสงค์ของการแข่งขันก็เพื่อคัดเลือกนักมวยฝีมือดีไว้เป็นทหารหรือเป็นทนายเลือก
อีกทั้งเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและเบี่ยงเบนนิสัยชกกันมา

ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325 - ปัจจุบัน)

ในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ประเทศไทยยังคงมีสงครามกับประเทศข้างเคียงอยู่เสมอมา
จึงมีการฝึกซ้อมเพลงอาวุธและศิลปะป้องกันตัวต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความพร้อมทางด้านร่างกาย
โดยให้มีความแข็งแรงอดทนและทางจิตใจให้มีความกล้าหาญ รักใคร่สามัคคี เป็นการ
เตรียมพร้อมในการป้องกันประเทศ ส่วนชาวไทยทุกคนก็ต้องฝึกซ้อมกำลังกายอยู่เสมอเพื่อเข้ารับ
ราชการทหาร เมื่อยามว่างจากการสงคราม ก็มีการละเล่นต่าง ๆ และการแสดงหรือการแข่งขัน
ในเชิงศิลปะป้องกันตัวอยู่เสมอ เช่น กระบี่กระบอง ค่าย มวยไทย เพื่อเป็นการเตรียมพร้อม
ร่างกายและความสามารถในเชิงการต่อสู้ รวมทั้งความสนุกสนานบันเทิงใจอีกด้วย ในสมัย
รัตนโกสินทร์ตอนต้นระหว่างรัชกาลที่ 1 - 3 ประเทศไทยยังคงทำสงครามกับประเทศ
ใกล้เคียงเสมอในระหว่างปี 2325 - 2328 ไทยต้องรบกับพม่าถึง 10 ครั้ง (สมเด็จพระมหา
คำภีร์ราชานุกาพ. 2514 : 850)

ถนอมวงศ์ กฤษณ์เทียร (2525 : 5) ในระยะต้นรัชกาลสมัยรัตนโกสินทร์นั้น
กษัตริย์ไทยทรงโปรดการกีฬาต่าง เช่น ฟันดาบ กระบี่กระบอง มวยไทย เช่น สมเด็จพระ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดให้พระเจ้าลูกยาเธอหลายพระองค์หัดกระบี่กระบอง ส่วนประชาชน
ก็นิยมกีฬาประเภทนี้มากเช่นเดียวกัน โดยมีที่ฝึกหัดตามบ้านเรือนและตามสำนักต่าง ๆ

การฝึกหัดกีฬามวยไทยสมัยรัตนโกสินทร์นิยมฝึกหัดในหมู่ทหาร โดยเฉพาะในพระราชวัง
ซึ่งมีทนายเลือกเป็นผู้ดำเนินการฝึกสอนให้กับพระราชโอรสและทหารรวมทั้งข้าราชการ เนื่องจาก
ประเทศชาติยังอยู่ในภาวะแห่งการทำสงครามกับประเทศข้างเคียง การสู้รบขึ้นเกิดจากยังขึ้นอยู่กับ
กับการบุกเข้าทลายบ่อนของกำลังทหาร ดังนั้นทหารทุกคนจึงต้องฝึกหัดมวยไทย เพื่อประสิทธิภาพ
ในการรบ กรมทนายเลือกยังมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกหัดมวยไทยและรักษาความ
ปลอดภัยภายในพระราชวังและเป็นราชองครักษ์เมื่อเวลาเสด็จไปในที่ต่าง ๆ

1. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (พ.ศ. 2325 - 2352 ครองราชย์ 27 ปี)

เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช คล้ายกับพระนเรศวรและพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา คือ ทรงโปรดช่างและทรงพระปรีชาในการทรงช้าง จึงโปรดเกล้าฯ ให้พระราชโอรสและพระราชธิดาศึกษาคหศาสตร์และฝึกฝนมวยไทยมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ พระองค์สนพระทัยในการเสด็จทอดพระเนตรการแข่งขันมวยอยู่เสมอ ดังเช่นพระองค์เสด็จทอดพระเนตรพนัสมวยระหว่างฝรั่งสองพี่น้องกับหมื่นผลาญซึ่งเป็นนายเลือกของพระองค์เมื่อ พ.ศ. 2331

ในสมัยที่พระมหากษัตริย์และกองทหารรวมทั้งประชาชนต่างเตรียมพร้อม ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยการฝึกฝนการชกมวยนั้น การต่อสู้ป้องกันตัวและการต่อสู้ด้วยอาวุธต่าง ๆ เช่น มวยไทย กระบี่กระบอง ค่าย ง้าว พลอง มีด เพื่อให้มีความสามารถในการป้องกันประเทศได้ ซึ่งส่วนใหญ่การฝึกซ้อมการใช้อาวุธมักใช้หว่านทำเป็นอาวุธต่าง ๆ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ และก่อให้เกิดความสนุกสนานอีกด้วย สำหรับประชาชนทั่วไป ถ้าเป็นยามที่บ้านเมืองสงบเรียบร้อย ก็จะเล่นกีฬาไทยที่นิยมเล่นกันมานานแล้ว เช่น มวยไทย ตะกร้อ ไม้หนึ่ง ไม้จา การแข่งเรือ และการเล่นว่าว เป็นต้น (พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์. 2514 : 160)

2. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (พ.ศ. 2352 - 2367 ครองราชย์ 15 ปี)

พระองค์ทรงศึกษามวยไทยตามสำนักต่าง ๆ เช่น สำนักวัดบางหว้าใหญ่ (วัดกระดังงาไชยธาราม) และได้ฝึกฝนคือมวยไทยจากกรมทนายเลือกเพิ่มเติมสำหรับการฝึกฝน การต่อสู้ป้องกันตัวและการใช้อาวุธต่าง ๆ และการเล่นกีฬาไทยเหมือนในรัชกาลที่ 1 (ประยูร ภิศนาละ. 2520 : 358)

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (2516 : 61 - 62) รัชกาลที่ 2 ทรงโปรดการเล่นกระบี่กระบองมากเพราะปรากฏอยู่ในวรรณคดีที่พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์หลายเรื่อง เช่น ในเรื่อง "อิเหนา" มีข้อความที่แสดงให้เห็นถึงความสนใจในการกีฬาของประชาชนและความสามารถของผู้เล่น กีฬาที่ปรากฏ คือ มวย กระบี่กระบอง ดังโคลงสี่สุภาพบทหนึ่งนิพนธ์ว่า

บัดนั้น	ควมวดยลกลั่นขมิ้น
ย่างเหาะสาวหมักหักกัน	ทั้งมันตาเขม้นคอยรับ
ชกนอกหลอกหลอนลงไฟไล่	ว่องไวไ้พิศเหาะกลับ
ยังไม่ทันถึงยกฟากบวมยับ	ออกชนียาวเคียวจับไม่รับแพ

3. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2367 - 2394 ครองราชย์ 27 ปี)

ทรงโปรดการเล่นกระบี่กระบอง และทรงฝึกหัดมวยไทยจากกรมทนายเลือก รวมทั้งการฝึกฝนทหารในเชิงความสามารถทางกาย โดยมีการต่อสู้ป้องกันตัวและการใช้อาวุธต่าง ๆ เช่น มวยไทย คาน กระบี่ ง้าว พลอง ไม้สั้น ไล่ กัง เป็นต้น

ในสมัยพระองค์ประชาชนชาวไทยได้นิยมฝึกหัดมวยไทยตามหัวเมืองต่าง ๆ เช่น ขวานครรราชสีมาไดฝึกฝนมวยไทย และกระบี่กระบองไว้เพื่อป้องกันประเทศ ดังปรากฏในเรื่อง ท้าวสุรนารีหรือคุณหญิงโม ที่สามารถเอาชนะกองทัพอของเจ้าอนุวงศ์แห่งเมืองเวียงจันทน์ได้ การกีฬาไทยก็ยังนิยมเล่นเหมือนกับสมัยรัชกาลที่ 1 และรัชกาลที่ 2 (ถนนวงศ์ กฤษณ์เพชร).

2525 : 31) นอกจากนี้ตำรามวยไทยยังถูกบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งพบเป็นตำราของไทยจากสมุดข่อยในสมัยรัชกาลที่ 3 (ถวัลย์ มาศจรส. 2529 : 3 - 8)

4. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2394 - 2411 ครองราชย์ 17 ปี)

พระองค์ทรงโปรดให้พระเจ้าลูกยาเธอหลายพระองค์หัดกระบี่กระบองและมวยไทย จนชำนาญและในสมัยที่พระองค์ยังทรงพระเยาว์ ทรงแต่งองค์อย่าง कुमार เล่นกระบี่กระบองและชกมวยไทยในงานสมโภชหน้าพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในสมัยนี้เป็นสมัยที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของการนำเอาอารยธรรมทางตะวันตกเข้ามามีบทบาทในการปกครอง การทหาร การศึกษา และการกีฬาของเมืองไทย

แม้ว่าในขณะนั้นบ้านเมืองสงบลงไปทหารก็ต้องฝึกฝนการต่อสู้ป้องกันตัว และการใช้อาวุธต่าง ๆ เพื่อใช้อาวุธจำสองทำควยวัศกุเบา ทนทานและแข็งแรง ใ้รายรำในพิธีต่าง ๆ และในการต่อสู้สมมุติ ความมุ่งหมายของการเล่นเพื่อปลูกฝังให้เกิดความกล้าหาญมีพละกำลัง มีน้ำอดน้ำทนและเป็นการฝึกหัดในศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ซึ่งจะมีประโยชน์ในยามสงครามและมีการฝึกหัดมวยไทยเช่นในรัชกาลอื่น ๆ

การกีฬาในสมัยรัชกาลจึงได้แก่ มวยไทย กระบี่กระบอง คาม มีด ง้าว
พลอง ไม้สั้น และเกมเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ เช่น ตะกร้อ ไม้หึ่ง ไม้จา เฒ่าว่า แข่งเรือ
เป็นต้น (ถนอมวงศ์ ถนอมเพชร. 2525 : 32)

5. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2411 - 2453 ครองราชย์
42 ปี)

กระทรวงศึกษาธิการ (2507 : 304) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ได้ทรงศึกษาศิลปะมวยไทยมาจากสำนักมวยหลวง ซึ่งมีประมาจารย์หลวงพลโยธานุโยค ครูมวยหลวง
เป็นผู้ถวายการฝึกสอน ทำให้พระองค์ทรงโปรดกีฬามวยไทยมาก เมื่อเวลาว่างจะเสด็จออกพระเนตร
การชกมวยหน้าพระที่นั่งเสมอ บางครั้งจะเฝ้าชกมวยตามหัวเมืองต่าง ๆ ทั้งเหนือ ใต้ อีสาน คัดนักมวย
ฝีมือดีมาชกหน้าพระที่นั่ง เพื่อคนหาญมวยที่เก่งที่สุด

ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการฝึกหัดมวยไทย
แพร่หลายตามหัวเมืองต่าง ๆ ทั้งภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ของประเทศไทย
ทั้งได้มีการจัดการแข่งขันชกมวยเป็นประจำและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มี "มวยหลวง"
ขึ้นตามหัวเมืองต่าง ๆ เพื่อทำการฝึกสอนกีฬามวยไทยคำว่า มวยหลวงนี้ รวมถึงกีฬาไทยต่าง ๆ
โดยทั่วไปมวยไทยและกระบี่กระบอง เป็นต้น และทรงให้ผู้หมั่นมือหาค้านั้นเป็นหัวหน้า ผู้ที่เป็น
มวยหลวงมีหน้าที่รวมในงานแสดงต่าง ๆ (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. 2522 : 69 - 74) ดังเช่น
การชกมวยหน้าพระที่นั่งในงานศพของ กรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ที่ท้องสนามหลวงและได้คัดเลือกนักมวยเอก
จากต่างจังหวัดเข้ามาชก จนให้นักมวยฝีมือดีสามารถชกชนะคู่ต่อสู้หลายคน เช่น ฝั่มมวย แมนหมัก
หมื่นซังค์ เจริญชกและฝั่มมวย มีชื่อเป็นต้น

หลังจากการแข่งขันชกมวยครั้งนี้เองทำให้ชาวไทยทั่วทุกจังหวัดได้เตรียมฝึกซ้อม
มวยไทยกันอย่างจริงจัง สำหรับในพระราชวังได้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมมหาดเล็ก ขึ้นทำหน้าที่
รักษาความปลอดภัยในพระราชวังและถวายอารักขาแด่พระมหากษัตริย์ กรมมหาดเล็กเกิดขึ้น
หลังจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จเลิกลังถวัลย์ราชสมบัติแล้วไม่นาน ในปี
พ.ศ. 2414 ได้โปรดฯ ให้คัดเลือกบุตรหลานผู้หมั่นตระกูลสูงมาฝึกหัด จัดเป็นกรมทหารมหาดเล็กรักษา
พระองค์ และโปรดฯ ให้ศึกษาหาความรู้ในราชสำนักและสำนักราชการด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2507 : 304) ในปี พ.ศ. 2427 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบได้เปลี่ยนเป็นโรงเรียนพลเรือนสำหรับนักเรียนที่ประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นนายทหารมหาดเล็กนั้น เมื่อเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบแล้วก็แยกไปฝึกหัดวิชาการทหาร ซึ่งมิวชามวยไทยอยู่ด้วย ต่อมาในปี พ.ศ. 2430 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศตั้งกรมศึกษาธิการ ซึ่งมิวชามวยไทยเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษา

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (2510 : 308) ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทางหลักสูตรวิชามวยไทยในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นั้นทำการฝึกหัดมวยไทยสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ฝึกในเวลา 15.45 - 17.15 น. ซึ่งทางโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ถือว่าวิชามวยไทยเป็นวิชาที่สำคัญมากในหลักสูตร ในปี พ.ศ. 2437 รอยเอกขุนเจน กระจวนหัต ทำหน้าที่ฝึกสอนวิชามวยไทยในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

บัญชา ไกรทัศน์ (2527 : 22) มวยไทยเป็นกีฬาพื้นเมืองรอบรู้ทุกเหล้าชั้น เมกระทั่งประมุขของชาติยังโปรดปรานในการชกมวยไทยมาตลอด จนกระทั่งรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวหรือพระปิยมหาราช ได้ทรงเอาพระทัยใส่ในกีฬามวยไทยเป็นอย่างมาก พระองค์ทรงโปรดการทอดพระเนตรชกมวยเสมอ ๆ และทรงพอพระทัยการชกของนักมวยไทยที่มีฝีมือเอกของแต่ละจังหวัดที่เขาชิงชัยกันยิ่งนัก และทรงส่งเสริมศิลปะแห่งการต่อสู้และการป้องกันตัวนี้ ดังจะเห็นได้ว่านักมวยไทยในจังหวัดต่าง ๆ ในสมัยพระองค์มีฝีมือยอดเยี่ยม ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ไปหลายคน เช่น พระไชยโยภักษะนะ คุมมวยแห่งพระนคร วัฒนศักดิ์เจิงชก คุมมวยโคราช วัฒนมวยแมนหมัก จากลพบุรี วัฒนมวยช่อ จากไชยา ฯลฯ ล้วนแล้วแต่มีชื่อของทั้งจึงได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ตามเชิงมวย

นักมวยในยุคนั้นแต่ละคนมีลีลาท่าทางอย่างเฉพาะสามชุกงดงาม บางคนมีลีลาทูลพระยาราชสีห์ทอนเข้าจับสัตว์เป็นนักฆาตหรือคนเชิงหลบปิกป้องกันคล่องแคล่ว บางคนกระโดดไว และสามารถเหวี่ยงมวยพาดขึ้นตองศีรษะเอาอย่างน่าพิศวง บางคนสามารถยิ่งนักถึงกับร่ายมวยด้วยขยับเท้าเข้าหากันต่อสู้ด้วยเท้าทั้งสองจะเตะก็ไม่ได้สามารถถึงกับถอนชนหน้าแข้งอีกฝ่ายหนึ่งได้แล้วหลอกล่อ หากผู้ใดเตะโดยไม่ระวังจะวิ่งเป็นลูกตองหัวแตก คือ นักมวยผู้นั้นจะหลบสอกเข้าไต่เข้าไปทางหลังแล้วตีมาตองทวยศอก หากเป็นฝ่ายที่จرحมวยสูงจะต้องทวยศอก น้างก็เป็นฝ่าย

เกิดทำหมานถวายแหวนทันที บางคนตะแฉะแฉะลงมเพื่อให้ออกฝ่ายเข้าข้าหรือกระโศกเข้ากระพือ
ถ้าใครขึ้นเข้าไปกระพือหรือถ่มเป็นโค่นไม้ล้มตายขึ้นครุฑก็เกี่ยว

ดังนั้น ผู้ที่ล้มแล้วโบราณเขาจึงห้ามว่าอย่าเข้าไปข้าหรือข้ามง่าย ๆ ต้องดูเชิงก่อน
อย่าทิ่มแทงกัน

6. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2453 - 2468 ครองราชย์
15 ปี

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการปรับปรุงประเทศ
ทั้งในด้านการทหาร การเมือง การคมนาคม การเศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม
และการอุตสาหกรรม เป็นต้น

ในสมัยที่มีการฝึกหัดมวยไทยอย่างจริงจัง เพื่อเข้าทำการแข่งขันมวยไทย
โดยเฉพาะเมื่อปี พ.ศ. 2465 ได้มีการจัดตั้งสนามมวยถาวรขึ้น คือสนามมวยสวนกุหลาบ และ
ได้มีการจัดการแข่งขันขึ้นจึงทำให้นักมวยต่างจังหวัดเกิดการตื่นตัวและฝึกซ้อมมวยไทยกันมากขึ้น

กรมศิลปากร จกหมายเหตุแห่งชาติหมวกกีฬา (บ.8/1 - 11) พระองค์ทรงโปรดฯ
ให้มีการชกมวยประจำปีในงานฤดูหนาวที่สวนจิตรลดา มีการจัดแสดงยุทธกีฬา ซึ่งจัดชกต่อยกัน 2 วัน
คือ ในวันที่ 12 - 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2464 มีการแสดงกีฬาต่าง ๆ มากมาย เช่น การแข่งขัน
มวยไทย กระบี่กระบอง และฟันดาบ เป็นต้น

ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร (2525 : 86) ประเทศไทยได้ส่งทหารเข้าร่วมรบ
ในสงคราม ในปี พ.ศ. 2457 - 2461 ทหารไทยได้ชกมวยไทยให้ทหารและประชาชน
ยุโรปชม สร้างความชื่นชมและประทับใจให้กับผู้ชมเป็นอย่างมาก ผู้ควบคุมทหารไทยไปรบและ
แสดงการชกมวยไทยครั้งนั้น คือ พลโทพระยาเทพหัสดิน ซึ่งท่านเป็นผู้สนใจกีฬามวยไทยมากและ
ต่อมาได้สร้างสนามมวยขึ้นที่บริเวณศาลเจ้าหลักเมือง

นอกจากนี้การชกมวยไทยยังมีในงานฤดูหนาวที่สวนจิตรลดาและได้มีการจัดแข่งขัน
ชกมวยไทยที่บริเวณโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยอีกด้วย

ปัญญา ไกรทัศน์ (2527 : 23) ในสมัย พ.ศ. 2464 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงพอพระทัยเข้าชมรายการมวยที่สนามสวนกุหลาบ ซึ่งทางการ
ได้จัดให้ขึ้นเพื่อเป็นการฟื้นฟูกีฬาไทยให้มีเป็นประวัติดำเนินไปในพงศาวดารมวยไทยที่มีมาช้านาน

จากทางจังหวัดเข้ามาชกในพระนคร นอกจากนี้ยังมีมวยแขก จีน เขมร พม่า เข้ามาชกกับ นักมวยไทยอย่างสนุกสนาน ผู้คนเฝ้ายืนเชียร์เข้าคอกอย่างคึกคักตลอดทั้งชาวต่างชาติ ทางภาษาก็ เข้าคอกอย่างหนาแน่นทั้งนี้เพื่อเก็บเงินรายได้จากคอกานประชันเข้าสมทบทุนหรืออาวश्यकุญท์ไว้ป้องกัน ประเทศ

มวยไทยได้เป็นที่สนใจของชาวยุโรปมาแล้วไม่น้อยกว่า 60 ปี ในสมัยสงครามโลก ครั้งที่ 1 ประเทศไทยได้ส่งทหารอาสาออกไปรวมรบเคียงข้างพันธมิตรมวยไทยได้ถูกนำเผยแพร่ ออกแสดงจนหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับกีฬาชื่อ "เลอสปอร์ตสแองค์" ออกพิมพ์จำหน่ายในเมืองเมนส์ (Mainz) อย่างแพร่หลายและเกรียกวรว่า "มวยไทยน่าพิศวงหาญกล้า ว่องไวแข็งแรงออกทน ไม่เพียงแต่สนุกตื่นเต้นแปลกประหลาดพิสดาร เท่านั้นยังทำให้เราชาวฝรั่งเศสเกิดความรู้สึกใหม่ว่า ไทยเป็นชาติที่เข้มแข็งในเอเชียอีกประการหนึ่งด้วย"

7. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2468 - 2477 ครองราชย์ 9 ปี)

ในสมัยนี้ทั่วโลกตกอยู่ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและประเทศไทยได้เปิดรับระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชเป็นระบอบประชาธิปไตย แม้กระนั้นพระองค์ยังได้พัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ หูกานเหมือนกับในรัชกาลอื่น ๆ รวมทั้งทางด้านการกีฬาด้วย

พระองค์ทรงเป็นนักกีฬา โดยทรงเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ เช่น วอลเลย์ บาสเกตบอล เทนนิส และกอล์ฟ เป็นต้น พระองค์ทรงสนับสนุนกีฬาไทย โดยการเสด็จทอดพระเนตรอยู่เสมอ และบางครั้งก็เสด็จตามค้ำกรามมังคุดหูลเชิญเสด็จ

เกี่ยวกับมวยไทยในสมัยนี้ก็ยังคงดำเนินไปในแบบเดียวกับรัชกาลที่ 6 และให้สนามมวย ส่วนสนุกก็ได้จัดให้มีการแข่งขันมวยไทยของนักมวยฝีมือดีจากตามหัวเมืองต่าง ๆ เป็นประจำ ทุกวันเสาร์ ในการแข่งขันมวยไทยครั้งหนึ่งซึ่งสนามมวยส่วนสนุกพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จทอดพระเนตรการแข่งขันที่พระองค์มีพระราชกรณียกิจสำคัญอยู่นั่นแล้ว จึงของการเสด็จทอดพระเนตร

8. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (พ.ศ. 2477 - 2489 ครองราชย์ 12 ปี)

ในรัชสมัยของพระองค์เป็นระยะหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากรบอบ

สมบูรณาญาสิทธิราชเป็นระบอบประชาธิปไตย ในสมัยนี้เป็นช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2
กึ่งนั้นรัฐบาลจึงหวังให้ข้าราชการและประชาชนมีความเข้มแข็ง แข็งแรง อุดมและมีสุขภาพที่
ทั้งร่างกายและจิตใจ

ในปี พ.ศ. 2485 รัฐบาลได้วางนโยบายให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างอำเภอและ
จังหวัดเพื่อพัฒนากีฬาไทยและกีฬาพื้นเมืองขึ้น โดยมีความมุ่งหมายที่จะสร้างความสมบูรณ์ของ
ร่างกายและจิตใจ สร้างความสามัคคีในหมู่ประชาชน ข้าราชการ ตลอดจนนักเรียน นิสิต นักศึกษา
โดยมีกรมพลศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง (ไพฑูริย์ เจ๊ะแซ. 2522 : 131)

ตาราง 1 การกีฬาที่ได้รับการสนับสนุนระหว่าง พ.ศ. 2484 - 2487

กีฬาที่เป็นของไทย		กีฬาที่มาจากต่างประเทศ	
ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
หมากลูกไทย ตะกรอวง ตะกรอเตหวน กระรอก กระบอง ฟันดาบ และ มวยไทย	การเล่นเบ็คเต็ค การเล่นพื้นเมือง กีฬาโยนหมอน หุ่นขี้ผึ้ง และการ แข่งขันในคาน งานหัตถกรรม	ฟุตบอล หมากลูก ฝรั่ง กรีฑา คราฟท์ เซกเกอร์ ห่วงขามตาชาย วอลเลย์บอล บิงปอ แบดมินตัน มวยสากล กอล์ฟ และบาสเกตบอล	เทนนิส ห่วงขาม ตาชาย วอลเลย์บอล กรีฑา สก๊อตและ คราฟท์

ในค่านิยมไทยในสมัยนี้ ได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างกว้างขวาง มีการฝึกซ้อม
ตามค่ายมวยทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด กันอย่างมากมาย ในปี พ.ศ. 2488 ที่สนามมวย

เวทีราชดำเนินก็ได้จัดให้มีการแข่งขันชกมวยไทยเป็นประจำทุกวันอาทิตย์ โดยใช้กติกาการแข่งขันมวยไทยของกรมพลศึกษา พ.ศ. 2480

9. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (พ.ศ. 2489 - ปัจจุบัน)

ในรัชกาลของพระองค์การกีฬาได้รับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปสู่ความก้าวหน้าอย่างแท้จริง การกีฬาทาง ๆ ได้ก้าวไปสู่แผนใหม่ มีการค้นคว้าวิจัยอย่างกว้างขวาง มีเหตุผลและเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงเป็นนักกีฬาที่บริหารสามารถมาก ทรงรวมการแข่งขัน และได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันเรือใบประเภท โอ.เค. ในกีฬาแหลมทองครั้งที่ 4 นอกจากนี้พระองค์ยังทรงโปรดกีฬาประเภทต่าง ๆ อีกมาก เช่น สกีนํ้าตก สกีนํ้าร้อน เทนนิส วอลเลย์บอล (ตอนมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร. 2525 : 181) นอกจากนี้พระองค์ทรงเข้าร่วมการแข่งขันควีนส์พาร์ตีนักกีฬา เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของนักกีฬา ดังเช่นในการแข่งขันเรือใบครั้งหนึ่ง มีผู้เล่าว่า

พระองค์ทรงเล่นกีฬา โดยมีพระราชประสงค์ที่จะให้เป็นตัวอย่างแก่นักกีฬาทั้งหลายด้วย ก็จะเห็นว่าทรงเคร่งครัดในกติกาและมารยาทเป็นที่สุด ในการแข่งขันเรือใบคราวหนึ่ง เรือใบพระองค์หนึ่งออกจากการแข่งขันโดยไม่มีผู้ใดทราบเหตุผล เมื่อกรรมการกราบบังคมทูลถวาย ทรงชี้แจงว่าเรือใบพระองค์หนึ่งกระแทกกับทุ่นที่หมายเขตการแข่งขัน ซึ่งตามกติกาถือว่าฟาวล์ จึงเสด็จออกจากการแข่งขัน ทั้งนี้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนั้นไม่มีกรรมการหรือกรรมการแข่งขันคนใดสังเกตเห็นเลย

พระองค์เสด็จทอดพระเนตรการแข่งขันกีฬานักศึกษาฯ อยู่เสมอ เช่น การแข่งขันกรีฑานักเรียนประจำปี การแข่งขันฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ - ธรรมศาสตร์ การแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ ฯลฯ พระองค์ทรงแนะนำวิธีการเล่น หรือการต่อสู้ในการแข่งขันกีฬาอีกด้วย นอกจากนี้พระองค์ยังมีพระบรมราโชวาทพระราชทานแก่นักกีฬา ดังเช่น พระบรมราโชวาทในงานแข่งขันกรีฑาในโรงเรียนเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2496 ความว่า

อันการกีฬานั้น ย่อมเป็นประโยชน์ในทางบริหารร่างกาย เมื่อร่างกายดีแล้วก็ช่วยจิตใจ และสมองของใจขึ้น และเมื่อเล่นให้ถูกทาง คืออย่างที่เรียกว่า มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักแพ้และชนะทวยแล้ว ก็ย่อมก่อให้เกิดความสามัคคี นอกจากความสามัคคีกลมเกลียว ในหมู่คณะทวยแล้ว เมื่อไปเล่นกับชาติอื่นยังจะเป็นทางส่งเสริมความสัมพันธ์ไมตรีกับ นานาประเทศอีกด้วย ฉะนั้นขอชักชวนให้นักกีฬาทั้งหลายจงพยายามอบรมจิตใจของตน ให้สมเป็นนักกีฬาที่แท้จริง คือ มีจิตใจเป็นนักกีฬาทวย

พระองค์ทรงสนพระทัยในกีฬามวยอย่างแท้จริง ดังเช่น เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2511 พระองค์เสด็จทอดพระเนตรการแข่งขันมวยป้องกันตำแหน่งชนะเลิศของโลก รุ่นฟลายเวท ระหว่าง ชาติชาย เชื้อวน้อย กับ เบอร์นาเบ วิลลาแคมโป ณ สนามกีฬาจารุเสถียร หนึ่งวัน เป็นต้น

สมัยนี้กีฬามวยไทย ได้ถูกพัฒนาก้าวหน้าไปมาก มีเวทีมวยเกิดขึ้นใหม่ตามชานเมือง และตามจังหวัดใหญ่ ๆ มากมายหลายจังหวัด หรือแม้แต่ตามโรงแรม ที่พักของนักท่องเที่ยวต่างชาติ บางแห่งก็มีการจัดการแสดงศิลปะมวยไทยให้ชาวต่างชาติได้ชมอยู่เสมอ

กีฬามวยไทยในยุคนี้ได้รับความนิยมกันทั่วไป และมีการฝึกมวยไทยไว้เพื่อชกเป็น อาชีพอีกด้วย เพราะเป็นอาชีพที่สุจริต และมีรายได้คืออาชีพหนึ่ง

จุดมุ่งหมายในการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ในช่วงระยะเวลาระหว่าง พ.ศ. 2325 - 2411 ซึ่งอยู่ในระหว่างรัชกาลที่ 1 ถึง รัชกาลที่ 4 แห่งราชวงศ์จักรี การฝึกหัดมวยไทยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการทหารการป้องกันประเทศชาติ และขามว่างจากฝึกสงครามก็จะฝึกหัดมวยไทยไว้ เพื่อเป็นสื่อปะการต่อสู้ป้องกันตัวของลูกผู้ชายและ จักรชนมวยกัน เพื่อความสนุกสนานเหมือนกับในสมัยกรุงศรีอยุธยาและสมัยกรุงธนบุรี เพราะในสมัย กรุงรัตนโกสินทร์ระบอบนี้ยังใช้กฎหมายตราสามดวง ซึ่งเป็นกฎหมายที่รวบรวมมาจากสมัยกรุงศรีอยุธยา

จุดมุ่งหมายของการฝึกหัดกีฬามวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์หรืออย่างหนึ่งก็คือ ในสมัยนี้ มีการคัดเลือกเอาคนที่มีความร่างกายอ้วน แข็งแรง สง่างาม มีฝีมือมวยไทยดีเป็นเลิศเข้ามาเป็น

ทหารรักษาพระองค์ สังกัดกรมหน่วยเลือก ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้พระมหากษัตริย์ อยู่เวรยามในพระราชวัง ป้องกันอันตราย เมื่อเวลาที่พระมหากษัตริย์เสด็จออกนอกพระราชวัง พวกหน่วยเลือกจะช่วยป้องกันอันตรายในกรณีที่ไม่จำเป็นถึงกับต้องใช้อาวุธ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาแห่งศึกจันทน์ปักษี พวกหน่วยเลือกก็ต่อหอกดาบเหมือนกรมพระตำรวจ ให้นำหอกอย่างหนึ่งของกรมหน่วยเลือกก็คือ ปีกหัตถ์มวยไทยให้กับพระราชโอรส ทหาร และข้าราชการในพระราชวัง รวมทั้งควบคุมการชุมนุม และจัดการชุมนุมถวายให้พระมหากษัตริย์ทอดพระเนตรด้วย

พ.ศ. 2411 - 2453 ซึ่งเป็นระยะเวลาแห่งการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี การฝึกหัตถ์มวยไทยนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้จะเข้ารับการทหาร บางคนก็ฝึกไว้เพื่อชกมวยในงานเทศกาลต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างชื่อเสียงเกียรติยศให้แก่ตนเอง และวงศ์ตระกูลซึ่งในระยะนี้การฝึกหัตถ์มวยไทย เพื่อชกเป็นอาชีพก็เริ่มมีบ้างแล้วแต่ยังมีไม่มากนัก

พ.ศ. 2453 - 2468 เป็นระยะเวลาแห่งการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 แห่งราชวงศ์จักรีและได้มีสนามมวยถาวรขึ้น คือ สนามมวยสวนกุหลาบ โดยจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2463 จึงทำให้ประชาชนเกิดความสนใจและมีการฝึกหัตถ์มวยไทยขึ้นชกเพื่อเป็นอาชีพมากขึ้น

ต่อมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 แห่งราชวงศ์จักรี จนถึงปัจจุบันได้มีสนามมวยถาวรและสนามมวยชั่วคราวเปิดทำการแข่งขันกันมากขึ้น นักมวยสามารถชกเป็นประจำและมีรายได้จากการแข่งขันมากขึ้น จุดมุ่งหมายในการฝึกหัตถ์มวยไทยในระยะนี้จึงเน้นเพื่อเป็นอาชีพ จึงจะเห็นได้ว่าผู้ที่ฝึกหัตถ์มวยไทยกันอย่างจริงจังในปัจจุบันจึงมีแต่เฉพาะในกลุ่มของผู้นิยมอาชีพมวยไทยทั้งนั้น แต่ก็ยังมีเหลือเป็นบางกลุ่มซึ่งเป็นส่วนน้อยที่ฝึกหัตถ์มวยไทยเพื่อเป็นศิลปะในการต่อสู้ป้องกันตัว เพื่อบำรุงสมรรถภาพกาย เพื่อการทหาร ตลอดจนเพื่อการศึกษา

วิธีการฝึกหัตถ์มวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

การฝึกหัตถ์มวยไทย ในสมัยรัชกาลที่ 1 จนถึงรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2325 - 2411) มีวิธีการฝึกคล้าย ๆ กับสมัยกรุงศรีอยุธยาและสมัยกรุงธนบุรี คือ ฝึกโดยอาศัยสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และการดำรงชีวิตประจำวันเป็นเครื่องช่วย เช่น การนำหิน ทำข้าว ตักน้ำ แบท หาม คอน

หาบ วิ่งขึ้นภูเขาวายน้ำ ปีนต้นไม้ ทลอคจนการปรณิบัติครูผู้ฝึกสอนให้เกิดความรักใคร่และความไว้วางใจที่จะถ่ายทอดความรูกานคือมวยไทยให้

วิธีการฝึกหัดเบื้องต้น เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ไปหาสิ่งที่ยาก เช่น การจรดมวย (การตั้งท่า) การกำหมัด การเคลื่อนไหว การโยกตัว การใช้สายตา หลังจากนั้นก็จะสอนวิธีออกอาวุธ แต่ละอย่างไม่ว่าจะเป็น หมัด เท้า เข่า ศอก เมื่อนักมวยมีความชำนาญในการใช้อาวุธแต่ละอย่างแล้วก็สอนวิธีการใช้อาวุธผสมผสานกันไป เช่น ถีบซ้าย ทอยซ้าย ทามควยเตะขวา หักศอกขวา และรวบศอกเตะซ้าย เป็นต้น เมื่อฝึกการใช้อาวุธผสมผสานจนคล่องตัวแล้วก็จะสอนไม้ตาย ซึ่งเป็นเคล็ดลับพิเศษของครูมวยในแต่ละสำนักหรือแต่ละค่ายมวยที่จะมีไว้พิชิตคู่ต่อสู้ ดังที่ ครูมวยโบราณของไทย มักจะสอนลูกศิษย์ด้วยการนำคำสอนมานึกเป็นกลอนไว้ให้จดจำ เช่น

"ทั้งครูสอนไว้แต่ก่อนฉันจะกล่าว	ตามเรื่องราวมีมาอย่าสงสัย
จะเป็นมาเมื่อไหร่ให้ลือชัย	ท่องตั้งใจพยายามทวนว่าที่
หนึ่งพันจากนิทราเวลาไหน	ไหนนอนหงายเหยียดเท้าทั้งสองศรี
ทรงไปทั้งสองข้างวางใจไว้	ให้ซีกสองมือกระพือไป
จนลุกทั้งตัวตรงค้ำรงนั่ง	จึงหยุดยั้งโดยจำนองอย่าสงสัย
วุฒินี้ก็จริงอย่างกริ่งใจ	อาจทำให้มอดมิดไม่ชักเลย
ทั้งเส้นสายบริบูรณ์ประมูลไว้	อย่าสงสัยจงประจักษ์รู้ระคนย้อย
สองวุฒิต่างหนาเวลาเคย	อย่าละเลยหมายจงจำเอาคำใน
ให้เอามือเข้าประครองรองสาคร	มารอหน้าไว้ก่อนอย่าดูใด
ให้เอาหน้ามือนือกระพือไป	วุฒินี้ทำได้คงเห็นจริง
จะหลบหลอดมือเท้าเมื่อคราวชัก	จะบำบัดไม่เวียนสวายสวิง
อุทิศสัพเพนเพียรเล่นคงเห็นจริง	สรรพสิ่งเส้นสายก็คล้ายเคย
สามเมื่อสูริยันตะวันเชอสองแสง	ขึ้นแจ่มแจ้งจริงอย่านิ่งเฉย
นิพนธ์นาสุริยาไพทาเคย	อย่าแลเลยนิพนธ์เพ่งเล็งกะวัน
จนสูริยันสายแสงพอกุไค	อย่าทำใจโยกเยกไขเสกสรรพ
ให้แสงตาเรากล้าขึ้นทุกวัน	เมื่อประจันไม่ทองทริบขยับตา

ไคล่เล้งเพ่งคู่มือสู้รบ
 วุฒิก่อยุทธนาครุมา
 สี่มือเวลาลงสรงสนาน
 ให้ค่าน้ำดื่มมาเป็นอาจีน
 หาลงไปน้ำเพียงคอกอย่างทอแห
 หึงสองศอกชูฉมออกขุนไป
 วุฒิก่เหลือนั้นเชือดแล้ว
 สูทากเพียรเวียนทำให้อ่านาน
 หกมือเวลาเขาเป็นหรือพมคำ
 จงเตะถ่มขกมให้คมเคย
 ให้โลกเข้าโคกออกทั้งศอกเขา
 หึงโลกเทมเลนท้าวออกหัวพัน
 วุฒิประเสริฐเลิศวิไล
 จงหักปีกนักทำคังคำกลอน
 ทานครุเขาเจ้าท่าราเห็นหาศิษย์
 หึงแฉลวคลองวองไวจะไววาง
 จึงให้จักเครื่องบูชาครวระ
 เงินบาทสามสิบสองอัฐไว้ชักแน
 อีกฆ่าชาวทกศอกทามาบอกไว้
 ยกขึ้นจบเกษนาบูชาครุ
 เทาหึงสองซิกแนเขาแบบอย่าง
 ครุจึงจ้มมือหึงสองจองประจง
 ว่าสิทธิกิจจึงสำเร็จกิจ
 สิทธิกันมั่งขอให้ทั้งสดาวาร

การหลีกหลบก็ถนัดไม่ชักหนา
 สอนให้แสงตาแข็งเพราะแสงหิน
 ในห้องธาราคงคาราสนิษฐ์
 จะเพิ่มพินแสงตากล้าขึ้นไป
 ในหลงศอกถองกระแสบอย่างสงสัย
 จนลอยในวารีที่ธาร
 ในคลองแฉลวศอกสากก็แตกฉาน
 เมื่อทองการก็จะสมอารมณ์เอย
 จะข้แรงนะจงจำอย่านิ่งเฉย
 อย่าละเลยสืบคำที่รำพัน
 หึงมือเทาทำวุ่นคังทนต์
 ทุกวันทุกวันเพียรทำคังคำกลอน
 ประจักษ์จิตแล้วจงจำตามคำสอน
 วุฒิสอนจบเสร็จสำเร็จทาง
 แนบสนิทก็ถนัดไม่ชักขวาง
 ไม่ระคายชักตาเวลาแล
 บูชาพระครูนามทกกระแสบ
 ไม่เชื่อนแซกรวยทกให้บูชา
 เห็นศอกไม่ชูประเสริฐสำเร็จ
 เขาให้เมฆอุกยีนท้าวทรง
 ทำหาทางครุสอนโคยประสงค์
 เอาขึ้นคองจกหน้าปากให้พร
 จงประสิทธิชนะจงจำเอาคำสอน
 จงกลาวกลอนกะระทะดาอะโค

อีกสิทธิ เทโซไชโยโมจิจัง
 อีกสิทธิกันมั่งกัณมะโม
 สอนในหวาดวนครบการบสาม
 ยางสามชุนสอนตั้งกังอุปเทห์
 ไม่ปู้หาจะบอกให้พอไคทบ
 ไม่หนิงเข้คหิยชักคิมา
 ไม่สองให้ปุกปชกควยศอก
 ไม่ส้ให้ชนอกทานบอกความ
 ประสานงาไม่หาทานบอกไว้
 จมไม่ครุหาไม่ไว้พอที่
 จะกลาวไม่ทักมาลาทำหาแปลก
 อีกไม่กาดักรังไม่ยั้งนาน
 ทุมานดวายแหวนที่แสนสวย
 อีกไม่อาบทออยลงจนทร
 ยังไม่ถึงชิงลูกไม้พิไรว่า
 ไม่ถุมภกรรณหักหอกออกกระบวน
 อีกไม่ทศกรรณโคกวิโยคยักษ
 ยังอีกไม่แฝงคลุมคลุมเขารัง
 คชสารกวาคณหาทานว่าไว้
 คชสารแหงโรงตะโคงกวย
 อีกทุมานแหวกฟองทานร้องเรียว
 หังไม่การอดบวงทะเลลงไป
 ไม่ทุมานแบกพระทานว่าไว้
 อีกไม่หนูไทรราว ทองยาวแห่ง

หวังเป็นพี่พี่พักไค้อักโซ
 จงบุญบุญเป็นนิตยอยู่สิทธิเท
 เป็นขอความตามกันไม่หันเห
 บอกไม่เอเอเอกโทศรีจิตวา
 บอกสมทบไว้พอถวนกระบวนหา
 ก็หาหาหาธรรมชักให้ชักตาม
 ไม่สามบอกห้ามไหลคือไม่สาม
 ชักออกตามชักในโซวาที่
 ตามมิสับครุสอนแตกอนัก
 ยังไม่มีเบ็คเคล็คไม่เสรีจการ
 เอามือแบกปิกุหงุสงสาร
 ทองโซหาเขาประสานที่หว่างอุ
 เอามือฉวยข้อศอกหักฉอกหู
 ที่เขาระหนักหาหมกัสมควร
 ทำทางหาองไวนาโครสรวล
 ถามีมัวเมุคสระปะทะประหัง
 ทะเพียนพักแฝงทอไม่รอรัง
 ทานแต่งตั้งเฒไวเป็นไม้มวย
 หัสก เพชร เกดักชัยบอกไว้สวย
 ทองทุ่งพวยโยกตอนตอนหลักไป
 อีกสำเหนียกกกลงพิ้วทองเบลไฟ
 ทานชานโซคอยหลบประจบแรง
 ก็เคลือบคล้ายตอนศอพอรูแจ้ง
 ทะหลบมกยากแวงกลับศอกพา

ยังอีกไม่พอเหลือไม่แท้เพียง
 เบิกเตล็ดเสร็จแท่นอร่า
 ยี่สิบเบิกเสร็จสนมอกไว่ก่อน
 สุดที่จะพรรณนาทานว่าไป

ยังโคลงมวยทอไปในสำเหินยก
 จะชี้แจงแทงออกเป็นคอกดวง
 ถ้าเขายาวเราทั้งปากชีวิต
 ทองคอยแบ่งแยงรอมรคา
 นี่แลโคลงเปรียบเทียมทำเนียบเนะ
 ผู้ใดมีปรีชาปัญญาไว

หลอกจะเพียงคิดกลลวงหมักหน้า
 จำวาจาไว้ให้แจ่มอย่าแคลงใจ
 ที่ครูสอนเหลือจะจำเอาคำไซ
 ที่จำไฉนจึงบอกไม่หลอกลวง
 ทานชี้เรียกโคลงตามไม่ห้ามหวง
 ไม่ลอลวงครูสอนแตกอามา
 อย่าควรรคึกคาคองเขาตรงหน้า
 พอไต่หาไต่บนปนกันไป
 จงแสนและตรึกหาถึงปราศรัย
 คงคิดไฉนกันคงอย่าสงกา

(ถวัลย์ มาศจรัส. 2529 : 5 - 6)

ในสมัยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 การพลศึกษาในเมืองไทยเริ่มได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปมากขึ้นทั้งนี้เนื่องจากการฝึกหัดมวยไทย ในสมัยนี้จึงถูกเป็นระเบียบและมีขั้นตอนมากขึ้นอีกทั้งยังได้รับความสนใจจากผู้ศึกษาที่ได้นำวิธีการฝึก และอุปกรณ์การฝึกจากต่างประเทศมาใช้อย่างเหมาะสมในการฝึกแบบเดิมของไทย เช่น มีกำหนดระยะเวลาในการฝึกที่แน่นอน มีอุปกรณ์การซ้อมที่ทันสมัย อาศัยวิทยาศาสตร์ทางการกีฬาเข้ามาช่วย

ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 7 จนถึงปัจจุบัน วิธีการฝึกหัดมวยไทยได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนทันสมัยทัดเทียมกับการฝึกการต่อสู้เชิงมวยในรูปต่าง ๆ ของต่างประเทศ เช่น อุปกรณ์และสถานที่ฝึกทันสมัย สะอาดสวยงาม ควบคุมดูแลเป็นไปอย่างเข้มงวดกวดขัน และวิทยาศาสตร์ทางการกีฬาเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับวิธีการฝึกหัดมวยไทยมากขึ้น

รูปแบบของการต่อสู้มวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ช่วงสมัยรัชกาลที่ 1 - รัชกาลที่ 4 รูปแบบของการต่อสู้ยังคงเป็นไปในรูปแบบเดียวกันกับสมัยกรุงธนบุรี เพราะการแข่งขันถึงแม้จะมีการแหขนะ แกว่วาทิกาในการแข่งขันก็ยังไม่ค่อยรัดกุมเท่าที่ควรจะเป็น

แม่ไม้มวยไทยที่ใช้ในการต่อสู้ไม่ปรากฏชัดเจนเนื่องจากครูมวยในสมัยนั้นไม่เข้มแข็งเท่าไร แต่อาศัยการฝึกสอนแล้วจึงจกจำกันด้วยการท่องบทเป็นบทกลอน และปฏิบัติให้เกิดทักษะในแบบสืบทอดกันมาเรื่อย ๆ

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 - รัชกาลที่ 6 การพลศึกษาของไทยได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศมากขึ้น ทำให้มีการใช้กติกาในการแข่งขันมวยสากลเข้ามาผสมผสานกับกติกามวยไทย จึงทำให้รูปแบบของการต่อสู้เปลี่ยนไปบ้าง เพราะมีการให้คะแนนเมื่อการกำหนดกติกาการตัดสินแพชนะต่อกติกาทาง ๆ การต่อสู้จึงต้องอาศัยกติกาการแข่งขันเป็นหลักเพื่อชัยชนะ

และในสมัยนี้เริ่มมีผู้เขียนตำราแม่ไม้มวยไทยไว้เป็นหลักฐานให้ปฏิบัติกันคือ ตำราแม่ไม้มวยไทยของครู ภิรมย์ และคณะครูมวยที่สอนอยู่สมาคมศิษย์ครูมวยไทย

ในระหว่าง พ.ศ. 2468 - พ.ศ. 2489 ซึ่งเป็นรัชสมัยรัชกาลที่ 7 - รัชกาลที่ 8 รูปแบบของการต่อสู้ของนักมวยแต่ละค่ายเน้นการออกอาวุธครบครันทั้ง หมัด เท้า เข่า ศอก โศกข์หลักการของการต่อสู้ที่เป็นระบบรูปแบบและหลักวิทยาศาสตร์มากขึ้น

ต่อมาในสมัยปัจจุบันหลังจากจกทั้งสนามมวยเวทีราชดำเนินเมื่อปี พ.ศ. 2488 และจกทั้งสนามมวยเวทีลุมพินีเมื่อปี พ.ศ. 2496 แล้วนั้น รูปแบบของการต่อสู้ก็ยังคงเป็นไปในแบบเดิม คือมีทั้งแม่ไม้มวยไทยและการออกอาวุธอย่างครบครัน หรือบางครั้งก็เน้นการออกอาวุธรุนแรงเป็นบางชนิด เช่น ออกอาวุธหมัด อาวุธศอก อาวุธเข่า อาวุธเตะ อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

ในปัจจุบันนี้รูปแบบของการต่อสู้กลับเปลี่ยนไปอย่างน่าเป็นห่วงว่าศิลปะแม่ไม้มวยไทยของไทยเราจะสูญหายไปเสียแล้วเพราะนักมวยที่เข้ามาทำการต่อสู้มีมุ่งหวังเพียงอย่างเดียว คือ การได้รับชัยชนะและการตัดสินของคณะกรรมการในแต่ละเวทีมีแนวทางในการตัดสินไม่เหมือนกัน คณะกรรมการบางเวทีมักจะให้คะแนนสูงกับนักมวย ซึ่งเป็นฝ่ายเข้าทำคู่ต่อสู้ แต่บางเวทีกลับชอบที่จะให้คะแนนสูงกับนักมวยที่ป้องกันตัวเองและหลบหลีกคู่ต่อสู้ที่ออกเข้าใส่คู่ต่อสู้ไม่ชัดเจนนักแท้ที่จริงชัยชนะไปและอีกประการหนึ่งซึ่งปัจจุบันนี้มักจะเห็น นักการพนันเสียส่วนมากก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้รูปแบบของการต่อสู้เปลี่ยนไป เช่น นักมวยทำการต่อสู้กันมาตลอด 4 ยก ซึ่งอยู่แล้วไม่มีใครได้เปรียบเสียเปรียบ แต่พอมายกสุดท้ายฝ่ายใดออกอาวุธ

ใกล้กันครั้ง ทั้งคนดูและที่เลี้ยงของนักมวยฝ่ายนั้นก็วิ่งหรือส่งสัญญาณให้นักมวยของตนคอยจับคู่มวยเอาไว้มองนอกอาวูชและก็เป็นฝ่ายชนะไปในที่สุด

การจัดการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

หลักเกณฑ์ในการจัดการแข่งขันตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 - รัชกาลที่ 5 เป็นหลักเกณฑ์การแข่งขันที่ไม่แน่นอนและหาหลักฐานมาอ้างอิงได้ยาก แต่ทั่วทั้งสมัยรัชกาลที่ 6 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน วงการกีฬามวยไทยได้รับความนิยมชมชอบเป็นอย่างมากทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งพอจะแยกกล่าวได้ 5 สมัยด้วยกัน คือ

1. สมัยสวนกุหลาบ

เขตร ศิริยาภัย (2516 : 8) สนมมวยสวนกุหลาบเมื่อแรกเริ่มนั้นให้นักมวยชกกันบนพื้นที่ดิน ผู้คนนั่งและยืนอยู่รอบบริเวณสี่เหลี่ยม ซึ่งกว้างกว่า 20 เมตร มีการขีดเส้นกำหนดให้คนหนึ่ง ห้ามถ้าเขาไปในเขตสี่เหลี่ยม นักมวยคาดเชือกพันมือทวยทวยทวย สวมมงคล แม้ขณะชกก็ยังสวมอยู่ มีผ้าประเจียดมัดให้พันแขนซ้ายและขวา สวมกางเกงขาวส้นมีผ้าพาดทับอย่างแนบหนา ทรงบริเวณอวัยวะสำคัญปกคลุมมาจนถึงหน้าท้อง มีผ้าพันรอบเอวอย่างหนาแน่นและนิ่มปดอย ขายผ้าให้ยื่นออกมาจากขอบกางเกงด้านบนครึ่งเอว ไม่สวมเสื้อและปดอยเท้าเป็ดอยเปล่า กรรมการแต่งกายทวยขาวม่วง นุ่งโจงกระเบน สวมถุงเท้าขาวใส่รองเท้าแตะ

เขตร ศิริยาภัย (2516 : 9) นักมวยคู่แรกทำการชกกัน ณ เวทีแห่งนี้คือ "หม่อมมวยแมนหมัก" ซึ่งเป็นนักมวยฝีมือดีมาก ในสมัยรัชกาลที่ 5 ขณะชกในสมัยสวนกุหลาบนี้ อายุประมาณ 50 ปี ชกกับนักมวยหนุ่มรูปร่างสูงใหญ่อายุประมาณ 22 ปี เป็นนักมวยที่มาจากโคราช ขอนายของปราบสมชก การชกครั้งนี้เป็นการชกแก้แค้นแทนบิดาของนายของ ซึ่งในสมัยรัชกาลที่ 5 บิดาของนายของ ถูกหม่อมมวยแมนหมักชกเอาจนตายแพ้ยับเยิน เมื่อครั้งงานพระเมรุกรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ดังนั้น นายของ จึงตั้งใจชกเพื่อล้างแค้นแทนบิดา การชกดำเนินไปได้ไม่นาน นายของก็ถูกหมักเหวี่ยงขวา ของหม่อมมวยแมนหมักเข้าที่ปลายคาง ด้กับสมองนึ่งกับพื้น แต่เนื่องจากร่างกายของนายของ สูงใหญ่ และทนุแน่มากว่า ประกอบกับ หม่อมมวยแมนหมักแก่เฒ่า น้ำหนักหมักจึงไม่สามารถทำให้นายของ แพ้หรือเอาตัวได้ นายของรีบลุกขึ้นแล้วชกหมักเหวี่ยงถูกหม่อมมวยแมนหมักสมอง

เมื่อหม่อมราชวงศ์สุกัญญาองค์ที่สิบถวายโอกาสทอหมึกเหียงเข้าที่เดิม ทำให้หม่อมราชวงศ์
 ภูธรา ร่วงลงนอนราบกับพื้นสนาม การทอสุกัญญาครั้งนี้เสร็จสิ้นในเวลาไม่เกิน 2 นาที นายองค์
 ไกรรับรางวัลหัวเรือและสร้อยเงิน

และขอยกตัวอย่างการชกของนักมวยอีกคู่หนึ่งในปี พ.ศ. 2464 ที่มีผู้ชมให้ความ
 สนใจกันมาก คือ การชกกันระหว่าง นายทัม จำเภาะ กับนักมวยฝีมือดีของจังหวัดมหาสารคาม
 (ไม่ปรากฏชื่อ)

เชตร ศิริยาภัย (2516 : 8) การแข่งขันชกมวยในวันนั้นเริ่มชกเวลา 16.00 น.
 แรกกำลังออหมึกคนเบียดเสียดกันเข้าชมแน่นสนาม นายทัม จำเภาะ สวมกางเกงขาสั้นสีเลือดนก
 พันหมัดมวยกายทึบรอบ ๆ กำปั้นจรดข้อศอก ตามความนิยมของมวยโคราช ที่ศีรษะมีมงคลซึ่งทำด้วย
 กายทึบ ส่วนนักมวยมหาสารคาม มีมงคลสวมอยู่ที่ศีรษะมีผ้าประเจียดหมัดเครื่องรางของขลังไว้ที่
 ต้นแขนทั้งสองข้าง สะโคมแป้นจนตรจนเห็นเป็นสีขาวนวล มือทั้งสองข้างไม่ได้คาดเชือก ท่าทาง
 คล่องแคล่วว่องไว ยืนให้นายทัม แล้วยกมือไหว้กรรมการตามวัฒนธรรมอันดีงามของไทย เมื่อทุกฝ่าย
 ไ้ก่กลางกันจนเป็นที่เข้าใจแล้ว กรรมการก็ยกมือให้สัญญาณการชก เสียงกลองดัง "ตุง" และเสียงปี่
 ก็เริ่มดังเป็นจังหวะช้า ๆ กลองสองหน้าให้จังหวะตามเสียงดัง นักมวยฝีมือดีจากมหาสารคาม
 ยืนตัวตรง ขอเข่าลงเล็กน้อย มองคู่ชกอยู่แล้วเอนพร้อมกันทั้งสองเท้า แหม่นบางกำหมัดบ้างพร้อมที่
 จะป้องกันและตอบโต้ทุกขณะ ส่วนนายทัม จำเภาะ รวบหมัดขึ้นเตะระหว่างเท้า ฐนือซ้ายขึ้นไป
 ข้างหน้าเหนือศีรษะ ขยับหมัดเล็กเปลี่ยนกันขึ้นอง ขาอันดำสันเขยงอยู่บนปลายเท้า กล้ามเนื้อสันกระดูก
 หนักแน่นนายทัมก็เตะอย่างรุนแรงและตามทวยหมัด เขาและศอก นักมวยมหาสารคามก็เข้าแลกหมัด
 กันจนเศษค่ายสีขาวบน มวยมหาสารคามมอง นายทัม จำเภาะ ถอยหลังออกห่างเพื่อให้โอกาส
 คู่ชกต่อสู้กันต่อไป ตามประเพณีอันดีของนักมวยที่ไม่เข้าโจมตีคู่ชกที่หมดแล้ว แต่นักมวยมหาสารคาม
 อุกขานิ่งแล้วถลอมลงอีก และยอมแพ้ไป เป็นอันว่าการต่อสู้ครั้งนั้น นายทัม จำเภาะ เป็นฝ่ายชนะ
 นักมวยมหาสารคามไปอย่างเด็ดขาด

เชตร ศิริยาภัย (2516 : 10) การแข่งขันชกมวยสมัยสวนกุหลาบระยะหลังนี้มีการยกพื้น
 เวทีสูงประมาณ 4 ฟุต มีเชือกกันเวที 2 เส้น มีเสาไม้เล็ก ๆ สูงประมาณ 1 เมตร ไว้หมุด
 ของนักมวยทั้งสองเพื่อให้หมัดและเท้าเสียงขึ้นลงได้สะดวก มีกรรมการซึ่งแต่งกายแบบเสื้อผ่า
 เข็มยศ ยืนอยู่บนเวที พื้นเวทีทึบด้วยเสื่อจันทบูรหลายชั้นเบียดกันเต็มวงปี่กลางของสมัคร เสียงประจิก
 บรรเลงอยู่ข้างล่างของเวที เมื่อถึงเวลาชกกรรมการได้เรียกนักมวยและเท้าเสียงของนักมวย

ทั้งสองฝ่ายมาซึ่งเจตนาเพื่อการชก เมื่อตกลงกันแล้วผู้ตัดสินก็กล่าวสรุป มีความสำคัญว่า การแข่งขัน เพื่อการแข่งขันมีกำหนด 11 ยก คนทั้งคู่ต่อสู้กันไปคอยอยู่ตรงกลางซึ่งไม่ใช่มุมของฝ่ายใด ต้องแยกกันเมื่อได้ยินเสียงบอกแยก ห้ามถัก ห้ามซ้ำ ใญ่ถูกตีคืนใด คนใดไม่เชื่อฟังถือว่าผิด ประเพณี ซึ่งกติกาเหล่านี้เป็นกติกาการแข่งขันมวยของสมาคมมวยสวนกุหลาบปี พ.ศ. 2464 มีเจ้าหน้าที่รักษาเวลาซึ่งในนาฬิกาจับเวลา 2 เรือน ตั้งนาฬิกาให้ตรงกัน เพราะถ้าในนาฬิกา เรือนเดียวจะเกิดปัญหาเมื่อนาฬิกาเกิดขัดของขณะนั้นมวยกำลังชกกัน

2. สมัยทหาร

เชกษ ศรีบุญ (2516 : 9) ประมาณ พ.ศ. 2466 - 2472 สมาคมมวยทหาร ใต้จัดการแข่งขันมวยขึ้นต่อจากสมาคมมวยสวนกุหลาบ ซึ่งมีพลโทพระยาเทพหัสดิน เป็นนายสนาม ทำหน้าที่บริหารและจัดการแข่งขันมวยไทย สมาคมมวยนี้ตั้งอยู่บริเวณที่เป็นโรงละครแห่งชาติปัจจุบัน สมาคมมวยแห่งนี้ได้ปรับปรุงสภาพของเวทีมวยให้ดีกว่าเดิม กล่าวคือทำเวทีให้แบนหน้าถาวรกว่า สมัยสมาคมมวยสวนกุหลาบ มีเชือกกันเวทีมวยเส้นใหญ่ขึ้น เสาเชือกแข็งแรงมั่นคงยิ่งขึ้น ทางขึ้นของ มวยมวยไม่มี เพราะนักมวยขึ้นชกกันในสมัยสวนกุหลาบมีหลายครั้งนักมวยตกเวทีทรงของ ขึ้นลงนี้ ตัวอย่างเช่น การชกระหว่างนายหวัง มะหะหมัด นักมวยฝีมือดีแห่งคณะศรีไชว กับ นายก้อน แห่งจังหวัดราชบุรี ขณะขึ้นเวทีหวัง ถูกถูกใจและถอยไปทรงของทางขึ้นลงนี้ พอดีกับจังหวะ ที่นายก้อนเขกหมัดทรงถูกหมัดนอกของนายหวัง จนนายหวังเซลดตกเวทีไป เหตุการณ์ครั้งนั้นเกิดขึ้น ที่สมาคมมวยสวนกุหลาบ

กีฬา และเชกษ ศรีบุญ (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. 2522 : 109 ; อ้างอิง มาจาก กีฬา. 2478 : 11 ; เชกษ ศรีบุญ. 2515 : 10) ความว่า สมัยนี้เป็นยุคหัวเลี้ยว หัวต่อของกีฬามวยไทยอีกอย่างหนึ่งก็คือ มีการเปลี่ยนแปลงจากการคาดเชือกมาเป็นแบบสวมขนาบ สาเหตุเพราะในสมัยหลักเมืองทหารมีนักมวยชกกันทาบทอสาขายตามขนาบสวมมวย เป็นที่ น่าเวทนายิ่งนัก นักมวยคนนั้นก็ชื่อ นายเท เอียงประเสริฐ นักมวยฝีมือดีจากท่าเสา จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ทอยนายเจีย แชกเขมร ทวยหมัดคาดเชือกจนทาบ หลังจากที่เกิดเหตุการณ์อันน่าสอกลใจนี้ ทางคณะกรรมการหลายฝ่ายรวมทั้งทางการตำรวจได้ตกลงให้การชกมวยไทยทั่วประเทศมีการ สวมขนาบชกและให้สวมถุงเท้าแทนรองเท้า โดยนักมวยคู่แรกที่สวมขนาบชกกันที่สนามมวยหลักเมือง

หาช้าง คือนายคำแพง เมืองยศ นักมวยฝีมือดีจากฉานนาไทย (เขลางค์นคร) ซึ่งครั้งนั้นเข้ามา
ขอมอบูกายหิวสัตว์ ของครูภูมิเื่อง ชกกับนายหน พนมศรีเมฆ นับว่าเป็นมวยคู่ประวัติศาสตร์ในวงการ
กีฬามวยไทยคู่หนึ่ง แต่การชกปรากฏว่า นักมวยทั้งสองที่สวมถุงเท้าชกมักจะหล่นหรือไม่ก็เสียจังหวะ
ขณะที่เตะ จนทำให้การชกมวยไทยไม่สะดวกเท่าที่ควร นักมวยไม่กล้าเตะ คนดูก็ไม่พอใจ ต่อมา
จึงให้เลิกสวมถุงเท้าแต่ยังคงใช้ข้อมแทนหมัดคาคเขือกอยู่

กรรมการผู้ชกในสมัยนั้นมีความชื่อเสียงก็คือ นายนิม อติเปรมานนท์ และ
นายนิม ทองจิตร (ครองจักร งามศรี. 2530 : 3)

3. สมัยสวนสนุก

กีฬา และกีฬา ประการนี้ (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. 2522 : 109 - 110 ;
อ้างอิงมาจาก กีฬา. 2497 : 9 ; กีฬา ประการนี้. 2519 : 101) ความว่า เจ้าคุณ
ครุฑมณี โคเปกสนามมวยสวนสนุกขึ้นในบริเวณสวนสมเด็จ ในวันเสาร์ที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2472
ในการจัดการแข่งขันมวยที่สวนสนุกนี้ มีมหกรรมหลายอย่าง เช่น ชิงช้าสวรรค์ ภาพยนตร์ รว้าง
อีก เหล่านี้เป็นต้น สนสมมวยก็ปรับปรุงให้ใช้ผ้าใบปูพื้นอย่างก็มีเชือกสนาม 3 เส้น ขนาดโค
มาตรฐานคล้าย ๆ กับสนามมวยสากล เพราะท่านเจ้าคุณครุฑมณี นายสนามเป็นคนทันสมัยได้
ส่งเสริมให้มีการชกมวยสากลมากขึ้น

เป็นที่น่าสังเกตอยู่อย่างหนึ่งคือ เวทีมวยในสมัยนี้มีม่านแดงและน้ำเงิน มีผู้ตัดสิน
ผู้จับเวลา ผู้กระชัง มีการกำหนดยก 3 ยก หรือ 6 ยก มีการกรรมการผู้ชกคอยหานักมวยและ
ควบคุมการชกมวยให้ดำเนินไปด้วยดีอยู่จนเวที มีการตัดสินแพ้ชนะโดยคะแนนและการแข่งขัน
ชกมวยในสมัยสวนสนุกมีการแข่งขันครั้งสำคัญ คือ การแข่งขันระหว่าง สมาน กิตติวิเศษ กับ
เทวี โอแอมไป ในวันที่ 7 ธันวาคม 2472 รายการนี้เป็นรายการที่เก็บเงินได้มากเป็นพิเศษ
ทั้ง ๆ ที่ค่ามวยเพียงคนละ 50 สตางค์เท่านั้น การจัดการแข่งขันในสมัยนี้เจ้าของสนามได้จัดการ
อย่างเข้มแข็ง และได้จัดการแข่งขันอยู่เป็นเวลาหลายปี ทำให้นักมวยไทยชื่อเสียงขึ้นหลายคน
เช่น สมาน กิตติวิเศษ สมพงษ์ เวชสิทธิ์ เป็นต้น กรรมการผู้ชกที่ทำการตัดสิน
ในขณะนั้นและนับว่ามีชื่อเสียงที่ควรกล่าวคือ หลวงทิพย์ พลกาย นายสุนทร หวีตวิทย์ (ครูภูมิเื่อง)
และนายนิม ทองจิตร

4. สมัยหลักเมืองเจ้าเพชร

ประมาณปี พ.ศ. 2478 - 2483 สนามมวยสวนเจ้าเพชรได้จัดให้มีการแข่งขันชกมวยขึ้น ซึ่งบริเวณสนามมวยนี้เดิมเป็นที่ดินของเจ้าเพชร ซึ่งเป็นคนที่มีชื่อเสียงคนหนึ่ง ในสมัยนั้น ทอมาบริเวณนี้เป็นที่ตั้งของกรมการรักษากินแดน การจัดทำเงินการแข่งขันชกมวยในสมัยนั้นถือว่าเข้มแข็งดีมาก เพราะทางราชการทหารได้เข้ามาจัดการแข่งขันเพื่อนำเงินรายได้ไปบำรุงกิจการทหาร

ประชา ฤาษีทูล (2530 : 8) การแข่งขันชกมวยในสมัยนั้นถือว่าเข้มแข็งดีมาก เพราะทางราชการทหารได้เข้าจัดการเพื่อเก็บเงินบำรุงราชการทหาร คณะกรรมการและนักมวยได้รวมมือกันเป็นอย่างดี จนเก็บเงินส่งบำรุงราชการทหารได้เป็นจำนวนมากสมความประสงค์ของราชการทหาร ทลอดจนทำให้นักมวยที่มีชื่อเสียงขึ้นอีกหลายคน เช่น ผด พระประแดง เท็ก สิงห์ทอง ถวัลย์ วงศ์เทเวศน์ ประเสริฐ ส.ส. และทองใบ ยนทรกิจ ได้จัดการแข่งขันอยู่เป็นหลายปีและได้เลิกจัดการแข่งขันเมื่อใกล้ ๆ สงครามโลกครั้งที่ 2 กรมการผู้รักษาทำการตัดสินใจเป็นประจำตลอดมานั้น มีอยู่ 3 คนด้วยกัน คือ นายสังเวียง นริญเดชา นายเจือ จักรักษ์ และนายวงศ์ นริญเดชา

5. สมัยโจทมน

ชาวมวยไทย (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. 2522 : 112 ; อ้างอิงมาจาก ชาวมวยไทย. 2521 : 7) สนามมวยเวทีราชดำเนินได้เริ่มเปิดทำการแข่งขันขึ้นในวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2488 โดยมีนายปราโมทย์ หึงสุนทร เป็นนายสนามมวยคนแรก พระยาจินดารักษ์ เป็นกรรมการบริหารเวที ครุฑ ชัมพลสิน เป็นผู้จัดนักมวยเข้าแข่งขันชกมวย สนามมวยเวทีราชดำเนินยุคแรกนี้ก็ได้ทำการชกเป็นประจำในวันอาทิตย์ เริ่มชกเวลาประมาณ 16.00 - 17.00 น. เนื่องจากทางสนามมวยยังไม่มีหลังคา หอถึงฤดูฝนการแข่งขันก็ห้ามมวยไทยเมื่อกจะหยุดไป หรือบางครั้งผู้จัดก็ขาดทุน ส่วนกติกากการแข่งขันก็ใช้กติกาการแข่งขันมวยไทยของกรมพลศึกษา พ.ศ. 2480 ซึ่งเป็นกติกามวยไทยฉบับแรกที่ใช้คือกติกาที่เก่า ๆ มา

และในโจทมนก็ได้ทำการแข่งขัน ณ เวทีราชดำเนินเพียงเวทีเดียว จึงมีทั้งเวทีมาตรฐานและเวทีอื่น ๆ ที่จัดเป็นประจำ เช่น เวทีอ้อมน้อย เวทีสำโรง เวทีรังสิต และ

เวทีทางจังหวัด รวมทั้งเวทีชั่วคราวทั่ว ๆ ไปด้วย การแข่งขันได้มีการแข่งขันทั้งมวยไทยและมวยสากล ตลอดจนได้จัดส่งให้นักมวยต่างประเทศเข้ามาแข่งขัน และจัดส่งนักมวยไทยไปแข่งขัน ณ ต่างประเทศทั้งในปัจจุบัน

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทาง ๗ ที่มอทธิพลและเกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทยในปัจจุบัน

1. กติกากการแข่งขัน

การแข่งขันมวยไทยในปัจจุบันมีทั้งเวทีมาตรฐานในกรุงเทพฯ เวทีตามชานเมืองใกล้กรุงเทพฯ และเวทีหัวเมืองตามจังหวัดต่าง ๆ อีกมากมาย แตกกติกาก็ใช้ในการแข่งขันกลับใช้ไม่เหมือนกัน เช่น เวทีราชดำเนิน ใช้กติกามวยไทย (อาชีพ) ของบริษัทเวทีราชดำเนินจำกัด แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2 ส่วนเวทีสมิทกีใช้กติกากการแข่งขันมวยไทยสนามมวยเวทีสมิทกี

เวทีมาตรฐานทั้งสองแห่งมีกติกาที่ไม่เหมือนกันหลายประการ เช่น สิ่งเว้นเสียออกของเวทีราชดำเนินระบุให้ใช้เชือก 4 เส้น ของเวทีสมิทกีระบุให้ใช้เชือก 3 เส้น การกระทำฟาวล์ในบางลักษณะของแต่ละเวทีก็ระบุกติกาแตกต่างกันไป เช่น กติกากการแข่งขันมวยไทย สนามมวยเวทีสมิทกีระบุการกระทำฟาวล์ ในข้อที่ 19.8 ไว้ว่า "การตีเขากระจับโดยเจตนา เช่น การจับคอที่เขากระจับ แหวงเขากระจับ หรือโยนเขากระจับ (ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ชราควาเป็น การเจตนาหรือไม่) (กติกากการแข่งขันมวยไทย. 2530 : 9) ส่วนของเวทีมวยราชดำเนินนั้น ไม่ใคร่ระบุไว้ให้ชัดเจนว่าการกระทำฟาวล์ ในลักษณะที่เขากระจับโดยเจตนาเป็นอย่างไรเพียงแต่นอกไว้ในข้อ 17 เกี่ยวกับการทำฟาวล์ว่า "ถ้าผู้แข่งขันไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตัดสิน ผ่านเป็นหรือกระทำผิดกติกากการแข่งขันมวยไทยโดยเจตนา ผู้ตัดสินอาจปรับเป็นแพ้ทันที ถ้าการกระทำผิดกติกานั้นเป็นไปโดยไม่เจตนา ให้มีการพักเตือนไ้เพียง 2 ครั้งเท่านั้น ครั้งที่ 3 จะต้องถูกปรับเป็นแพ้เช่นกัน ผู้แข่งขันจะต้องรับผิดชอบ สำหรับที่เสียงของคนที่ทำความผิดทั้งกล่าวมาแล้วควาย" (ปัญญา ไกรทัศน์. 2527 : 270 - 274)

นอกจากนี้ บางเวทีตามชานเมืองใกล้กรุงเทพฯ และตามจังหวัดก็มีกติกากในการแข่งขันไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความนิยมของผู้ชมมวยในแต่ละท้องถิ่นว่าจะใช้กติกากของเวทีไหนหรือจะใช้ผสมผสานกันไม่อย่างไร

2. กฎหมาย ญ.ระเบียบ ข้อบังคับ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

ในปัจจุบันวงการการศึกษาของประเทศไทยทั้งทางด้านการศึกษามัธยมศึกษาและศึกษาอาชีวได้พัฒนาก้าวหน้าไปมากทั้งทางด้านการฝึกหัด การจัดการแข่งขัน การประชาสัมพันธ์ และสวัสดิการต่าง ๆ และโดยเฉพาะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 มาตรา 8 กกท. (กศ. 2530 : 6) มีวัตถุประสงค์ทั่วไปของรูปใดทั้งนี้คือ ส่งเสริม ประสานงาน ประสานประโยชน์ ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งศึกษาค้นคว้าประโยชน์ และคุ้มครอง

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว มีผลทำให้วงการการศึกษาของไทยเราเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ และมีผลกระพือไปถึงการจัดตั้งชมรมหรือสมาคมศึกษาต่าง ๆ ที่จำเป็นจะต้องจัดตั้งให้เป็นไปตาม มาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

ประกาศการศึกษาแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 1 เรื่อง กำหนดชนิดการศึกษาที่สมาคม ซึ่งมี วัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการศึกษาดังกล่าว จะต้องขอรับใบอนุญาตจาก กกท. ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 ที่เกี่ยวข้องกับวงการศึกษาวัยไทย ตาม ข้อ 1 (40) ควบ (กศ. 2530 : 19)

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2529) ออกตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

กล่าวถึงรายละเอียดในเรื่องคุณสมบัติและหลักฐานต่าง ๆ ที่จะดำเนินการในการจัดตั้งชมรมหรือสมาคมที่เกี่ยวกับการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 (กศ. 2530 : 12)

จากพระราชบัญญัติ ประกาศ กฎกระทรวง ของการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า วงการศึกษาของประเทศไทยได้มีกฎหมายเข้ามาคุ้มครองอย่างถูกต้องเป็นสากลแล้ว และเปิดโอกาสให้แก่วงการศึกษาต่าง ๆ ได้จดทะเบียนจัดตั้งให้เป็นชมรม หรือสมาคม ที่ถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งศึกษาวัยไทยด้วย

พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

ประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการพนันโดยอนุญาตให้เปิดเล่นการพนันได้โดยไม่ผิดกฎหมาย แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของพระราชบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ เกี่ยวกับการอนุญาตนั้น ๆ

พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 มาตรา 7 ว่าด้วยเรื่อง ใบอนุญาตทุกฉบับต้องกำหนด ในเรื่องต่าง ๆ เช่น เงื่อนไขในการเล่นการพนัน สถานที่ วัน เดือน ปี กำหนดระยะเวลา ประเภทของการพนัน และคุณสมบัติของผู้เข้าเล่นการพนัน ตามบัญชี ข. 3 ขณวย มวญปลำ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ใ้ใบอนุญาตให้มีการแข่งขันขณวยและมวญปลำได้ อย่างถูกต้องตามกฎหมายและกฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2503) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ข้อ 4 ข. (ข) ว่าด้วยเรื่องการออกใบอนุญาตให้มีการเล่นการพนัน ขณวย มวญปลำ โดยผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่น ยกเว้นจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี และตามข้อ 5 กำหนดอายุใบอนุญาตให้เล่นการพนันตามบัญชี ข. (ก) 5. ขณวย มวญปลำ ตามกฎหมายอนุญาตให้เล่นพนันได้ตั้งแต่เวลา 12.00 น. - 24.00 น. (เสถียร วิชัยลักษณ์. 2503 : 1 - 37)

จากการที่กฎหมายคุ้มครองในเรื่องการอนุญาตให้มีการพนันเกี่ยวกับการขณวยใ้ตนเองทำใ้หวังการมวญไทยในปัจจุบัน แฉฉงไปค้วยการพนันและกลุ่มแสวงหาผลประโยชน์จากการแข่งขันขณวยไทย

นอกจากนี้แล้วตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2503) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ข้อ 13 (3) ยังใ้ใบอนุญาตใ้จ้ขณวย มวญปลำ โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต แต่ต้องเป็นการจ้ค้โดยกรมพลศึกษาหรือแผนกศึกษาธิการในส่วนภูมิภาคจ้ค้ใ้ขึ้นระหว่างนักเรียน (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. 2522 : 282)

การจัดการแข่งขันขณวย มวญปลำ โดยการขออนุญาตและการจ้ค้ โดยไม่ต้องขออนุญาตนั้นคงจะแตกต่างกันในแง่ของวัตถุประสงค์ตามกฎหมายและจุดมุ่งหมายของการจ้ค้ แต่ในแง่พฤติกรรมแล้วเราจะเห็นได้ว่า ผู้จัดการแข่งขันมักจะไม่ชอบใ้เป็นการ เล่นการพนันเสียมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นกีฬาขณวยนักเรียนสมัคร เล่นของกรมพลศึกษาหรือของจังหวัด หรือแม้ค้กีฬาขณวยไทยสมัคร เล่นของวิทยาลัยพลศึกษาที่จ้ค้แข่งขันกันเป็นประจำทุกปี

3. ผู้ตัดสิน

ผู้ตัดสิน หมายถึง ผู้มีหน้าที่ให้ความยุติธรรมแก่ผู้ที่ทำการแข่งขันทั้งสองฝ่ายโดยผู้ตัดสินทั้งหมดก่อนประกอบทนายให้คะแนนชาวเวที และผู้หน้าที่ในการดำเนินการแข่งขันให้เป็นไปตามกติกาและข้อตกลงของเวทีนั้น ๆ ค่าย

เป็นเรื่องที่น่าแปลกที่วงการมวยไทยของเราในปัจจุบันโดยเฉพาะเวทีมาตรฐานราชการและองค์กรที่เป็นเวทีที่มีการจัดการการแข่งขันเป็นประจำตลอดสัปดาห์ และมีผู้ชมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้าชมการแข่งขันอยู่เป็นประจำมีแนวทางในการตัดสินไม่เหมือนกัน และสร้างความประหลาดใจให้กับผู้ชมอยู่เสมอ โดยเฉพาะผู้ที่เป็นชาวต่างประเทศและผู้เข้าชมมวยไทยเพื่อเป็นการพัฒนาหรือชมศิลปะมวยไทยแท้ ๆ ก็คือระบบการตัดสิน เมื่อนักมวยทั้งสองฝ่ายทำการแข่งขันกันครบ 5 ยกตามกติกาในขณะที่เวทีไหนสักเวทีให้คะแนนสูงแก่นักมวยที่เป็นฝ่ายบุกเข้าทำและชนะในการออกอาวุธ แต่เวทีราชการกลับให้คะแนนสูงแก่นักมวยที่เป็นฝ่ายคุมมวยไว้ไค้สวย คอยปกป้องและป้องกันตนเอง ซึ่งมีการออกอาวุธเป็นบางครั้งแต่กลับได้รับการช้อนเป็นฝ่ายชนะคะแนนไป

ปัจจุบันนี้ผู้ตัดสินจะต้องชมรูหลายท่าน เพราะว่าโดยทั่วไปตามเวทีมวยต่าง ๆ มักจะมีการเล่นการพนัน ยกเว้นบางเวทีที่จัดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะมวยไทยให้เป็นศิลปะประจำชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เช่น เวทีมวยของ 7 สี เป็นต้น ดังนั้นการตัดสินที่ยอมแพ้ที่ทางออกไปอีก นอกจากนั้นแล้วตามเวทีชานเมืองรอบ ๆ กรุงเทพฯ หรือตามหัวเมืองทางจังหวัดในส่วนภูมิภาคทั่วไปก็ย่อมจะมีการตัดสินผิดแยกต่างหากออกไป

จะอย่างไรก็ตามโดยทั่วไปไปแล้วลักษณะของผู้ตัดสินที่พึงควรจะต้องประกอบด้วยความรู้ในวิชาชีพที่ต้องผ่านประสบการณ์สูง สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีไหวพริบในการแก้ไขข้อหาเฉพาะหน้าที่ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และต้องขยันทำการแข่งขันและติดตามความเคลื่อนไหวของนักมวย ค่ายมวย ตลอดจนมีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทของการมวยทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อนำมาประกอบกับการตัดสิน ในแต่ละคู่แต่ละรายการของการแข่งขัน

ผู้ชมการแข่งขัน

ปัจจุบันสนามมวยมาตรฐาน 2 แห่งในกรุงเทพฯ คือ สนามมวยเวทีราชดำเนิน และสนามมวยเวทีลุมพินี แต่ละสนามจุคนดูได้ถึง 10,000 คน และมีรายการสลับกันตลอดสัปดาห์ จากการสังเกตดูเขาไปชมรายการแข่งขันการชกมวย ซึ่งมีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ พบว่า ผู้ชมรายการส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนไทย นอกจากจะไปชมการแข่งขันแล้ว ยังอาศัยการแข่งขันเป็นการเฝ้าการพนันเสียส่วนมาก

น้อยคนนักที่จะเข้าไปชมการแข่งขันเพื่อการพักผ่อน หรือตั้งใจจะไปชมศิลปะมวยไทย อันแท้จริง แต่ถึงแม้ว่ามีความตั้งใจจะไปชมศิลปะมวยไทยที่แท้จริงก็ตาม แท้จริงก็ต้องพบกับความผิดหวัง เพราะปัจจุบันศิลปะมวยไทยทั้งเดิมได้ถูกกริดรอน ตัดทอน และบิดเบือน ไปจนเกือบหมดสิ้น ทั้งนี้ก็เพราะเหตุมาจากการมุ่งหวังในชัยชนะเพียงอย่างเดียวจึงทำให้รูปแบบของการต่อสู้เปลี่ยนแปลงไป เช่น การต่อสู้ในยกที่ 1 - 2 - 3 นักมวยส่วนใหญ่มักจะใช้วิธีการทุเรศ หรือเล่นเชิงกันประปราย ไม่ค่อยออกอาวุธหนักเข้าใส่กัน แต่พอมาถึงยกที่ 4 จึงจะชกกันอย่างจริงจัง และเมื่อเห็นว่าคะแนนนำเพียงเล็กน้อย หรือโคเคาะคะแนนจะแจ้งจากลูกหมัด พอขึ้นยกที่ 5 ก็จะใช้จังหวะถอยหนีเพียงรอให้หมัดชกก็จะได้รับการชกเป็นฝ่ายชนะไป ซึ่งผิดกับการต่อสู้ในช่วงก่อน พ.ศ. 2525 นักมวยส่วนใหญ่จะออกอาวุธหนักเข้าใส่กันตั้งแต่ยกที่ 1 จนถึงยกสุดท้าย ไม่เอาเปรียบกันเช่นสมัยนี้ ซึ่งมีทั้งการตีเข้าเข้ากระจับ หรือจับเชือก ตลอดจนเข้าโจมตีในลักษณะความคล่องแคล่ว

ผู้ชมบางกลุ่มของการที่จะเข้ามาชมศิลปะมวยไทยอย่างแท้จริง ซึ่งจะประกอบไปด้วยลีลาการไหว้ครูอันสวยงามแตกต่างไควความหมัดทะแยง นาเกรงขาม และอยากจะชมการต่อสู้ที่แม่ไม้มวยไทยให้เห็นอย่างแท้จริง แต่ผู้ชมบางกลุ่มกลับต้องการมาชมนักมวยฝ่ายของตนหรือนักมวยฝ่ายที่ตนเองเฝ้าการพนันไว้เป็นคู่แข่งเพียงอย่างเดียว โค้ชโคเคาะนับถึงเหตุอื่นใดจะอย่างไรก็ตามสนามมวยทุกแห่งจะสามารถเป็นหยัก จักให้มีการแข่งขันอยู่ใกล้ท้องอาศัยผู้เข้าชมการแข่งขัน ไม่ว่าจะมาชมในลักษณะใด

ผู้จัดการค่ายมวย

ผู้จัดการค่ายมวย หรือที่เรียกว่าหัวหน้าคณะนักมวยมีหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของค่ายและตัวนักมวย ซึ่งผู้จัดการค่ายมวยจะมีหน้าที่ดูแลความเป็นอยู่ของนักมวยทุกคนให้มี

ความสมบูรณ์ทั้งทางกายและจิตใจ ตลอดจนจัดหาครูที่ที่เหมาะสมให้เพื่อกรุณาไปสู่อนาคต
ที่นักมวยทุกคนปรารถนานั้นก็คือ การได้เป็นแชมป์เป็นของเวทีใดเวทีหนึ่งในลีกชั้นนำของตน

นอกจากนี้ผู้จัดการค่ายมวยหรือหัวหน้าคณะนักมวยจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมสูง เพราะ
มีค่ายมวยหลายค่ายของมเล็กไป สาเหตุมาจากผลประโยชน์ซึ่งเป็นเงินรางวัลที่ได้รับจากการขึ้น
ทำการแข่งขันในแต่ละครั้งของนักมวย แต่ผู้จัดการค่ายมวยกลับแบ่งผลประโยชน์ที่ได้รับให้กับนักมวย
ในอัตราส่วนที่ไม่ยุติธรรมหรือไม่เป็นไปตามข้อตกลงที่ใคร่รูไว้ ซึ่งสาเหตุก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้
ค่ายมวยนั้นๆไม่มีนักมวยที่มีฝีมือดีสักค่ายหรือทำให้นักมวยเมื่อหน่ายเลิกอาชีพการชกมวยไปเลย
และบางครั้งจากสาเหตุดังกล่าวก็ทำให้นักมวยคิดกระทำการทุจริตต่ออาชีพของตนเอง

ผู้จัดการรายการ

ปัจจุบันผู้จัดการรายการมีบทบาทสำคัญมากที่จะทำให้ผู้เกิดความสนใจ ที่จะเข้ามาชม
รายการมวยในแต่ละรายการ ผู้จัดการรายการเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากนายสนามมวยแต่ละแห่ง
โดยคัดเลือกเอาบุคคลที่มีความรู้ในเรื่องวงการมวยไทย และมีนักมวยหรือค่ายมวยอยู่ในเครือข่าย
ที่จะสนับสนุนในการจัดการรายการใด อีกหนึ่งต้องเป็นบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลในวงการมวย
วงการธุรกิจ วงการกีฬา ตลอดจนเป็นผู้มีความประพฤติและมนุษยสัมพันธ์ดี

การทำงานของผู้จัดการรายการ เป็นไปอย่างอิสระ ในเรื่องการจัดรายการ การจ่าย
ค่าตัวนักมวย การดำเนินการประชาสัมพันธ์ แท้ทั้งหมดของอยู่ในระเบียบของสนามมวยแห่งนั้น ๆ
ทางสนามมวยมีหน้าที่คอยรับค่าเช่าสนามเพียงอย่างเดียว การจัดการรายการจะได้เงินมากหรือน้อย
ขาดทุนหรือได้กำไร ให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้จัดการรายการนั้น ๆ

ผู้จัดการรายการนอกจากจะเป็นผู้หารายได้ประจำให้กับทางสนามมวยแล้วยังเป็นผู้ชี้
นำทางแห่งความรุ่งโรจน์บนเนินบาบของตัวนักมวย เพราะนักมวยค่ายใดค่ายใด ถ้าได้รับการ
สนับสนุนจากผู้จัดการรายการเป็นอย่างดี ก็จะมีรายการชกเป็นประจำ และโคจรที่ที่เหมาะสมต่อการ
ไต่เต้าเลื่อนระดับชั้นมวยของตนเอง แต่ถ้านักมวยคนใดหรือคณะใด ไม่มีผู้จัดการรายการคอยสนับสนุน
ถึงแม้ว่าจะมีฝีมือที่เพียงใด โอกาสที่จะก้าวหน้าในอาชีพมวยและเงินรางวัลค่าตัวสูง ๆ ก็น้อยลงไป

ผู้จัดการรายการมวย สำหรับ 2 เวทีมาตรฐานในปัจจุบันมีชื่อเสียงรู้จักกันดี เช่น

ท.อ.บรรจु อองแสงคุณ คุณนิวัฒน์ เหล่าสุวรรณวัฒน์ คุณเข็มศักดิ์ ปิณฑนสาร

คุณส่ง กาญจนฐศักดิ์ คุณสมภพ ศรีสมวงศ์ สำหรับคุณทรงชัย รัตนสุบรรณ ซึ่งเป็นผู้จัดการการ
 ผลิตปะในการประกบควายเป็นอย่างดี มวยแพมทุกคู่จะมีมือใกล้ชิดเคียงกัน ชกกันอย่างสนุกสนาน
 ถูกใจผู้ชม และการประกบควายใหม่หรือเสียบ อย่างเช่น พงษ์ศิริ พ.ร่วมฤดี หรือที่บุคคลในวงการมวย
 รู้จักกันในนามว่า "แรมโบ้" ก็อยู่ภายใต้การดำเนินการของคุณทรงชัย รัตนสุบรรณ

นายสนามมวย

นายสนามมวยหรือผู้บริหารสนามมวยมีหน้าที่บริหารสนามมวยให้ดำเนินการไป โดย
 ราบรื่นมีรายได้บำรุงสนามและจัดสรรให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการบริการให้แก่สังคม

ปัจจุบันนายสนามมวยจะจัดสรรการจัดรายการให้แก่ผู้จัดการรายการแข่งขัน โดย
 เรียกเก็บอัตราค่าเช่าในอัตราที่ค่อนข้างสูง แต่เมื่อผู้จัดการรายการก็มักจะกำหนดราคาค่าชมรายการ
 โดยที่นายสนามไม่มีมาตรการในการควบคุมแต่อย่างใด ทำให้เขาชมรายการทองลายคาชม
 รายการในอัตราที่สูงเกินไป

ผู้ฝึกสอน

การฝึกหัดมวยไทยมีสภาพการณ์เช่นเกี่ยวกับการฝึกกีฬาอื่น ๆ ซึ่งจะต้องใช้เวลานาน
 ในการฝึกหัดให้เกิดความชำนาญ ก้าวหน้าขึ้นทีละน้อย และถูกต้องตามระเบียบแบบแผน ความเคยชิน
 ความเชื่อมั่น ตลอดจนการตัดสินใจ และความมั่นคงแห่งอารมณ์อันมีผลรวมไปถึงความเฉลียวฉลาด
 ไหวพริบของนักมวย

การฝึกหัดมวยไทยต้องอาศัยความพร้อมเพียงของกำลังกาย กำลังใจ ที่ไ้
 กระปรี่เปรมอย่างจริงจัง และมีการประสานงานระหว่างประสาท-กล้ามเนื้ออย่างมีประสิทธิภาพ
 ซึ่งจะก่อให้เกิดความสมบูรณ์เบรอกเป็น และความอดทนแห่งพลังกายซึ่งเราเรียกว่าเกิด "ทักษะ"

การฝึกมิได้หมายแต่เพียงให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งซึ่งจะสร้างร่างกายให้แข็งแรงเท่านั้น
 แต่ยังให้แนวทางเพื่อปฏิบัติในร่างกายนอกจากการได้รับความมากเจ็บอีกด้วย การฝึกหัดที่ไม่ถูกต้อง
 จะทำให้ได้รับบาดเจ็บ ดังนั้น จึงต้องฝึกหัดเกี่ยวกับวิธีป้องกันอันตรายให้ตนจากการบาดเจ็บด้วย

ในปัจจุบันผู้ฝึกสอนมวยไทยในแต่ละค่ายมีแนวทางในการฝึกสอนไม่เหมือนกัน
 บางค่ายเน้นในการออกอาวุธหนักกับอาวุธเบาเป็นหลัก บางค่ายฝึกการออกอาวุธหนักกับศอก หรือ
 เน้นอาวุธเตะเป็นหลัก ซึ่งแต่ละค่ายจะมีรูปแบบในการออกอาวุธและรูปแบบในการต่อสู้แตกต่างกัน

ไปแล้วแต่ความเชื่อหรือความถนัดของผู้นั้น ๆ แต่การฝึกซ้อมมวยไทยทั่ว ๆ ไป ที่จะไม่ฝึก นักมวยขึ้นทำการแข่งขันนั้น ควรจะเน้นในการป้องกันตัวพร้อมกันกับการตอบโต้ที่ เพราะการป้องกันตัว ไม่ให้มาเข้าเจ็บก็เท่ากับว่าไม่ถูกอาวุธของคู่ต่อสู้ ส่วนการตอบโต้ที่ ก็คือการออกอาวุธใส่คู่ต่อสู้และ ทำให้คู่ต่อสู้บาดเจ็บ

การพัฒนาสมรรถภาพทางร่างกายให้แข็งแรงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการต่อสู้ บนเวทีของนักมวยไทยในปัจจุบัน เพราะถ้านักมวยไม่แข็งแรงพอที่จะพบกับความพ่ายแพ้ ส่วนการใช้ อาวุธทุกชนิดจะต้องได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นการอยู่ในสภาพของการเป็นฝ่ายรับหรือฝ่ายรุก เพราะการแก้ไขสถานการณ์บนเวทีแตกต่างกับการแก้ไขสถานการณ์จากการฝึกซ้อม ทว่าการเตรียม แก้ไขสถานการณ์ไว้อล่วงหน้าก่อนการต่อสู้บนเวทีก็เป็นวิธีการที่ควรคำนึง

ในเรื่องการออกอาวุธควรฝึกซ้อม ให้พื้นฐานในการออกอาวุธได้ทุกรูปแบบไม่ว่า จะเป็นหมัด เข่า ศอก หรือการถีบ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อที่จะทำการต่อสู้ได้กับนักมวยทุกลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นนักมวยถนัดในการออกอาวุธประเภทใด

โปรแกรมการฝึกซ้อมมวยไทย

การฝึกซ้อมกีฬามวยไทยที่ใดก็ตาม จะต้องมีวันเว้นวัน หรือซ้อมหนัก 1 วัน หรือ ทัก 2 วัน หรือซ้อมหนัก 2 วัน ทัก 1 วันสลับกัน ถ้าไม่จำเป็นแล้วไม่ควรจะฝึกซ้อมหนักทุกวัน ติดต่อกัน เพราะการฝึกซ้อมหนักแล้วทักเป็นช่วง ๆ จะทำให้เซลล์ของกล้ามเนื้ออวัยวะและระบบต่าง ๆ ในร่างกายมีโอกาสสร้างและซ่อมแซม รวมทั้งการปรับปรุงตนเองได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งเป็นผลทำให้ การฝึกซ้อมได้ผลดีสมบูรณ์ตามหลักการทางกายวิภาค สรีรวิทยาและทางจิตวิทยา ดังนั้น โปรแกรม การฝึกซ้อม ควรจะมีดังนี้

เช้า 05.00 วิ่งระยะไกลประมาณ 5 กิโลเมตร

05.40 วิ่งระยะสั้น 50, 80, 100 เมตร 5 - 10 เที่ยว

06.00 บริหารร่างกาย มือเปล่า บาร์เบด คัมเบล บาร์คู้ บาร์เคียว กระโดดเชือก

06.20 ชกลม 3 ยก

06.25 สอนเทคนิคใหม่ ๆ

06.30 ชกกระสอบ 5 ยก

- 07.35 ชกเป้า 2 - 3 ยก
 07.50 ชกฉม 2 ยก
 08.00 บริหารร่างกาย หอง ขา แขน ไหล่และคอ
 08.10 นวคน้ำมัน
 08.15 วาโยน้ำ
 08.25 แนะนำปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ทักษะและอบรมเมนิสัย
 เย็น 15.30 วิ่งประมาณ 3 กิโลเมตร กระโดดเชือกและบริหารร่างกายหน้ามือเปล่า
 16.00 ชกฉม 3 ยก
 16.20 สอนเทคนิคใหม่ ๆ
 16.25 เล่นเชิง 2 ยก
 16.30 ลงนาม 3 ยก
 16.50 ปล้ำกับคู่ 3 ยก
 17.10 ชกกระสอบหรือชกเป้า 2 ยก
 17.20 บริหารร่างกายมือเปล่า บาร์เบล บาร์เคียว บาร์คู้ กระโดดเชือก หรือ

ชกฉม

- 17.40 วาโยน้ำ
 17.50 แนะนำปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ทักษะและอบรมเมนิสัย

โปรแกรมการฝึกซ้อมดังกล่าว เป็นเพียงแนวทางในการฝึกซ้อมเท่านั้น ส่วนในการฝึกซ้อมจริง ๆ แล้ว อาจจะปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพของนักมวยและความจำเป็นต่าง ๆ ก็ได้ และในการฝึกซ้อมโดยทั่วไป นิยมฝึกซ้อมยกละ 5 นาที พัก 1 นาที เพื่อให้หนักกว่าการชกจริง ๆ อันจะเป็นผลดีต่อนักมวยเมื่อเวลาขึ้นชกจริง (จรว ย แก่นวงษ์คำ. 2530 : 37 - 38)

การเตรียมตัวก่อนการแข่งขันชกมวยไทย

ก่อนการแข่งขันชกมวยไทย จะต้องทำการทดสอบทางกายและจิตวิทยา ก่อน เช่น การวัดอัตราการเต้นของหัวใจ อัตรา ความดันเลือด การหายใจและอื่น ๆ เพื่อที่จะทราบสภาพร่างกายและจิตใจของนักมวยก่อนการแข่งขัน ว่ามีความพร้อมหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ ถัดจากการทดสอบนี้บอก

อัตราชีพจรและการหายใจสูงขึ้นไป จะเป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าวลของการแข่งขันไม่เท่าที่ควร ถ้าหากร่างกายพร้อมทุกอย่าง แต่การแข่งขันถูกเลื่อนออกไป จะมีผลทำให้สภาพจิตใจเกิดความกังวลใจ และเบื่อหน่าย ซึ่งกระทบกระเทือนต่อสมรรถภาพของนักมวยได้ ดังนั้น เพื่อให้การเตรียมตัวก่อนการแข่งขันของนักมวยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้ฝึกควรทำ ดังนี้

1. เตรียมสภาพร่างกายของนักมวยให้พร้อม แล้วให้นายแพทย์ตรวจอีกครั้ง เพื่อความมั่นใจของนักกีฬาเอง
2. ผู้ฝึกจะต้องมีวิธีการวัดทักษะและสมรรถภาพของนักมวย เพื่อให้นักมวยมีความมั่นใจในตัวเองอีกทั้งสามารถทราบระดับความสามารถของตนเองด้วย
3. ควรพูดให้กำลังใจและคุยกับนักมวย เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตนเองและเพื่อขจัดความกลัว
4. ก่อนการแข่งขันสัก 1 - 2 วัน จะต้องพยายามทำให้นักมวยมีความสมบูรณ์ทั้งทางกายและทางจิต ถึงขีดสูงสุด รวมทั้งทำให้ประสิทธิภาพในการใช้ทักษะมวยไทยถึงขีดสูงสุดด้วย ทั้งนี้จะต้องพิจารณาเรื่องอาหารการกินและการนอนหลับด้วย
5. ระยะเวลาการแข่งขันมวย 1 วัน นักมวยจะมีเวลาว่าง ผู้ฝึกจะต้องพยายามทำให้นักกีฬาได้พักผ่อนอย่างเต็มที่ โดยไม่กังวลใจ เช่น ดูภาพยนตร์ อ่านหนังสือเบาสมอง หรือให้ทำในสิ่งที่นักมวยชอบที่สุด โดยใช้เวลาน้อย ใช้พลังงานเบา เป็นต้น
6. ก่อนการแข่งขัน 30 นาที - 1 ชั่วโมง การนวดเป็นสิ่งจำเป็นมาก และควรจะมีบริหารร่างกายด้วยท่าที่มีความยืดหยุ่นทั่ว
7. ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ถ้ามีก็ขอให้พูดก่อนการแข่งขัน เช่น ยุทธวิธีต่าง ๆ ขอควรจำ เหล่านี้ไม่ควรกล่าวอีก ถ้าจะมีการกล่าว ขอให้กล่าวเป็นคำสั้น ๆ เช่น "คอยใจเย็น" "อย่ารีบร้อน" "จะต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้" สัก 2 - 3 ประโยคก็พอแล้ว หรืออาจจะบอกว่า "โชคดีนะ"
8. ความเครียดในขณะแข่งขัน อาจเกิดขึ้นได้ ผู้ฝึกจะต้องควบคุมดูแลให้นักมวยที่ตนควบคุมหายเครียด และอยู่ในวิสัยที่ดี พร้อมทั้งจะใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้
9. หลังการแข่งขัน ความเครียดอาจเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะเมื่อเกิดการแพ้ชนะ ผู้ฝึกจะต้องอธิบายและให้กำลังใจ ชี้แจงข้อบกพร่องในส่วนที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป

10. นักมวยไทยบางคน เชื่อถือไสยศาสตร์ เช่น มีเครื่องรางของขลัง คาถาอาคมต่าง ๆ ผู้ฝึกก็จะท่องสวดเสริมให้เขาใช้สิ่งเหล่านั้นเป็นเครื่องช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

ทกลาวมาแล้วนั้นเป็นการเสริมแก่นักมวยก่อนถูกการแข่งขัน เขาถูกการแข่งขันจนถึงก่อนจะขึ้นเวที ระยะเวลาของการแข่งขันอาจจะฝึกความอดทนและความแข็งแรงของร่างกายโดยทั่วไปเป็นเวลา 2 - 3 เดือน จึงค่อยฝึกทักษะพื้นฐานและแก้ไขให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ท่อจากนั้นก็ฝึกเทคนิคกลยุทธวิธีแล้วจึงสร้างความเชื่อมั่นให้นักมวยถึงได้ทกลาวมาแล้ว (จรวาย แกนวงษ์คำ. 2530 : 38 - 39)

การศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นที่อุปการะของประจําชาติและเป็นกีฬาอาชีพ

1. หลักสูตรการศึกษาของไทย

การพลศึกษาและการกีฬาในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้ามาก มูลเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าก็คือ แผนพัฒนาประเทศของรัฐบาลไทย ในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา ที่จะทำให้ประชาชนได้เห็นคุณค่าและรู้จักการพลศึกษาและการกีฬามากขึ้น การที่รัฐบาลวางแผนพัฒนาการศึกษาโดยการกำหนดองค์ประกอบ 4 ประการไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา คือ พหุศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา พลศึกษาซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบ 4 ประการของการศึกษาก็ได้รับการปรับปรุงหลักสูตรการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กิจกรรมพลศึกษาและการกีฬาอย่างกว้างขวาง เพื่อจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากยิ่งขึ้น หลักสูตรพลศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนทุกระดับ คือ

1.1 ระดับประถมศึกษา มุ่งเน้นถึงการเคลื่อนไหวเบื้องต้นและการตอบสนองความต้องการทางกายของนักเรียน วิชามวยไทยไม่มีในหลักสูตร เพราะลักษณะของวิชามวยไทยเป็นกีฬาที่ต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และความแข็งแรง ความอดทนมากจึงไม่เหมาะกับเด็กในวัยประถมศึกษา แต่เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องการสอนเสริมศิลปะการต่อสู้มวยไทยขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเน้นไปในเรื่องการออกกำลังกายในตอนเช้าควบคู่กับบริหารของแม่ไม้มวยไทย ซึ่งมีหมัด เท้า เข่า ศอก เป็นท่าหลัก ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะการต่อสู้ของไทยแต่โบราณให้คงอยู่

แผ่นดินไทย และเพื่อที่จะชี้ให้เห็นว่าการ เริ่มต้นให้ความสนใจกับเรื่องมวยไทยนั้นนับเป็นการฟื้นฟู ศิลปะมวยไทยขนานใหญ่เป็นครั้งที่ 2 ของประเทศไทย (ถวัลย์ มาศจรวิธ. 2529 : 3 - 8)

1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย มุ่งเน้นการให้ความรู้ ความเข้าใจ ในกีฬาทั้งประเภทบุคคล และประเภททีม เพื่อที่สามารถนำไปใช้ในการเป็นผู้เล่นและบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง ในการเรียนการสอนวิชามวยไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้จัดทำวีดิทัศน์มวยไทยในหลักสูตร ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยจัดทำเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับความรู้ทั่วไป วิชาการ และคุณค่าของกีฬามวยไทย ทักษะเฉพาะตัว ทักษะและวิธีป้องกันแบบต่าง ๆ ระเบียบประเพณี กติกา และมารยาทของการเป็นผู้เล่น และผู้ฝึก การบริหารร่างกาย การบำรุงรักษาสุขภาพ การเล่นควยความปลอดภัย และการดูแลรักษาอุปกรณ์กีฬามวยไทย วิชามวยไทย เป็นวิชาที่บรรจุ อยู่ในหลักสูตรกลุ่มวิชาเลือก ซึ่งการเลือกเรียนของนักเรียนก็ขึ้นอยู่กับภาควิชาเหล่านั้นของ โรงเรียนนั้น ๆ ว่ามีความพร้อมที่จะเปิดวิชามวยไทยให้นักเรียนได้เลือกหรือไม่ โรงเรียน ส่วนใหญ่จะไม่มีการ เปิดวิชามวยไทยให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกควยเหตุผลหลายประการ เช่น อุปกรณ์การสอนไม่มี ครูสอนไม่มีความชำนาญพอ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและ ผู้ปกครองของนักเรียน เนื่องจากการป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากการฝึกกีฬามวยไทยไม่เพียงพอ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า การอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยนั้นระดับผู้บริหารประเทศ ก็มองเห็นความจำเป็นและความสำคัญที่จะทองอนุรักษ์คือ ประเพณีวัฒนธรรมเกี่ยวกับกีฬามวยไทยไว้ โดยการบรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ แรกจนกระทั่งตอนต้น ๆ ไม่เอื้อที่จะทำให้ การอนุรักษ์ส่งเสริมกีฬามวยไทยได้ผลตามจุดหมายที่วางไว้

1.3 ระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นให้ความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม พลศึกษา และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การฝึกมวยไทยในสถาบันการศึกษา แบ่งออกเป็นสองอย่างใหญ่ ๆ คือ การฝึกกีฬามวยไทยในโรงเรียน ในวิทยาลัย และในมหาวิทยาลัย กับการฝึกกีฬามวยไทยในสถาบัน ผลิตครูพลศึกษา การฝึกกีฬามวยไทยในโรงเรียน ในวิทยาลัย และในมหาวิทยาลัย สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษาโดยทั่วไป มักจะฝึกหัดเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รู้ถึงคุณค่าและมีทักษะกีฬามวยไทย จนสามารถนำไปใช้ออกกำลังกายได้อย่างปลอดภัย มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และ กติกาการแข่งขันมีคุณลักษณะเป็นคนกล้าหาญ ใช้สมรรถนะของตนเอง สามารถตัดสินใจได้ดี มีความสุจริตรอบคอบ

ส่วนการฝึกหัดมวยไทยในสถานันนิตยครุศึกษานั้น นอกจากจะมีจุดประสงค์ทั้งใ้ก่ออามาข้างต้นแล้ว ยังมีจุดประสงค์ในการฝึกหัดเป็นครูฝึกสอน ผู้ตัดสิน เจ้าหน้าที่ และผู้จัดทำเ็นการแข่งขันกีฬา มวยไทยควย

การเรียนการสอนวิชามวยไทยในสถานันนิตยครุศึกษา ทุกสถานันจะนวิชา มวยไทยในหลักสูตร เช่น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา) พุทธศักราช 2520 ใ้กำหนดใ้วิชามวยไทยเป็นวิชาบังคับที่นักศึกษาวชิราเอกพลศึกษาจะตองเรียน วิชามวยไทยเ็นค่า 1 หน่วยกิต สำหรับในหลักสูตรของกรมการฝึกหัดครูนั้น กำหนดใ้วิชามวยไทยเ็นค่า 1 หน่วยกิต เป็น วิชาเลือกของนักศึกษาวชิราเอกพลศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรีวิชาเอกพลศึกษาของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2520 กำหนดใ้วิชามวยไทยเป็นวิชาเลือก ชื่อวิชาคือ PE.415 423 เทคนิกและทักษะมวย 1 หน่วยกิต หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พุทธศักราช 2520 วิชาเอกพลศึกษา หลักสูตร 4 ปี วิชามวยไทยตองเป็นวิชาเลือกเสรี คือ พล 341 มวยไทย (ชาย) 1 หน่วยกิต เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ พล 342 มวยไทย 2 (ชาย) 1 หน่วยกิต เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ ส่วนหลักสูตร 2 ปี ซึ่งรับจากนิตยที่จบประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พลศึกษาหรืออนุปริญญาการศึกษาพลศึกษา เรียนวิชามวยไทย คือ พล 341 มวยไทย 1 จำนวน 1 หน่วยกิต เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ พล 342 มวยไทย 2 จำนวน 1 หน่วยกิต เรียน 2 คาบต่อ สัปดาห์ ภาคสมทบก็เรียนวิชามวยไทยเหมือนกัน

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ศึกษาศาสตร์ พลศึกษา) มีการเรียนวิชามวยไทย คือ วิชา PE.103 มวยไทย จำนวน 1 หน่วยกิต เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ และวิชา PE.344 ทักษะและวิธีการสอนมวยไทย จำนวน 1 หน่วยกิต เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์ พลศึกษา) มีการเรียนวิชามวยไทย คือ วิชา PE.330 มวยไทย จำนวน 1 หน่วยกิต เป็นวิชาเลือก

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) วิชาเอกการสอนพลานามัย (สาขเทีคว) มีการเรียนวิชามวยไทยเป็นวิชาเลือก แนะนำ คือ PE.381 มวยไทย 1 จำนวน 1 หน่วยกิต และ PE.382 มวยไทย 2 จำนวน 1 หน่วยกิต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลักสูตรปริญญาตรี สาขาพลานามัย
วิชาเอกพลศึกษา ได้รับปริญญา วท.บ. (พลานามัย) มีการเรียนวิชามวยไทย คือ PE.371

Technique and Skill in Thai Boxing (Muay) จำนวน 1 หน่วยกิต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โปรแกรมวิชาเอกพลศึกษา
วิชาโทพลศึกษา มีการเรียนวิชามวยไทยเป็นวิชาเอกเลือก คือ วิชา PE.330 มวยไทย 1 หน่วยกิต

นอกจากที่กล่าวมาแล้วยังมีการฝึกหัดมวยไทยในสถานการศึกษาต่าง ๆ แม้
จะไม่สอนในหลักสูตรการเรียนการสอน แต่มีการฝึกหัดมวยไทยโดยการตั้งเป็นชมรมมวยไทยขึ้น
เช่น ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการฝึกหัดกีฬามวยไทย และจัดการแข่งขันกีฬามวยไทยภายใน
ทุกปี นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยังจัดให้มีการแข่งขันกีฬามวยไทยกับจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. 2522 : 76 - 79)

2. การจัดการแข่งขันและเผยแพร่กีฬามวยไทยในปัจจุบัน

2.1 ภายในประเทศไทย ในปัจจุบันกีฬามวยไทย มีการจัดการแข่งขันทุกวัน โดย
หมุนเวียนเปลี่ยนสถานที่จัดการแข่งขันไปตามสนามมวยต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ซึ่ง
ตามกฎหมายกระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้แต่ละจังหวัดมีสนามมวยได้ไม่เกินจังหวัด 1 แห่ง ถ้าจะมี
มากกว่านั้นต้องขออนุญาตเป็นกรณีพิเศษ สำหรับในกรุงเทพฯ มีมากกว่า 1 แห่ง เพราะได้ก่อสร้าง
ก่อนกฎหมายฉบับนี้ และทั้ง 2 แห่งในกรุงเทพฯ ก็เป็นสนามมวยที่ได้มาตรฐานที่สุดของประเทศ
คือ สนามมวยราชดำเนินเป็นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และสนามมวยสุเทพเป็น
ของกองสวัสดิการทหารบก ทั้งสองสนามมีอายุเป็นยาวมากกว่า 30 ปี เพราะได้รับการสนับสนุนและ
มีการจัดการเป็นอย่างดี นอกจากนี้ในกรุงเทพฯ ยังมีสนามมวยของทีวีช่อง 7 สี ซึ่งเป็นสนามมวย
ที่จัดการแข่งขันกีฬามวยไทย เพื่อถ่ายทอดโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์ที่จะอนุรักษ์เผยแพร่และส่งเสริม
กีฬามวยไทย อันเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติไทยให้เป็นที่ยึดและคงอยู่ตลอดไป

ตาราง 2 การจัดการแข่งขันกีฬามวยไทย ในกรุงเทพฯ และจังหวัดรอบ ๆ กรุงเทพฯ
มีทั้งหมด 6 สนาม

ที่	สนาม	จังหวัด	วันที่จัดการแข่งขัน	วันที่มีการถ่ายทอดทางโทรทัศน์
1	ราชดำเนิน	กรุงเทพฯ	จันทร์ พุธ พฤหัสบดี อาทิตย์	ถ่ายทอดเฉพาะรายการพิเศษ
2	สมิติ	กรุงเทพฯ	อังคาร ศุกร์ เสาร์	ถ่ายทอดเฉพาะรายการพิเศษ
3	หัวของ 7 สี	กรุงเทพฯ	อาทิตย์	อาทิตย์ (กลางวัน)
4	รังสิต	ปทุมธานี	จันทร์ ศุกร์	ถ่ายทอดเฉพาะรายการพิเศษ
5	ผ้าโรง	สมุทรปราการ	อังคาร อาทิตย์	อาทิตย์ (กลางคืน)
6	อิมมอย	สมุทรสาคร	พุธ เสาร์	เสาร์ (กลางคืน)

สำหรับสนามมวยชั่วคราวตามท้องจังหวัดนั้น อาจกล่าวได้ว่า มีในทุกจังหวัด ทุกอำเภอและแทบทุกตำบล เพื่อจัดการแข่งขันตามเทศกาลที่จัดเป็นงานรื่นเริงประจำปี หรือเป็นการจัดการแข่งขันประจำของแต่ละท้องถิ่น

2.2 ทางประเทศ การจัดการแข่งขันมวยไทยในต่างประเทศนี้มีมานานแล้ว ซึ่งส่วนมากจะเป็นการแข่งขันในลักษณะศิลปะมวยไทยกับศิลปะมวยทางชาติ โดยการปรับปรุงกติกา การแข่งขันของทั้งสองฝ่ายเข้าหากัน แตกติกามวยไทยมักจะเสียเปรียบอยู่เสมอ เช่น ห้ามใช้อาวุธศอกและอาวุธเข่าซึ่งอาวุธทั้งสองชนิดนี้ นักมวยไทยส่วนใหญ่มีความถนัดสามารถใช้ได้ดีและเป็นอาวุธที่จะเอาชนะคู่ต่อสู้ได้ดีกว่า

ต่อมารูปแบบของการจัดการแข่งขันในต่างประเทศก็เปลี่ยนไปเป็นการจัดการชกโชว์ โดยนักมวยไทยกับนักมวยไทย การจัดการแข่งขันโดยนักมวยไทยกับนักมวยต่างชาติ โดยใช้กติกามวยไทยและจับนักมวยไทยกับนักมวยไทยแข่งขันกันจริง โดยใช้กติกามวยไทย

การเผยแพร่ที่สามวยไทยเพื่อเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมนั้น ประเทศไทย ได้มีการดำเนินการเผยแพร่ทุกรูปแบบทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร เอกสารเผยแพร่ บทความ วิหุ โพรทัศน์ และผลจากการเผยแพร่ดังกล่าว ทำให้ ประชาชนเกิดการตื่นตัว และรู้จักที่สามวยไทยมากขึ้น ในต่างประเทศมีการเผยแพร่ที่สามวยไทย ไปในรูปของการท่องเที่ยวเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ใช้เป็นสื่อในการโฆษณาการท่องเที่ยว และมีการเผยแพร่เข้าสู่ประเทศต่าง ๆ ทั้งในยุโรป อเมริกา และเอเชียด้วยกัน โดยมีการเปิดให้ ผู้สนใจใคร่รู้ที่สามวยไทยอย่างถูกต้อง

แม้แต่หญิงไทยก็ได้ให้ความสนใจกับที่สามวยไทย โดยการฝึกซ้อมเพื่อขึ้น ทำการทอผ้า ถึงแม้จะเห็นได้จากเวทีมวยในทางจังหวัดน้อย ๆ แต่ไม่ค่อยจะได้รับความนิยม มากนัก ในต่างประเทศมีผู้หญิงจำนวนไม่น้อยที่สนใจในที่สามวยไทย โดยฝึกที่สามวยไทย ในต่างประเทศ เช่น ในประเทศอังกฤษ นักมวยหญิงอังกฤษเชื้อสายจีน ชื่อเอลลีย (Ealleeye) ได้ทำการฝึกมวยไทย หนึ่งความสามารถเพียงทอและได้กระบวนมวยไทยกับนักมวยหญิง ทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นฮ่องกง หรือญี่ปุ่น ซึ่งสถานีโทรทัศน์ของ 9 อสมท. ได้แพร่ภาพการทอผ้าของเธอ กับแชมป์เปี้ยนการต่อสู้ของญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2532 ซึ่งปรากฏว่าเธอเป็นยูชนะเลิศ หลังจากชกกันครบ 16 ยกแล้ว และมีข่าวว่าเธออาจจะมาชกในประเทศไทยในเทศกาลตรุษสงกรานต์ ปี 2532 นี้

จากข่าวนี้ทำให้มีนักมวยหญิงของไทย ชาวจังหวัดอุบลราชธานีซึ่งเคยขึ้นชก มวยไทยมาแล้วทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยได้ชื่อว่า ไห่ ส.นำศักดิ์ เกิดความสนใจที่จะ ทดสอบเชิงมวยไทยกับนักมวยหญิงอังกฤษเชื้อสายจีน โดยใช้ที่สามวยไทยล้วน ๆ และให้หนังสือพิมพ์ เกล็นิวส์ เป็นประธานงานให้ (เกล็นิวส์. 2532 : 15)

3. ศึกษาความนึกเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมที่สามวยไทยให้เป็นศิลปะการต่อสู้ ประจำชาติและเป็นกีฬาอาชีพ จากผู้เกี่ยวข้องทั้งวงการกีฬาและวงการที่สามวยไทยสรุปได้ดังต่อไปนี้

3.1 ควรจัดที่สามวยไทยบรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อเป็นการปลูกฝังความรัก ความภาคภูมิใจในศิลปะมวยไทยที่ถูกต้อง

3.2 การเรียนการสอนที่สามวยไทยในโรงเรียนควรสอนโดยครูพลศึกษาที่มีความรู้ ที่สามวยไทยโดยแท้จริง

3.3 ในการดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬามวยไทยทุกครั้ง ทั้งในส่วนกลางและทางจังหวัด ควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขันให้เป็นกีฬามวยไทยจริง ๆ

3.4 ควรจัดการแข่งขันกีฬามวยไทยในทางจังหวัดให้มากครั้งยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดการตื่นตัวที่จะอนุรักษ์กีฬามวยไทย

3.5 สนับสนุนให้ค่ายมวยทุกค่าย ผลิตนักมวยที่มีคุณภาพ โดยการฝึกอย่างจริงจัง ให้อาวุธมวยไทยได้อย่างถูกต้องครบครัน มีระเบียบวินัยที่ดี และมีสวัสดิการที่ดีให้แก่กีฬามวยไทย

3.6 ปัจจุบันกีฬามวยไทย มีลักษณะเป็นกีฬาอาชีพอยู่แล้ว ควรจะมีกฎของสมาคมมวยอาชีพแห่งประเทศไทยคุ้มครองนักกีฬามวยไทย ในเรื่องของสวัสดิการต่าง ๆ และมีการจดทะเบียนนักกีฬามวยไทย อาชีพไว้เป็นสถิติด้วย

3.7 รัฐบาลควรออกกฎหมาย ควบคุม ดูแลกีฬามวยไทย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการกีฬามวยไทย เช่น นักมวย ผู้ฝึกสอน ที่เลี้ยง คณะกรรมการสนามมวย ผู้จัดการรายการ หัวหน้าค่ายมวย และผู้ชมกีฬามวยไทย ได้รับความปลอดภัยเหมือนกัน

3.8 ควรศึกษากีฬามวยไทยจากครูมวยรุ่นเก่า ๆ เพื่อสืบหาคือศิลปะกีฬามวยไทยอย่างแท้จริง

3.9 ควรเผยแพร่ข่าวสารการเคลื่อนไหว และการจัดการแข่งขันกีฬามวยไทย ทางสื่อมวลชนทุกแขนง เช่น นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นต้น

3.10 ภาครัฐบาลและภาคเอกชนควรให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการดูแลเอาใจใส่ส่งเสริมศิลปะกีฬามวยไทยอย่างจริงจัง

การศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคต

1. กีฬามวยไทยเป็นกีฬาหรือธุรกิจ

"ถามยังมีเงินที่หัวสมองแบบนี้เรื่อย ๆ ผมคงต้องเลิกแน่ ๆ มันทรมาณเหลือเกิน ซ้อมก็เจ็บ ทอยเสร็จก็เจ็บ แค่นี้มีเงินเหลือเก็บตอนมันเหนื่อยเหลือเกินแปลคณานาฬเท่านั้น ผมอยากจะทอยหาเงินอีกสักหน่อยแล้วค่อยเลิก" (สยามรัฐ สืบคำพิจารณ. 2532 : 56)

จากข้อความการให้สัมภาษณ์ของ พงษ์ศิริ พ.ร่วมฤดี (แรมโบ้) นักกีฬามวยไทยอาชีพคนหนึ่ง ทำให้เห็นภาพพจน์ของกีฬามวยไทยอันเป็นศิลปะการต่อสู้ที่มีอันตรายร้ายกาจ และได้รับการพัฒนาให้มีการเป็นสากลให้เหมาะสมกับยุคสมัย แต่สิ่งที่คงเดิมคือแม่ไม้มวยไทยการใช้หมัด เท้า เข่า ศอก อย่างครบครัน มวยไทยยังมีการเปลี่ยนแปลงยังมีผู้คนเกี่ยวข้องกับมากขึ้น การชกยิ่งมีมาก ผลประโยชน์ยิ่งมาก มีกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสอคล้องกันเป็นลูกโซ่ ตั้งแต่คณะกรรมการสมาคมมวย ผู้จัดรายการ หัวหน้าค่ายมวย นักมวย ผู้ฝึกสอน พี่เลี้ยง คนดู ฯลฯ โฉมหน้ากีฬามวยไทยค่อย ๆ เปลี่ยนจากศิลปะการต่อสู้ของลูกผู้ชายที่สืบทอดต่อกันมาควยใจรักมาเป็นธุรกิจอย่างจริงจัง ผลประโยชน์ในธุรกิจมวยก็ถูกผู้ใหญ่ำนานาการทางการเมืองและการตลาดและประชาสัมพันธ์หลายกลุ่มเข้าหา ผลประโยชน์ มีการให้รางวัลกับนักมวยที่ชกคู่เคียด หรือการออกอาวุธยาก ๆ เช่น เขาซอยเตะถ่วงคอ ศอกกลับ เป็นต้น การจัดแข่งขันมวยไทยตามเวทีต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดทางโทรทัศน์ มีการขยายเวลาโฆษณาไ้มากกว่ารายการอื่น ๆ ทำให้ผลตอบแทนสามารถจ่ายค่าตัวนักมวยสูงขึ้น นักมวยก็ขงจนสุดความสามารถ ทำให้เป็นที่ถูกใจคนดูมากขึ้น ปัจจุบันมวยไทยจึงให้ความสนุกสนานมากขึ้น เพราะการชกที่คู่เคียด ทั้งแตกแขนงจนถึงยกสุดท้าย เพราะทางฝั่งหวังในชัยชนะและรางวัล

ในปัจจุบัน การแข่งขันมวยไทยเป็นกีฬาอาชีพโดยเชิงพาณิชย์เฉพาะในกรุงเทพฯ มีการแข่งขันเป็นประจำเกือบทุกวัน ๆ ละ 2 รอบ และการควบคุมมวยอาชีพนั้นขึ้นอยู่กับกฎข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย และสมาคมมวยไทยสมัครเล่น ซึ่งได้จัดตั้งเป็นสมาคมในปี พ.ศ. 2528 เพื่อมิให้กีฬามวยไทยสูญหายไป และเพื่อรักษาไว้ซึ่งศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวอันเป็นกีฬาประจำชาติไทย

2. ผู้มีอาชีพมวยไทย

นักมวยส่วนใหญ่มาจากครอบครัวยากจน มีทั้งยากจนและเกเรแต่รู้จักใช้พลังในตัวเอง ในทางที่ถูก และยากจนจากทางจังหวัด แม้ความมุ่งมั่น ที่จะต่อสู้เพื่อชีวิตดีกว่า อย่างไรก็ตาม สำหรับจำนวนนักมวยไทยไม่มีสถิติที่แน่นอนเพราะไม่เคยมีการจดทะเบียนนักมวยไทย ประมาณกันว่าในกรุงเทพฯ มีนักมวยไทยอาชีพอยู่ถึง 1 หมื่นคน และร้อยละเก้าสิบมาจากทางจังหวัด

นักมวยในต่างจังหวัดจะเริ่มก้าวขึ้นสังเวียนตั้งแต่อายุ 10 - 11 ขวบ หรือเมื่อเรียนจบการศึกษามัธยมแล้ว โอกาสที่จะเรียนต่อมีน้อย ต้องหาทางเลี้ยงตนเองและครอบครัว เริ่มขึ้นชก

ในระบอบกึ่งเผด็จการ ถ้าผู้มีฝีมือจะได้รับการสนับสนุนให้เข้าสังกัดค่ายมวยใหญ่ ๆ ในกรุงเทพฯ ถึงแม้ว่ากีฬามวยไทย เป็นสิ่งที่นักมวยตระหนักในคุณค่าว่าเป็นศิลปะการต่อสู้ประจำชาติ แต่มวยไทยก็ยังเป็นหนทางไปสู่ความร่ำรวย ความมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าทางหนึ่งของชายหนุ่ม ที่ไปฝันจะเงินเข้ามา ห้าง ๆ หรือว่าที่สุดแล้ว หนทางนี้ก็เหมือนยอกปีรามิก ซึ่งมีไม่กี่คนที่สามารถ เงินไปถึงจุดสุดยอดได้ มวยไทยเป็นกีฬาสำหรับคนธรรมดา คนมีใจสู้จริง ๆ เพราะการฝึกซ้อมเป็นเรื่องที่เป็นธรรมชาติ ร่างกายต้องได้รับความกระทบกระเทือนจึงต้องสร้างความแข็งแกร่งของ กล้ามเนื้อ หองและทนทานหรือความสมบูรณ์ทั้งหมดของร่างกาย ต้องฝึกการวิ่ง กายบริหาร กระโดดเชือก เทกระสอบทราย และปล้ำคู่ เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างร่างกาย แม้จะยากลำบากแต่ มวยไทยก็เป็นสิ่งท้าทายที่เด็กหนุ่มทั้งหลายปรารถนาที่จะก้าวไปสู่ความเป็นเลิศ

3. ค่านิยมของคนไทยที่มีต่อกีฬามวยไทยในปัจจุบัน

เมื่อ 40 ปีก่อนคนไทยชมมวยไทยด้วยความอยากรู้ ด้วยความสนุกสนาน และซาบซึ้ง ต่อศิลปะการต่อสู้ ในยุคนั้นนักมวยมีการออกอาวุธโครมครัน การใช้หมัด เข่า เท้า ศอก เป็นไป อย่างมีศิลปะ ชกกันดุเดือด ชกศักดิ์ศรี ซึ่งทั้งผู้ชมและนักมวยต่างก็ตระหนักดีว่า มวยไทยเป็นศิลปะ การต่อสู้อย่างแท้จริง ระยะ 10 ปีที่ผ่านมาการต่อสู้อันสวยงามดุเดือดตามค่านิยมมวยไทย เริ่ม เสื่อมลงไปเพราะการพนันเข้ามาฉวยโอกาส มีการพนันได้เสียกันมาก จุกจิกในวงการมวยไทย จึงเกิดขึ้น การชมมวยไทยกลายเป็นการชมแบบชมรูปมวย คือฝ่ายที่เป็นต่อจะไม่คอยเข้าท่า จะชก แบบประคองตัวให้ครบยกเท่านั้น ช่วงนั้นมีว่าเป็นยุคมีของวงการกีฬามวยไทย ต่อมาผู้ที่เกี่ยวข้องกับ วงการมวยไทย เช่น คณะกรรมการสมาคมมวย โปรโมเตอร์ และหัวหน้าค่ายมวย ต่างก็ลง ความเห็นว่า ถ้าจะให้มวยไทยกลับมาได้รับความนิยมอีกต้องจัดมวยไทยที่มีฝีมือทัดเทียมกัน และ ชกกันอย่างดุเดือด จึงจะงอกิความสนุก

หลายฝ่ายมีความเห็นวามักพนันเหล่านี้ทำให้กีฬากลายเป็นเกมพนัน การเล่นได้เสีย มาก ๆ ทำให้เกิดการฉ้อโกง การตัดสินไม่เที่ยงธรรม แต่คนกลุ่มนี้ก็เป็นคนกลุ่มใหญ่ที่เรียกได้ว่า เป็นเส้นเลือดใหญ่ของวงการมวยไทย ต่อไปค่านิยมของคนไทยต้องเปลี่ยนไปตามกาลเวลาโดย การจัดการแข่งขันมวยไทยให้ทันสมัย ดุเดือด เร้าใจ เน้นหนักถึงศิลปะมวยไทย และการ ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์มากขึ้น

4. บทบาทกีฬามวยไทยในการพัฒนาชาติ

4.1 ด้านสังคม

กล่าวได้ว่า กีฬามวย เป็นกีฬาที่พิเศษสำหรับมนุษยชาติ เพราะกีฬา มีคุณประโยชน์นานาประการ ยิ่งมวยไทยด้วยแล้วนับว่ายังเป็นกีฬาที่ประเสริฐที่สุดในแง่เป็นกีฬา ประจำชาติของเรา ไม่มีมวยของชาติใดเสมอเหมือน เพราะนักมวยไทยจะต่อสู้กันโดยไม่เป็นไป ตามแผนและตามขั้นตอนของการฝึก จากผู้ฝึกที่มีความรอบรู้และทรงคุณธรรมโดยเฉพาะ

กีฬามวยเป็นเรื่องของการป้องกันตัว และการต่อสู้โดยถูกต้องโดยตรง เป็นศาสตร์ ที่กล่าวถึงการใช้อวัยวะที่มีอยู่ตามธรรมชาติให้เป็นประโยชน์ควบคู่กับหลักแห่ง โทณมิต้องอาศัย อาวุธหรือวัตถุนอกกายมาเกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งในยามคับขันหรือป้องกันตนเองได้อย่าง ฉับพลัน นอกจากนี้ยังเป็นวิชาบริหารกายให้ได้อีกส่วนสมบูรณ์ เพราะการเวียนมวยต้องใช้อวัยวะ ทุกส่วนของร่างกายเคลื่อนไหวและสัมพันธ์กันอยู่ตลอดเวลา ชักจูงให้จิตใจสูง ประกอบด้วย มารยาทอันดีงาม กล่อมเกลานิสัยใจคอให้กล้าหาญ เป็นนักสู้ที่ทรหดอย่างแท้จริง มีความเยือกเย็น สุขุม รู้จักระงับโทสะและความรุนแรงจึงทำให้เกิดไหวพริบ และเชื่อมั่นในตนเอง มีความมานะ อุตสาห มีระเบียบวินัย ตลอดจนการเคารพในกฎกติกา การเชื่อฟังผู้ฝึก และเชื่อฟังผู้ตัดสินจึง นำไปสู่การมีมารยาทอันดีงาม มีน้ำใจเป็นนักกีฬา สุจริต บุคลิกธรรม มีความเชื่อมั่นในตัวเอง และเป็น คนที่มีคุณธรรมแห่งชีวิต

สังคมส่วนรวมปัจจุบันนี้เราจะพบเห็นบุคคลที่ขาดน้ำใจ ไม่ค่อยเอื้อเฟื้อต่อกัน ไม่เคารพกติกาของสังคม มักจะเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ทั้งก่อนหน้าและอันหลัง สาเหตุต่าง ๆ ก็ เนื่องมาจากคนในสังคมปัจจุบัน ท้องถิ่นร่นท้อสู่เพื่อการบังงิพ ท้องการสร้างอนาคต และท้องทำ ทุก ๆ วิธีทางเพื่อเอาตัวรอด แต่เขาเหล่านั้นขาดการอบรมด้วยวิธีการที่ ดี จึงควรออกกำลังกาย ควบคู่การ เล่นกีฬา ซึ่งการออกกำลังกายจะต้องประกอบด้วยบุคคลกลุ่มบุคคลหรือคณะโดยอยู่ ภายใต้อะไรระเบียบการฝึกและกติกากการแข่งขันประเภทนั้น ๆ

การฝึกกีฬามวยไทย นอกจากจะทำให้คนเรารู้จักรับผิดชอบตนเอง เคารพกติกา มีคุณธรรมสูง แล้วยังจะเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาสังคมส่วนรวมให้อีกด้วย เพราะถ้า คนในสังคมส่วนใหญ่ถูกฝึกอบรมในลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้วเชื่อว่าสังคมไทยคงพัฒนาขึ้น อย่างแน่นอน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นได้ว่าถ้าส่งผลให้บุคคลในสังคมเป็นพลเมืองดี
ของชาติและพลเมืองดีย่อมเป็นที่ต้องการของทุกประเทศทุกกาลสมัยจึงอาจกล่าวได้ว่า กิจการ
และคนสร้างชาติ

4.2 ด้านการประชาสัมพันธ์ประเทศ

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นดินแดนแหลมทอง เพราะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากร
ธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรม ระเบียบประเพณีเก่าแก่ที่สืบทอดกันมาช้านานหลายชั่วอายุคน และ
พุทธศาสนา อันเป็นศาสนาประจำชาติ นอกจากนี้ชาวต่างชาติยังรู้จักเมืองไทยดีในแง่ของ
การท่องเที่ยวและธรรมชาติอันสวยงาม ตลอดจนอสังหาริมทรัพย์ อันดึงดูดของชาวไทย

ประเทศไทยมีวัฒนธรรมอันดีงามอยู่อีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ชาวโลกทึ่งและ
อยากสัมผัสด้วยตนเองนั่นก็คือ ศิลปมวยไทย จากคำเล่าลือและจากการเผยแพร่ในทางต่าง ๆ
ของสื่อมวลชน ทำให้ชาวต่างชาติอยากรู้จักอยากสัมผัสมวยไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งเราจะเห็นได้จาก
การจัดการแข่งขันชมมวยตามเวทีมาตรฐานต่าง ๆ มักจะมีชาวต่างชาติเข้าไปชมด้วยความสนใจ
ครั้งละมาก ๆ และบางคนก็บันทึกภาพเก็บไว้เป็นที่ระลึกด้วย

จากศิลปะการต่อสู้อันดีเลิศและแปลกใหม่นี้ทำให้ชาวต่างชาติเกิดความสนใจ
และทำการฝึกฝนกันมากในขณะเดียวกันการเปิดการฝึกชมมวยไทย ณ คาบอวยไทยในต่างชาติ
ก็มากขึ้น

กีฬามวยไทยมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ถึงแม้จะมีลีลาในการต่อสู้ที่รุนแรง
แต่ระเบียบประเพณีทั้งเดิมของไทยก็ยังคงแฝงไว้ด้วยความอ่อนช้อย สวยงาม สง่า และน่าเกรงขาม
นั่นก็คือการไหว้ครู ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของมวยไทย ที่แก่นแท้ไม่มีการต่อสู้ในเชิงมวยของชาติใด
เสมอเหมือน ด้วยศิลปะการต่อสู้ของไทยทั้งกลอันนี้เองทำให้ชาวโลกรู้จักประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น
และมีความต้องการที่จะมาทัศนศึกษาในเมืองไทยมากขึ้น

4.3 ด้านเศรษฐกิจและการเมือง

การจัดการแข่งขันกีฬามวยไทย ในปัจจุบันทำให้มีผู้ชมชาวต่างชาติเข้าชม
รายการแข่งขันมวยไทยกันมากขึ้น และทุกครั้งที่เราชมการแข่งขันก็ต้องขอบัตรเข้าชมรายการ
ทำให้รู้ว่ามีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเป็นของรัฐโดยตรง

การจัดชกโช้วมวยไทย ตามสถานที่ท่องเที่ยวหรือตามแหล่งที่ตกใจใหญ่ ๆ ก็ นับว่าเป็นการจัดหารายได้ให้แก่ผู้แสดงและรัฐเป็นจำนวนไม่น้อย การเปิดตลาดมวยไทยใน ทางประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการชกโช้ว หรือชกกับนักชกชาติอื่นซึ่งทางกีฬาใช้ศิลปประจำชาติเข้า ต่อสู้กัน หรือการต่อสู้กันระหว่างนักมวยไทยด้วยกันในทางชาติ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยนำเงินตรา เขาสู่ประเทศ

โดยทั่วไปผู้ยึดอาชีพการเป็นนักมวย มักจะไม่ค่อยรู้จักกับคำว่าการเมือง หรือนักการเมือง อาจจะเป็นเพราะว่าผู้มีอาชีพเป็นนักมวย มีการศึกษาคำ เศรษฐกิจรักตัว ภาระครอบครัวมากเกินไปจึงไม่มีเวลาที่จะสัมผัสหรือสนใจกับการเมือง แต่ในปัจจุบันการเมือง เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการกีฬามากขึ้นโดยเฉพาะกีฬามวย ในการแข่งขันกีฬามวยไทย ซึ่งบางครั้ง อาจจะมีการต่อสู้ชิงมวยสากลสำคัญ ๆ อยู่ในรายการนั้น ๆ ด้วย จะพบว่านักการเมือง เขาไปชมการแข่งขันและปรากฏตัว เช่น การไปมอบรางวัลให้แก่นักมวย การเป็นประธาน ในการจัดการแข่งขันหรือการไปให้กำลังใจในค่ายมวยขณะนักมวยกำลังฝึกซ้อมก็ปรากฏให้เห็น อยู่เป็นประจำ จากการที่นักการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องกับลักษณะดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้มี อาชีพนักมวย เริ่มสนใจการเมืองสัมผัสกับการเมืองและรู้จักการเมืองมากขึ้น

5. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคตจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการกีฬามวยไทย สรุปได้ดังนี้

5.1 บทระทึกกีฬามวยไทยให้เป็นกีฬาสากล กีฬามวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ ป้องกันตัว ซึ่งนับวันก็จะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นจากประเทศยุโรป และอเมริกา การยกระดับ กีฬามวยไทยให้เป็นกีฬาสากล ต้องอาศัยหลักการที่ว่าศิลปะความงดงามและไหวพริบของ นักกีฬา คือความสำคัญสูงสุดในการแสดงออกมาให้เห็น ส่วนความรุนแรงหนักหน่วง เพื่อให้ผู้ต่อสู้ ขอมแพ้นั้นต้องหักห้ามออกไป ศิลปะความงดงามของกีฬามวยไทยก็คือแม่ไม้มวยไทยทาง ๆ ที่ ปรมจารย์ยุคก่อน ๆ ได้คิดขึ้นมาเพื่อแก้รูปแบบของคู่ต่อสู้ ดังนั้นหากเป็นกีฬาแล้วสิ่งที่เน้นหนักให้ แสดงออกมาควยไหวพริบ ความรวดเร็ว งดงามเพื่อการโคะแนนเป็นเครื่องตัดสินชัยชนะ โดยการวางรูปแบบกติกาและเกณฑ์ของศิลปะออกจากการต่อสู้ สิ่งเหล่านี้คือ กฎเกณฑ์ความ ละเอียตของศิลปะที่มอบความรุนแรง ความพยายามแห่งกำลัง ให้เหลือแต่เพียงความงามของศิลปะ ที่สามารถจะเป็นกีฬาสากลได้ และแบ่งแยกระหว่างมวยไทยอาชีพกับมวยไทยที่เป็น

กีฬาสมัครเล่นซึ่งทั้งสองประเภทนี้แตกต่างกัน คือวิถีทางของมวยไทยที่จะก้าวไปสู่เส้นทางความเป็นกีฬาสากลเหมือนกีฬาประเภทอื่น ๆ ถ้าเราวางแนวทางศิลปะมวยไทยที่เป็นกีฬาได้ในอนาคต ความหวังที่จะเป็นกีฬาสากลที่แท้จริงก็คงจะมีต่อไป (สยามรัฐ. 2532 : 15)

5.2 กีฬามวยไทย จะเป็นธุรกิจเต็มตัวเนื่องจากผู้จัดการแข่งขันได้รับการอุปถัมภ์จากเจ้าของสินค้าของการประชาสัมพันธ์สินค้าของตนเองทางรายการมวยที่เผยแพร่ทางสื่อสารมวลชนต่าง ๆ เพราะจากรายได้จำนวนนี้ จะทำให้ผู้จัดการมีรายได้เพิ่มขึ้นมา และบางครั้งนักมวยที่ทำการแข่งขันในรายการก็ได้รับรางวัลพิเศษ ซึ่งเป็นทั้งเงินสดและสิ่งของที่ผู้อุปถัมภ์รายการมอบให้ เช่น รถยนต์ โทรทัศน์ ทัศนียภาพ หรือแม้แต่อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกกีฬามวยไทย

5.3 รัฐบาลจะต้องเข้ามาสนับสนุนในเรื่องกีฬามวยไทยอย่างจริงจังโดยการออกกฎหมายคุ้มครองนักมวยและผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการมวยให้เด่นชัด เช่น ในด้านสวัสดิการของนักมวย กองระบุให้หักเงินในแง่ของเงินเดือนเงินรางวัล และรางวัลพิเศษ รวมทั้งในแง่ของสวัสดิภาพของการดำรงชีพและสวัสดิภาพของร่างกาย เพื่อรักษาพยาบาลการบาดเจ็บ อันสืบเนื่องมาจาก จากฝึกซ้อมหรือการแข่งขัน

ในด้านการอนุรักษ์มวยไทยให้เป็นศิลปะประจำชาติ ต้องเน้นรูปแบบของการต่อสู้และกติกาการแข่งขันให้เป็นรูปแบบเดียวกันรวมไปถึงการจัดการแข่งขันกับศิลปะการต่อสู้กับทางชาติและการเผยแพร่มวยไทยในต่างประเทศด้วย และที่ขาดเสียมิได้ก็คือ การจัดทำให้มีการเรียนการสอนมวยไทยในระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา และการศึกษาภายนอกระบบ ซึ่งจัดทำให้แก่ประชาชนทั่วไปที่ไม่ต้องเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาตามรูปแบบการศึกษาในระบบ ทั้งนี้ต้องเน้นความสำคัญของค่านิยม ความซื่อสัตย์ และความสำคัญของการสืบทอดมรดกแห่งวัฒนธรรมของชาติ เด่นชัดเกี่ยวกับมรดกแห่งวัฒนธรรมค่านิยมอื่น ๆ

สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

สรุป

ตลอดระยะเวลาที่กรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ได้มีการทำสงครามกับประเทศข้างเคียงน้อย ๆ และการสงครามบางครั้งก็ใช้เวลานานแรมปี จึงจำเป็นที่จะต้องฝึกหัดศิลปะการต่อสู้ในแบบต่าง ๆ ไว้ป้องกันประเทศ เช่น มวยไทย กระบี่ กระบอง หอก คาน ไล่ ตลอดจนมีกลิ่น จูงหมาย ในการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีคือ เพื่อการทหารและการสู้รบกับข้าศึก เพื่อต่อสู้ป้องกันตนเอง และศิลปศาสตร์แขนงหนึ่งของพระมหากษัตริย์ ตลอดจนเป็นประเพณีอันดีงามที่ สืบทอดต่อกันมา วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัยฝึกหัดโดยอาศัยสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และการดำรงชีวิตทั่ว ๆ ไป เช่น การตกน้ำ ขี่ม้า โยนเงาวัว ลี ทำข้าว ว้ายน้ำ ขึ้นต้นไม้ โดยฝึกกันตามสำนัก กรม กองทหาร และตามวัด รูปแบบของการต่อสู้ในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ไม่ปรากฏหลักฐานที่บ่งชี้ให้เห็นถึงรูปแบบที่แน่นอนของการต่อสู้มวยไทย ส่วนการจัดการแข่งขัน มวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ปรากฏว่านิยมจัดกันในงานเทศกาลงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ตลอดจนงานพิธีสำคัญ เช่น งานถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ซึ่งในการจัดการแข่งขันไม่มีการเก็บภาษีอากร แะอย่างใด

สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีการทำศึกสงครามกับประเทศเพื่อนบ้านข้างเคียง อยู่ตลอดเวลา และเป็นช่วงระยะเวลาที่เป็นราชธานียาวนานถึง 417 ปี จูงหมายของการฝึกหัด มวยไทย ก็เพื่อการทหารรักษาความสงบภายในของบ้านเมืองและป้องกันประเทศ จูงหมาย อีกประการหนึ่งก็คือ เป็นศิลปะการต่อสู้ของลูกผู้ชายเพื่อเข้ารับราชการทหารและที่สำคัญที่สุดก็คือ เพื่อถวายความอารักขาแก่องค์พระมหากษัตริย์ วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็น ราชธานี ใช้การฝึกอย่างละเอียด คือฝึกทั้งแม่ไม้มวยไทย ตลอดจนการทุ่ม การทับ การจับ การหัก โดยออกกำลังหนักตามธรรมชาติ เช่น การวิ่งระยะไกล การตกน้ำ ว้ายน้ำ ทำข้าว ขี่ม้า โยนต้นไม้ สถานที่ฝึกก็ฝึกในวัด สำนักมวย สำหรับในพระราชวังจะมี ทวดมวยหลวงหรือพวกทนายเลือก คอยฝึกหัดมวยไทยให้กับทหารและราชโอรสการฝึกหัดกว่า

จะสำเร็จโคทองใช้เวลาจนถึง 3 ปี รูปแบบของการต่อสู้พัฒนาที่ขึ้นกว่าสมัยกรุงสุโขทัยเป็น
ราชธานี เพราะมีการค้าเชือก สวมมงคล บุญประเจียด และมีการไหว้ครูก่อนทำการชกและชก
ไม่มีกำหนดชก จะชกกันจนกว่าแพ้ชนะหรือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดยอมแพ้ การจัดการแข่งขันมวยไทย
ในสมัยกรุงศรีอยุธยา จัดตามโอกาสที่เหมาะสมหรืองานสมโภช งานเทศกาลต่าง ๆ ดังเช่น
พระเจ้าเสือ ซึ่งขอมปลอมพระองค์ไปแข่งขันชกมวยกับราษฎร ตามหัวเมืองต่าง ๆ อยู่เสมอ
หรือนายขนมต้มไชยภมวไทย์กับนักมวยพม่า ในงานพระราชพิธี (บวชตรียกพระมหาเจกียเกศธาตุ)
ณ เมืองย่างกุ้ง เป็นต้น การเปรียบเทียบหาผู้ชกถือเอาความสมัครใจเป็นสำคัญ อายุ ส่วนสูง และ
น้ำหนักไม่มีความสำคัญมากนัก ส่วนเงินรางวัลได้มีการให้กับนักมวยแล้ว ดังเช่น เมื่อครั้ง
พระเจ้าเสือปลอมพระองค์ไปชกมวยไทยที่ตำบลตลาดกรวด เมืองวิเศษไชยชาญ และพระองค์
เป็นฝ่ายชนะ ได้รับรางวัลเป็นเงินหนึ่งบาท ส่วนผู้แพ้ก็รางวัลสองสลึง

สมัยกรุงธนบุรี เป็นสมัยที่ประเทศชาติยังไม่เป็นเอกฉันท์ ทางคนทางกลุ่มก็อยากจะทำกัน
เป็นใหญ่จึงแตกแยกออกเป็นหลายก๊กหลายเหล่า มีการสะสมอาวุธ กำลังทหาร และฝึกฝน
คือมวยไทยควบคู่กับการใช้อาวุธเพื่อไว้ใช้ในการรวบรวมไพร่พล ตลอดจนเกณฑ์เอกราช การฝึกหัด
มวยไทยในสมัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการทหาร ถวายการอารักขาองค์พระมหากษัตริย์ เป็นศิลปะ
การต่อสู้ของลูกผู้ชาย และเป็นการสืบทอดศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามสืบไป วิธีการฝึกหัด
มวยไทยก็คล้ายกับสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีคือ อาศัยสิ่งแวกล้อมตามธรรมชาติช่วย เช่น
การเตะตะกวดวย การชกขมมะนาว การปั้นตะมะพร้าว การวิ่งในน้ำ การชกมวยในน้ำ
การทำงานหนัก เป็นต้น สถานที่ฝึกก็ฝึกกันตามวัด ตามสำนักมวยต่าง ๆ ส่วนในพระราชวัง
ก็มีสำนักมวยสำหรับฝึกหัดมวยไทยให้ทหาร และขุนนาง ตลอดจนราชโอรส รูปแบบของการต่อสู้
สมัยนี้ มีการใช้อาวุธมวยไทยอย่างครบครันทั้งหมัด เข่า เท้า ศอก จากการศึกษาประวัติของ
นายทองดี พันขาว (เจ้าพระยาพิชัยดาบหัก) พบว่า มีการทอยหมัดหน้าและหมัดตาม และการชก
การเตะ การถีบ การเข่า การศอกเข่าส่วนสำคัญของร่างกายของคู่ต่อสู้ ตลอดจนการทุบ ทุบ
จับ หัก การกระโดดเหยียบชายตักและกระโดดข้ามศีรษะ ส่วนการจัดการแข่งขันในสมัยนี้
จัดเพื่อคัดเลือกนักมวยฝีมือดีไว้เป็นทหาร หรือหมายเลือกและเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน
และเป็นประเพณีสืบต่อกันมา

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นราชธานี ตั้งแต่ พ.ศ. 2325 ถึงปัจจุบัน ในระยะรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2325 - 2411) แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ บ้านเมืองมีสภาพคล้ายกับกรุงธนบุรี เพราะยังมีการสู้รบการทำสงครามกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงอยู่เป็นครั้งคราว ดังนั้น จุฬามงกุฎของการฝึกหัด วิธีการฝึกหัด รูปแบบของการต่อสู้ และการจัดการแข่งขันมวยไทย จึงมีจุฬามงกุฎ และสภาพคล้ายกับสมัยกรุงธนบุรี นอกจากสำนักมวยบางคาย หรืออาจารย์ประจำสำนักมวยบางคาย ไคยูกคำกลอนและวาทะปรัชญาแม่ไม้มวยไทยลงไว้ ในสมุดข่อยเพื่อเป็นการสั่งสอนลูกศิษย์ในสำนักมวยของตน ในช่วงปลายรัชกาลที่ 4 ถึงสิ้นรัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2453) อารยธรรมตะวันตกได้เริ่มเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย ทำให้วงการมวยไทยได้รับเอาวิธีการต่าง ๆ ของตะวันตกเข้ามาผสมผสาน จนกระทั่งประมาณ พ.ศ. 2464 เริ่มมีผู้นิยมมวยไทยเป็นอาชีพมากขึ้น เพราะมีสนามมวยสวนกุหลาบ ซึ่งเป็นสนามมวยถาวรสนามแรกของประเทศไทยที่จัดให้มีการชกมวยเป็นประจำ โดยชกกันแบบคาดเชือก จุฬามงกุฎในการฝึกหัดมวยไทยระหว่างรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4 มีจุฬามงกุฎเพื่อการทหารการป้องกันประเทศชาติ และยามว่างก็ฝึกหัดไว้เพื่อเป็นศิลปะการป้องกันตัวของลูกผู้ชาย และจัดการแข่งขันกันเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เหมือนกับสมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงธนบุรี และในสมัยนี้ผู้นิยมฝึกหัดมวยไทยยังมีจุฬามงกุฎที่จะมารับราชการทหาร เพื่อเป็นทหารรักษาพระองค์ ซึ่งกักตกรมวยเลือก

ในระยะการครองราชย์ของรัชกาลที่ 5 การฝึกหัดมวยไทยก็เพื่อรับราชการทหาร บางคนก็ฝึกไว้เพื่อชกมวยตามงานเทศกาลเพื่อสร้างชื่อเสียงเกียรติยศให้กับตนเองและวงศ์ตระกูล ซึ่งในระยะนี้เริ่มมีผู้นิยมฝึกหัดมวยไทย เพื่อเป็นอาชีพกันบ้างแล้ว และในระหว่าง พ.ศ. 2453 - 2468 เป็นรัชกาลที่ 6 ของราชวงศ์จักรี ได้มีสนามมวยถาวรเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2463 ทำให้มีการฝึกหัดมวยไทย เพื่อเป็นอาชีพมากขึ้น ต่อมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 แห่งราชวงศ์จักรี จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ได้มีสนามมวยมากขึ้น จุฬามงกุฎส่วนใหญ่จึงมุ่งเน้นไปฝึกหัดมวยไทยเพื่อเป็นอาชีพ แต่ก็ยังมีบางกลุ่มที่ฝึกหัดมวยไทยเพื่อเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวหรือเพื่อบำรุงสมรรถภาพร่างกาย การทหารและการศึกษาแต่มีเพียงส่วนเล็กน้อยเท่านั้น

วิธีการฝึกหัดมวยไทยในสมัยรัชกาลที่ 1 จนถึงรัชกาลที่ 4 มีวิธีการฝึกคล้าย ๆ กับสมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงธนบุรี คือ ฝึกโดยอาศัยธรรมชาติและสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต

เป็นเครื่องช่วย เช่น การดำพื้น ทำข้าว ตักน้ำ ปั่นต้นไม้ แยก หาม คอน วังขึ้นภูเขา ตลอดจนประพจน์ให้ครูผู้ฝึกสอนเกิดความรักใคร่และความไว้วางใจที่จะถ่ายทอดศิลปมวยไทยให้ ในระยะนี้เริ่มมีครูมวยบางท่านได้ถูกกล่าวถึงและวาทะเกี่ยวกับแม่ไม้มวยไทยไว้เป็นหลักฐาน และใช้สอนลูกศิษย์ ในสำนักของตน ส่วนการฝึกหัดมวยไทยในระยะรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 6 มีระเบียบแบบแผนขึ้นตอนมากขึ้นและเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น เพราะคนไทยไปศึกษาในต่างประเทศ และนำเอาความรู้ในด้านพลศึกษาเข้ามาปรับปรุงการฝึกหัด ตลอดจนชาวต่างชาติก็นำเอาศิลปะ การต่อสู้เข้ามาเผยแพร่ รวมทั้งนำความรู้และอุปกรณ์การฝึกที่ทันสมัยเข้ามาใช้ด้วย ตั้งแต่สมัย รัชกาลที่ 7 จนถึงปัจจุบัน วิธีการฝึกหัดมวยไทยได้พัฒนาขึ้นจนทัดเทียมกับการฝึกศิลปะการต่อสู้ของ ต่างประเทศ เพราะใช้อุปกรณ์ทันสมัย ครูผู้ฝึกมีความรู้ความชำนาญเฉพาะทางและอาศัยวิทยาศาสตร์ ทางกายภาพเข้ามาช่วยอีกทางหนึ่ง

รูปแบบของการต่อสู้ของมวยไทยในสมัยรัชกาลที่ 1 - รัชกาลที่ 4 ก็มีรูปแบบของการต่อสู้ ในรูปแบบเดียวกันกับสมัยกรุงธนบุรี แต่กติกาการแข่งขันยังไม่รัดกุม ต่อมาสมัยรัชกาลที่ 5 - รัชกาล ที่ 6 เริ่มมีการใช้กติการัดกุมขึ้น รูปแบบของการต่อสู้ก็เปลี่ยนไป เพราะทุกคนต้องต่อสู้ตามกติกาที่ กำหนดคนละของการแพ้นะไว้ ในระหว่างสมัยรัชกาลที่ 7 - รัชกาลที่ 8 รูปแบบการต่อสู้ของนักมวย แต่ละค่ายเน้นการออกอาวุธครบครันทั้งหมัด เท้า เข่า ศอก และอาศัยวรกายที่ไต่เบรียมออกอาวุธ รุนแรงใส่คู่ต่อสู้

ในปัจจุบันรูปแบบของการต่อสู้เปลี่ยนแปลงไปมาก เพราะทุกคนที่ทำการแข่งขันมุ่งหวังเพียง ชัยชนะเพียงอย่างเดียว และการตัดสินของกรรมการก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้รูปแบบของการต่อสู้ เปลี่ยนไป คือนักมวยสมัยนี้ส่วนมาก พอเริ่มการชกในยกที่ 1 - 2 - 3 มักจะชกเชิงกันเป็นส่วนใหญ่ พอขึ้นยกที่ 4 จึงเริ่มออกอาวุธเข้าใส่กันถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไต่เบรียมเพียงเล็กน้อย ก็จะพยายามคุม รูปมวย จนตลอดยกที่ 5 และได้รับการตัดสินเป็นผู้นะไป

การจัดการแข่งขันมวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 - รัชกาลที่ 5 มีหลักเกณฑ์ในการแข่งขันไม่แน่นอนและหาหลักฐานอ้างอิงได้ยาก ทว่าตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันพอจำแนกกล่าวได้ 5 สมัยด้วยกันคือ

สมัยสวนกุหลาบ ในสมัยที่ประชาชนนิยมการชกมวยไทย และชมการแข่งขันมวยไทยกันมาก มีผู้ฝึกหัดมวยไทยเป็นอาชีพมากขึ้น ก่อนการชกมีการไหว้ครู มีเวทีและกติกาการแข่งขัน กำหนดคน จำนวนยกไว้นแน่นอนแต่การชกยังนิยมการคาดเชือก และสวมรองเท้า

สมัยท้าวช้าง ระเบียบนี้เป็นระเบียบการเปลี่ยนแปลงของการคาดเชือกสวมรองเท้า มาเป็นสวมนวมและสวมถุงเท้า เพราะมีนักมวยถูกต่อยถึงแก่ความตาย แต่การสวมนวมและสวมถุงเท้าไม่ได้รับความนิยมนอกจากผู้ชมการแข่งขัน ตลอดจนตัวนักมวยก็ไม่ถนัดในการออกอาวุธ จึงกลับมาใช้วิธีสวมนวมเพียงอย่างเดียวโดยไม่สวมถุงเท้า

สมัยสวนสนุก การจัดการแข่งขันในสมัยนี้ ผู้บริหารสนามมวยทำการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดการแข่งขันอยู่หลายปี เวทีที่ใช้ในการแข่งขันถูกปรับปรุงให้ดีขึ้น มีการกำหนดมุมแดง มุมน้ำเงิน มีผู้ตัดสิน กรรมการจับเวลา กรรมการระฆัง และมีกติกาการแข่งขันที่รัดกุมขึ้น

สมัยหลักเมืองและสวนเจ้าเพชร การจัดการแข่งขันชกมวยในสมัยนี้เรียกว่าเจริญรุ่งเรืองและเป็นระเบียบดีมาก เพราะทางราชการทหารได้เข้ามาดำเนินการเพื่อเก็บเงินบำรุงราชการทหาร และได้ดำเนินการจัดการแข่งขันอยู่หลายปีจนกระทั่งใกล้สงครามโลกครั้งที่ 2 จึงยุติการจัดการแข่งขัน

สมัยปัจจุบัน หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงสนามมวยเวทีราชดำเนิน ได้เริ่มดำเนินการแข่งขันขึ้นและต่อมาสนามมวยเวทีลุมพินี และสนามมวยเวทีอื่น ๆ ทยอย ๆ กรุงเทพมหานคร และตามทางจังหวัดตลอดจนหัวเมืองใหญ่ ๆ

ปัจจุบันนี้ มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทยในปัจจุบัน ได้แก่ กติกาการแข่งขันในปัจจุบัน กติกาการแข่งขันที่ใช้ในการตัดสินของสนามมวยเวทีต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน และแนวทางในการตัดสินของกรรมการแต่ละสนามมวยก็แตกต่างกันออกไป ตลอดจนรูปแบบของเวทีการแข่งขันไม่เหมือนกัน

พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 มีหน้าที่ในการส่งเสริมประสานงานประสานประโยชน์ ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งติดตามผลประโยชน์และคุ้มครอง สมาคมชมรมกีฬาประเภทต่าง ๆ ของประเทศไทยให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 อนุญาตให้มีการจัดการแข่งขันชกมวย และอนุญาตให้มีการเล่นการพนันกันได้ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศของพระราชบัญญัตินั้น ผู้ตัดสินปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความยุติธรรมแก่นักมวย ผู้เข้าทำการแข่งขันทั้งสองฝ่าย และดำเนินให้เป็นไปตามกติกาการแข่งขันและข้อตกลงของสนามมวยเวทีนั้น ๆ

ผู้ชมการแข่งขัน ปัจจุบันผู้ชมการแข่งขันมวยไทยแบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 เข้ามาชมการแข่งขันเพื่ออาศัยการแข่งขันเป็นการเล่นการพนันซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มที่ 2 เข้ามาชมการแข่งขัน เพื่อการพักผ่อนและชมศิลปะมวยไทยซึ่งเป็นกลุ่มย่อย

ผู้จัดการค่ายมวย มีหน้าที่ควบคุมดูแลนักมวย และจัดการบริหารค่ายมวย ตลอดจนการปลูกปั้นนักมวยในค่ายให้ก้าวขึ้นถึงระดับสูงสุดของอาชีพนักมวย ผู้จัดการรายการ มีหน้าที่ดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบของสนามมวยเวทีที่ตนสังกัดอยู่และดำเนินการจัดรายการให้เหมาะสมทั้งการประกบคู่มวย และราคาค่าชมรายการ นายสนามมวย มีหน้าที่ควบคุมดูแล และบริหารงานทั้งค่านสถานที่บุคลากร การเงิน และการจัดการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเวที ผู้ฝึกสอน มีหน้าที่ฝึกนักมวยในสังกัดของตนให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และมีมือ พร้อมที่จะทำการแข่งขันได้ตามกำหนด ผู้ฝึกสอนควรมีตารางกำหนดการฝึกซ้อมที่เป็นมาตรฐานเป็นสากลและใช้วิทยาศาสตร์ทางการกีฬา ตลอดจนจิตวิทยาทางการกีฬาเข้าช่วยในการฝึก

การอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้ศิลปะการต่อสู้ประจำชาติและเป็นกีฬาอาชีพ จากหลักสูตรระดับประถมศึกษา ปรากฏว่าไม่มีเนื้อหาวิชามวยไทย บรรจุเอาไว้ในหลักสูตร แต่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความห่วงใยในศิลปะมวยไทยว่าสูญหายไป จึงเสนอแนะให้โรงเรียนระดับประถมศึกษาทั่วไปได้จัดหาแม่ไม้มวยไทยเป็นท่ากาบบริหารของนักเรียนส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย โค้ชบรรจุมวยไทยไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนซึ่งเป็นวิชาเลือก แต่โอกาสของนักเรียนที่จะได้เรียนวิชามวยไทยหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน บุคลากร อุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนนั้น ๆ

ในระดับอุดมศึกษาจะกำหนดวิชามวยไทยไว้เป็นวิชาเลือก แต่ในระดับประกาศนียบัตรการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา) ของวิทยาลัยศึกษาทั่วประเทศจะกำหนดวิชามวยไทยเป็นวิชาบังคับมีค่า ๑ หน่วยกิต สำหรับสถาบันของกรมการฝึกหัดครูที่ผลิตนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา) บรรจุมวยไทยไว้ในหลักสูตรเป็นวิชาเลือก มีค่า ๑ หน่วยกิต

การจัดการแข่งขันและเผยแพร่มวยไทยในปัจจุบัน ภายในประเทศไทยมีการจัดการแข่งขันเป็นประจำทั้งในกรุงเทพฯ และจังหวัดรอบ ๆ กรุงเทพฯ 6 สนามด้วยกัน โดยจัดสลับวันกันไป แต่บางวันก็ซ้ำกันสองสนามระหว่างสนามเวทีมวยทางจังหวัดกับสนามเวทีมวยกรุงเทพฯ การเผยแพร่มีทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยเสนอทางโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

การจัดการแข่งขันและเผยแพร่ทางประเทศ มีการจัดมวยไทยชกโชว์และชกจริงและชกกับศิลปะการต่อสู้ของคนต่างชาติทั้งในชกมวยไทยและกติกแปลงกติกาสองฝ่ายเข้าหากัน การเผยแพร่มีทั้งภาครัฐบาลและเอกชนโดยเผยแพร่ทางนิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร เอกสารเผยแพร่บทความ วิทยู และโทรทัศน์ เป็นต้น

แนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคต จะเป็นกีฬาหรือธุรกิจ ปัจจุบันรูปแบบการต่อสู้และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย ทำให้เกิดกลุ่มบุคคลที่มุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม จึงทำให้กีฬามวยไทยมีสภาพเป็นธุรกิจไปโดยสิ้นเชิง ผู้มีอาชีพมวยไทยส่วนใหญ่เป็นฐานะทางเศรษฐกิจและมีการศึกษาต่ำจึงมุ่งหวังที่จะใช้ร่างกายของตนเข้าสู่อำชีพมวยไทยเพื่อหวังยกระดับฐานะความเป็นอยู่ทางสังคมให้ดีขึ้น ค่านิยมของคนไทยต่อกีฬามวยไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่จะมองกีฬามวยไทยไปในแง่ของการพนันและธุรกิจ มีบางกลุ่มเท่านั้นที่มองกีฬามวยไทยไปในรูปแบบของการต่อสู้เป็นศิลปะประจำชาติ แต่กระนั้นก็ดี ก็ยังมีบุคคลบางกลุ่มมุ่งหวังที่จะให้มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ที่ทุกคนเห็นคุณค่าและอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปะมวยไทยอย่างครบครัน

บทบาทกีฬามวยไทยในการพัฒนาชาติ เช่น ด้านสังคม ทำให้คนเรารู้จักรับผิดชอบตนเอง เคารพกติกา มีระเบียบวินัย มีความมานะอดทน มีคุณธรรมสูง และรับผิดชอบต่อสังคมได้ดี ด้านการประชาสัมพันธ์ประเทศ ทำให้ต่างชาติทราบถึงจารีตประเพณีวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่เป็นของชาติไทย ด้านเศรษฐกิจและการเมือง รัฐมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีโดยตรงจากผู้จัดการแข่งขัน ผู้มีอาชีพหลาย ๆ อาชีพเข้ามาเกี่ยวข้องกับวงการมวยไทย โดยเฉพาะนักการเมืองทำให้ผู้มีอาชีพมวยไทยและเกี่ยวข้องกับวงการมวยไทยมีโอกาสสัมผัสและรู้จัก "การเมือง" มากขึ้น ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคตควรยกระดับกีฬามวยไทยให้เป็นกีฬาสากลและแบ่งแยกมวยไทยเป็นกีฬาอาชีพกับกีฬาซึ่งเป็นศิลปะประจำชาติ กีฬามวยไทยจะเป็นธุรกิจเต็มตัวเพราะมีกลุ่มผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องมากมาย รัฐบาลควรจะเข้ามารวมนับถือชอบโดยออกกฎหมายคุ้มครองและรองรับนักมวยและผู้เกี่ยวข้องกับการมวยไทยให้เด่นชัด

อภิปรายผล

จากประวัติและวิวัฒนาการของกีฬามวยไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยจนถึงปัจจุบันนี้ จะเห็นได้ว่ากีฬามวยไทยได้มีบทบาทสำคัญต่อสังคมไทยเสมอมา ซึ่งนอกจากเป็นศิลปประจำชาติที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมประเพณีอันงดงามของคนไทยแล้ว กีฬามวยไทยยังเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนไทยที่ใช้ฝึกหัดศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของลูกผู้ชาย ซึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อการทหาร การถวายอารักขาพระมหากษัตริย์ และการสร้างชื่อเสียงเกียรติยศให้กับตนเองและวงศ์ตระกูล ตลอดจนเป็นอาชีพที่สามารถมีรายได้จากการแข่งขันชกมวยไทย ซึ่งมีลักษณะรูปแบบและวิธีการการแข่งขันที่ไม่เหมือนกีฬาประเภทอื่น ๆ อันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติอย่างหนึ่งของชาวไทยนับตั้งแต่อดีตมาจนกระทั่งทุกวันนี้ และมีการพัฒนาทั้งในด้านรูปแบบ วิธีการฝึก ระเบียบ กฎ กติกาการแข่งขันจนได้มาตรฐาน ทำให้กีฬามวยไทยเป็นที่สนใจของชาวต่างประเทศเป็นอย่างยิ่ง และเป็นความภาคภูมิใจของชาวไทยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

ปัจจัยทาง ๗ ที่มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทยในปัจจุบันมีอยู่หลายปัจจัยด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นตัวชกมวยไทย ชุมชนการแข่งขัน ผู้ฝึกสอน ผู้จัดการค่าย ผู้จัดการรายการ ผู้บริหารสนามมวย ผู้ตัดสิน และกฎหมายทาง ๗ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกติกากการแข่งขัน

ในปัจจุบันการแข่งขันกีฬามวยไทยของสนามมวยเวทีมาตรฐาน ราชดำเนินและเวทีลุมพินีใช้กติกาการแข่งขันมวยไทยไม่เหมือนกัน ข้อแตกต่างที่มองเห็นได้ชัดเจน ประการหนึ่งคือ สนามมวยเวทีมาตรฐานราชดำเนินกำหนดเชือกกันเวที 4 เส้น เส้นล่างสุดสูงจากพื้นเวที 0.30 เมตร และเส้นที่ 4 บนสุดสูงจากพื้นเวที 1.20 เมตร ส่วนสนามมวยเวทีมาตรฐานลุมพินี กำหนดเชือกกันเวที 3 เส้น เส้นล่างสุดสูงจากพื้นเวที 0.60 เมตร และเส้นที่ 3 บนสุด สูงจากพื้นเวที 1.40 เมตร จากความแตกต่างของเชือกกันเวทีนี้เอง ทำให้รูปแบบของการต่อสู้ และอันตรายที่จะทำให้ชกมวยได้รับจากการต่อสู้มากขึ้น เช่น สนามมวยเวทีมาตรฐานราชดำเนินใช้เชือกกันเวที 4 เส้น เส้นที่ 4 สูงเพียง 1.20 เมตร ซึ่งถ้านักมวยที่มีความสูงระดับ 1.75 เมตรขึ้นไป ทำการต่อสู้ก็อาจจะได้รับอันตรายได้ง่าย เพราะเชือกเส้นบนสุด อยู่เพียงระดับศีรษะหรือหน้าอกหรือราวเข่าเท่านั้น โอกาสที่จะถูกคู่ต่อสู้ลักคั่นหรือเข้าปล้ำตีเข้าจนตกเวทีก็มีอยู่มาก แต่ในส่วนนี้จะพบว่านักมวยในรุ่นเล็ก ๆ หรือมีส่วนสูงไม่เกิน 1.60 เมตร มักจะไม่หลุดออกเชือกเส้นที่ 1 - 2 - 3 หรือตกเวทีจากเชือก

เส้นที่ 4 นอกจากนั้นนักมวยบางคนยังอาศัยเส้นเชือกใช้ประโยชน์ในการต่อสู้ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ เนื่องจากสามารถใช้เชือกเป็นเครื่องผ่อนแรงได้นั่นเอง

สำหรับสนามมวยเวทีมาตรฐานลุมพินี กำหนดให้เส้นเชือกกันเวที 3 เส้น เส้นล่างสุดสูงจากพื้นเวที 0.60 เมตร เส้นที่ 2 สูงจากพื้นเวที 1.00 เมตร และเส้นที่ 3 สูงจากพื้นเวที 1.40 เมตร ซึ่งจากกติกาตัวเองทำให้ นักมวยได้รับอันตรายจากการต่อสู้โดยหลุดออกเชือกเส้นที่ 1 และเส้นที่ 2 อยู่เนื่อง ๆ แต่สำหรับนักมวยที่มีส่วนสูงระดับ 1.75 เมตรขึ้นไปก็จะไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับเส้นเชือกกันเวทีเส้นบนสุดเท่าไรนัก เพราะความสูงของเชือกเส้นบนสูงไต่ระดับกับสัดส่วนของร่างกายและโอกาสที่จะตกเวทีจากเชือกเส้นบน ขณะที่ทำการต่อสู้ก็น้อยลงไปด้วย

จากความแตกต่าง ๆ ของกติกาการแข่งขันบางประการนี้เองที่ทำให้ผู้เข้าชมการแข่งขันทั้งประชาชนคนไทยและชาวต่างชาติเกิดความไม่เข้าใจในรูปแบบของกติกาและกฎเข้าแข่งขันที่ปรับตัวลำบาก หากต้องเข้าแข่งขันทั้ง 2 เวที ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน ดังนั้นเพื่อความเป็นระเบียบและเป็นรูปแบบเดียวกัน กติกาที่ใช้ในการแข่งขันกีฬามวยไทยจึงควรได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งหมด ทั้งที่ใช้ในการแข่งขันภายในประเทศและต่างประเทศ ส่วนองค์กรที่จะรองรับนิคมชกคือ กรมพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมมวยอาชีพแห่งประเทศไทย เป็นต้น

จากการศึกษาการอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นศิลปะการต่อสู้ประจำชาติ และเป็นกีฬาอาชีพพบว่า ในหลักสูตรการศึกษาของไทยระดับประถมศึกษาไม่ได้นำบรรจุเนื้อหาวิชามวยไทยเข้าไว้ในหลักสูตร ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายถึงแม้จะมีเนื้อหาวิชามวยไทยบรรจุไว้ในหลักสูตรก็เป็นเพียงเนื้อหาเชิงเลือกซึ่งโอกาสที่จะเปิดทำการเรียนการสอนก็เป็นไปได้ยาก เพราะขาดทั้งบุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอน และความสนใจของผู้เรียน เช่นเดียวกับในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (พลศึกษา) ของสถาบันกรมการฝึกหัดครู ก็บรรจุวิชามวยไทยไว้ในหลักสูตรแต่ก็เป็นวิชาเลือกวิชาหนึ่งเท่านั้น สำหรับในระดับอุดมศึกษากำหนดเนื้อหาวิชามวยไทยไว้ในหลักสูตรเป็นวิชาเลือกเช่นเดียวกัน ส่วนการจัดการแข่งขันในปัจจุบันมีทั้งสนามมวยเวทีมาตรฐานในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ตลอดจนสนามมวยเวทีชั่วคราวทั่วไป ในขณะที่มีการแข่งขันก็มีการเผยแพร่ทางสื่อมวลชนแทบทุกแขนงทั้งที่เผยแพร่เป็นประจำและเฉพาะรายการพิเศษ

ดังนั้นในการอนุรักษ์และส่งเสริมกีฬามวยไทยให้เป็นศิลปประจำชาติและเป็นกีฬาอาชีพสามารถทำได้โดยบรรจุวิชากีฬามวยไทยไว้ในหลักสูตร ทั้งระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา และใช้เป็นวิชาบังคับโดยมี อุปกรณ์ สถานที่ ตลอดจนบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะทางเป็นผู้ดำเนินการสอนและอบรมให้ความรู้ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา ส่วนการจัดการแข่งขันและเผยแพร่รัฐและภาคเอกชนควรร่วมมือกันดำเนินการ โดยมีองค์กรกลางเป็นผู้ดำเนินการ และมีกฎหมายของรัฐบาลรองรับให้เกณฑ์ในการจัดการแข่งขันควรทำการแข่งขันและเผยแพร่แยกกันให้เห็นชัดเจนระหว่างศิลปประจำชาติกับกีฬาอาชีพ เช่น จัดการแข่งขันกีฬามวยไทยสมัครเล่นระดับมัธยมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไป แยกแยะถึงศิลปะมวยไทย และมีองค์กรของรัฐรับผิดชอบดำเนินการ อาทิเช่น กรมพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมมวยไทยสมัครเล่น เป็นต้น ส่วนกีฬาอาชีพก็ส่งเสริมให้มีการแข่งขันทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีกติกากีฬาแห่งประเทศไทยและสมาคมมวยอาชีพแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการให้ผู้นายใดเงื่อนไขของกฎหมาย

ในการจัดการแข่งขันทั้งกีฬามวยไทยสมัครเล่นและกีฬาอาชีพควรมีการเผยแพร่ทางสื่อมวลชนทุกแขนง ทั้งที่เผยแพร่เป็นรายการประจำและเป็นรายการพิเศษ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีกรมประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชนอื่น ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนรับผิดชอบดำเนินการ

แนวโน้มของกีฬามวยไทยในอนาคต จะมีลักษณะเป็นธุรกิจมากยิ่งขึ้น สาเหตุสำคัญที่ทำให้กีฬามวยไทยแปรเปลี่ยนไปในรูปธุรกิจ คือวิธีการจัดการจัดการแข่งขันและผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการแข่งขันกีฬามวยไทย นอกจากนั้นผู้ชมส่วนใหญ่ที่เข้าชมการแข่งขันกีฬามวยไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเล่นการพนัน เมื่อมีการพนันเข้ามาเกี่ยวข้องมีการให้รางวัลพิเศษแก่นักมวย สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้รูปแบบการต่อสู้ของกีฬามวยไทยเปลี่ยนไปทั้งสิ้น ดังนั้นจึงจะเห็นได้จากผู้ชมรายการถ่ายทอดสดการแข่งขันมวยไทยทางโทรทัศน์ ซึ่งจะมีผู้ชมที่สนใจชมรายการมากซึ่งมีการเล่นการพนันที่เรียกกันว่า "มวยทุ" เมื่อมีผู้ชมมากขึ้น การขายโฆษณาของรายการก็กล่าวกันมากขึ้น จนเวลาโฆษณามากกว่าเวลาถ่ายทอดการแข่งขันมวยไทย จากพฤติกรรมดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การถ่ายทอดสดการแข่งขันมวยไทยทางโทรทัศน์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริม เผยแพร่กีฬามวยไทยให้เป็นศิลปประจำชาติสืบไปนั้น แท้จริงแล้วมีผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจแอบแฝงอยู่ทั้งสิ้น

ดังนั้นคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.) จึงได้ออกหนังสือ กรมประชาสัมพันธ์ ที่ นร (กบว.) 10605/ว.139 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2531 เรื่อง หลักเกณฑ์การโฆษณาและการจัดการถ่ายทอดสดการแข่งขันมวย ถึง ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์ทุกแห่ง ความว่า

1. กำหนดให้สถานีวิทยุโทรทัศน์เสนอรายการถ่ายทอดสดการแข่งขันมวยได้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละไม่เกิน 2 ชั่วโมง
2. การถ่ายทอดสดรายการมวยภายในประเทศทั้งมวยไทยและมวยสากลสถานีวิทยุโทรทัศน์ให้ทำการโฆษณาได้ดังนี้
 - 2.1 โฆษณาระหว่างยก ได้ 1 นาที
 - 2.2 โฆษณาระหว่างคู่ ได้ 3 นาที
3. การถ่ายทอดสดรายการมวยจากต่างประเทศให้โฆษณาได้ชั่วโมงละไม่เกิน 20 นาที ซึ่งการออกระเบียบดังกล่าวจะทำให้การถ่ายทอดสดการแข่งขันมวยไทยทางโทรทัศน์ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ในระบบการศึกษาของไทยควรบรรจุวิชามวยไทยเข้าไว้ในหลักสูตรตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา หลักสูตรทั้งมวลจะต้องต่อเนื่องซึ่งกันและกันทั้งทางกายภาพวิชา และการปฏิบัติ โดยเน้นในเรื่องของการอนุรักษ์เอกลักษณ์วัฒนธรรมอันดีงามของชาติให้คงไว้ในลักษณะของกีฬามวยไทย สำหรับผู้ที่มีความสามารถเป็นพิเศษทั้งภาครัฐบาลและเอกชนควรมีองค์กรที่ถูกของตามกฎหมายของรัฐเป็นผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นกีฬาอาชีพ องค์กรของรัฐควรรับผิดชอบทั้งทางกานนิสสหการ เผยแพร่ภายในประเทศ การเผยแพร่ในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการเผยแพร่ในลักษณะของรูปธรรมหรือนามธรรมโดยต้องคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของความ เป็นไทย สำหรับผู้ที่คอยโอกาสทางการศึกษารัฐควรจัดในรูปแบบของการศึกษานอกระบบ โดยมีองค์กรของรัฐรับผิดชอบในด้านการให้ความรู้ทั้งทางกานพื้นฐานและทางกานทักษะขั้นสูง เพื่อเป็นโอกาส ให้เป็นทางนำไปสู่กีฬาอาชีพต่อไป ในด้านภาคเอกชนที่มีสถานที่ฝึกซ้อมมวยไทยโดยทั่วไปรัฐควรจัดการฝึกอบรมให้ความรู้กับบุคคลผู้เกี่ยวข้องทั้งวงการมวยไทย ให้ความรู้ที่ถูกต้องและเป็นแนวทาง

เดียวกัน ทั้งหมคังกล่าวข้างต้นรัฐจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษเฉพาะทางมาเป็นผู้ให้ความรู้กับบุคคลเหล่านั้น

2. ภาครัฐบาลและภาคเอกชนควรร่วมมือกันส่งเสริมและผลักดันกีฬามวยไทยให้เป็นกีฬาสากลที่ทั่วโลกยอมรับ เดกเช่นเดียวกับกีฬาประจำชาติของชาติอื่นที่ทั่วโลกยอมรับว่าเป็นกีฬาสากล นอกจากนั้นทั้งภาครัฐบาลและเอกชนควรมีวิธีการที่จะทำให้กีฬามวยไทยเป็นกีฬาประเภทหนึ่งที่บรรจุอยู่ในการแข่งขันกีฬาสาเอ เช่น กีฬาซีเกมส์ (SEA Games) กีฬาเอเชียนเกมส์ (Asian Games) และกีฬาโอลิมปิก (Olympic Games) เป็นต้น

3. ควรจะไ้มีการศึกษาเกี่ยวกับกีฬามวยไทยในแต่ละด้านโดยละเอียด เช่น การศึกษาเกี่ยวกับกีฬามวยไทยคานกติกากการแข่งขัน การศึกษาเกี่ยวกับกีฬามวยไทยคานนักกีฬามวยไทย การศึกษาเกี่ยวกับกีฬามวยไทยคานการตัดสิน การศึกษาเกี่ยวกับกีฬามวยไทยคานแม่ไม้มวยไทย การศึกษาเกี่ยวกับกีฬามวยไทยคานรูปแบบการฝึก

បរិយាកាស

บรรณานุกรม

1. เอกสารประเภทหนังสือ

กาญจนา นาคพันธ์. ภาพประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์. พระนคร : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2505.

เกรียงศักดิ์ พิทยานาคะ. ไทย 5 ยุค. พระนคร : ป.พิศนาคะการพิมพ์, 2506.

กำธร คำประเสริฐ. คำบรรยายวิชาประวัติศาสตร์กฎหมาย. พระนคร : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2521.

จรัสเดช อุดิต. มวยไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์, 2517.

จรวบ แก่นวงษ์คำ. มวยไทย มวยสากล. กรุงเทพฯ : โอเอสพรีนติ้งเฮาส์, 2530.

จุลจักรพงษ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า. เจ้าชีวิต. พระนคร : คลังวิทยา,
2514.

คำรกรรชานุกาต, สมเด็จพระกรมพระยา. ไทยรบพม่า. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์,
2514.

กองทั้ รจนาสันต์ และอุดม ประมวลวิทย์. ประวัติการต่อสู้ของบรรพบุรุษไทย.
พระนคร : สำนักพิมพ์ไทยมิตรการพิมพ์, 2501.

เทเจอร์ แรนคัล. ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 81 จดหมายเหตุ เรื่องการจลาจลเมื่อ
ปลายแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช. แปลโดย หลวงจินตนาสทกิจ (ฉม้าย
ชนะศิริ) นนทบุรี : สำนักพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2510.

ทวี รัตนภิกษา. เมืองไทยในหัตถ์ของฝรั่ง. พระนคร : สำนักพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
2507.

นาค เทพหัสดินทร์ ฃ อุษยา. กระบี่กระบอง. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513.

นายร้อยพระจุลจอมเกล้า, โรงเรียน. ประวัติโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.
พระนคร : สำนักพิมพ์กรมแผนที่, 2510.

นิคม มุสิกคามะ. แผ่นดินไทยในอดีต. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรววิทยา, 2521.

บรรพต วีระชัย. สังคมวิทยา มนุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

บริหารเทพธานี, พระ. ประวัติศาสตร์ไทย พระนคร : สำนักพิมพ์ประจักษ์วิทยา, 2508.

บัว นิลอาษา, ร.ท. แนวสอนวิชาอาวูชโบราณ. พระนคร : โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า, 2501.

ประกอบ โชประการ และคนอื่น ๆ. พระมหากษัตริย์ไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์ บ้านฟ้าพิทยา, 2508.

ประชา ฤาษุทกุล. ผู้ฝึกและกรรมการกีฬามวยสากลและมวยไทย. บัณฑิต : โรงพิมพ์ บัณฑิตการช่าง, 2530.

ประยุทธ สิทธิพันธ์. พระมหากษัตริย์กับประวัติศาสตร์ตำรวจสยาม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วีระการพิมพ์, 2520.

ประยูร ศิษนาคะ. สมเด็จพระเจ้าเสือ. ธนบุรี : สำนักพิมพ์ ป. ศิษนาคะการพิมพ์, 2505.

_____. 50 พระมหากษัตริย์ไทย. ธนบุรี : สำนักพิมพ์ ป. ศิษนาคะการพิมพ์, 2520.

ประสาธ หลักลีลา. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ก้าวหน้าการพิมพ์, 2514.

ปัญญา ไกรทัศน์. มวยไทยบอกคือปลการต่อสู้. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มติขการพิมพ์, 2527.

พระพุทธรเศกหน้าภาดัย, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. อิเหนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบริวาร, 2516.

พิมาน แจมจรัส. สงครามในประวัติศาสตร์ไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์บ้านฟ้าพิทยา, 2508.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525.

สีอชา สุบรรพทงษ์. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชามวยไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทศศึกษา, 2527. อักษรสำเนา

_____. ศิลปะมวยไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทศศึกษา, 2531. อักษรสำเนา

- วีระ อ่ำพันธุ์. ความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. ม.ป.ท., 2526.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2435 - 2507. พระนคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2507.
- สุทธีวาทนฤพิศ, หลวง. คำบรรยายประวัติกฎหมายไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2517.
- สุวรรณ เทชนิล. วัฒนธรรมและศาสนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2520.
- เสถียร วิชัยลักษณ์, ร.ท.ท. พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478. พระนคร :
สำนักพิมพ์นิติเวช, 2503.
- อนุমানราชชน, พระยา. วัฒนธรรมเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยนิท
การพิมพ์, 2525.
- เอกร์เรย์. ชีวประวัติบรรพชนชั้นนำของไทย. พระนคร : ป.พิศนาคะการพิมพ์, 2505.

2. เอกสารประเภทภาษาอังกฤษ

- Acuff, F. Gene, Donald E. Allen and Lley A. Tayler. From Man to Society.
Hinsdale, Illinois The Dryden Press, 1973.
- Adedeji, John Ademola. "The Role of Physical Education in the Nation
Building of Niggeria," Dissertation Abstracts International.
33 : 1481-A; April, 1972.
- Ahrabi-Fard, Iradge. "Implications of the Original Teaching of Islam
for Physical Education and Sport," Dissertation Abstracts
International. 36 : 1368-A; March, 1975.
- Biesanz, John and Mavis Biesanz. Modern Society. London : Presanz-Hall,
Inc., 1964.
- Broom, Leonard and Philip Siznik. Sociology. 4th ed. New York : Harper
and Row, 1968.
- Weiblen, Joyce Hope. "Game Rules and Morality," Dissertation Abstracts
International. 33 : 1498-A; March, 1972.

3. เอกสารประเภทวารสาร

การกีฬาแห่งประเทศไทย. "พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528,"

วารสารกีฬา 21(10) : 6 - 25; ตุลาคม 2530.

กติกากาการแข่งขันทมวยไทย สนามมวยเวทีลุมพินี ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2530. อักสำเนา.

กติกากาการแข่งขันทมวยไทย สนามมวยเวทีราชค้ำเนิน ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2509.

อักสำเนา.

เชตร ศรียานัก. "ปริทัศน์มวยไทย," ฟ้าเมืองไทย. 4 : 7; ตุลาคม 2515.

_____. "ปริทัศน์มวยไทย," ฟ้าเมืองไทย. 5 : 8 - 10; สิงหาคม 2516.

"คุยกับ บ. โย่ง," สยามรัฐ. 19 มีนาคม 2532. หน้า 15.

จารุสินทร์ มุลิกหงษ์. "นายชนมทัม," วิทยาสาร. 19 : 30; สิงหาคม 2511.

ถวัลย์ มาศจรัส. "สปร. กับการส่งเสริมศิลปการต่อสู้มวยไทย," ประชาศึกษา.

37(1) : 3 - 11; ตุลาคม 2529.

_____. "สปร. กับการส่งเสริมศิลปการต่อสู้มวยไทย," ประชากรศึกษา.

37(2) : 3 - 11; พฤศจิกายน 2529.

บรรจง ชูสกุลชาติ. "ความหมายและปัญหาของวัฒนธรรม," วารสารวัฒนธรรมไทย.

1 : 54 - 59; กุมภาพันธ์ 2526.

"แรมโบ้ พงษ์ศิริ พ.ร่วมฤที อีกเสี้ยวหนึ่งของชีวิตนักมวยไทย," สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์.

5 - 11 มีนาคม 2532. หน้า 55 - 56.

"สาวไทยท้ามวยหญิงอังกฤษจะมีเคิมพัน," เคฉินิวส์. 28 กุมภาพันธ์ 2532. หน้า 15.

4. เอกสารประเภทอื่น ๆ

กรมศิลปากร, กองจดหมายเหตุแห่งชาติ. เอกสารรัชกาลที่ 6 หมวดการกีฬา.

บ. 8/1 - 11.

ครองจักร งามมีศรี. แบบทดสอบกีฬามวยไทยสำหรับนักศึกษายาวิทยาลัยพลศึกษา.

ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2530. อักสำเนา.

ถนนวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร. พัฒนาการของพลศึกษาในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2325 -

2525. ผลงานวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลำดับที่ 2. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อักสำเนา.

ไพฑูริย์ เจ๊ะแธ. นโยบายชาตินิยมของประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2481 - พ.ศ. 2488.

ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2522. อักสำเนา.

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. พัฒนาการกีฬามวยไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อักสำเนา.

มยุรี ศุภวิบูลย์. อิทธิพลของการเมืองที่มีต่อการพลศึกษาและการกีฬาในประเทศไทย

ระหว่างปี พ.ศ. 2475 - 2516. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อักสำเนา.

มณฑิร ทวีไพบูลย์. พัฒนาการของกีฬาว่าวไทย. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักสำเนา.

สลับศรี พัฒนวิบูลย์. การกีฬา และพลศึกษาในประเทศไทยรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อักสำเนา.

อุทธรณ์ ปัทมพันธ์. พัฒนาการของการพลศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อักสำเนา.

5. สัมภาษณ์

ครองจักร งานฉวี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2532.

แคล้ว ขนิกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สนามมวยเวทีลุมพินี

เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2532.

ทรงชัย รัตนสุบรรณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สนามมวยเวทีสมุททิพย์
เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2532.

เผด็จศึก พิณบุราณชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สนามมวยเวที
ราชดำเนิน เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2532.

พญหัสเล็ก ศิมบุญทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สนามมวยเวที
สมุททิพย์ เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2532.

พิชิตพร แก้วมุกดา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กรมพลศึกษา เมื่อวันที่
17 มีนาคม 2532.

พิษณุ นิลกลัก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สนามมวยเวทีราชดำเนิน
เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2532.

ท.ท.บุญส่ง เกษมณี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สนามมวยเวที
สมุททิพย์ เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2532.

ท.ท.อำนาจ เจริญสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สนามมวยเวที
สมุททิพย์ เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2532.

ท.ท.อัศวิน วีระเกสโร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สนามมวยเวที
สำโรง เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2532.

ธิดา สุบรรณพงษ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2532.

สมภพ ศรีสมวงษ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สนามมวยเวทีช่อง 7
เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2532.

สืบ จุลทะเกาศลย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กรมพลศึกษา
เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2532.

สุรัตน์ เสียงหล่อ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2532.

เชนท หงษ์ทองคำ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, มงคล คำเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2532.

ကဏ္ဍစာအုပ်

ក ឈ្មោះតារា

กติกามวยไทย

ของ

กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2480

สังเวียน และเครื่องแต่งกายของผู้เล่นแข่งขัน

ข้อ 1 การแข่งขันมวยไทย ให้แข่งขันกันในสังเวียนรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ด้านหนึ่งยาว ไม่น้อยกว่า 16 ฟุต (4.10 เมตร) และไม่เกิน 20 ฟุต (6.10 เมตร)

สังเวียนต้องใช้เชือก 3 เส้น มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า $\frac{3}{4}$ นิ้ว (2 เซนติเมตร) ซึ่งตรงกับเสาสี่มุมทั้งสี่ด้าน และมีระยะสูง 2 - 3 และ 4 ฟุต (0.60, 0.90 และ 1.20 เมตร) จากพื้นเวทีตามลำดับ เชือกต้องผูกด้วยผ้าหรือหนังอ่อน เวทีต้องกว้างกว่าสังเวียนไม่น้อยกว่า 2 ฟุต (60 เซนติเมตร) โคยรอบ แล้วต้องผูกด้วยผ้าอย่างอ่อนหนาไม่น้อยกว่า $1\frac{1}{2}$ นิ้ว (1.45 เซนติเมตร) กับต้องมีผ้าใบปูพื้นข้างบนอีกชั้นหนึ่งให้เรียบ

ข้อ 2 ผู้เล่นทั้งสองสวมกางเกงชาสั้น เสื้อยืคชนิดไม่มีแขน มงคลให้สวมได้ในเวลาว่าง ก่อนชก เครื่องรางให้ผูกไว้โคนแขนโดยไม่มีผ้าผูก ห้ามใช้โลหะหรือวัตถุอย่างอื่น อาจจะเกิดอันตราย แก่ผู้เล่น เช่น เข็มขัดที่มีหัวเป็นโลหะ สร้อย ฯลฯ และห้ามใช้น้ำมันกันไชหรือสิ่งใด ๆ ที่ทำให้ คุ้ตอสูเสียบเปริบทางร่างกาย นักมวยอาชีพจะไม่สวมเสื้อก็ได้

ข้อ 3 นักมวยทั้งสองสวมนวม น้ำหนักของนวมข้างหนึ่งไม่น้อยกว่า 6 เอ้าส์ (172 แกรม) และไม่เกิน 8 เอ้าส์ (228 แกรม) ห้ามเปลี่ยนรูปนวมและต้องผูกผมเชือกไว้ทางด้านหลังมือ

ข้อ 4 อนุญาตให้ใช้ยาพันอย่างอ่อนพันข้างหนึ่งยาวไม่เกิน 2 เมตร และกว้างไม่เกิน 4 เซนติเมตร ผ้าหรือวัตถุอย่างอื่นใช้ไม่ได้

ข้อ 5 ผู้เล่นทั้งสองจะสวมกระชับส่วนส้นเท้าจะใช้ก็ได้

การชั่งน้ำหนักและการจับฉลาก

กรวย	มีน้ำหนักอย่างมากที่สุด 100 ปอนด์ (45.259 กก.)
กรวยห้า	มีน้ำหนักอย่างมากที่สุด 105 ปอนด์ (47.722 กก.)
กรวยสิบสอง	มีน้ำหนักอย่างมากที่สุด 112 ปอนด์ (50.802 กก.)
กรวยสิบแปด	มีน้ำหนักอย่างมากที่สุด 118 ปอนด์ (53.524 กก.)
กรวยยี่สิบหก	มีน้ำหนักอย่างมากที่สุด 126 ปอนด์ (57.152 กก.)
กรวยสามสิบห้า	มีน้ำหนักอย่างมากที่สุด 135 ปอนด์ (61.237 กก.)
กรวยสี่สิบเจ็ด	มีน้ำหนักอย่างมากที่สุด 147 ปอนด์ (66.678 กก.)
กรวยหกสิบ	มีน้ำหนักอย่างมากที่สุด 160 ปอนด์ (72.557 กก.)
กรวยเจ็ดสิบห้า	มีน้ำหนักอย่างมากที่สุด 175 ปอนด์ (75.387 กก.)
กรวยหนัก	มีน้ำหนักตั้งแต่ 175 ปอนด์ (79.278 กก.) ขึ้นไป

ผู้แข่งขันต้องเข้าชั่งในกรวยของตน (และในกรวยเดียวเท่านั้น) ถ้าผู้แข่งขันประสงค์จะเลื่อนไปชั่งขันในกรวยที่มีน้ำหนักมากกว่าหรือสูงกว่ากรวยที่ตนชั่งน้ำหนักไว้แล้ว ผู้แข่งขันต้องแจ้งความจำนงค์ขอเลื่อนขันต่อเจ้าหน้าที่ก่อนการจับฉลาก ครั้นแล้วให้มีการชั่งน้ำหนักใหม่ ถ้ายังไม่พอใจอนุญาตให้ผู้แข่งขันในกรวยนั้นได้

ข้อ 7 ในการแข่งขันที่มีผู้เข้ามามากกว่า 4 คนนั้น สำหรับแรกต้องไม่มี "มวย" เพื่อให้จำนวนผู้เข้าแข่งขันในรอบที่ 2 หรืออยู่เป็นจำนวน 4 หรือ 8 หรือ 16 หรือ 32 ฯลฯ ผู้จัดฉากได้ "มวย" ไม่ต้องชกในรอบแรกในรอบ 2 ผู้จัดฉากต้องทำเมื่อใดซึ่งน้ำหนักแล้ว และให้ทำได้ครั้งเดียว ผู้แข่งขันทุกคนต้องถือเลขฉากของตนตลอดการแข่งขัน

เมื่อจัดฉากแล้วให้เลข 1 ชกกับเลข 2 เลข 3 ชกกับเลข 4 ฯลฯ ในรอบ 2 ให้ชนะการแข่งขันคู่แรก 1 - 2 ชกกับคู่ชนะการแข่งขันเลข 3 - 4 ฯลฯ ถ้าในรอบแรกผู้จัดฉากได้ "มวย" ในรอบสองต้องให้คู่ชนะการแข่งขันคู่เลข 1 - 2 ชกกับคู่ชนะการแข่งขันเลข 3 - 4 ชกกับคู่ชนะการแข่งขันคู่ 5 - 6 ฯลฯ

จำนวนยก

ข้อ 8 ชกไม่เกิน 5 ยก ยกละ 3 นาที ในมีการหยุดพักระหว่างยก ๆ ละ 2 นาที และให้มีการเพิ่มยก

ก่อนเริ่มชกในยกแรก นักมวยว่าความประเพณีทุกคน เมื่อเสร็จแล้วจึงให้เริ่มนับเวลาชก

ฟิเลียง

ข้อ 9 ผู้แข่งขันแต่ละคน มีสิทธิฟิเลียง 2 คน ในขณะที่แข่งขันฟิเลียงต้องอยู่นอกสังเวียนที่มุมของชน จะเข้าไปในสังเวียนหรืออยู่ขอบสังเวียนช่วยแนะนำผู้ชกส่งเสริมด้วยประการใด ๆ ไม่ได้ เป็นอันตราย ผู้แข่งขันจะต้องรับผิดชอบสำหรับฟิเลียงของตน ถ้าฟิเลียงฝ่ายใดละเมิดข้อบังคับครั้งแรก กรรมการชกอาจพักเตือน ถ้าละเมิดข้อบังคับเป็นครั้งที่ 2 อาจจะปรับผู้แข่งขันนั้นเป็นแพ้ หรือจะปรับผู้แข่งขันเป็นแพ้ ในเมื่อฟิเลียงละเมิดข้อบังคับเป็นครั้งแรกก็ได้ ฟิเลียงจะยอมแพ้แทนผู้แข่งขันด้วยประการใด ๆ ไม่ได้

กรรมการ

ข้อ 10 สำหรับการแข่งขันให้กรรมการ 3 คน เป็นกรรมการให้แต้ม 2 คน และกรรมการชี้ขาดหนึ่งคน กรรมการทั้งสามคนต้องเป็นกลาง มีความรู้ความสามารถในการแข่งขันมวยไทย และถ้าเป็นนักมวยต้องเป็นนักมวยสมัครเล่น

ข้อ 11 กรรมการชี้ขาดต้องอยู่ในสังเวียนมีหน้าที่ดูแลให้ผู้แข่งขันและที่เลียงประพาศถูกต้องตามกติกา ในขณะแข่งขันทุกประการ ถ้ามีการฝ่าฝืนกติกานั้น กรรมการชี้ขาดต้องตักเตือนผู้แข่งขัน อาจปรับเป็นแพกก็ได้ ถ้าหากฝ่าฝืนกติกานั้น เป็นความผิดอย่างร้ายแรง

กรรมการชี้ขาดต้องใช้คำสั่ง 3 คำ คือ "หยุด" ในเมื่อต้องการให้หยุด "ชก" ในเมื่อต้องการให้ผู้แข่งขันชกกันต่อไป "แยก" ผู้แข่งขันทั้งสองคนจะออกจากกันแล้วจึงชกกันต่อไป

ข้อ 12 กรรมการให้แต้ม ต้องนั่งนอกสังเวียนห่างจากประชาชน และทำหน้าที่ของตนโดยไม่ปรักภาวนาหรือก้มดูชน ต้องกรอกแต้มลงไปในใบจกแต้มอย่างยุติธรรม ตามความเห็นอันแท้จริงของตน และระเบียบการให้แต้มเมื่อสิ้นยกหนึ่ง ๆ ต้องรีบกรอกแต้มลงทันที เมื่อเสร็จการแข่งขันแล้วต้องรวมแต้มและกรอกนามผู้ชนะลงในใบจกแต้มนั้นแล้วเสนอต่อกรรมการชี้ขาด

ข้อ 13 ในการแข่งขัน ต้องมีผู้จับเวลาคนหนึ่ง ผู้จับเวลาต้องนั่งอยู่ข้างสังเวียน มีหน้าที่คอยให้สัญญาณเริ่มแข่งขันและหยุดแข่งขันทุก ๆ ยกไป (โดยของกระดิ่ง ฯลฯ)

5 วินาทีก่อนชกในยกหนึ่ง ๆ ผู้จับเวลาต้องสั่งว่าชกนอกสังเวียน ครั้นแล้วให้ที่เลียงรีบออกนอกสังเวียนทันที ถ้ามีการหยุดแข่งขันด้วยประการใด ๆ ผู้จับเวลาต้องคอยฟังคำสั่งกรรมการชี้ขาดว่าจะยกเวลาออกไปเท่าไร หรือไม่นั้นแล้วปฏิบัติตามนั้น

ข้อ 14 คำสั่งหรือคำตัดสินของกรรมการชี้ขาดถือว่าเด็ดขาด

คำตัดสิน

ข้อ 15 คำตัดสินมีอยู่ 4 อย่าง

1. ชนะโดยน็อกเอาท์ คือชนะโดยชกคู่ต่อสู้ล้มลงกับพื้น หรือเป็นพิษเขมกสติดูบนเรือก หรือไม่สามารถจะลุกขึ้นต่อสู้ป้องกันต่อไปอีก หรือในเมื่อกรรมการชี้ขาดเห็นว่าไม่มีทางต่อสู้ได้แล้ว
2. ชนะโดยคู่ต่อสู้ยอมแพ้

3. ชนะคู่ต่อสู้ถูกปรับให้แพ้

4. ชนะโดยแต้ม คือได้แต้มรวมมากกว่าคู่ต่อสู้

ข้อ 16 ในยกหนึ่ง ๆ มีแต้มเต็มฝ่ายละ 5 แต้ม ผู้ที่เสียเปรียบได้แต้มน้อยลงไปตาม เหตุการณ์ ถ้ายกนั้นเสมอกันทั้งสองคนได้คะแนน 5 แต้มเท่ากัน เมื่อการแข่งขันสิ้นสุดลงแล้ว กรรมการ ให้แต้มทองเสนอให้ผู้ที่ได้แต้มรวมมากกว่าเป็นฝ่ายชนะ หรือถ้าทั้งสองฝ่ายให้แต้มเท่ากัน กรรมการ ให้แต้มทองเสนอให้นักมวยที่ทำได้กว่า หรือรุกมากกว่าเป็นฝ่ายชนะ

ในการให้แต้ม ให้คำนึงตามหลักเกณฑ์ข้างล่างนี้ คือ

1. จำนวนหมัดที่ชกได้อย่างถูกต้อง ตามกติกากรรมการต้องพิจารณาด้วยว่าชกหนัก หรือเบา และถูกที่สำคัญหรือไม่

2. ป้องกันการหลบหนีหมัดของคู่ต่อสู้

3. การเข้าชกและเชิงชก

4. ถ้ากรรมการชี้ขาดศึกก่อนผู้แข่งขัน คนใดที่ฟาวด์ กรรมการให้แต้มทองให้แต้ม อีกฝ่ายหนึ่ง

5. เมื่อเสร็จการแข่งขันแล้ว กรรมการให้แต้มทองมอบใบจกแต้มแก่นายสนาม เพื่อ รักษาไว้เป็นหลักฐาน

การชกที่โค่นล้ม

ข้อ 17 การให้แต้มจะให้สำหรับการชกอย่างที่จะถูกต้องตามลักษณะมวยไทย ผู้แข่งขันจะ กระแทก ชก เตะ ต่อย โหม หรือเหนี่ยวคู่ต่อสู้ควายประการใด ๆ

ฟาวด์

ข้อ 18 ถ้าผู้แข่งขันไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรรมการชี้ขาด ฝ่ายนักกีฬาการแข่งขันมวยไทย ชกอย่างไม่วางมัดเท้า หรือฟาวด์ กรรมการชี้ขาดอาจตักเตือนหรือปรับเป็นแพ้ก็ได้ ในการแข่งขันให้ การตักเตือนเพียง 2 ครั้งเท่านั้น การตักเตือนครั้งที่ 3 ให้ถือว่าแพ้ภัยปรับเป็นแพ้ ผู้แข่งขันแต่ละคน ต้องรับผิดชอบสำหรับที่เสียงของคนที่ทำผิดถึงกลาวแล้วควาย ฟาวด์คือ การระงับกำลังต่อสู้

1. กัด คัด จิกฉมหรือฉมำลายรศคุดสู
2. ปล้ำ ลมทับหรือเหวี่ยงคุดสู
3. กอด จับ ลอกแขนหรือศีรษะคุดสู
4. จับเชือกหรือรศ หรือใช้เชือกเพื่อประโยชน์ของทนายประการใด ๆ
5. คุดสูซึ่งกำลังฉมอยู่
6. แสดงกิริยาวาจาไม่สมควรในขณะที่แข่งขัน
7. แกล้งฉม

ข้อ 19 ในกรณีที่ผู้แข่งขันคนหนึ่ง พ้องว่าถูกกระทำเพราะพาว์ และไม่สามารถจะคุดสูไปได้ ถ้ากรรมการชี้ขาดเห็นว่าไม่มีพาว์จริง ก็ให้ใช้ดุลยพินิจของตนเอง และถ้าเห็นว่าผู้ถูกกระทำเพราะไม่สามารถจะชกคุดสูไปได้จริง กรรมการชี้ขาดต้องหยุดการแข่งขันและปรับผู้กระทำผิด

ฉม

ข้อ 20 ถ้านักมวยคนใดถูกฟันด้วยส่วนร่างกายนอกจากเท้า หรือเป็นพิษหมกสที่ข้อมือ เขอก หรือถูกทกระเด็นออกนอกสังเวียน ให้ถือว่านักมวยคนนั้นฉม

ข้อ 21 เมื่อนักมวยคนหนึ่งถูกชกล้มลงให้กรรมการชี้ขาดเริ่มนับ และให้ผู้ชกถอยห่างออกไปยืนอยู่มุมไกลที่สุด ผู้ชกจะชกคุดสูไปไม่ได้จนกว่าผู้ฉมจะไค้ลุกขึ้น และไค้รับสัญญาณให้ "ชก" จากกรรมการชี้ขาด ถ้าผู้ชกชกขึ้นไม่ไปยืนที่มุมดังกล่าวข้างต้น กรรมการชี้ขาดต้องหยุดนับ จนกว่าผู้ชกจะปฏิบัติตามคำสั่ง ครั้นแล้วกรรมการชี้ขาดนับต่อจากที่ไค้ล้มมาแล้ว

ข้อ 22 ถ้านักมวยฉมลง ให้กรรมการชี้ขาดนับ 1 ถึง 10 โดยทอดระยะห่างกับประมาณ 1 วินาที

ข้อ 23 ถ้าผู้ฉมลุกขึ้นก่อนนับ 10 กรรมการชี้ขาดต้องให้ชกกันต่อไป ถ้านับ 10 แล้วต้องไค้ชกกันให้ผู้ฉมแพไค้โดยน็อคเอาต์

ข้อ 24 ถ้าผู้ฉมลุกขึ้นก่อนนับ 10 แล้วฉมไปใหม่ โดยไม่ไค้ถูกชกอีกให้กรรมการชี้ขาดนับต่อจากที่ไค้ล้มมาแล้ว

ข้อ 25 ถ้านักมวยล้มทั้งสองคน ให้กรรมการช้ชกเริ่มนับ 1 และแมคนหนึ่งจะลุกขึ้นได้ แต่อีกคนหนึ่งยังไม่ลุกขึ้นเรื่อยไปจนถึง 10 ถ้านับ 10 แล้ว นักมวยทั้งสองยังไม่ลุกได้ กรรมการช้ชกต้องหยุดการแข่งขันและให้ตัดสินแพ้ชนะโดยแพทย์ทั้งสองฝ่ายได้รับก่อนล้ม

ข้อ 26 เมื่อผู้จับเวลาให้สัญญาณสำหรับยกใหม่แล้ว ผู้แข่งขันคนใดไม่สามารถจะชกต่อไปได้ ให้เปลี่ยนเป็นแพ้

การจับมือ

ข้อ 27 ก่อนและภายหลังการแข่งขันให้นักมวยทั้งสองจับมือกันอย่างเรียบร้อย เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงว่าเราทั้งสองจะชกกันอย่างนุกัฟตามกติกากการแข่งขันห้ามมิให้จับมือในระหว่างแข่งขัน

ข้อ 28 การแปลความหมายของกติกานี้ก็ดี หรือถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการแข่งขัน แม้จะนอกเหนือไปจากกติกานี้ก็ดี ให้กรรมการช้ชกเป็นผู้ตัดสิน

กติกากาการแข่งขัณมวยไทย
กองกัฬการกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สนามแข่งขัณมวยไทย

เวที - สังเวียน

"เวทีการแข่งขัณมวย" เป็นสิ่งปลูกสร้างรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสยกพื้นสูงจากพื้นราบไม่น้อยกว่า 4 ฟุต หรือ 120 เซนติเมตร กว้าง - ยาว ไม่น้อยกวาคันละ 19 ฟุต หรือ 5.70 เมตร และ ไม่นเกิน 27 ฟุต หรือ 8.20 เมตร และต้องมียันเือกสำหรับขึ้นลงได้สะดวก พื้นเวทีต้องปูรองด้วยเบาะ เชื้อ - ฟาง หรือวัสดุอย่างอื่นใดที่มีคุณสมบัติอ่อนแอ้งคล้ายคลึงกัน (ไม่ให้เป็นอันตรายต่อการล้มฟาด) มีความหนาไม่น้อยกว่า 1 นิ้วฟุต หรือ 2.50 เซนติเมตร มีผ้าใบปูลาดหุ้มข้างบน กึงให้เรียบและถึง ผูกตรึงแน่นกับข้าง ๆ เวทีอีกชั้นหนึ่ง

"สังเวียน" เป็นอาณาเขตการแข่งขัณมวย กั้นด้วยเชือกเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ค้าน ๆ หนึ่ง ยาวไม่เกิน 24 ฟุต หรือ 7.30 เมตร และไมต่ำกว่า 16 ฟุต หรือ 4.90 เมตร

เชือกกั้นสังเวียนใช้ 4 เส้น ขนาดเท่า ๆ กัน โดยมีเส้นผ่าศูนย์กลางไมต่ำกว่า 3/4 นิ้ว หรือ 2 เซนติเมตร ซึ่งให้ถึง ตรึงติดกับเสาขุมเวทีทั้ง 4 ค้าน และมีระยะความสูงเป็น 1 ฟุต 2 ฟุต 3 ฟุต และ 4 ฟุต (0.30 - 0.60 - 0.90 - 1.20 เมตร) จากพื้นเวทีตามลำดับ เชือก กั้นเวทีต้องหุ้มด้วยผ้า ฟองน้ำ หรือหนัง เพื่อความอ่อนนุ่มไม่เป็นอันตรายต่อผู้นั่ง

หีบรีเวรรอบเวทีภายในรัศมี 1 เมตร เป็นที่สงวนสิทธิ์เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการ แพทย์สนาม ผู้รักษาเวลา โฆษก และเจ้าหน้าที่อื่นเท่าที่จำเป็นตามคำสั่งของ นายสนามหรือบุคคลที่นายสนามมอบหมาย

อุปกรณ์เครื่องใช้ในการแข่งขัณมวยไทย

อุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการแข่งขัณมวยไทย ซึ่งเป็นหน้าที่ของทางสนามจะต้องมี ให้พร้อม

1. นาฬิกาจับเวลา
2. รั้วสังญานมอก
3. กรังเทือนกำหนดเวลา
4. นวมชนาท่าง ๆ ตามกติกาการแข่งขัน
5. อุปกรณ์การให้น้ำนักมวย
6. อุปกรณ์สำรองในกรณีฝ่ายนักมวยผู้แข่งขันไม่ได้เตรียมของทมาไว้โดยถูกต้อง

เช่น ทางเกงนักมวยสีแดง หรือน้ำเงิน กระจับ ผ้าพันมือ และมงคล เป็นต้น

ประเพณีการแข่งขันมวยไทย

นักมวยผู้แข่งขันจะต้องทำการร่ายรำไหว้ครู และมีเครื่องดนตรีไทยประกอบด้วยปี่ กลองชนะ และฉิ่ง บรรเลงจนจบการไหว้ครู และจะบรรเลงประกอบขณะนักมวยทำการแข่งขันกันระหว่างยก จะหยุดระหว่างพักยกซึ่งถือว่าเป็นประเพณีของการแข่งขันกีฬามวยไทย

กติกาการแข่งขัน

ข้อ 1 การแข่งขันชกมวยในประเทศไทย จะกระทำใ้ต่อสู้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากทางราชการก่อน

ข้อ 2 การแข่งขันชกมวยไทย กำหนดให้ทำการแข่งขันไม่เกิน 5 ยก กำหนดเวลาชกละ 3 นาที ให้หยุดพักระหว่างยกโดยชกละ 2 นาที และห้ามไม่ให้มีการเพิ่มยก

ข้อ 3 การแข่งขันชกมวยไทย กำหนดให้ใช้นวมตามมาตรฐานสากลที่นิยมใช้กันทั่วไป และมีน้ำหนักไม่น้อยกว่าข้างละ 6 ออนซ์ (172 กรัม) และห้ามรีด นึก ซบี หรือเปลี่ยนแปลงรูปนวมให้เปลี่ยนไปจากรูปเดิม

ข้อ 4 นักมวยผู้เข้าแข่งขัน ต้องได้รับการตรวจร่างกายจากแพทย์สนามและได้รับการรับรองอนุญาตให้ทำการแข่งขันในวันชกนั้น

ข้อ 5 นักมวยผู้เข้าแข่งขัน ต้องชั่งน้ำหนักตัวเปล่าให้ได้ตามพิกัดน้ำหนักตามที่ตกลงกันระหว่างคู่แข่งขัน หรือในฐานพิกัดน้ำหนักของตน

ข้อ 6 การปฏิบัติตามข้อ 4 และข้อ 5 ให้กระทำให้เสร็จเรียบร้อยก่อนถึงกำหนดเวลาแข่งขันไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมงในวันแข่งขัน

ข้อ 7 การแต่งกายของนักมวยผู้ขึ้นทำการแข่งขันบนเวที กำหนดให้ปฏิบัติดังนี้

7.1 กางเกงขาสั้นสีสดหรือสีเงิน (ตามสีของมุมที่ถูกจัดให้อยู่ และปักชื่อความเหมาะสม) ต้องมีขนาดกระชับรัดกุมเหมาะสมกับสัดส่วนของร่างกายนักมวยที่สวม

7.2 ไม่สวมเสื้อและรองเท้าเมื่อทำการแข่งขัน จะใช้ปลอกข้อมือรัดข้อเท้ากันเคล็ด (แองเกิ้ล) สวมข้อเท้าก็ได้

7.3 ให้สวมมงคล ผ้าประเจียด หรือผ้าเกล้า ตามลัทธินิยมของนักมวย และให้ใช้เฉพาะเวลารายรำไหว้ครูก่อนลงมือทำการแข่งขันเท่านั้น

7.4 เครื่องรางของขลังที่จะใช้คาถากันแชนหรือผูกขี้เฒ่า จะกระทำได้โดยมีน้ำหมัมน้ำมนต์นั้นเหมาะสม ไม่ให้เป็นอันตรายแก่คู่แข่งหรือตนเองได้

7.5 ห้ามใช้วัสดุโลหะ ของแข็ง ของมีคม เช่น เข็มกลัด เข็มขัด สายสร้อย ประกอบเป็นอุปกรณ์การแต่งกายนักมวยโดยเด็ดขาด

7.6 กระชับหรือเครื่องป้องกันอวัยวะสำคัญของนักมวย ต้องเป็นไปตามแบบมาตรฐานที่เวทีกำหนด การผูกกระชับต้องผูกให้แน่นไม่หลุดง่าย

ข้อ 8 ห้ามใช้น้ำมันวาสลิน น้ำมันร้อน ไซ หรือสมุนไพรอื่นใดที่ทำให้คู่แข่งเสียเปรียบโดยทาร่างกายหรือนวมโดยเด็ดขาด

ข้อ 9 ให้ใช้ถุงน่องพันมือ ข้างหนึ่งยาวไม่เกิน 10 หลา และกว้างไม่เกิน 2 นิ้วฟุต จะใช้ผ้าขาว (พลาสเตอร์) กว้างไม่เกิน 1 นิ้วฟุต ยาวไม่เกิน 6 ฟุต (ใช้ผ้าขาวความยาวไม่เกิน 2 นิ้วฟุต ปีกหางสัตว์ 1 นิ้วฟุต) หรือปิดหาญนวมพันมือด้วยก็ได้

ข้อ 10 คุณสมบัติของนักมวยที่จะจัดให้ทำการแข่งขันบนเวที

10.1 จะต้องเป็นผู้มีความรู้วิชาชกมวย หรือวิธีการต่อสู้ตัวเมื่อเปล่าแบบมวยไทย เรียกว่า "เป็นมวย" หรือ "ศิษย์มีครู"

10.2 มีความรู้และเข้าใจกติกาการแข่งขันชกมวยเป็นอย่างดี

10.3 เป็นผู้มีร่างกายสมบูรณ์ สุขภาพแข็งแรงเหมาะสมในการแข่งขันชกมวย

10.4 ไม่เป็นโรคติดต่อต้องห้าม ไม่เสพยาเสพติด และไม่เป็นโรคติดต่อ

สังคมรังเกียจ

10.5 อยู่ในวัยอันเหมาะสมในการแข่งขันกีฬาประเภทนี้

10.6 ถ้าเป็นผู้เข่า จะต้องได้รับอนุญาตจากบิดา - มารดา ผู้ปกครอง หรือ
ผู้แทน โดยชอบธรรมก่อน

10.7 ไม่แสดงกิริยามารยาทหยาบคาย เป็นที่รังเกียจของสังคม หรือจารีตนิยม
ของนักกีฬาในสังเวียนการแข่งขัน

10.8 ถ้าเป็นมวยสังกัดในค่ายหรือผู้จัดการใด จะต้องได้รับความยินยอมอนุญาต
จากบุคคลนั้นเสียก่อน

10.9 การซื้อขาย คမ်း หรือการเปลี่ยนแปลงผู้จัดการ ให้กระทำได้ตามระเบียบ
ข้อบังคับของสมาคมที่วางไว้

ข้อ 11 นักมวยไทยให้จัดแบ่งเป็นรุ่นตามพิถันน้ำหนักดังต่อไปนี้

1. รุ่นมิถพิถายเวท	น้ำหนักไม่เกิน 105 ปอนด์
2. รุ่นจูเนียร์พิถายเวท	น้ำหนักไม่เกิน 108 ปอนด์
3. รุ่นพิถายเวท	น้ำหนักไม่เกิน 112 ปอนด์
4. รุ่นจูเนียร์แบนตั้มเวท	น้ำหนักไม่เกิน 115 ปอนด์
5. รุ่นแบนตั้มเวท	น้ำหนักไม่เกิน 118 ปอนด์
6. รุ่นจูเนียร์เฟเธอร์เวท	น้ำหนักไม่เกิน 122 ปอนด์
7. รุ่นเฟเธอร์เวท	น้ำหนักไม่เกิน 126 ปอนด์
8. รุ่นจูเนียร์ไลต์เวท	น้ำหนักไม่เกิน 130 ปอนด์
9. รุ่นไลต์เวท	น้ำหนักไม่เกิน 135 ปอนด์
10. รุ่นจูเนียร์เวลเตอร์เวท	น้ำหนักไม่เกิน 140 ปอนด์
11. รุ่นเวลเตอร์เวท	น้ำหนักไม่เกิน 147 ปอนด์
12. รุ่นจูเนียร์มิกเคิลเวท	น้ำหนักไม่เกิน 154 ปอนด์
13. รุ่นมิกเคิลเวท	น้ำหนักไม่เกิน 160 ปอนด์

14. ทุนโล่ชีพเวที น้ำหนักไม่เกิน 175 ปอนด์
 15. ทุนชีพเวที น้ำหนักเกิน 175 ปอนด์ ขึ้นไป

ข้อ 12 การจัดการแข่งขัน การจัดอันดับ และการจัดชิงชนะเลิศแต่ละรุ่น ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับหรือระเบียบที่ทางเวทีราชคําเนินไควางไว้

ข้อ 13 นักมวยผู้แข่งขันแต่ละคนใหม่ทีเลียงขึ้นทำการให้นํ้าบนเวทีได้ 2 คน ในกรณีการแข่งขันชิงชนะเลิศหรือป้องกันตำแหน่งชนะเลิศแห่งรุ่น อนุญาตใหม่ทีเลียงได้ 3 คน (นอกสังเวียน 1 คน)

เมื่ออยู่บนเวทีการแข่งขัน นักมวย ทีเลียงหรือผู้เกี่ยวข้องกัหน้าที่การแข่งขันของนักมวยของทนต้องให้ความเคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของกรรมการผู้ตัดสินตามระเบียบที่เวทีกำหนดไว้

ข้อ 14 คณะกรรมการผู้ตัดสินมวยไทยต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและคุณสมบัติตามกฎข้อบังคับ หรือระเบียบของเวทีที่กำหนดไว้

ข้อ 15 การแข่งขันมวยไทยครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ไม่น้อยกว่า 3 นาย เป็นผู้ให้คะแนน 2 นาย และเป็นผู้ตัดสินในสังเวียน 1 นาย กรรมการผู้ตัดสินในสังเวียนให้ทำหน้าที่ให้คะแนนด้วย

ข้อ 16 ในการแข่งขันต้องมีผู้รักษาเวลา 1 นาย ทำหน้าที่รักษาเวลา และให้สัญญาณเวลาเริ่มและหยุดการแข่งขันทุก ๆ ยกไป (ทีระฆัง)

ก่อนเริ่มการแข่งขันในยกหนึ่ง ๆ ผู้รักษาเวลาจะให้สัญญาณ (กริ่ง) เทือนให้ทีเลียงออกจากสังเวียน ทีเลียงนักมวยจะต้องปฏิบัติโดยทันที (10 วินาที ก่อนหมดเวลาพักระหว่างยก)

ถ้ามีกรณีใดจำเป็นจะต้องหยุดเวลาการแข่งขันระหว่างยก กรรมการผู้ตัดสินในสังเวียนจะเป็นผู้ให้สัญญาณแก่ผู้รักษาเวลาปฏิบัติตาม

ข้อ 17 ให้มีเจ้าหน้าที่โฆษณประจำเวที 1 นาย ทำหน้าที่ชักกร ประชาสัมพันธ์ตามควรแก่กรณี

ข้อ 18 กรรมการผู้ตัดสินในสังเวียน จะสั่งให้นักมวยทำการแข่งขันกันไคหลังจาก

18.1 นักมวยทำการไหว้ครู และรายงานตามประเพณีเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ทั้ง 2 ฝ่าย

18.2 กรรมการผู้ตัดสินในสังเวียนเรียกนักมวยทั้ง 2 ฝ่าย มากลางสังเวียน แจ้งให้ทราบถึงการการแข่งขันและต้องปฏิบัติตามคำสั่งกรรมการผู้ตัดสินโดยเคร่งครัด แล้วสั่งนักมวย กลับเข้ามาบนของชนเพื่อทำการขึ้นชกคดมวยประเจียดหรือรักเกล้า แล้วแตกชน

เมื่อทั้ง 2 ฝ่ายพร้อมที่จะทำการแข่งขันได้แล้ว กรรมการผู้ตัดสินจึงสั่งทำการแข่งขัน พร้อมกับเจ้าหน้าที่รักษาเวลาให้สัญญาณระฆังและเริ่มจับเวลาการแข่งขัน

ข้อ 19 คำตัดสินชก มี 5 อย่างคือ

19.1 ชนโดยน็อกเอาต์ (K.O.) หมายถึง การชนโดยทำให้คู่ต่อสู้ "ล้ม" ซึ่งหมายความว่าล้มลงกับพื้น พ้นห้อยตัวค้างอยู่บนเชือกกั้นสังเวียน หรืออยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมที่จะทำการต่อสู้ต่อไปได้ กรรมการผู้ตัดสินเริ่มนับ 1 - 8 ... 10

19.1.1 นักมวยที่ถูกกระชกและตกเวที ภัยอาชญากรรมไทยที่ถูกต้อนหรือภัยพิบัติเหตุ ผู้ตัดสินบนสังเวียนจะให้โอกาสแก่นักมวยชั่วขณะหนึ่ง นักมวยผู้ตกเวทีจะต้องรีบขึ้นเวที เมื่อนักมวยไม่แสดงท่าว่าจะขึ้นเวทีได้ ผู้ตัดสินในสังเวียนจะเริ่มนับ ถ้านักมวยสามารถขึ้นมาก่อนที่ผู้ตัดสินในสังเวียนนับครบ 10 การแข่งขันจะดำเนินต่อไป ถ้าขึ้นมาไม่ได้หรือขึ้นมาไม่ทัน กรรมการผู้ตัดสินในสังเวียนนับครบ 10 ไปแล้ว ถือเป็นแพ้ (K.O.) (เสียคะแนน)

19.2 ชนโดยเทคนิคเกิดน็อกเอาต์ (T.K.O.) คือการกระทำให้คู่แข่งขันเสียเปรียบและกรรมการผู้ตัดสินเห็นว่าไม่มีทางที่จะทำการต่อสู้ต่อไปได้

หรือผู้รักษาเวลาได้ให้สัญญาณทำการแข่งขันยกต่อไปแล้ว คู่แข่งขันไม่สามารถทำการแข่งขันต่อไปได้

หรือผลจากการแข่งขันทำให้คู่แข่งขันเกิดบาดเจ็บจนควรระงับ กรรมการผู้ตัดสินเห็นว่าขึ้นให้ทำการแข่งขันต่อไปจะเกิดอันตรายมากขึ้น

หรือกรรมการผู้ตัดสินในสังเวียนจะหาวิธีกับแพทย์สนามก่อนก็กระทำได้ หรือการกระทำได้ ๆ ที่ทำโดยไม่เจตนาแล้วเป็นผลให้เกิดบาดเจ็บหรืออันตรายที่คู่แข่งขันไม่สามารถแข่งขันต่อไปได้

19.3 ชนโดยฝ่ายคู่แข่งขันยอมแพ้ (Surrender)

19.4 ชนโดยคู่แข่งขันถูกปรับให้แพ้ เพราะกระทำผิดกติกาอย่างร้ายแรง

22.4 หากพิจารณาเห็นว่ากรณีการกระทำนั้นสมควร ผู้ที่ไม่กระทำฟาร์ม หรือกระทำฟาร์มน้อยกว่าและไม่เอาเปรียบ จะเป็นฝ่ายได้เปรียบ

22.5 การรวมการผูกพันสินค้าในสังเวียน มีอำนาจบังคับคะแนนคู่แข่งชั้นฝ่ายหนึ่ง
ฝ่ายใดไม่เกินครึ่งละ 1 คะแนน

ข้อ 23 การกระทำดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรณียกเว้นและต้องห้ามตามกฎหมายการแข่งขันมวยไทย

23.1 แสดงกิจกรรมรายทหรือกลาวาจาอันโมสุภาพในขณะที่อยู่บนเวทีแข่งขัน

23.2 ไร่สีพระหรือหัวไหล่กระแตกู่แข่งขัน

23.3 กัด ควัก หรือกลืนยวดยา จิกเคี้ยว ให้นำสายไขกุญแจขงขัน

23.4 หักหรือฉีกคอ แขนขา ชักขา เกี้ยวขา บักขา หลุนขา ยกมุมขู่แข่งขัน

23.5 แก่งฉันทน์ กอสีนอก กอเขา ขะลุกล่อผ้อม

23.6 กระทำซ้ำเงื่อนไขจนกระทั่งข้อสมมุติ

23.7 โทณ พึง ยิน จัป หรือใช้เชือกเพื่อเป็นประโยชน์ในการชก เกะ โฉม

พระหำกอกุแฉงชั้น

23.8 ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมหรือพนักงานประจำของศูนย์ฯ ตรวจเยี่ยม ร้าน แก้วจ๋อม
มุกชอกนอกเขื่อน สักขารอคนนอกเขื่อน หรือคอยหลบหลีกอยู่หลังการรวมการมั่วสุม

23.9 การที่เขาใส่กระชับหุ่นแรงขึ้น โดยไม่ใช่เป็นการที่เขาตัดกำลังจากกล้ามเนื้อตามแบบอย่างมวยไทย (ซึ่งน้อยในกรอบพื้นที่ของกรรมการผู้ตัดสินในสังเวียนว่าเป็นการเจตนาหรือไม่)

ข้อ 24 การกระทำผิดหรือฝ่าฝืนกติกาในขณะแข่งขันท่าการแข่งขันเวที ให้กรรมการผู้ตัดสินถือหลักปฏิบัติ ดังนี้

24.1 ถ้าเป็นการกระทำโดยจงใจเจตนา แต่ไม่เป็นผลถึงขั้นให้คู่แข่งขันเสียเปรียบ หรือขาดเงิน ให้กรรมการผู้ตัดสินทำการตักเตือนหรือสั่งพักเล่นก็ได้

24.2 ถ้าเป็นการกระทำโดยจงใจเจตนา และเป็นผลทำให้คู่แข่งขันเสียเปรียบ หรือไม่สามารถทำการแข่งขันต่อไปได้ ให้กรรมการผู้ตัดสินพิจารณาถึงข้อต่อไปนี้

24.2.1 ถ้าเป็นการกระทำผิดจริง ให้กรรมการผู้ตัดสินจับแพ้พาล์

24.2.2 ถ้าเป็นการกระทำฟาล์วเพื่อให้เป็นผู้แพ้ (เจตนาเพื่อ) ให้กรรมการผู้ตัดสินสั่งยุติการแข่งขัน เจอุนักมวยลงจากเวทีฐานชกไม่สมศักดิ์ศรี

24.2.3 ถ้าผู้ถูกกระทำฟาล์ว กรรมการผู้ตัดสินพิจารณาเห็นว่าไม่รุนแรงและสามารถแข่งขันต่อไปได้ ให้ทำการนับนักมวยผู้นั้น

ข้อ 25 การนับในกรณีที่ผู้แข่งขันถูกกระทำให้อัม ตามข้อ 19.1 ให้กรรมการผู้ตัดสินปฏิบัติดังนี้

25.1 กรรมการผู้ตัดสินต้องสั่งให้คู่แข่งขันอีกฝ่ายหนึ่งรับถอยห่างออกไปเป็นอยู่หมุดกลางเวทีไกลที่สุด แล้วเริ่มนับ 1...จนถึง 8... ถึง 10

25.2 ถ้าคู่แข่งขัน (ตามข้อ 25.1) ฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตาม กรรมการผู้ตัดสินต้องหยุดนับและสั่งให้ผู้ฝ่ายใดปฏิบัติตามคำสั่งแล้วจึงจะนับต่อจากที่นับมาแล้ว

25.3 ถ้าผู้ถูกกระทำให้อัม ลุกขึ้นไต่ก่อนถูกนับถึง 10 แต่ยังไม่ถึง 8 กรรมการผู้ตัดสินจะต้องนับต่อไปให้ถึง 8 ถ้าผู้ถูกกระทำให้อัมอยู่ในสภาพที่จะต่อสู้ต่อไปได้ ต้องสั่งให้ชกกันต่อไป ถ้าไม่อยู่ในสภาพที่จะต่อสู้ต่อไปได้ของนับจนถึง 10 ถ้าผู้ถูกกระทำให้อัม ลุกขึ้นไต่ก่อนนับถึง 10 แล้วล้มโดยมิได้ถูกกระทำอีก ให้กรรมการผู้ตัดสินนับต่อจากที่ไต่ขึ้นมาแล้วจนถึง 10 เช่นกัน

25.4 ในกรณีที่ผู้แข่งขันถูกกระทำให้อัมทั้ง 2 ฝ่าย ให้กรรมการผู้ตัดสินนับทั้ง 2 ฝ่าย ผู้ที่ลุกขึ้นพ้นจากสภาพล้มไต่ก่อนนับถึง 10 เป็นผู้ชนะ ถ้านับถึง 10 แล้ว คู่แข่งขันทั้ง 2 ฝ่าย ยังลุกขึ้นไม่ได้ ให้ตัดสินการแข่งขันมวยคู่นั้นเป็นเสมอ

25.5 ระวังจะไม่ชวบนักมวยที่ถูกกระทำ (ตามข้อ 19.1) เว้นแต่ในยกสุดท้าย

ข้อ 26 คำสั่งหรือการตัดสินชี้ขาดของกรรมการผู้ตัดสินในสังเวียน ให้ถือเป็นเด็ดขาด

ข้อ 27 การแปลความหมายของกติกา หรือถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการแข่งขัน นอกเหนือไปจากที่ระบุไว้ในกติกา ให้นายสนามมวยและคณะกรรมการผู้ตัดสินยึดถือจารีตประเพณีนิยมของการแข่งขันที่มวยไทยสมัยก่อน ๆ เป็นแนวทางพิจารณา

หลักการในการตัดสินและการให้คะแนน

1. หลักเกณฑ์การให้คะแนน พิจารณาดังนี้

1. ให้คะแนนจากการกระทำด้วย หนัก เหนือ สะดวก ที่ชก เตะ ถีบ เหน็บ ต้องถูกเป้าหมายสำคัญของคู่แข่งอย่างถูกต้องตามแบบอย่างมวยไทย หนักหรือเบา เป็นผลให้คู่แข่งเสียเปรียบหรือไม่

2. ให้คะแนนจากการเข้ากระทำตามเชิงรุก เชิงรับ แบบอย่างเชิงมวยไทย

3. หากพิจารณาเห็นการกระทำนั้นเหมือนกัน ผู้ที่รุกเข้ากระทำมากกว่าจะเป็นฝ่ายได้เปรียบเหนือกว่าฝ่ายที่รับ

4. หากพิจารณาเห็นการกระทำนั้นเหมือนกัน ผู้ที่ไม่กระทำฟาวล์หรือกระทำฟาวล์น้อยกว่า และไม่เอาเปรียบ จะเป็นฝ่ายได้เปรียบ

5. กรรมการผู้ตัดสินในสังเวียน มีอำนาจสั่งตัดคะแนนคู่แข่งชั้นฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้ไม่เกินครั้งละ 1 คะแนน

2. การฟาวล์ (การขกผิดกติกา) มีดังนี้

1. แสดงกิริยาบารมขบถ หรือกล่าวหาจากอันไม่สุภาพในขณะอยู่บนเวทีสังเวียน

2. ใช้ศีรษะหรือหัวไหล่กระแทกคู่แข่ง

3. กัด คืบ หรือถ่มน้ำลาย จิกผม ถ่มน้ำลายใส่คู่แข่ง

4. หนักหรือถ่วงคอ-แขนขา ชักขา เกี้ยวขา ปักขา ทุบขา ยกขา คู่แข่ง

5. แกล้งล้มทับ กัดคอ กัดขา ขณะต่อสู้ผสมอยู่

6. กระชากผมขณะต่อสู้ผสมอยู่

7. โหม พิง บิน จับ หรือใช้เชือกเพื่อเป็นประโยชน์ในการชก เตะ ถีบ กระทำต่อคู่แข่ง

8. ใช้เล่ห์เหลี่ยมหลบหลีกการกระทำของคู่แข่งชั้นโคมิชฌ เช่น แกล้งล้ม มุกออกนอกเชือก สอดขาออกนอกเชือก หรือคอยหลบหลีกอยู่หลังกรรมการผู้ตัดสิน

9. การที่เข้าใส่กระชกคู่แข่ง โดยไม่ใช่เป็นการที่เขาคิดกำลังราชของคู่ต่อสู้ตามแบบอย่างมวยไทย (ทั้งนี้ อยู่ในดุลยพินิจของกรรมการผู้ตัดสินในสังเวียนว่าเป็นการเจตนาหรือไม่)

3. การฟาวล์ กรรมการผู้ตัดสินถือหลักปฏิบัติ ดังนี้

1. ถ้าเป็นการกระทำโดยจงใจเจตนา แต่ไม่เป็นผลถึงกับให้คู่แข่งเสียเปรียบ หรือบาดเจ็บ ให้กรรมการผู้ตัดสินทำการตักเตือน ครั้งที่ 1 หรือสั่งพักคะแนนเป็นครั้งที่ 1 ได้
2. ถ้าเป็นการกระทำโดยจงใจเจตนาและเป็นผลทำให้คู่แข่งเสียเปรียบ หรือไม่สามารถทำการแข่งขันต่อไปได้ ให้กรรมการผู้ตัดสินพิจารณาตักเตือนต่อไป
 - 2.1 ถ้าเป็นการกระทำฟาวล์จริง ให้กรรมการผู้ตัดสินจับแพ้ฟาวล์
 - 2.2 ถ้าเป็นการกระทำฟาวล์เพื่อให้เป็นผู้แพ้ (เจตนาเสียเปรียบ) ให้กรรมการผู้ตัดสินสั่งยุติการแข่งขัน เชิญนักมวยลงจากเวทีฐานชกไม่สมควรชก
 - 2.3 ถ้าผู้ถูกกระทำฟาวล์ โดยกรรมการผู้ตัดสินพิจารณาเห็นว่าไม่รุนแรง และสามารถแข่งขันต่อไปได้ ให้กรรมการผู้ตัดสิน นับนักมวยผู้นั้น

4. การให้คะแนน

1. ในยกหนึ่ง ๆ มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน จะให้คะแนนแก่นักมวยที่ชกดีกว่า (ใช้อาตุภพมวยไทย มี หมัด เท้า เข่า ศอก โดยถูกต้องตามกติกา) ได้ 10 คะแนน และให้คู่แข่งลดลงไปตามส่วนคือ 9, 8, 7
2. ในยกที่เสมอกันจะได้ฝ่ายละ 10 คะแนน
3. ผู้แพ้ในยกที่เห็นได้จะแจ้ง จะได้คะแนน 9 คะแนน ผู้ชนะได้ 10 คะแนน
4. ผู้แพ้ในยกที่เห็นได้โดยจะแจ้งตลอดยก มีการโต้ค้อนน้อย ล้มลุกคลุกคลาน จะได้คะแนน 8 ผู้ชนะได้ 10 คะแนน
5. ผู้แพ้ที่ถูกกระทำและถูกนับ 1 ครั้ง จะได้คะแนน 8 คะแนน ผู้ชนะได้ 10 คะแนน
6. ผู้แพ้ที่ถูกกระทำและถูกนับ 2 ครั้ง ในยกเดียวกันจะได้คะแนน 7 คะแนน ผู้ชนะได้ 10 คะแนน
7. ผู้แพ้ที่ถูกกระทำและถูกนับมาแล้ว 2 ครั้ง ถูกคู่แข่งกระทำให้ล้มลงอีกเป็นครั้งที่ 3 จะถูกจับให้แพ้ ที.เค.โอ.
8. ในการแข่งขันยกหนึ่งยกใด นักมวยฝ่ายใดมีคะแนนนำ (ก่อนหรือหลังการนับ) ให้พิจารณากัน

8.1 นักมวยฝ่ายที่มีคะแนนน้อยกว่า ถูกนับ 1 ครั้ง จะเสียคะแนน 1 คะแนน โดยฝ่ายถูกนับได้ 9 คะแนน ฝ่ายได้คะแนนได้ 10 คะแนน

8.2 นักมวยที่มีคะแนนน้อยกว่า ถูกนับเป็นครั้งที่ 2 ในยกเดียวกันจะเสียคะแนน 2 คะแนน โดยฝ่ายถูกนับได้ 8 คะแนน ฝ่ายได้คะแนนได้ 10 คะแนน

8.3 นักมวยที่มีคะแนนน้อยกว่า ถูกนับ 1 ครั้ง และเป็นฝ่ายได้คะแนน 1 ครั้ง ในยกเดียวกัน ฝ่ายที่มีคะแนนน้อยกว่าได้ 10 คะแนน อีกฝ่ายหนึ่งได้ 9 คะแนน

8.4 นักมวยที่มีคะแนนน้อยกว่า ถูกนับ 1 ครั้ง และเป็นฝ่ายได้คะแนน 2 ครั้ง ในยกเดียวกัน ฝ่ายที่มีคะแนนน้อยกว่าได้ 10 คะแนน อีกฝ่ายหนึ่งได้ 8 คะแนน

9. ในการแข่งขันยกหนึ่งยกใด เมื่อฝ่ายหนึ่งถูกนับ 2 ครั้ง และอีกฝ่ายหนึ่งถูกนับ 1 ครั้ง ฝ่ายที่ถูกนับ 2 ครั้ง ได้ 9 คะแนน ฝ่ายที่ถูกนับ 1 ครั้ง ได้ 10 คะแนน

กติกาขวยไทยของการกีฬาแห่งประเทศไทย

ข้อที่ 1

ในการแข่งขันทั่วไปสังเวียนต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สังเวียนต้องเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดเล็ก ด้านละ 20 ฟุต (6.10 เมตร) และขนาดใหญ่ด้านละ 24 ฟุต (7.30 เมตร) วิชาภายในเส้นเชือก
2. ต้องมีเชือก 3 เส้น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 1.90 เซนติเมตร (3/4 นิ้ว) ซึ่งติดกับเสาที่มุมสูงจากพื้นขึ้นไป 18 นิ้ว 35 นิ้ว และ 52 นิ้ว ตามลำดับ ให้ผู้เล่นเชือกด้วยวัตถุที่อ่อนนุ่ม และเวียนที่มุมเชือกด้านในทั้งสี่ด้าน ต้องผูกด้วยวัตถุอย่างอ่อน
3. เวทีต้องสร้างให้เป็นที่พักอาศัยและโคจรสำหรับฝึกชกชว้างใจ ๆ และต้องยื่นออกไปนอกเส้นเชือกอย่างน้อย 70 เซนติเมตร เวทีต้องสูงจากพื้นอาคารไม่ต่ำกว่า 4 ฟุต และสูงไม่เกิน 5 ฟุต ทั้งเสาขนาด 4 นิ้ว ถึง 5 นิ้ว สูงขึ้นไปจากพื้นเวที 58 นิ้ว ที่มุมทั้งสี่ให้อยู่ในสภาพเวียนร้อยไม่เป็นอันตรายแก่ผู้เล่น
4. พื้นเวทีต้องมีเครื่องรอง เช่น ฝ้ายอย่างอ่อน หรือเสื่อฟาง ไม่ก่อกอคึก หนาไม่น้อยกว่า 1 1/2 นิ้ว แล้วปูผ้าใบทับข้างบนอีกชั้นหนึ่งโดยซึ่งให้ทั้ง เครื่องรองและผ้าใบต้องปูให้ทั่วเวทีโดยตลอด
5. ต้องมีบันไดกว้างไม่น้อยกว่า 3 1/2 ฟุต ไว้ที่มุมตรงข้ามของเวทีให้เหมาะเพื่อผู้เล่นแข่งขัน เฝ้าหน้าเวที และที่เสียง ชนลง

ข้อที่ 2

น้ำหนัก

นักมวยต้องสวมน้ำหนักข้างละไม่น้อยกว่า 4 เอานส์ (113.3 กรัม) และไม่เกิน 6 เอานส์ (172 กรัม) ห้ามเปลี่ยนรูปมวย หรือฝึก บ๊วย ให้ใส่รวมกระจายจากอุปกรณ์

ที่นั่ง 2 ที่ น้ำ 2 ขวด เขียง 2 ที่ น้ำ 2 ถัง พร้อมกระบอกน้ำ ม้านั่งชนิดกลม 2 ที่ โต๊ะและเก้าอี้ สำหรับบรรดาเจ้าหน้าที่ ระฆังหรือฆ้องพร้อมไม้ตี นาฬิกาจับเวลา 1 หรือ 2 เรือน โคมไฟติดคะแนน อุปกรณ์การปฐมพยาบาล 1 ชุด และควรมีไมโครโฟนด้วย

ข้อ 6

รุ่นและน้ำหนักที่ใช้ในการแข่งขัน

แบบคมเวท น้ำหนักอย่างมากที่สุด	118 ปอนด์
เฟเธอร์เวท น้ำหนักอย่างมากที่สุด	126 ปอนด์
ไลท์เวท น้ำหนักอย่างมากที่สุด	135 ปอนด์
เวลเตอร์เวท น้ำหนักอย่างมากที่สุด	147 ปอนด์
มิกเคิลเวท น้ำหนักอย่างมากที่สุด	160 ปอนด์
ไลท์เฮฟวีเวท น้ำหนักอย่างมากที่สุด	175 ปอนด์
เฮฟวีเวท น้ำหนักมากกว่า	175 ปอนด์ขึ้นไป

อายุผู้เข้าแข่งขัน

ผู้เข้าแข่งขันต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 17 ปี และไม่เกิน 40 ปี

ข้อ 7

การชั่งน้ำหนัก

1. ให้ชั่งน้ำหนักผู้แข่งขันตั้งแต่ 09.00 น. จนถึง 12.00 น. ของวันแข่งขัน

เมื่อผู้แข่งขันชั่งแล้ว น้ำหนักเกินขอมยอนตนให้เข้าชั่งใหม่อีก ห้ามนำอาหารหรือน้ำดื่มเข้าในห้องชั่งน้ำหนัก

เวลา 12.00 น. เมื่อน้ำหนักยังเกินอยู่ก็เป็นอันยุติในการชั่งน้ำหนักนี้ ผู้เข้าแข่งขันจะชั่งน้ำหนักอย่างทั่วเปล่า หรือในเครื่องแต่งกายนักมวยโดยไม่มีวมก็ได้ การแข่งขันจะต้องไม่เริ่มขึ้นก่อน 3 ชั่วโมงเต็มหลังจากกำหนดเวลาชั่งน้ำหนักสิ้นสุดลง

2. ก่อนชั่งน้ำหนัก ผู้แข่งขันต้องได้รับการรับรองและการตรวจจากนายแพทย์ประกาศนียบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งว่า เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์จะเข้าแข่งขันได้

ผู้แข่งขันต้องแข่งขันในรุ่นของตน (รุ่นเดียวกับเท่านั้น) ถ้าผู้แข่งขันใดเป็นผู้ชนะเลิศในรุ่น น้ำหนักต่ำประสงคจะเข้าแข่งขันในรุ่นน้ำหนักสูงกว่าขงหาได้

ข้อ 8

จำนวนยก

การแข่งขันยกให้ชกกันไม่เกิน 5 ยก ยกละ 3 นาที และอย่างน้อยต้องชกกันไม่ต่ำกว่า

3 ยก

ในการชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ให้ชกกันไม่เกิน 6 ยก ยกละ 3 นาที หยุดพักระหว่าง ยก 2 นาที และอย่างน้อยต้องชกกันไม่ต่ำกว่า 5 ยก ก่อนเริ่มชกในยกแรกนักมวยทุกคนต้องรายงานว่า ไหว้ครูตามประเพณี เมื่อรายงานไหว้ครูเสร็จแล้ว จึงให้เริ่มชกแข่งขันได้

ข้อ 9

ฟ้เสียง

ผู้แข่งขันแต่ละคนมีสิทธิ์จะมีฟ้เสียงได้ 2 คน และต้องอยู่ภายใต้กติกาต่อไปนี้

1. ฟ้เสียงจะแนะนำช่วยเหลือ หรือส่งเสริมผู้แข่งขันของตนในขณะที่การแข่งขันกำลังดำเนินอยู่ระหว่างชกไม่ได้
2. ฟ้เสียงจะขมแพ้นผู้แข่งขันไม่ได้ เว้นแต่จะได้มีการตกลงกันไว้ในกรณีพิเศษ ซึ่งอาจจะตกลงกันโดยมีฟ้เสียงขมแพ้นักมวยได้ แบบสมัครเล่นก็ได้
3. ในระหว่างที่การต่อสู้กำลังดำเนินการอยู่ ฟ้ฟ้เสียงและผู้ช่วยจะอยู่ขอบเวทีไม่ได้ ก่อนเริ่มแต่ละยกให้ฟ้เสียงนำผ้าเช็ดตัว ถังน้ำ ฯลฯ ออกไปจากขอบเวที
4. ฟ้เสียงทั้งสองฝ่ายที่จะให้น้ำ ต้องแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยตามแบบอย่างนิยมในวงการมวย ห้ามโฆษณาสินค้าใด ๆ ที่เครื่องแต่งกาย เว้นแต่ขอคณะเท่านั้น
5. ถ้าเป็นการแข่งขันชิงชนะเลิศ ให้มีฟ้เสียงได้ฝ่ายละ 3 คน ขณะให้น้ำนักมวยฝ่ายของตนนั้น ฟ้เสียงจะปฏิบัติการภายในสังเวียนได้เพียง 2 คนเท่านั้น ส่วนอีก 1 คน ต้องอยู่นอกสังเวียนบนเวทีได้

6. ถ้าพี่เลี้ยงหรือผู้ช่วยละเมิดกติกาข้างกล่าว อาจถูกตำหนิโทษ หรือถูกตัดสิทธิ์เป็นพี่เลี้ยงในรุ่นนั้น

ข้อที่ 10

คณะกรรมการ

ให้กรรมการ 3 คน คือกรรมการผู้ชก 1 คน และกรรมการให้คะแนน 2 คน กรรมการทั้งสามนี้ต้องเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ข้อที่ 11

กรรมการผู้ชก

1. กรรมการผู้ชกมีหน้าที่ควบคุมการแข่งขันภายในเวทีให้เป็นไปตามกติกาด้วยความเที่ยงธรรม
2. ตักเตือนผู้แข่งขันหรือพี่เลี้ยงที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกติกา
3. บันทึกคะแนนเมื่อสิ้นสุดยกหนึ่ง ๆ ลงในใบบันทึก
4. ตรวจสอบการลงคะแนนในใบบันทึกของกรรมการเมื่อการแข่งขันใกล้สิ้นสุดลงและบังคับผู้ชนะตามผลที่ปรากฏ ส่งใบบันทึกที่ตรวจสอบแล้วไปยังนายสนาม
5. กรรมการผู้ชก ต้องใช้คำสั่ง 3 คำ คือ
 "หยุด" เมื่อต้องการให้หยุด
 "ชก" เมื่อต้องการให้ชก
 "แยก" เมื่อต้องการให้แยกจากการเกาะ ซึ่งทั้งผู้แข่งขันทั้งต้องคลายมือจากการเกาะเสียก่อน แล้วจึงชกต่อไป โดยกรรมการผู้ชกไม่ต้องสั่งว่า "ชก"
6. กรรมการผู้ชกต้องแจ้งกติกาข้างประการแก่ผู้แข่งขันและหัวหน้าพี่เลี้ยง ก่อนเริ่มชก

ยกแรก

ข้อ 12

อำนาจประชาชน

1. ประชาชนมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติงานในสิ่งแวดล้อม

2. ประชาชนมีอำนาจ

2.1 บุติการแข่งขัน เมื่อพิจารณาเห็นว่า ฝ่ายหนึ่งมีฝีมือเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งมาก

2.2 บุติการแข่งขันเมื่อพิจารณาเห็นว่า ผู้แข่งขันได้รับบาดเจ็บจนไม่สามารถจะให้

เขาแข่งขันต่อไปได้

2.3 บุติการแข่งขัน เมื่อพิจารณาเห็นว่าผู้แข่งขันไม่ได้แข่งขันกันจริงจัง ในกรณีเช่นนี้

ผู้ชวาทอาจไล่ออกคนเดียว หรือทั้งคู่ออกจากการแข่งขันก็ได้

2.4 กำหนดผู้แข่งขันให้บุคคลการแข่งขันเพื่อเตือนผู้แข่งขันที่ทำความผิดหรือช่วยเหลือ

อย่างอื่น เพื่อให้การแข่งขันเป็นธรรม และเพื่อให้การแข่งขันเป็นไปตามกติกาอย่างแท้จริง

2.5 เชิญผู้แข่งขันที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งออกจากการแข่งขัน

2.6 เชิญผู้เลี้ยงหัดละเมิดกติกาแล้วถ้าเห็นควรจะให้ผู้แข่งขันออกจากการแข่งขัน

ด้วยก็ได้

2.7 เชิญผู้แข่งขันที่พาว์ซึ่งได้รับการพักเกือบมากก่อนหรือไม่ก็ตามออกจากการแข่งขัน

2.8 คำตัดสินของกรรมการผู้ชวาทให้ถือเป็นเด็ดขาด

2.9 ที่ความตามกติกาเท่าที่มีบัญญัติ หรือพิจารณาตัดสินและปฏิบัติตามข้อเท็จจริงที่

เกิดขึ้น ซึ่งมิใช่บัญญัติไว้ในกติกา

ข้อ 13

กรรมการให้คะแนน

1. กรรมการให้คะแนนทั้งสอง ต้องนั่งอยู่คนละด้านของเวที และห่างจากประชาชน

2. กรรมการให้คะแนนแต่ละคนมีอิสระในการพิจารณาให้คะแนนภายในขอบเขตของกติกา

3. กรรมการให้คะแนน ต้องกรอกคะแนนให้ผู้แข่งขันแต่ละคนลงในใบบันทึกเมื่อหมด

แต่ละยก แล้วรวมคะแนนเมื่อการแข่งขันสิ้นสุดลง และกรอกนามผู้ชนะพร้อมทั้งลงลายมือชื่อในบันทึก

เสนอต่อกรรมการผู้ชวาท

ข้อที่ 14

ผู้รักษาเวลา

หน้าที่โดยเฉพาะของผู้รักษาเวลา คือต้องเป็นผู้รักษาจำนวนยก เวลาของยกและเวลาหยุดพักระหว่างยก โดยมิให้ผิดพลาดด้วยปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ต้องนั่งอยู่ตำแหน่งของสิ่งเวียน
2. อีกห้าวินาทีก่อนเริ่มการแข่งขันของแต่ละยกต้องทำให้สิ่งเวียนว่าง โดยให้สัญญาณสั่งให้ผู้เล่นออกนอกเวที
3. ต้องให้สัญญาณเริ่ม และหมดของแต่ละยก โดยการลั่นฆ้องหรือตีระฆัง
4. ต้องหักเวลาเมื่อมีการหยุดชั่วคราวออก หรือเมื่อผู้ชากล้าง
5. ต้องรักษาเวลาให้ถูกต้องทุกกระยะ คำนวณที่ภาพท หรือนาฬิกาตั้ง
6. ต้องให้สัญญาณเมื่อแก่ผู้ชากล้างทุกวินาที ขณะที่ผู้ชากล้างนับ เมื่อเกิดกรณีล้ม
7. ตอนปลายยก ซึ่งไม่ใช่ยกสุดท้ายของรอบชิงชนะเลิศ ถ้ามีนักมวย "ล้ม" และผู้ชากล้างนับเมื่อหมดเวลา 3 นาที ต้องยังไม่ตีระฆังและให้ตีระฆังเมื่อผู้ชากล้าง "ชก" ซึ่งแสดงว่าให้แข่งขันกันต่อไป การหยุดพักระหว่างยกให้ได้ 2 นาทีเต็ม

ข้อที่ 15

คำตัดสิน

ให้ดำเนินการตัดสินตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. การชนะน็อกเอาต์ (K.O.) คือ เมื่อทำให้คู่ต่อสู้ล้มลงกับพื้นเวที หรือยืนล้มหมดสติอยู่กับที่ เชือก ไม่สามารถที่จะชกหรือป้องกันตัวต่อไปอีกได้ภายใน 10 วินาที คือ ในเมื่อกรรมการผู้ชากล้างได้นับ 1 ถึง 10 แล้ว
2. การชนะโดยเทคนิคเกิดน็อกเอาต์ (T.K.O.) คือ เมื่อทำให้คู่ต่อสู้ตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอย่างหนัก และกรรมการผู้ชากล้างเห็นว่าไม่มีทางจะเอาชนะได้ หรือนักมวยคนใดไม่สามารถจะชกต่อไปได้ทันที ภายหลังที่หยุดพักระหว่างยกแล้ว หรือถ้านักมวยได้รับบาดเจ็บมากแพทย์ประจำเวทีเห็นว่าถ้าชกต่อไปจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง สำหรับกรณีอาจปรึกษาแพทย์ประจำเวทีก่อนก็ได้

3. การชนะโดยคะแนนหรือเสมอ เมื่อการแข่งขันโคสิ้นสุดลงแล้ว ทักษิณตามมติเสียงข้างมากของคณะกรรมการ ถ้านักมวยทั้งสอง ใ้รับแผลฉกรรจ์ ไม่สามารถจะชกต่อไปได้ ให้ถือเป็นเสมอกัน เว้นแต่ได้ตกลงกันไว้ในกรณีพิเศษ

4. การชนะโดยคู่ออกสู้รบยอมแพ้

5. การชนะโดยคู่ออกสู้รบปรับให้แพ้ คือชนะโดยคู่ออกสู้รบกระทำผิดกติกา จนกรรมการผู้ชกตัดสินปรับให้แพ้

6. ไม่มีการตัดสินแพ้ชนะ ไม่มีการตัดสินแพ้ชนะถึงกรณีต่อไปนี้

เวทีเกิดความเสียหาย ผู้ชกไม่อยู่ในความสงบจนแข่งขันต่อไปไม่ได้ นักมวยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายสมยอมกัน หรือแกลงต่อสู้ไม่สมศักดิ์ศรี หรือนักมวยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแกลงกระทำพาลัวล

ข้อ 16

การให้คะแนน

1. ในยกหนึ่ง ๆ ต้องมีคะแนนเต็มยกละ 5 คะแนน เมื่อสิ้นยกหนึ่ง ๆ ไปแล้วจะต้องให้คะแนนแก่นักมวยผู้ชกดีกว่า 5 คะแนน และลดน้อยลงไปตามลำดับ ความเสียเปรียบแก่ผู้แพ้ในยกนั้น หรือถ้าเสมอกันให้คนละ 5 คะแนน และเมื่อการแข่งขันโคสิ้นสุดลงกรรมการก็ให้นักมวยผู้ซึ่งได้รับคะแนนรวมมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

2. การให้คะแนนจะต้องให้ตามลักษณะแบบแผนของมวยไทย เช่น ผู้แข่งขันจะกระแทก ชก เตะ ถีบ ถอง ทุบ ฯลฯ คู่ออกสู้รบช่วยประการใด ๆ ก็ได้ และเข้าลักษณะของมวยไทยจึงควรได้รับคะแนน

การให้คะแนนให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการต่อสู้แบบมวยไทย คือ

ก. จำนวนหมัดที่ชก เตะ ถีบ ถอง ทุบ ฯลฯ กรรมการจะต้องพิจารณาว่าการกระทำนั้นหนัก หรือเบา ถูกที่สำคัญหรือไม่

ข. การป้องกันและโต้ตอบ หรือสามารถป้องกันหลบหลีก หมัด เข่า เท้า และศอกของ คู่ออกสู้รบทันทีจากอันตราย และพละจากที่หมายไปได้

ค. การเข้าชกและเชิงการเข้าชกก็ จะต้องพิจารณาว่าถูกต้องตามลักษณะมวยไทยหรือไม่ ผู้พยายามเข้าชก เตะ ถีบ ถอง ทุบ ฯลฯ อยู่เสมอ ย่อมเป็นฝ่ายที่ไต่เปรียบ

ง. ชื่นเชิงมือ และการกระทำสะอากชักเจน เมื่อการแข่งขันยกหนึ่ง ๆ ใกล้เคียงลงแล้ว ผู้มีชั้นเชิงมือการชก และการใช้เท้า เข่า ศอก สะอากชักเจนดีกว่า ย่อมเป็นฝ่ายที่ไต่เปรียบ

จ. เมื่อกรรมการผู้ชกตักเตือนผู้แข่งขันคนใดที่กระทำผิด ให้หักคะแนน 1/2 คะแนน โดยให้อาณัติสัญญาณมือแก่ผู้ให้คะแนน อนึ่งคะแนนที่ไต่รับควรจะเป็นดังนี้

ก. ในยกที่เสมอกันให้ฝ่ายละ 5.6 คะแนน

ข. ผู้ชนะในยกที่ไม่จะแจ้งจะไต่รับ 5 คะแนน ผู้แพ้ไต่ 4 1/2 คะแนน

ค. ผู้ชนะในยกโดยจะแจ้งจะไต่รับ 5 คะแนน ผู้แพ้จะไต่ 4 คะแนน

ง. ผู้ชนะที่ชกเห็นชัดจะแจ้งทั้งยก และชกคู่แข่งขันล้ม 1 ครั้ง ถิ่นมือหรือชกข้างเดียว จะไต่รับ 5 คะแนน ผู้แพ้ไต่ 3 1/2 คะแนน

จ. ผู้ชนะที่ชกข้างเดียวทั้งยก และยังชกคู่ต่อสู้ล้มลงถึงล้มมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไปจะไต่รับ 5 คะแนน ผู้แพ้ไต่ 3 คะแนน

ข้อ 17

การกระทำที่ถูกต้องและไต่คะแนน

การให้คะแนนสำหรับมวยไทย คือการชกที่ถูกต้องตามลักษณะการชกมวยไทย กล่าวคือ ผู้แข่งขันจะกระทำถูกต้อง ชก เตะ ถีบ ถอง ทุบ เข็ม ฯลฯ ถูกต้องด้วยประการใดก็ได้ที่เป็น การทอนกำลังคู่แข่งขัน ส่วนการให้คะแนนนั้นให้ดำเนินการตามหลักการให้คะแนนข้อ 16

ข้อ 18

ฟาวล์

ถ้าผู้แข่งขันไม่เชื่อฟังคำสั่งกรรมการผู้ชก ว่าเป็นกติกาส่งขันอย่างไม่ใช้วิธีของนักกีฬา หรือกระทำฟาวล์ กรรมการผู้ชกมีอำนาจตักเตือน หรือปรับให้แพ้ โดยไม่ต้องตักเตือนเลยก็ได้ แล้วแต่ จะร้ายแรง หรือเห็นสมควรในการที่ผู้แข่งขันคราวหนึ่ง ๆ นั้น ให้มีการตักเตือนนักมวยแต่ละคนเพียง

2 ครั้ง การกระทำผิดครั้งที่ 3 ให้ปรับเป็นแพ้น้ำ นักมวยแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบสำหรับ
พี่เลี้ยงของตนในการกระทำผิดทั้งกลานั้นเช่นเดียวกันด้วย

การชกผิดกติกาและถือว่าเป็นฟาวล์นั้นคือ การกระทำดังนี้

1. ถัก ควัก หรือกดลูกตา เหนี่ยวลายรศูทอสู ไขศักระชนหรือไขศูทอสู
2. พนมศูทอสู หรือฮึดศูทอสู แกล้งล้มทับกศอกหรือเข่าขณะศูทอสูล้ม เหวี่ยงหรือพนมศูทอสู

ด้วยวิธีโยก หรือฉวยปล้ำ

3. จับเชือก แล้วยก เทะ โหม ทอง พนม ฯลฯ
4. ช้ำไข่มศูทอสูซึ่งกำลังล้ม
5. แกล้งล้มเพื่อเอาเปรียบศูทอสู
6. แสดงกิริยาวาจาไม่เหมาะสมในการแข่งขัน

ข้อที่ 19

ล้ม

1. ถ้านักมวยคนใดถูกพื้นเวทีด้วยส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายนอกจากเท้า พยายามเชือกหรือ
ยืนอยู่ควยอาการหมกหางศูทอสู หรือถูกชกออกไปนอกเชือกส่งเวียนให้ถ่วงนักมวยผู้นั้นล้ม

2. ในกรณีที่นักมวยคนหนึ่งถูกกล่มลง ให้กรรมการผู้ชกชก เริ่มนับพร้อมกันให้ผู้ชกรับนางออก
ไปอยู่ ณ มุมที่ไกลที่สุดทันที เมื่อผู้นั้นได้ลุกขึ้นมาแล้ว และได้รับคำสั่งจากกรรมการผู้ชกชกให้ "ชก"
ผู้ชกจะชกต่อไปได้ ถ้าผู้ชกไม่ได้ไปอยู่ตามคำสั่งของกรรมการผู้ชกชก กรรมการผู้ชกชกต้องหยุดนับ
จนกว่าจะไ้ปฏิบัติตามคำสั่งแล้ว จึงให้กรรมการผู้ชกชกนับต่อไปจากที่ไ้ล้มแล้ว

3. เมื่อนักมวยคนใดคนหนึ่งล้ม ให้กรรมการผู้ชกชกนับตั้ง ๆ จาก 1 ถึง 10 โดยทอดระยะ
ห่างกัน 1 วินาที และทุก ๆ 1 วินาทีนั้น กรรมการผู้ชกชกจะต้องให้สัญญาณมือควย เพื่อนักมวยผู้นั้น
จะไ้รู้ว่า ตนถูกนับ กอนที่จะนับ "หนึ่ง" ให้ทอดระยะห่างจากเวลาที่นักมวยไ้ล้มถึงพื้น 1 วินาที แล้ว
จึงเริ่มนับ "หนึ่ง"

4. ถ้านักมวยผู้นั้นลุกขึ้นไ้ก่อน กรรมการผู้ชกชกนับ "สิบ" และพร้อมที่จะชกต่อไปได้ แต่ถ้านับ
ยังไม่ถึง 8 กรรมการผู้ชกชกจะต้องนับต่อไปจนถึง 8 เสียก่อน จึงให้ชกกันต่อไป แต่ถากรรมการผู้ชกชก
ไ้ล้ม "สิบ" แล้วให้ถ่วงการศูทอสูไ้สั้นสุดลง และต้องชักสินให้ผู้นั้นนั้นแพ้ โดย "น็อคเอาท์"

5. ถ้านักมวยล้มพร้อมกันทั้งสองคน ให้กรรมการผู้ชำนานซ์ต่อไปตลอดเวลาที่ตนใดคนหนึ่งยังล้มอยู่ ถ้านักมวยทั้งสองคนยังล้มอยู่จนกระทั่งนับสิบ ให้ตัดสินให้เสมอกัน เว้นแต่ได้ตกลงกันไว้ในกรณีพิเศษ

6. ถ้าบริษัทฯ ลงอุทธรณ์มาที่กองบัญชีแล้ว กลับลงไปที่กองอีก ให้กรรมการ
พิจารณาก่อนไปจากที่ใดมาแล้ว

7. นักมวยคนใดไม่สามารถชกออกไปคืนนี้ภายหลังที่เวลาชกพักระหว่างยกได้หมดไปแล้ว จะควรมันหรือไม่ ให้อยู่ในดุลยพินิจของกรรมการผู้ชก

• 2
20

การจับมือกัน

การเริ่มชกในยกที่ 1 หลังจากกรรมการบูชาชกเสร็จกิจแล้ว และก่อนเริ่มชกยกสุดท้าย นักมวยจะต้องจับมือกันเพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงว่า เขาทั้งสองจะชกกันอย่างนักกีฬา ห้ามนับมือกันในระหว่างแข่งขัน

๒๑
๒๑

การศึกษาความหมาย

การที่ความหมายใด ๆ ของกติกานักกีฬา หรือฉันทับัญนาใด ๆ เกิดขึ้นในระหว่างการแข่งขัน แม้จะมีใครกล่าวไว้ในกติกานักกีฬา ให้กรรมการผู้ชาคเป็นผู้ตัดสิน

กติกามวยไทย (อาชีพ)

ของ

บริษัทเวทีราชดำเนิน จำกัด

แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2

คำนำ

เนื่องด้วยกีฬามวยไทย เป็นกีฬาประจำชาติที่เก่าแก่ที่สุดประเภทหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งในขณะอยู่ในความสนใจไม่เฉพาะแต่ประชาชนชาวไทยเท่านั้น แม้ชาวต่างประเทศก็ได้ชมการแข่งขันที่สนใจอยู่ไม่น้อย ได้มีการร่างกติกาการแข่งขันมวยไทย (อาชีพ) และพิมพ์ออกใช้เป็นระเบียบปฏิบัติ และแม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ชันนาการมาหลายครั้งแล้วก็ตาม ผลที่ปรากฏก็ยังมีสิ่งที่ควรแก้ไขตามกาลสมัย จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะได้วางกฎข้อบังคับและกติกาการแข่งขันมวยไทย (อาชีพ) ให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นระเบียบการแข่งขันต่อไปสำหรับบริษัทเวทีราชดำเนิน จำกัด จนกว่ารัฐบาลจะได้นำระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาการแข่งขัน อันเป็นมาตรฐานโดยทั่วไป จึงจะได้พิจารณาแก้ไขอีกตามสมควร สำหรับระเบียบ กฎข้อบังคับ และกติกาการแข่งขันฉบับนี้ หากเวทีอื่นใดเห็นเหมาะสมประสงค์จะใช้เพื่อการแข่งขัน ณ ที่ของตน ก็ขอที่จะนำไปใช้ปฏิบัติได้โดยเสรี

สังเวียนและเครื่องแต่งกายของผู้แข่งขัน

1. การแข่งขันมวยไทยให้แข่งขันในสังเวียนรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ด้านหนึ่งยาวไม่ต่ำกว่า 16 ฟุต (4.90 เมตร) และไม่เกิน 24 ฟุต (7.30 เมตร)

สังเวียนต้องใช้เชือก 4 เส้น มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่ต่ำกว่า $\frac{3}{4}$ นิ้วฟุต (2 เซนติเมตร) ซึ่งถึงกับเสาเข็มทั้ง 4 ด้าน และมีระยะสูง 1 ฟุต 2, 3 และ 4 ฟุต (0.30, 0.60, 0.90 และ 1.20 เมตร) จากพื้นเวทีตามลำดับ เชือกกันสังเวียนต้องหุ้มด้วยผ้าหรือหนังอ่อนนุ่ม เวทีต้องกว้างกว่าสังเวียนไม่น้อยกว่า 3 ฟุต (90 เซนติเมตร) โดยรอบ และต้องหุ้มด้วยผ้าอย่างอ่อนหรือเสื่อฟางหรือไม้กอกอัด ฯลฯ หนาไม่น้อยกว่า 1 นิ้วฟุต (2.50 เซนติเมตร) กับต้องมีผ้าใบปูลาดหุ้มข้างบนอีกชั้นหนึ่งให้เรียบ และซึ่งทรงมันกับข้างเวที

2. ผู้แข่งขันต้องสวมกางเกงขาสั้น (สีแดงหรือสีน้ำเงิน) ไม่สวมเสื้อและรองเท้าไว้สวมมงคล ประเจียด หรือรัดเกล้าเฉพาะเวลารายรำให้ในครัวก่อนแข่งขันเท่านั้น เครื่องรางให้ผูกหรือคาดไว้ที่ต้นแขนหรือบนเอว โดยผู้มีอายุไม่เกินร้อยปีบริบูรณ์และน้ำหนักเหมาะสม ห้ามใช้โลหะหรือวัตถุอย่างอื่น อันอาจเป็นอันตรายแก่คู่แข่ง เช่น เข็มขัด หรือสายคาดเอวที่มีหัวเป็นโลหะ ล้อยาวลา และห้ามใช้น้ำมันวาสลิน น้ำมันร้อน ไข่ หรือสมุนไพร อันใดที่ทำให้คู่แข่งเสียเปรียบทางร่างกายและนาม

3. นักมวยต้องสวมหมวก น้ำหนักของหมวกแต่ละข้างต้องไม่น้อยกว่า 4 ออนซ์ (114.5 แกรม) และไม่เกิน 6 ออนซ์ (172 แกรม) ห้ามเปลี่ยนรูปหมวกหรือ บิด บี ขยี้ ให้เสียรูปกระจายจากรูปเดิม

4. อนุญาตให้ใช้น้ำเนื้อมันที่มือ ข้างหนึ่งยาวไม่เกิน 12 หลา และกว้างไม่เกิน 2 นิ้วฟุต จะใช้น้ำยาง (พลาสติก) ปกป้องหลังมือ และพันหยาบนน้าที่มือด้วยก็ได้ ยาวไม่เกินข้างละ 6 ฟุต จะพันหยาบนสันหลังมือได้เป็นอันขาด จะใช้ปลอกยึดรัดข้อเท้ากันเคล็ด (Angle) สวมข้อเท้าก็ได้ ใช้น้ำพันข้อเท้าไม่ได้

5. ผู้แข่งขันต้องสวมกระบัง ส่วนส้นฟัน (Gum Shield) จะใช้ได้

การชั่งน้ำหนักตัว แบ่งรุ่น และกำหนดอายุ

6. ผู้แข่งขันต้องให้แพทย์ประจำสนามตรวจความสมบูรณ์ของร่างกาย และชั่งน้ำหนักตัวเปล่า ก่อนเริ่มแข่งขัน 6 ชั่วโมง (ในนัดที่ตนจะเข้าแข่งขัน)

นักมวยให้แบ่งออกเป็นรุ่น ดังนี้

รุ่นฟลายเวท	น้ำหนักไม่เกิน	112	ปอนด์
รุ่นแบนตั้มเวท	น้ำหนักไม่เกิน	118	ปอนด์
รุ่นจูเนียร์เฟเธอร์เวท	น้ำหนักไม่เกิน	122	ปอนด์
รุ่นเฟเธอร์เวท	น้ำหนักไม่เกิน	126	ปอนด์
รุ่นจูเนียร์ไลท์เวท	น้ำหนักไม่เกิน	130	ปอนด์
รุ่นไลท์เวท	น้ำหนักไม่เกิน	135	ปอนด์
รุ่นจูเนียร์เวลเตอร์เวท	น้ำหนักไม่เกิน	141	ปอนด์

รุ่นเวลเตอร์เวท	น้ำหนักไม่เกิน	147	ปอนด์
รุ่นจูเนียร์มิดเดิลเวท	น้ำหนักไม่เกิน	153	ปอนด์
รุ่นมิดเดิลเวท	น้ำหนักไม่เกิน	160	ปอนด์
รุ่นไลต์เฮฟวีเวท	น้ำหนักไม่เกิน	175	ปอนด์
รุ่นเฮฟวีเวท	น้ำหนักเกิน	175	ปอนด์

ผู้แข่งขันต้องแข่งขันในรุ่นของตน (รุ่นเดียวกับที่เข้าแข่งขัน) ถ้าผู้แข่งขันคนใดเป็นผู้ชนะเลิศในรุ่นน้ำหนักต่ำ ประสงค์จะเข้าแข่งขันในน้ำหนักสูงกว่ายอมทำได้

นักมวยที่จะเข้าแข่งขัน ต้องมีอายุในวันแข่งขันไม่ต่ำกว่า 18 ปี และไม่เกิน 38 ปี

จำนวนยก

7. ให้แข่งขันชกกันไม่เกิน 5 ยก ๆ ละ 3 นาที ให้มีการพักระหว่างยก ยกละ 2 นาที และไม่มีการเพิ่มยก

ฟลีย์อิง

8. ผู้แข่งขันแต่ละคนมีฟลีย์อิงได้ 2 คน สำหรับการแข่งขันชิงชนะเลิศ หรือป้องกันตำแหน่งชนะเลิศ อนุญาตให้มีฟลีย์อิงได้ 3 คน ในระหว่างพักการแข่งขันแต่ละยก ฟลีย์อิงเข้าทำหน้าที่ภายในสังเวียนได้ 2 คน อีก 1 คน อยู่นอกสังเวียนบนเวทีได้

ในขณะแข่งขัน ฟลีย์อิงต้องอยู่นอกสังเวียนที่มุมของตนในที่ ๆ ทางเวทีได้จัดไว้ให้ จะเข้าไปในสังเวียนหรืออยู่ที่ขอบเวที หรือช่วยเหลือแนะนำ บุกส่งเสริมด้วยประการใด ๆ ไม่ได้เป็นอันขาด ผู้แข่งขันต้องรับผิดชอบสำหรับฟลีย์อิงของตน ถ้าฟลีย์อิงฝ่ายใดละเมิดข้อบังคับเป็นครั้งแรก ผู้ตัดสินอาจตักเตือน และถ้าละเมิดข้อบังคับเป็นครั้งที่สอง อาจปรับผู้แข่งขันนั้นเป็นแพ้ ในเมื่อฟลีย์อิงละเมิดข้อบังคับเป็นครั้งแรกก็ได้ ฟลีย์อิงจะยอมแพ้วัยวิธีใด ๆ แทนผู้แข่งขันไม่ได้ เว้นแต่จะโดนตกลงกันเป็นพิเศษเฉพาะบางกรณี

อนึ่งฟลีย์อิงในขณะทำการให้น้ำนักมวยฝ่ายตนนั้น ต้องแต่งกายเรียบร้อยตามแบบอย่างนิยมในวงการมวย ห้ามโฆษณาสินค้าใด ๆ ที่เครื่องแต่งกาย เว้นไว้แต่ชื่อคณะเท่านั้น

คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่

9. สำหรับการแข่งขัน ให้คณะกรรมการ 3 คน เป็นผู้ให้คะแนน 2 คน และผู้ตัดสิน 1 คน คณะกรรมการทั้ง 3 คนนี้ ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการแข่งขันมวยไทยเป็นอย่างดี

10. ผู้ตัดสินต้องอยู่ในสังเวียน มีหน้าที่ดูแลให้ผู้แข่งขันและพี่เลี้ยงประพฤติปฏิบัติถูกต้องตามกติกานี้ในการแข่งขันทุกประการ ถ้ามีการกระทำผิดกติกาอย่างไม่เจตนา ผู้ตัดสินต้องตักเตือนผู้แข่งขัน ผู้กระทำความผิดนั้น หรืออาจปรับให้แพ้ก็ได้ ถ้าการทำความผิดกติกานั้นเป็นไปด้วยเจตนาหรือร้ายแรงอย่างอภัยไม่ได้

ผู้ตัดสินจะใช้คำสั่งเพียง 3 คำเท่านั้น ในการแข่งขันคือ "หยุด" ในเมื่อต้องการให้หยุดชก "ชก" ในเมื่อต้องการให้ชกแข่งขันชกกันต่อไป และ "แยก" ในเมื่อต้องการให้ชกแข่งขันแยกออกจากกัน แล้วจึงชกกันต่อไปได้ โดยไม่ต้องรับคำสั่งว่า "ชก" อีก

ก่อนเริ่มชกในยกแรก นักมวยต้องรายงานไหว้ครูตามประเพณีทุกคน เมื่อรายงานไหว้ครูเสร็จแล้ว จึงให้เริ่มชกแข่งขันได้

ก่อนการแข่งขันเริ่มขึ้น ผู้ตัดสินจะเรียกคู่แข่งขันเข้าไปในสังเวียน (หรืออาจเชิญหัวหน้าพี่เลี้ยงด้วย) ให้คำชี้แจงกติกาการแข่งขันบางข้อ ตลอดจนความรับผิดชอบในพี่เลี้ยงของตนเป็นครั้งสุดท้าย ครั้นแล้วจะให้จับมือกัน เพื่อเป็นการแสดงว่า ทั้งสองฝ่ายจะแข่งขันต่อสู้กันอย่างนักรักกีฬาตามกติกาการแข่งขันไม่ถือเป็นเรื่องที่จะก่อความบาดหมางกันในโอกาสต่อไปและอภัยในสิ่งที่อาจเกิดขึ้นนอกเหนือจากกติกาที่วางไว้โดยมิได้เจตนา แล้วจะบอกให้แยกไปรอคำสั่งให้ "ชก" ที่มุมของตน ในระหว่างการแข่งขันไม่ต้องจับมือกันอีก (แม้แต่การเริ่มแข่งขันยกสุดท้ายก็ตาม)

11. ผู้ให้คะแนน ต้องนั่งนอกสังเวียนห่างจากประชาชน และทำหน้าที่ของตนโดยไม่ปรึกษาหารือผู้อื่น ต้องกรอกคะแนนลงในใบให้คะแนนอย่างยุติธรรมตามความเห็นอันแท้จริงของตนตามระเบียบการให้คะแนน เมื่อสิ้นยกหนึ่ง ๆ ต้องรีบกรอกคะแนนลงทันที (ทั้งนี้ให้หมายความถึงผู้ตัดสินด้วย) เมื่อเสร็จสิ้นการแข่งขันแต่ละคู่แล้วต้องรวมคะแนน และกรอกคะแนนลงลงในใบให้คะแนนนั้น แล้วเสนอต่อผู้ตัดสิน

คำสั่งหรือคำตัดสินของผู้ตัดสิน ให้ถือว่าเป็นเด็ดขาด

12. ในการแข่งขันต้องมีผู้รักษาเวลาคนหนึ่ง ผู้รักษาเวลานั้นต้องนั่งอยู่ข้างสังเวียน มีหน้าที่รักษาและให้สัญญาณเวลาเริ่มและหยุดการแข่งขันทุก ๆ ยกไป (โดยใช้ระฆัง)

5 วินาทีก่อนเริ่มชกในยกหนึ่ง ๆ ผู้รักษาเวลาจะให้สัญญาณให้พี่เลี้ยงออกนอกสังเวียน (คว่ายกริ่ง) พี่เลี้ยงจะต้องรีบออกนอกสังเวียนทันที ถ้ามีการหยุดการแข่งขันด้วยประการใด ๆ ผู้รักษาเวลาต้องคอยฟังคำสั่งผู้ตัดสินว่า จะให้หยุดเวลาออกไปเท่าใดหรือไม่แล้วปฏิบัติตามนั้น

13. ให้มีโฆษกอย่างน้อย 1 คน ทำหน้าที่โฆษก ประกาศผลลัพธ์ของการแข่งขันหรือประสาสัมพันธ์ ข้อความอื่น ๆ เท่าที่จำเป็น และเกี่ยวกับการแข่งขันชกมวยหรือกิจกรรมมวย

คำตัดสิน

14. คำตัดสินมีอยู่ 5 อย่าง คือ

(1) ชนะโดยน็อกเอาต์ (K.O) คือชนะโดยกระทำให้คู่ต่อสู้ล้มลงกับพื้นหรือพับห้อยตัวอยู่บนเชือก ไม่พร้อมที่จะต่อสู้ได้ ผู้ตัดสินนับ 1 ถึง 10 แล้ว ไม่สามารถต่อสู้ต่อไปได้ หรือต่อสู้ถูกกระทำให้กระเด็นออกนอกสังเวียน ผู้ตัดสินนับ 1 ถึง 10 แล้วเข้าในสังเวียนเพื่อต่อสู้ต่อไปไม่ทัน

(2) ชนะโดยเทคนิคเกิ้ลน็อกเอาต์ (T.K.O) คือกระทำให้คู่ต่อสู้เสียเปรียบจนผู้ตัดสินเห็นว่าไม่มีทางที่จะต่อสู้ต่อไปได้ หรือผู้รักษาเวลาได้ให้สัญญาณสำหรับแข่งขันยกใหม่แล้ว ไม่สามารถจะต่อสู้ต่อไปได้ หรือผลของการต่อสู้ทำให้ผู้แข่งขันเป็นบาดเจ็บจนสมควร ผู้ตัดสินเห็นว่าชนะให้ต่อสู้ต่อไปจะเกิดอันตรายขึ้นได้

(3) ชนะโดยคู่ต่อสู้ยอมยกแพ (Surrender)

(4) ชนะโดยคู่ต่อสู้ถูกปรับให้แพ้ เพราะกระทำความผิดกติกาอย่างร้ายแรง

(5) ชนะโดยคะแนน (Decision or Points) คือได้คะแนนรวมจากผลของการแข่งขันมากกว่าคู่ต่อสู้ ตามเสียงข้างมากของคณะกรรมการ

การให้คะแนน

15. ในยกหนึ่ง ๆ มีคะแนนเต็มให้ฝ่ายละ 5 คะแนน ผู้ที่เสียเปรียบได้คะแนนน้อยลงไปตามลำดับความเสียเปรียบ แต่ให้คะแนนลดหลั่นลงไปเป็นครึ่งของจำนวนเต็ม เช่น $4-1/2$, 4 , $3/1/2.3$ ตามลำดับ แต่ไม่น้อยกว่า 3 และไม่ให้เป็นเสียเช่น $4-3/4$, $4-1/4$ เป็นต้น ถ้ายกนั้นเสมอกัน ทั้งสองฝ่ายได้คะแนนฝ่ายละ 5 คะแนนเท่ากัน

เมื่อการแข่งขันแต่ละคู่สิ้นสุดลงแล้ว ผู้ให้คะแนนต้องเสนอให้ผู้ให้คะแนนรวมมากกว่า
เป็นฝ่ายชนะ หรือถ้าทั้งสองฝ่ายได้คะแนนเท่ากัน ผู้ให้คะแนนต้องเสนอให้ผู้แข่งขันทั้งสองฝ่ายเสมอกัน
คะแนนเสียงของคณะกรรมการ ผู้ตัดสินถือคะแนนเสียงที่เห็นชอบเป็นเอกฉันท์หรือ 2 ใน
3 เสียง เป็นฝ่ายชนะ หรือเสมอ (หาก 2 เสียงให้เสมอ) แต่ถ้าคะแนนเสียงต่างกันเป็น 3 ฝ่าย
(ชนะ แพ้ เสมอ) ให้ตัดสินเสมอ

การทำที่คะแนนในการแข่งขัน

16. การให้คะแนนจะให้สำหรับการชก เทะ ฌี เฌิม ทีเซ่า กระแทกศอก หรือตอกคอต่อสู้
ที่ถูกต้องตามลักษณะมวยไทย

การกระทำใด ๆ ที่ไม่ผิดหลักมวยไทย และหอนกำลังต่อสู้ได้อย่างเห็นชัดก็ให้ถือว่าได้คะแนน
ตามมากน้อย สุดแต่การพิจารณาของคณะกรรมการ

การให้คะแนน ให้คำนึงตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) การกระทำด้วย หมัด เท้า เข่า ศอก ที่ชก เทะ กระแทก เฌิม ตอก ถูกต่อสู้
อย่างถูกต้องตามกติกา คณะกรรมการต้องพิจารณาด้วยว่า ทำได้หนักหรือเบา ถูกเป้าหมายที่สำคัญหรือไม่
และทำให้คู่ต่อสู้เสียเปรียบลงไปหรือไม่

(2) การป้องกัน การหลบหลีกการกระทำของคู่ต่อสู้

(3) การเข้าทำ เฌิม ฌี และ เฌิม ฌี

(4) หากผลของการต่อสู้เสมอกัน ผู้ถูกเข้าทำมากกว่าจะเป็นฝ่ายได้เปรียบเหนือฝ่าย

ที่ตรง

(5) ถ้าผู้ตัดสิน หยุดการแข่งขันชั่วคราว ตักเตือนให้ผู้แข่งขันที่กระทำผิดกติกาโดย
ไม่เจตนา ผู้ให้คะแนนจะต้องหักคะแนนของผู้กระทำความผิดในยกนั้น 1 คะแนน ตามที่ผู้ตัดสินจะสั่ง

(6) เมื่อจบการแข่งขันแล้ว ผู้ตัดสินจะขอชมอวยโยให้คะแนนของคณะกรรมการทั้ง
3 ฉบับแก่นายสนาม เพื่อรักษาไว้เป็นหลักฐาน

การกระทำผิดกติกา (Foul)

17. ถ้าผู้แข่งขันไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตัดสิน ฝ่าฝืนหรือกระทำผิดกติกาการแข่งขัน มวยไทยโดยเจตนา ผู้ตัดสินอาจปรับเป็นแพ้ได้ทันที ถ้าการกระทำผิดกติกานั้นเป็นไปโดยไม่เจตนา ให้มีการพักเตือนได้เพียง 2 ครั้งเท่านั้น ครั้งที่ 3 จะต้องถูกปรับเป็นแพ้เช่นกัน ผู้แข่งขันจะต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่เสี่ยงของคนที่ทำคามผิดดังกล่าวแล้วด้วย

การกระทำที่ถือว่า ผิดกติกา (Foul) นั้นคือ การกระทำดังต่อไปนี้

- (1) ใช้ศีรษะกระแทก กัด คว้า หรือคลุกคลา จิกดม ถ่มน้ำลายใส่คู่ต่อสู้
- (2) ปล่อย แกล้งล้มทับ กัดคอหรือเข้าท่าขณะคู่ต่อสู้ล้มลงแล้ว เหวี่ยงหรือทุ่มคู่ต่อสู้คว่ำ วิชาโยโคหรือคว่ำปล้ำ

- (3) ล้อคลอคู่ต่อสู้
- (4) จับหรือโหนเชือกแล้วชก เทะ โหม เข้า ถอง ฯลฯ
- (5) กระทำซ้ำเติมคู่ต่อสู้ขณะล้มอยู่
- (6) แกล้งล้ม
- (7) แสดงกิริยาหรือกลาววาจาอันไม่สุภาพในขณะที่แข่งขัน

18. ในกรณีที่ผู้แข่งขันฝ่ายหนึ่งถูกระบุในขณะแข่งขันว่าถูกอีกฝ่ายหนึ่งกระทำผิดกติกาจนไม่สามารถจะต่อสู้ต่อไป ถ้าผู้ตัดสินพิจารณาเห็นว่า เป็นผลจากการกระทำผิดกติกาในครั้งนั้นจริงก็ให้หยุดการแข่งขัน และปรับผู้กระทำผิดนั้นเป็นแพ้ ถ้าหากการพิจารณาเห็นว่าไม่เป็นจริงดังกล่าวก็ให้แข่งขันต่อไป

ผู้แข่งขัน "ล้ม"

19. ถ้าผู้แข่งขันคนใดถูกพันด้วยส่วนอื่นของร่างกาย นอกจากเท้า หรือพันห้อยตัวอยู่บนเชือก ไม่พร้อมที่จะต่อสู้ได้ หรือกระเด็นออกนอกสังเวียน ให้ถือว่าผู้แข่งขันคนนั้นอยู่ในลักษณะ "ล้ม"

20. เมื่อผู้แข่งขันคนใดถูกกระทำให้ "ล้ม" ให้ผู้ตัดสินเริ่มนับ และให้ผู้กระทำไถ้ยืนรับทางออกไปยืนอยู่มุมไกลที่สุด ผู้กระทำจะเข้าต่อไปไม่ได้ จนกว่าผู้ล้มจะลุกขึ้นในสภาพที่พร้อมจะต่อสู้ได้ และได้รับสัญญาณให้ "ชก" จากผู้ตัดสินแล้ว ถ้าผู้กระทำชักขึ้นไม่ไปยืนอยู่มุมดังกล่าวแล้วข้างต้น หรือในที่ ๆ จะเข้าไม่ได้ ผู้ตัดสินต้องหยุดนับจนกว่าผู้กระทำนั้นได้ปฏิบัติตามคำสั่งแล้วผู้ตัดสินจึงจะนับต่อจากที่ได้นับมาแล้ว

21. ถ้าผู้ "ล้ม" ลุกขึ้นได้ก่อนนับถึง 10 แต่ยังไม่ถึง 8 ผู้ตัดสินจะต้องนับต่อไปให้ถึง 8 ถ้าผู้ "ล้ม" อยู่ในสภาพที่จะต่อสู้ต่อไปได้ ต้องสั่งให้ "ชก" กันต่อไป หากไม่อยู่ในสภาพที่จะต่อสู้ต่อไปได้ ต้องนับต่อไปจนถึง 10 แล้วตัดสินให้ผู้ "ล้ม" แพ้โดยน็อกเอาต์

22. ถ้าผู้ "ล้ม" ลุกขึ้นได้ก่อนนับถึง 10 แต่ "ล้ม" โดยไม่ได้ถูกกระทำอีก ให้ผู้ตัดสินนับต่อจากที่นับมาแล้ว

23. ถ้าผู้แข่งขัน "ล้ม" ทั้งสองคน ให้ผู้ตัดสิน แพ้คนหนึ่งจะลุกขึ้นได้ อีกคนหนึ่งยัง "ล้ม" อยู่ ก็ให้นับไปเรื่อยจนถึง 10 ผู้ลุกขึ้นยืนในสภาพที่จะต่อสู้ได้ก่อนผู้ตัดสินนับถึง 10 เป็นฝ่ายชนะ ถ้านับ 10 แล้ว ผู้แข่งขันทั้งสองฝ่ายลุกขึ้นไม่ได้ ให้ผู้ตัดสินการแข่งชันคู่เป็นเสมอกัน

นักมวยซึ่งแข่งขันกันด้วยเล่ห์กระเท่ห์ไม่จริงจัง หรือเป็นมวยสมยอม (Collusion) หรือแกล้งต่อสู้ (Shame Fight) ไม่สมควรขึ้นชก ผู้ตัดสินมีสิทธิพิจารณา "หยุดการแข่งขันและระงับการตัดสิน (Stop Contest & No Decision) ได้

24. นักมวยผู้ใดถูกคู่ต่อสู้กระทำให้บาดเจ็บสาหัส ผู้ตัดสินจะยุติการแข่งขันนั้นและให้คู่ต่อสู้ของทนายชกเกิดน็อกเอาต์ หรือหากผู้ตัดสินจะหารือกับแพทย์ประจำสนามให้ตรวจบาดแผล และให้ความเห็นว่าควรจะให้แข่งขันนั้นเสีย และปฏิบัติตามความเห็นของแพทย์ประจำสนามนั้นก็ได้อ (ทั้งนี้หมายความว่าไปถึงบาดแผลที่ได้รับจากเหตุการณ์ที่มิใช่เกิดจากการถูกคู่ต่อสู้กระทำให้)

25. การแปลความหมายของกติกาที่ผิด หรือถ้ามีปัญหาก็ขึ้นอันเนื่องมาจากการแข่งขัน แม้จะนอกเหนือไปจากข้อตกลงที่ผิด ให้ผู้ตัดสินเป็นผู้ตัดสินชก

บริษัทเวทีราชำเนน จำกัด พระนคร

...2509

กติกาการแข่งขันมวยไทยของสมาคมมวยเวทีลุมพินี

พุทธศักราช 2500

(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2530)

.....

ข้อ 1 สังเวียน

ในการแข่งขันมวยไทยทั่วไป สังเวียนต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

- 1.1 สังเวียนต้องเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดอย่างเล็กด้านละ 4.90 เมตร (12 ฟุต) ขนาดอย่างใหญ่ด้านละ 7.30 เมตร (24 ฟุต) วัฏภายในเส้นเชือก
- 1.2 เวทีต้องสร้างเป็นที่ปลอดภัย ใต้ระต๋ม ปราศจากสิ่งกีดขวางใด ๆ และต้องยื่นไปนอกเชือกอย่างน้อย 50 เซนติเมตร (18 นิ้ว) ทั้งสี่ด้านทั้งสี่ และมุมให้ตี หรือทำอย่างอื่นที่จะไม่เป็นอันตรายแก่ผู้แข่งขัน
- 1.3 พื้นเวที ต้องปูด้วยผ้าอย่างอ่อน หรือเสื่อฟาง ซึ่งเลือก ไม่ทอกลัด หนาไม่น้อยกว่า 1 นิ้ว (2.50 เซนติเมตร) และไม่มากกว่า 2 นิ้ว (5 เซนติเมตร) และปูด้วยผ้าไม้ขัดข้างบนอีกชั้นหนึ่ง โดยชิงให้ตึง และผ้าใบต้องปูให้ทั่วพื้นเวทีโดยตลอด
- 1.4 ต้องมีเชือก 3 เส้น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 1.50 นิ้ว ถึง 2 นิ้ว ซึ่งตึงติดกับเสาที่มุม สูงจากพื้นขึ้นไป เส้นที่หนึ่ง 60 เซนติเมตร (2 ฟุต) เส้นที่สอง สูงจากพื้น 100 เซนติเมตร (3 ฟุต 10 เซนติเมตร) และเส้นที่สาม สูงจากพื้น 140 เซนติเมตร (4 ฟุต 20 เซนติเมตร) ให้มุมเชือกควรวัดที่ข้อศอกและเข่า ให้มุมเชือกด้านในทั้งสี่ด้านต้องผูกด้วยวัตถุอย่างอ่อน
- 1.5 ต้องมีบันไดที่มุมตรงกันข้ามของเวทีให้เหมาะเพื่อผู้แข่งขัน เจ้าหน้าที่ และผู้เลี้ยง

ขึ้น - ลง

ข้อ 2 นวม

นักมวยต้องสวมนวม น้ำหนักข้างหนึ่งไม่น้อยกว่า 4 ออนซ์ (113.3 กรัม) และอย่าเบาเกินไป 6 ออนซ์ (132 กรัม)

- 2.1 ภูมิแพ้หลายเท่า ถึงภูมิแพ้เชอร์วาท (น้ำหนัก 100 ปอนด์ - 126 ปอนด์) ใช้ขนาด 4 ออนซ์ (113.3 กรัม)

2.2 ทั้งแท่งรูปใยโหลท์เวทขึ้นไป (น้ำหนัก 127 ปอนด์ขึ้นไป) ใช้นวมขนาด 6 ออนซ์

(132 กรัม)

ข้อ 3 ผ้าพันมือ

ผ้าพันมือขนาดกว้างไม่เกิน 2 นิ้ว และความยาวของแต่ละข้างต้องไม่เกินกำหนดดังนี้

3.1 ฝ่ามือปลายเข้ ถึงฝ่ามือเข้ไม่เกิน 10 หลา (ผ้าพันแผล 2 ม้วน)

3.2 ทั้งแท่งรูปใยโหลท์เวทขึ้นไปไม่เกิน 12 หลา

3.3 ผ้าพลาสติกหรือให้ใช้พันหัดได้ไม่เกินข้างละ 1 กลอง หรือแข่งขันจะกลองกันเป็น
อย่างอื่น และห้ามพันลงมาพันข้อมือเด็ดขาด ถ้ากลองกันก็ต้องไม่เกินข้างละ $1\frac{1}{2}$ กลอง และ
ผ้าพลาสติกนั้น กว้างไม่เกิน 1 นิ้ว ยาวไม่เกิน 5 หลา (1 กลอง)

ข้อ 4 เครื่องแต่งกาย

ผู้เข้าแข่งขันต้องแต่งกายดังต่อไปนี้

4.1 ต้องสวมกระชับ และบุ่งกางเกงขาสั้นเพียงโคนขาให้เรียบร้อยตามสีของมุม พื้นกางเกง
ห้ามปักถ้อยคำหยาบคาย การร้าว ฆนุ รูปนิน บอนทำลาย ผู้อื่น หรือสถาบันใด ๆ เป็นอันขาด ไม่สวม
รองเท้าและเสื้อ ว่ายน้ำทรงสุภาพ และโกนหนวดเครา เล็บต้องตัดให้เรียบร้อยและสั้น เครื่องราง
ของขลังอนุญาตให้ผู้ที่โกนแขนหรือเอว แค่ต้องห้ามใคร่คิดไม่เป็นอันตรายต่อกู้แข่งขัน

4.2 ไข่ปลอกกรักข้อเท้าได้ไม่เกินข้างละหนึ่งอัน

4.3 ห้ามใช้เข็มขัด หรือสิ่งที่เป็นโลหะ

4.4 ห้ามใช้วาสลิน หรือสิ่งที้อาจเป็นอันตราย หรือเป็นพินารังเกียจ หาดหน้า แขน หรือ

ทอมนของร่างกาย

ข้อ 5 เครื่องอุปกรณ์เวที

เวทีต้องมีอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

5.1 ที่พ้านักมวย กอนแข่งขันมุมละ 3 ที่

5.2 น้ำเช็ดกัว 2 ถัง

5.3 ฟองน้ำ 2 กอน

5.4 น้ำ 2 ขวด

- 5.5 กระบอกรินน้ำ 2 ใบ
- 5.6 น้ำ 2 ถัง
- 5.7 โตะเก้าอี้สำหรับบรรดากรรมการและเจ้าหน้าที่
- 5.8 กระจก
- 5.9 นาฬิกาจับเวลา 1 หรือ 2 เรือน
- 5.10 โคมไฟติดคะแนน
- 5.11 หีบใส่ถ้วยรางวัลสำหรับเก็บโคมไฟติดคะแนน 1 ใบ
- 5.12 โตะกรรมการในคะแนน 2 โตะ
- 5.13 โตะและอุปกรณ์การปฐมพยาบาล 1 ชุด
- 5.14 ป้ายบอกจำนวนยก คู่ และเวลา
- 5.15 ไมโครโฟน พร้อมเครื่องขยายเสียง 1 ชุด

ข้อ 6 รุ่นและน้ำหนักที่ใช้ในการแข่งขัน

- 6.1 รุ่นมิชลีฟลายเวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 104 ปอนด์ (47.272 กก.)
- 6.2 รุ่นจูเนียร์ฟลายเวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 108 ปอนด์ (49.090 กก.)
- 6.3 รุ่นฟลายเวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 112 ปอนด์ (50.909 กก.)
- 6.4 รุ่นจูเนียร์แบนตั้มเวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 115 ปอนด์ (52.272 กก.)
- 6.5 รุ่นแบนตั้มเวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 118 ปอนด์ (53.636 กก.)
- 6.6 รุ่นจูเนียร์เฟเธอร์เวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 122 ปอนด์ (55.454 กก.)
- 6.7 รุ่นเฟเธอร์เวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 126 ปอนด์ (57.272 กก.)
- 6.8 รุ่นจูเนียร์ไลต์เวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 130 ปอนด์ (59.090 กก.)
- 6.9 รุ่นไลต์เวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 135 ปอนด์ (61.363 กก.)
- 6.10 รุ่นจูเนียร์เวลเตอร์เวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 140 ปอนด์ (63.636 กก.)
- 6.11 รุ่นเวลเตอร์เวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 147 ปอนด์ (66.818 กก.)
- 6.12 รุ่นจูเนียร์มิดเดิลเวท น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 156 ปอนด์ (70.909 กก.)

6.13 ภูมิภักดิ์เอเว น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 160 ปอนด์ (72.909 กก.)

6.14 ภูมิภักดิ์เอเว น้ำหนักอย่างมากที่สุดไม่เกิน 175 ปอนด์ (79.545 กก.)

6.15 ภูมิภักดิ์เอเว น้ำหนักไม่เกิน 175 ปอนด์ (81 กก.ขึ้นไป)

ข้อ 7 การชั่งน้ำหนัก

7.1 ให้ชั่งน้ำหนักผู้เข้าแข่งขันตั้งแต่ 08.00 น. ถึง 12.00 น. ของวันแข่งขัน เมื่อผู้เข้าแข่งขันชั่งน้ำหนัก แล้วน้ำหนักเกิน อนุญาตให้ชั่งใหม่ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ภายในกำหนดเวลาไม่เกิน 12.00 น. เมื่อน้ำหนักยังเกินอยู่เป็นอันยุติ ในการชั่งน้ำหนักนี้ ผู้เข้าแข่งขันจะชั่งอย่างทั่วเปล่า

7.2 ก่อนชั่งน้ำหนัก ผู้เข้าแข่งขันต้องได้รับการรับรอง และการตรวจร่างกายจากแพทย์ประกาศนียบัตร ที่ได้รับการแต่งตั้ง ว่าเป็นผู้มีร่างกายสมบูรณ์ที่จะเข้าแข่งขันได้

7.3 น้ำหนักต้องไม่ต่ำกว่า 100 ปอนด์ อายุไม่น้อยกว่า 15 ปี และน้ำหนักจะต้องไม่ต่างกันเกิน 5 ปอนด์

ข้อ 8 จำนวนยก

8.1 การแข่งขันตามปกติให้ยกไม่เกิน 5 ยก ยกละ 3 นาที หยุดพักระหว่างยก 2 นาที และต้องแข่งขันไม่ต่ำกว่า 3 ยก

8.2 ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ ไม่สามารถจะทำการแข่งขันต่อไปได้ ถ้ามีความจำเป็นต้องเอาผล ต้องแข่งขันเกินกว่า 3 ยก และเอาผลของการชั่งน้ำหนักตัดสินโดยคะแนนได้

ข้อ 9 ที่เลี้ยง

ผู้แข่งขันแต่ละคนมีสิทธิ์ที่จะมีที่เลี้ยงได้ 2 คน และต้องอยู่ภายใต้กติกาที่ตั้งต่อไปนี้

9.1 ที่เลี้ยงจะแนะนำ ช่วยเหลือ หรือส่งเสริมผู้แข่งขันของตนเอง ในขณะที่การแข่งขันกำลังดำเนินอยู่ไม่ได้

9.2 ที่เลี้ยงจะขอยกแทนผู้แข่งขันของตน เช่น โยนพองน้ำ หรือผ้าเช็ดตัวเข้าไปในสังเวียนไม่ได้ เว้นแต่จะมีการตกลงกันไว้เป็นกรณีพิเศษ

9.3 ในระหว่างที่การแข่งขันกำลังดำเนินอยู่ ทั้งที่เลี้ยงและผู้ช่วยเหลือจะอยู่บนขอบเวทีหรือสังเวียนไม่ได้ ก่อนเริ่มการแข่งขันแต่ละยกให้ที่เลี้ยงนำผ้าเช็ดตัว ถังน้ำ ฯลฯ ออกไปจากขอบเวที

9.4 ที่เลี้ยงทั้งสองฝ่ายที่ให้น้ำ ต้องแต่งกายให้สภาพเรียบร้อย

9.5 ถ้าเป็นการแข่งขันชิงชนะเลิศหรือป้องกันตำแหน่ง ให้มีผู้เล่นได้ฝ่ายละ 3 คน แต่ในระหว่างการพักแต่ละยก ผู้เล่นจะเข้าไปในสังเวียนได้เพียง 2 คนเท่านั้น ส่วนอีกคนหนึ่งต้องอยู่นอกสังเวียน

9.6 ถ้าผู้เล่นหรือผู้ช่วยละเมิดกติกาดังกล่าว อาจถูกทำทัณฑ์โทษหรือถูกให้ออกจากการเป็นผู้เล่นในการแข่งขันครั้งนี้ ส่วนนักมวยผู้แข่งขัน ผู้ชกอาจเตือน ทำทัณฑ์โทษ หรือปรับให้เป็นแพ้ได้

ข้อ 10 คณะกรรมการ

ให้มีคณะกรรมการ 3 คน คือกรรมการผู้ชก 1 คน และกรรมการให้คะแนน 2 คน กรรมการดังกล่าวนี้ต้องเป็นผู้มีความรู้ และไตร่ตรองมาโดยครบถ้วน มีความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ข้อ 11 กรรมการผู้ชก

11.1 กรรมการผู้ชก มีหน้าที่ควบคุมการแข่งขันภายในสังเวียนให้เป็นไปตามกติกาควย ความเป็นธรรมตลอดการแข่งขัน

11.2 เป็นผู้มิอาจเพิ่มในการตัดสินแต่เพียงผู้เดียว ไม่มีผู้ใดสั่งการเป็นอย่างอื่นได้

11.3 ทั้เคื่อนผู้แข่งขัน หรือผู้เล่นที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกติกา

11.4 บันทึกคะแนนเมื่อสิ้นสุดยกหนึ่ง ๆ ลงในใบบันทึกคะแนน

11.5 รวบรวมตรวจสอบการรวมคะแนน ของกรรมการทั้ง 3 คน เมื่อสิ้นสุดการแข่งขัน และตัดสินตามคะแนนเสียงข้างมาก แล้วมอบใบคะแนนไปยังประธานผู้ตัดสิน

11.6 กรรมการผู้ชก ต้องใช้คำสั่ง 3 คำ คือ

ก. "หยุด" เมื่อต้องการให้ หยุด

ข. "แยก" เมื่อต้องการให้ แยก

ค. "ชก" เมื่อต้องการให้ ชก

ในกรณีผู้ชกสั่งแยก ผู้แข่งขันต้องถอยออกจากกันเสียก่อน อย่างน้อยคนละ 1 ก้าว แล้วจึงเข้าแข่งขันต่อไปได้

11.7 กรรมการผู้ชก ต้องชี้แจงกติกาแก่กรรมการผู้แข่งขัน และหัวหน้าผู้เล่นก่อนเริ่มการแข่งขันยกแรก

ข้อ 12 หน้าที่ผู้ชก

ผู้ชกมีหน้าที่ควบคุมการแข่งขันให้เป็นไปตามกติกาด้วยความยุติธรรม

ข้อ 13 อำนาจผู้ชก

13.1 ผู้ชกมีอำนาจในการปฏิบัติงานในสิ่งเวียน

13.2 บุติการแข่งขันเมื่อพิจารณาเห็นว่า ฝ่ายหนึ่งมีมือเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งมาก

13.3 บุติการแข่งขันเมื่อพิจารณาเห็นว่า ผู้แข่งขันได้รับบาดเจ็บ จนไม่สามารถจะให้
แข่งขันต่อไปได้

13.4 บุติการแข่งขัน เมื่อพิจารณาเห็นว่า ผู้แข่งขันไม่ได้แข่งขันกันจริงจัง ในกรณีเช่นนั้น
ผู้ชกอาจให้ออกจากการแข่งขันเพียงคนเดียวหรือทั้งคู่ ออกจากการแข่งขันได้

13.5 การแข่งขันในยกใดยกหนึ่ง เมื่อนักมวยที่ถูกนับไปแล้ว กรรมการสั่งให้ชกได้ และ
พิจารณาอย่างถ้วนแล้วเห็นว่านักมวยที่ถูกนับชกไม่เต็มมือ กรรมการผู้ชกมีสิทธิยุติการแข่งขันได้

13.6 ให้ยุติการแข่งขัน เพื่อเตือนผู้ที่ทำผิดกติกา หรือด้วยเหตุผลอื่น ทั้งนี้เพื่อให้การแข่งขัน
เป็นธรรม และเพื่อให้เป็นไปตามกติกาอย่างแท้จริง

13.7 ให้ผู้แข่งขันที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งออกจากการแข่งขัน

13.8 ให้เปลี่ยนที่จะเมคกติกากอกจากการแข่งขัน และถ้าเห็นสมควรที่จะให้ผู้แข่งขันออกเสีย
ด้วยก็ได้ (นักมวยต้องรับผิดชอบในที่เลี้ยงของตัว)

13.9 ให้ผู้แข่งขันที่กระทำผิดออกจากการแข่งขัน โดยได้รับการเตือนมาก่อนหรือไม่ก็ตาม
หรือถ้าพิจารณาเห็นว่ากรกระทำนั้นเป็นการกระทำเพื่อต้องการให้ตนเองถูกจับแพ้พาวด์

13.10 คำตัดสินของกรรมการผู้ชกให้ถือเป็นเด็ดขาดไม่มีการอุทธรณ์ใดๆ ทั้งสิ้น

13.11 ในกรณีที่กรรมการตัดสินผิด สามารถที่จะกลับคำตัดสินใหม่ ให้ถูกต้องตามใบให้คะแนนได้

ข้อ 14 หลักปฏิบัติการณ์นักมวยที่ออกนอกเชือก

14.1 เมื่อนักมวยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดตกจากเวที ให้ผู้ชกนับไต่ทันที

14.2 เมื่อนักมวยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดตกจากเวที ถูกผู้ชกทำการชักขวาง หรือท้วงเหนี่ยวไม่ให้
ขึ้นเวที ให้ผู้ชกหยุดนับ และตักเตือนให้ชัดเจนแล้วจึงนับต่อ

14.3 เมื่อนักมวยทั้งสองฝ่ายตกจากเวที ให้ผู้ชกเริ่มนับ หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดพยายาม
หลบหนีด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม ให้หยุดการนับและตักเตือนให้ชัดเจนแล้วจึงเริ่มนับต่อ ถ้านักมวยผู้นั้น
ไม่รับฟังให้ปรับนักมวยผู้นั้นเป็นแพ้

14.4 เมื่อนักมวยล้มลงบนเวทีทั้งคู่ด้วยกรณีใด ๆ ก็ตาม ให้ผู้ชกแยกนักมวยทั้งสอง
ออกจากกันก่อน และให้นับอยู่ระหว่างนักมวยทั้งสองแล้วเริ่มนับ

14.5 การนับในกรณีที่นักมวยทั้งสองถูกนับ ถ้าอีกฝ่ายหนึ่งลุกขึ้นมาได้ให้หยุดนับฝ่ายนั้นและ
ให้นับนักมวยฝ่ายที่ยังล้มอยู่ต่อไป

ข้อ 15 กรรมการให้คะแนน

15.1 ผู้ให้คะแนนทั้งสองต้องนั่งอยู่คนละด้านของเวที และห่างจากประชาชน

15.2 กรรมการแต่ละคนมีอิสระในการพิจารณาให้คะแนนภายในขอบข่ายของกติกา

15.3 กรรมการผู้ให้คะแนน ต้องมีความสนใจอย่างแน่วแน่มแก่นักมวยทั้งสองเท่ากัน

15.4 กรรมการผู้ให้คะแนน ต้องกรอกคะแนนให้แก่ผู้แข่งขันแต่ละคนลงในใบบันทึก

เมื่อหมดเวลาการแข่งขันของแต่ละยกแล้ว รวมคะแนนเมื่อการแข่งขันได้เสร็จสิ้นลง และกรอกนาม
ผู้ชนะพร้อมทั้งลงลายมือในใบคะแนนแล้วเสนอกรรมการผู้ชก

15.5 การประกาศคะแนน จะมีการประกาศคะแนนเฉพาะการแข่งขันชิงชนะเลิศเท่านั้น

ข้อ 16 ผู้รักษาเวลา

หน้าที่เฉพาะของผู้รักษาเวลา คือต้องเป็นผู้รักษาเวลาของแต่ละยก จำนวนยก เวลาหยุดพัก
ระหว่างยก และเวลานอก เมื่อกรรมการผู้ชกให้สัญญาณโดยมีให้คพลาคด้วยวิธีปฏิบัติดังนี้

16.1 ต้องนั่งห่างจากเวทีของสังเวียน

16.2 อีกห้าวินาทีก่อนเริ่มการแข่งขันแต่ละยกต้องทำให้สังเวียนว่าง โดยให้สัญญาณและ

สิ่งที่เสียงออกนอกเวที

16.3 ต้องให้สัญญาณ "เริ่ม" - "หมด" แต่ละยกโดยการตีระฆัง

16.4 ต้องหักเวลา เมื่อมีการหยุดพักชั่วคราว หรือเมื่อผู้ชกสั่ง

16.5 ต้องรักษาเวลาให้ถูกต้องทุกระยะ ค่ายนาฬิกาพกหรือนาฬิกาตั้งโต๊ะ

16.6 ต้องให้สัญญาณแก่ผู้ชกทุกวินาที ที่ผู้ชกกำลังนับ เมื่อเกิดการล้ม

16.7 ตอนปลายยกซึ่งไม่ใช่ยกสุดท้าย ถ้ามีนักมวยล้มหรือผู้ชวากำลังนับ เมื่อหมดเวลา
แข่งขัน (3 นาที) ต้องยังไม่ที่ระฆัง ให้ที่ระฆังเมื่อผู้ชวากำลัง "ชก"

16.8 ตอนปลายของยกสุดท้าย ถ้ามีนักมวยล้มและผู้ชวาก กำลังนับ เมื่อหมดเวลา
แข่งขัน (3 นาที) ผู้รักษาเวลาต้องที่ระฆังทันที

ข้อ 17 คำตัดสิน

ให้ดำเนินการตัดสินตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

17.1 การชนะน็อกเอาต์ คือ การทำให้ผู้แข่งขันล้มลงกับเวที หรือเป็นเกาะเชือกกับหมัดสัก
อยู่กับเชือก ไม่สามารถที่จะชกหรือป้องกันตัวเองได้ภายใน 10 วินาที เมื่อผู้ชวากนับถึง 10 แล้ว

17.2 การชนะโดยเทคนิคเกือน็อกเอาต์ คือการกระทำดังต่อไปนี้

17.2.1 เมื่อทำให้ผู้ต่อสู้ตกเป็นผู้เสียเปรียบ และบอบช้ำมากอาจจะเป็นอันตราย

มากถึงขั้น

17.2.2 นักมวยฝ่ายใดไม่สามารถที่จะชกต่อไปได้ทันที ภายหลังที่ได้หยุดพักระหว่างยก

17.2.3 หรือถ้านักมวยได้รับบาดเจ็บ คือ

17.2.3.1 เมื่อผู้ชวากพิจารณาเห็นเป็นแผนลดกรรจ์ไม่น้อยกว่า

2 เซ็นติเมตร (เป็นประมาณ 3 เซ็น)

17.2.3.2 ในกรณีที่ผู้ชวากไม่แน่ใจอาจปรึกษาแพทย์ก่อนได้

17.3 การชนะโดยคะแนน เมื่อการแข่งขันใกล้สิ้นสุดลง ให้ผู้ชวากรวบรวมใบคะแนนของ
ตนเอง และจากกรรมการทั้งสองข้าง แล้วตัดสินให้นักมวยที่ได้รับเสียงข้างมากเป็นผู้ชนะ

17.4 ในกรณีที่นักมวยทั้งสองฝ่ายได้รับบาดเจ็บ เป็นแผนลดกรรจ์ จนไม่สามารถที่จะทำ
การแข่งขันต่อไปได้ทั้งคู่ และทั้งคู่ลงเอาผลแพ้ชนะไว้ก่อนการแข่งขัน ถ้าผู้แข่งขันมาแล้วไม่เกินกว่า
ครึ่งของจำนวนที่ยกกำหนดไว้ ให้ตัดสินเสมอกัน แต่ถ้าแข่งขันเกินกว่าครึ่งของจำนวนยกที่กำหนดไว้
ให้ตัดสินโดยคะแนน

17.5 การชนะโดยผู้แข่งขันถูกปรับให้แพ้ คือชนะโดยที่ผู้แข่งขันกระทำผิดกติกาจนผู้ชวาก
ตัดสินให้แพ้ โดยจะมีการเตือนมาก่อนหรือไม่ก็ตาม

17.6 ไม่มีการตัดสิน เมื่อมีนักมวยถูกตัดสินให้เสียสิทธิ์ในการแข่งขันทั้งคู่ หรือเพียงฝ่ายหนึ่ง
ฝ่ายใดก็ตาม การแข่งขันจะต้องประกาศว่า "ไม่มีการตัดสิน" เช่น นักมวยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดขึ้นมา

แรงขึ้นโคมีเจอนาที่จะแพ้หรือทั้งสองฝ่ายเสมอกัน หรือเวทีเกิดความเสียหาย ผู้ที่ไม่อยู่ในความสงบจนไม่สามารถที่จะแข่งขันต่อไปได้

ข้อ 18 การให้คะแนน

18.1 ในยกหนึ่ง ๆ จะมีคะแนนเต็ม 5 คะแนน จะให้คะแนนแก่นักมวยผู้ซึ่งดีกว่าได้ 5 คะแนนเต็ม และให้คู่แข่งลดลงไปตามส่วนคือ $4\frac{1}{2}$, 4, $3\frac{1}{2}$, 3 คะแนน และห้ามไม่ให้คะแนนเป็นเสี้ยว เช่น $4\frac{3}{4}$ หรือ $4\frac{1}{3}$ คะแนน

18.2 ในยกที่เสมอกันจะให้ฝ่ายละ 5 คะแนน

18.3 ผู้แพ้ในยกที่ไม่จะเจ้านัก จะได้คะแนน $4\frac{1}{2}$ คะแนน ผู้ชนะได้ 5 คะแนน

18.4 ผู้แพ้ที่เห็นโคโดยจะแจ้งได้คะแนน 4 คะแนน ผู้ชนะได้ 5 คะแนน

18.5 ผู้แพ้ในยกเห็นโคโดยชักแจ้งตลอดยก มีการโต้ตอบคือน้อย ฆมจุกคจุกคฉานและถูกนับจะได้ $3\frac{1}{2}$ คะแนน ผู้ชนะได้ 5 คะแนน

18.6 ผู้แพ้ถูกกระทำข้างเดียวทั้งยก และถูกนับสองครั้ง ในยกเดียวกัน จะได้คะแนน ผู้ชนะได้ 5 คะแนน

18.7 ควรให้คะแนนให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังนี้

18.7.1 นักมวยฝ่ายใดใช้อาวุธมวยไทย (หมัด - เท้า - เข่า - ศอก)

โดยถูกต้องตามกติกา กระทำถูกต้องแข่งขันได้มากกว่าเป็นผู้ชนะ

18.7.2 นักมวยฝ่ายใดเป็นผู้ใช้อาวุธมวยไทย กระทำถูกต้องแข่งขันได้หนักหน่วง จะแจ้ง รุนแรง บอบช้ำ ถูกเป่าพวย ที่สำคัญมากกว่าเป็นผู้ชนะ

18.7.3 นักมวยฝ่ายใดเป็นผู้ใช้อาวุธมวยไทย กระทำให้อุปกรณ์แข่งขันเกิดความเสียหายมากกว่าเป็นผู้ชนะ

18.7.4 นักมวยฝ่ายใดเป็นผู้ถูกรุก - รับ หลบหลีก - โต้ตอบ ได้ดีกว่าเป็นผู้ชนะ

18.7.5 นักมวยฝ่ายใดที่เป็นผู้โดนเข้ากระทำถูกต้อง (ฝ่ายรุก) มากกว่าเป็นผู้ชนะ

18.7.6 นักมวยฝ่ายใดไม่ไหวพรวด หรือพรวดน้อยกว่าผู้ชนะ

ข้อ 19 ฟาวล์

การขกที่ผิดกติกาและฟาวล์ คือ

19.1 กัก ทีมลูกตา เฒ่น้ำลายรดลูกตอสู้ แลบลิ้นหลอก ไซ้ศีรษะชนหรือโงก

19.2 กอดปล้ำหรือทุม ลูกตอสู้ จับล็อกแขนลูกตอสู้

19.3 จับเชือก หรือพยายามจับเชือกเพื่อชก และหาประโยชน์อย่างอื่น

19.4 แกล้งล้มทับลูกตอสู้ หรือซ้ำเติมลูกตอสู้ ที่กำลังล้มอยู่

19.5 ไซ้หาของบูโค และมวยปล้ำทุกตา

19.6 ไซ้กรียวาวจาไม่เหมาะสมในการแข่งขัน

19.7 ในกรณีที่มวยกำลังแข่งขันมีการเกาะกอด เมื่อกรรมการช้ชก สั่งหยุดแล้ว

นักมวยทั้งสองหรือคนเฝ้ากักตาม ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้กรรมการหยุดการแข่งขันแล้วเตือน หรือสั่งพักคะแนนก็ได้ ถ้าการกระทำครั้งนั้นเป็นผลทำให้คู่แข่งถึงน็อคเอาต์ หรือตกเป็นแผลฉกรรจ์ ให้ปรับนักมวยผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งฟาวล์

19.8 การที่เขากระจับโดยเจตนา เช่น จับคอตีเขากระจับ แฉงเขากระจับ หรือโยนเขาถูกระจับ (ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของกรรมการช้ชกว่าเป็นการเจตนาหรือไม่)

ข้อ 20 ลม

20.1 ถ้าส่วนใดของร่างกาย ถูกพื้นเวทีนอกจากเท้า หรือยื่นพันหมศคือข้อมุนเชือก หรือถูกชกออกไปนอกเชือก หรือยื่นหมศตีหากำมือชก โดยไม่สามารถป้องกันตัวเองได้ ให้ถือว่านักมวยผู้นั้นล้ม

20.2 ในกรณีที่นักมวยคนหนึ่งคนใดถูกกระหน่ำลง 1 วินาที ให้กรรมการช้ชกเริ่มนับพร้อมกันให้ผู้ชกรับตอยทางออกไปข้อมุนไกลทันที ถ้าไม่ตอยออกไปตามคำสั่งของกรรมการช้ชก กรรมการช้ชกต้องหยุดนับ จนกว่าผู้ชกนั้น จะปฏิบัติตามคำสั่ง จึงให้กรรมการช้ชกนับต่อไปจากที่ไค้ล้มแล้ว เมื่อผู้ล้มลุกขึ้นมาแล้ว และไค้รับคำสั่งจากกรรมการช้ชกให้ชก จึงจะชกต่อไปได้

20.3 เมื่อนักมวยคนหนึ่งคนใดล้มลง ให้กรรมการช้ชกนับตั้ง ๆ จาก 1 - 10 โดยทอดระยะห่างกัน 1 วินาที และทุก ๆ วินาทีที่นับ กรรมการช้ชกจะต้องให้สัญญาณมือด้วย เพื่อนักมวยผู้นั้นจะไค้รู้ว่าตนถูกนับก่อนที่จะนับ 1 ให้ทอดระยะห่างจากเวลาที่นักมวยไค้ล้มลงจนถึงพื้น 1 วินาที แล้วจึงคอยนับ "หนึ่ง"

20.4 ถ้านักมวยผู้ล้มลุกขึ้นไวก่อนกรรมการผู้ชำนัญถึงสิบ และพร้อมที่จะชกต่อไปได้ จึงให้ชกต่อไปได้ แต่ถากรรมการผู้ชำนัญสิบแล้วให้ถือว่าการต่อสู้สิ้นสุดลง และตัดสินให้ผู้ล้มนั้น แพ้โดย "น็อกเอาต์"

20.5 ถ้านักมวยล้มลงทั้งสองคน ให้กรรมการผู้ชำนัญต่อไปตลอดเวลาทีคนหนึ่งคนใด ยังคงล้มอยู่ ถ้านักมวยทั้งสองคนยังล้มอยู่จนกระทั่งนับสิบ ให้ตัดสินเสมอกัน ถ้ามิได้มีการตกลงกันเป็นอย่างอื่น

20.6 ในขณะที่กรรมการผู้ชำนัญกำลังนับอยู่นั้น แต่ยังไม่ถึง 8 นักมวยที่ถูกนับพร้อมจะชกได้หรือไม่ก็ตาม กรรมการผู้ชำนัญจะต้องนับให้ถึง 8 ก่อน จึงสั่งชก

20.7 ถ้านักมวยผู้ล้มลุกขึ้นมาไวก่อนนับสิบ แต่แล้วล้มลงไปโดยมิได้ถูกชกก็ให้กรรมการผู้ชำนัญต่อไปจากที่ไวก่อนมาแล้ว

20.8 นักมวยคนใดไม่สามารถชกต่อไปได้ทันที ภายหลังที่เวลาหยุดพักระหว่างยกหมดไปแล้ว ควรจะนับหรือไม่ให้อยู่ในดุลยพินิจของกรรมการผู้ชำนัญ

ข้อ 21 การให้คะแนนนักมวยที่ถูกกรรมการผู้ชำนัญ

21.1 ในการแข่งขันยกหนึ่งยกใด เมื่อนักมวยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ถูกคู่แข่งขันใช้อาวุธมวยไทย (หมัด เข่า เข่า ศอก) โดยถูกต้องตามกติกา จนถูกกรรมการผู้ชำนัญนับนักมวยฝ่ายที่ถูกกรรมการผู้ชำนัญจะเสียคะแนน 1 คะแนน โดยนักมวยฝ่ายที่ถูกนับได้ 4 คะแนน นักมวยฝ่ายที่ไวก่อนได้ 5 คะแนน (5:4) ถ้าถูกผู้ชำนัญอีกเป็นครั้งที่ 2 ในยกเดียวกัน นักมวยที่ถูกกรรมการผู้ชำนัญจะเสียคะแนนอีก 1 คะแนน นักมวยฝ่ายที่ถูกนับได้ 3 คะแนน นักมวยฝ่ายที่ไวก่อนได้ 5 คะแนน (5:3) และนักมวยที่ถูกกรรมการผู้ชำนัญมาแล้ว 2 ครั้ง ในยกเดียวกัน ถูกคู่แข่งขันกระทำให้ล้มลงอีกเป็นครั้งที่ 3 กรรมการผู้ชำนัญจะยุติการแข่งขัน โดยให้คู่แข่งขันเป็นฝ่ายชนะเทคนิคน็อกเอาต์

21.2 ในการแข่งขันยกหนึ่งยกใด ถ้าคู่แข่งขันมีคะแนนเท่ากันอยู่ เมื่อฝ่ายใดถูกกรรมการผู้ชำนัญ 1 ครั้ง จะเสียคะแนน 1 คะแนน ฝ่ายที่ถูกนับได้ 4 คะแนน ฝ่ายที่ไวก่อนได้ 5 คะแนน (5:4)

21.3 ในการแข่งขันยกหนึ่งยกใด นักมวยฝ่ายใดมีคะแนนน้อยกว่า $\frac{1}{2}$ คะแนน (ก่อนหรือหลังการนับ) ให้พิจารณาตัดสิน

21.3.1 นักมวยฝ่ายที่มีคะแนนน้อยกว่า ถูกนับได้ 1 ครั้ง จะเสียคะแนน $\frac{1}{2}$ คะแนน โดยฝ่ายที่ถูกนับได้ $4\frac{1}{2}$ คะแนน ฝ่ายที่ได้นับได้ 5 คะแนน ($5:4\frac{1}{2}$)

21.3.2 นักมวยฝ่ายใดที่มีคะแนนน้อยกว่า แต่ถูกนับเป็นครั้งที่ 2 ในยกเดียวกัน จะเสียคะแนน $1\frac{1}{2}$ คะแนน โดยฝ่ายที่ถูกนับได้ $3\frac{1}{2}$ คะแนน ฝ่ายที่ได้นับได้ 5 คะแนน ($5:3\frac{1}{2}$)

21.4 ในการแข่งขันยกหนึ่งยกใด นักมวยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีคะแนนน้อยกว่า 1 คะแนน (ก่อนหรือหลังการนับ) ให้พิจารณาดังนี้

21.4.1 นักมวยฝ่ายที่มีคะแนนน้อยกว่า ถูกนับ 1 ครั้ง ผลการแข่งขันในยกนั้น นักมวยทั้งสองฝ่ายจะโค้คะแนนฝ่ายละ 5 คะแนน เท่ากัน ($5:5$)

21.4.2 นักมวยฝ่ายที่มีคะแนนน้อยกว่า ถูกนับ 2 ครั้งในยกเดียวกัน นักมวยฝ่ายที่ถูกนับจะเสียคะแนน 1 คะแนน โดยฝ่ายที่ถูกนับได้ 4 คะแนน ฝ่ายที่ได้นับได้ 5 คะแนน ($5:4$)

21.5 ในการแข่งขันยกหนึ่งยกใด นักมวยฝ่ายใดมีคะแนนน้อยกว่า $\frac{1}{2}$ คะแนน (ก่อนหรือหลังการนับ) ให้พิจารณาดังนี้

21.5.1 นักมวยฝ่ายที่มีคะแนนน้อยกว่าถูกกรรมการผู้ชำนานับ 1 ครั้ง จะเสียคะแนน $1\frac{1}{2}$ คะแนน โดยฝ่ายที่ถูกนับได้ $3\frac{1}{2}$ คะแนน ฝ่ายที่ได้นับได้ 5 คะแนน ($5:3\frac{1}{2}$)

21.5.2 นักมวยฝ่ายที่มีคะแนนน้อยกว่า ถูกกรรมการผู้ชำนานับเป็นครั้งที่ 2 ในยกเดียวกัน นักมวยฝ่ายที่ถูกนับจะโค้คะแนน 3 คะแนน (คะแนนต่ำสุดของการแข่งขัน) นักมวยฝ่ายที่ได้นับได้ 5 คะแนน ($5:3$)

21.6 ในการแข่งขันยกหนึ่งยกใด นักมวยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดแพ้อยู่ 1 คะแนน (ก่อนหรือหลังการนับ) ให้พิจารณาดังนี้

21.6.1 นักมวยฝ่ายใดที่มีคะแนนน้อยกว่าถูกกรรมการผู้ชำนานับ 1 ครั้ง ฝ่ายที่ถูกนับจะเสียคะแนน 2 คะแนน โดยฝ่ายที่ถูกนับได้ 3 คะแนน ฝ่ายที่ได้นับได้ 5 คะแนน ($5:3$)

ข้อ 22 การจับมือ

ให้มีการจับมือกัน เฉพาะก่อนเริ่มยกที่ 1 และก่อนเริ่มในยกสุดท้าย นักมวยจะต้องจับมือกันตามธรรมเนียม เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงว่าเขทั้งสองจะแข่งขันอย่างนักรักกีฬา ด้วยความบริสุทธิ์ใจตามกติกา การแข่งขัน และห้ามมิให้จับมือกันระหว่างแข่งขัน

ข้อ 23 การตีความหมาย

การตีความหมายใด ๆ ในกติกานี้ หรือมีปัญหาคือใด ๆ เกิดขึ้น อันเนื่องมาแต่ผู้แข่งขันแม้ได้กล่าวไว้ในกติกา ให้กรรมการผู้ชั่งชดเป็นผู้ตัดสิน นอกจากปัญหานั้นเคยได้พิจารณาแล้ว และคณะกรรมการเทคนิคของเวทีมวยนั้น ได้วางแนวทางปฏิบัติแล้วแล้ว ก็ให้ปฏิบัติตามแนวทางนั้น ๆ

พระราชบัญญัติการพนัน

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2482

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2485

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2485

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2490

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2503

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2504

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2505

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยเงื่อนไขการพนันตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน

พุทธศักราช 2478

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยเงื่อนไขการพนันตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน

พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 2)

กฎกระทรวง (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2503

กฎกระทรวง (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2504

พระราชบัญญัติการพนัน

พุทธศักราช 2478

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 20 สิงหาคม พุทธศักราช 2478)

น.อ.อาทิตย์ หิพธากา ร.น.

เจ้าพระยาเพชร

พล.อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 31 มกราคม พุทธศักราช 2478

เป็นปีที่ 2 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเพิ่มเติมและรวบรวมพระราชบัญญัติการพนันเสียใหม่
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำ และยินยอมของ
สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2473

และกฎหมาย กฎข้อบังคับซึ่งมีความขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความในมาตรา 853, 854 และ 855 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 4 ห้ามมิให้อนุญาตจกใหม่หรือเช่าเล่น หรือเช่าพนันในการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ก. ห้ามพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอันร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควร จะอนุญาตขายไม้บังคับกับเงื่อนไขใด ๆ ให้มีการเล่นชนิดใดก่อนอนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกา

การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. ห้ามพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันหรือ การเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ จะจกใหม่ขึ้นเพื่อเป็นทาง

นำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงาน
ผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาตให้ หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ทอฉฉ
ใบอนุญาต

ในการเล่นอันระบุไว้ในวรรค 2 ข้างต้นนั้น จะพนันกันได้เฉพาะเมื่อได้มีใบอนุญาต
ให้จัดขึ้น หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นได้โดยไม่ทอฉฉใบอนุญาต

การเล่นหมายเลข 5 ถึง 15 ในบัญชี ข. หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่น
อื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้แล้วนั้น จะให้รางวัลที่ราคาเป็นเงินไม่ได
และห้ามมิให้ผู้ใดรับรางวัลที่ไปแล้วกลับคืน หรือรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้นในสถานงาน หรือ
การเล่นหรือบริเวณที่เนื่องในระหว่างงาน หรือการเล่น

ให้เพิ่มลงต่อไปนี้เป็นมาตรา 4 หวิ โดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2485
มาตรา 3 ทั้งความต่อไปนี้

"มาตรา 4 หวิ ในการเล่นอื่นใดนอกจากที่กล่าวในมาตรา 4 จะพนันกันหรือจะจัดให้
เพื่อให้พนันกันได้เฉพาะการเล่นที่ระบุชื่อ และเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง

คำว่า "การเล่น" ในวรรคก่อนให้หมายความรวมถึงการทายและการทำนายด้วย"

มาตรา 5 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติย่อมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน
ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้ขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็
ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

มาตรา 6 ผู้ใดอยู่ในวงการเล่นอันชักตอบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือชักตอขอความ
ในกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นควย
เว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูการเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะหรืองานนักขัตฤกษ์หรือในที่สาธารณะสถาน

มาตรา 7 ใบอนุญาตทุกฉบับต้องกำหนด

- (1) ลักษณะข้อจำกัดและเงื่อนไขของการ เล่นพนันโดยชัดแจ้ง
- (2) สถานที่ วัน เดือน ปี และกำหนดเวลาที่จะอนุญาตให้เล่น ถ้าเป็นใบอนุญาต
สลากกินแบ่ง สลากกินรวม และส่วป ให้ระบุจำนวนสลากที่จะขายกับสถานที่
วันและเวลาที่จะออกควย

- (3) จำนวนบุคคลผู้จะเข้าเล่นมีกำหนดหรือไม่ และไม่ให้นำบุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์ หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นควย เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข.

หมายเลข 16

มาตรา 8 การจัดให้มีการเล่นพนหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานออกใบอนุญาตก่อนจึงจะทำได้

มาตรา 9 สลากกินแบ่ง สลากกินรวม และสวี่ป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดนั้น ต้องส่งสลากให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตประทับตราเสียก่อนจึงนำออกจำหน่ายได้

ถ้าผู้มีใบอนุญาตให้มีการเล่นดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ประกาศโฆษณา หรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้บุคคลใด ๆ เข้าร่วมในการเล่นนั้น

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 9 หว และมาตรา 9 หข โดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2505 มาตรา 3

มาตรา 9 หว ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งที่ออกจำหน่ายตามมาตรา 9 และที่ยังมิได้ออกรางวัลเกินกว่าราคาที่กำหนดในสลาก

มาตรา 9 หข ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 หว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 10 ทรัพย์สินอันหนึ่งซึ่งจับได้ในวงการเล่นอันชักชวนแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือชักชวนขอความในกฎกระทรวงหรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รับเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินซึ่งมิได้เอาออกพนัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเล่นนั้น ให้ศาลมีอำนาจริบไต่ตามกฎหมายลักษณะอาญา

ประกาศหรือเอกสารอย่างใด ๆ อันมุ่งหมายให้เป็นการชักชวนผู้อื่นให้เล่นดังกล่าไว้ในมาตรา 9 วรรค 2 นั้น ตำรวจหรือกรมการอำเภอจะยึดและทำลายเสียได้ถ้าประกาศหรือเอกสารนั้นส่งทางไปรษณีย์ถึงผู้รับที่อยู่ในราชอาณาจักร เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะยึดประกาศหรือเอกสารนั้นไว้ก็ได้ แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ต้องแจ้งให้ผู้รับทราบ ถ้าผู้รับมีข้อโต้แย้งว่าประกาศหรือเอกสารนั้นมิได้เกี่ยวกับเกมการพนัน ผู้รับจะนำคดีไปฟ้องศาลภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันที่ได้รับ

แจ้งความจากพนักงานไปรษณีย์ก็ได้ ถ้าผู้รับมีใต้น้ำค้ำไปฟ้องศาลก็ได้ หรือเมื่อศาลสั่งเป็นการบังคับก็ได้
เจ้าพนักงานไปรษณีย์มีอำนาจทำลายประกาศหรือเอกสารที่ยกไว้้นได้

แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะเปิดซองหรือห่อออกดูโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา
นี้ได้ เว้นแต่จะมีเครื่องหมายภายนอกแสดงว่า ในซองหรือในห่อมีสิ่งที่จะต้องรับและทำลาย
ตามพระราชบัญญัติ

มาตรา 11 เจ้าพนักงานผู้ออกไปอนุญาตมีสิทธิจะเรียกใบอนุญาตคืนเมื่อมีเหตุสมควร
เชื่อว่าผู้รับใบอนุญาตกระทำการละเมิดพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือใบอนุญาตซึ่งออกตาม
พระราชบัญญัตินี้

ความในมาตรา 12 ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทน โดยพระราชบัญญัติการพนัน
(ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2504 ดังความต่อไปนี้

มาตรา 12 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อชวนประกาศโฆษณา หรือชักชวนโดย
ทางตรงหรือทางอ้อมในชุมชนเขาเล่นหรือเขาพนันในการเล่น ซึ่งมีได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน
หรือรับอนุญาตแล้ว แต่เล่นนอกแหล่ง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเขาพนันในการเล่นอันชักชวนแห่ง
พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดดังต่อไปนี้

1. ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือ
การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบหรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนั้นของ
ระหว่างโฆษณาคูกันตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป จนถึง
5,000 บาท ควบคุมอีกสองแห่ง เว้นแต่ผู้เข้าเล่นหรือเขาพนันที่เรียกว่าลูกค้า ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี
หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 หัก ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 13 ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 8 อันว่าด้วยการรับกลับคืนหรือรับซื้อหรือ
แลกเปลี่ยนรางวัลนั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 4 มีความผิดของระหว่างโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตั้งแต่ 50 บาทขึ้นไปจนถึง 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 14 หว โดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2485 มาตรา 3

มาตรา 14 หว ผู้ใดกระทำความผิดของระหว่างโทษตามพระราชบัญญัติ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนดสามปี กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติอีก

- (1) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำความผิดครั้งหลังเป็นโทษจำคุกและปรับในทางโทษหวัญ
- (2) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำความผิดครั้งหลังเป็นโทษจำคุกหรือปรับในทางโทษทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา 15 นอกจากโทษที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิด ในพนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้จำคุกในกรณีนี้ และให้ศาลสั่งไว้ในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดใช้เงินสมทบแก่ผู้นำจับถึงหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับด้วยอีก โสภหนึ่ง ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระสมทบดังกล่าวให้จ่ายจากเงินที่ได้จากของกลางซึ่งศาลสั่งริบ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้วหรือจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

มาตรา 16 รัฐมนตรีซึ่งทำหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจกำหนดให้ผู้นับใบอนุญาตการเล่นหมายเลข 17 ในบัญชี ข. เสียภาษีไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายการเล่นหมายเลข 19 ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดรายรับ ซึ่งหักรายจ่ายแล้ว และการเล่นหมายเลข 16 หมายเลข 18 และหมายเลข 20 ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดราคาสลากซึ่งมีผู้นับก่อนหักรายจ่าย

รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ยังทำหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้จะกำหนดให้ผู้นับใบอนุญาตการเล่นหมายเลข 17 หมายเลข 18 และหมายเลข 19 ในบัญชี ข. เสียภาษีเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินร้อยละสองครั้ง เพื่อให้เป็นรายได้ของเทศบาลแห่งท้องที่ในการเล่นการพนันตามใบอนุญาตโดยกำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 16 ทวิ โดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2482

มาตรา 16 ทวิ ภายหลังที่จะต้องเสียตามความในมาตรา 16 และเงินค่าธรรมเนียมความในมาตรา 17 นั้น ให้รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ยกตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดตามสภาพแห่งท้องถิ่นได้"

มาตรา 17 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงทั้งเจ้าพนักงานดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดเงินค่าธรรมเนียม กำหนดเงื่อนไขในการเล่นการพนัน และวางระเบียบเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(กมมทิคณะรัฐมนตรี)

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์

(52 ร.จ. 1978 ตอนที่ 68 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2478)

บัญชี ก.

1. หวย ก, ข.	2. โป๊ป
3. โปกำ	4. ถั่ว
5. แปกเกา	6. จั๊น
7. ทอแถม	8. เป๊ยโปก หรือคู้ค หรืออ๊โจง
9. โปสามใบ	10. โม่สามอัน
11. ช่างงา หรือปอก	12. โม่คำ โม่แดง หรือปลากำปลาแดง
หรืออ๊คำอ๊แดง

13. อ๊โปงครอบ	14. กำกัก
15. โม่หมุน หรือล้อหมุนทุก ๆ อย่าง	16. หัวโศหรือหาพยาท

17. การเล่นซึ่งมีการพนันสัตว์ เช่น เอหมึกหรือพนันนก หรือวางยาเมาให้สัตว์ชน หรือต่อสู้กัน หรือขุดโพมหลังเท้าให้วิ่งแข่งกัน หรือการเล่นอื่น ๆ ซึ่งเป็นการพนันสัตว์อันมีลักษณะคล้ายกับหมาพนัน

18. บิดเจียกรู คี๊	19. โยนจิม
20. สี่เหงาลัก	21. ซดุกซิดัก
22. น้ำเตาทุก ๆ อย่าง	23. ไฮโลว์
24. อักอย	25. บั้นแปะ
26. อโปงชก	27. นาการา

(เพิ่มขึ้นโดยข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 17 พ.ศ. 2503) ฯลฯ

28. สดอท

(เพิ่มขึ้นโดยข้อ 1 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 18 พ.ศ. 2504) ฯลฯ

บัญชี ข.

1. การเล่นต่าง ๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งขัน เช่น ชนโค ชนไก่ ถักปลา
แข่งมา ฯลฯ นอกจากที่กล่าวไว้ในหมายเลข 17 แห่งบัญชี ก.
2. วังวัวคน
3. ชกมวย มวยปล้ำ
4. แข่งเรือทุ่ง แข่งเรือล่อ
5. ชีรูป
6. โยนหวาง
7. โยนศทางค์หรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่าง ๆ
8. ทกเบ็ค
9. จับสลากโดยวิธีใด ๆ
10. บิงเป่า
11. ปาหน้าคน ปาสัตว์ หรือสิ่งใด ๆ
12. เทาขมกาน
13. ฆมากแกว
14. ฆมากหัวแกว
15. บิงโก
16. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์
อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง
17. โตเตโลเซเทอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
18. สวิป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
19. มุกเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
20. ชายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสวิป ซึ่งไม่ใช่ของในในประเทศไทย แต่ได้จัด
ให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดขึ้น

21. โพนกกระจอก โป่ทอแซ่ม โป่ทาง ๆ
22. กวาก
23. บิลเลียด
24. ของออย
25. สะบาทยบ เพิ่มขึ้นโดยข้อ 3 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 17
26. สะบาตุก พ.ศ. 2503 ฯลฯ
27. พุทบอลโทะ
28. เครื่องเล่นซึ่งใช้ไฟฟ้าจักรกล หรือสปริง ขับ ยิง หรือโยนวัตถุใด ๆ ในภาชนะ
โดยมีการนับแต้ม หรือเครื่องหมายใด ๆ
(เพิ่มขึ้นโดยข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2504) ฯลฯ

พระราชบัญญัติ

การพนัน (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2482

ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 56 ตอนที่ 42 หน้า 971 ให้ใช้ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา ส่วนข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นได้นำลงไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน
พ.ศ. 2478 แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้อีก

พระราชบัญญัติ

การพนัน (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2485

ให้ไว้ ณ วันที่ 16 มกราคม พุทธศักราช 2485

ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 59 ตอนที่ 6 หน้า 258 ลงวันที่ 27 มกราคม
2485 ให้ใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ส่วนข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมได้นำ
ลงไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้อีก

พระราชบัญญัติ

การพนัน (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2485

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2485

โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 59 ตอนที่ 70 หน้า 2361 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2485 ให้ใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ส่วนข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นให้นำลงไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้อีก

พระราชบัญญัติ

การพนัน (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2490

ให้ไว้ ณ วันที่ 9 กันยายน พุทธศักราช 2490

โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 64 ตอนที่ 45 หน้า 632 ลงวันที่ 23 กันยายน 2490 ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ส่วนข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมให้นำลงไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้อีก

พระราชบัญญัติ

การพนัน (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2503

ให้ไว้ ณ วันที่ 12 เมษายน พุทธศักราช 2503

โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 77 ตอนที่ 31 ฉบับพิเศษ หน้า 36 ลงวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2503 ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ส่วนข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมให้นำลงไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้อีก

พระราชบัญญัติ

การพนัน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2504

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2504

ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 78 ตอนที่ 35 หน้า 392 ลงวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2504 ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ส่วนข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นให้นำลงไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้อีก

พระราชบัญญัติ

การพนัน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2505

ให้ไว้ ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2505

ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 79 ตอนที่ 11 หน้า 55 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2505 ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวันนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ส่วนข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นให้นำลงไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้อีก

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยเงื่อนไขการพนันตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน

พุทธศักราช 2478

ตราไว้ ณ วันที่ 31 มีนาคม พุทธศักราช 2481 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 56 ตอนที่ 1 หน้า 130 ลงวันที่ 1 เมษายน 2482 ให้ใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงื่อนไขการพนัน พ.ศ. 2478 (ฉบับที่ 2) จึงไม่พิมพ์ลงไว้

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยเงื่อนไขการพนัน ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน

พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 2)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480)

อาทิตย์ หิโธภา

พล.อ. เจ้าพระยาพิษเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 30 มิถุนายน พุทธศักราช 2482

เป็นปีที่ 6 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงื่อนไขการพนันตามมาตรา 4 แห่ง
พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ขึ้นใหม่

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจ
ตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกา
ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงื่อนไขการพนันตาม
มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 2)"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงื่อนไขการพนันตามมาตรา 4 แห่ง
พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

มาตรา 4 การพนันอันระบุไว้ในบัญชี ก. ห้ามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478
หรือการเล่นที่มีลักษณะคล้ายกันนั้น จะจัดให้มีการเล่นหรือเข้าพนันได้ ณ สถานกาสิโนของรัฐบาล
ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจัดตั้งขึ้น

มาตรา 5 การเข้าหรือออกจากสถานภาษีในของรัฐบาลก็ดี การเข้าเล่นหรือเข้าพนันหรือการอื่น ๆ ตลอดทั้งอัตราค่าธรรมเนียมในสถานภาษีในนั้นก็ตั้งกฎปฏิบัติตามระเบียบการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

(56 ร.ง. 645 ตอนที่ 21 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2482)

กฎกระทรวง

กฎกระทรวงทั้งแก่อนุมัติ 1 จนถึงอนุมัติ 16 ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน
 พุทธศักราช 2478 ถูกยกเลิกแล้วโดยข้อ 1 ตามกฎกระทรวง อนุมัติ 17 (พ.ศ. 2503)
 แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้อีก

กฎกระทรวง

อนุมัติ 17 (พ.ศ. 2503)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน
 พุทธศักราช 2478 มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
 โดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2503 และมาตรา 16 หัก แห่งพระราชบัญญัติ
 การพนัน พุทธศักราช 2478 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช
 2482 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้
 ข้อ 1 ให้ยกเลิก

- (1) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478
- (2) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 4 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 2)
- (3) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 3)
- (4) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 4)
- (5) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 5)

- (6) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน
พุทธศักราช 2478 และพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช
2478 (ฉบับที่ 6)
- (7) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช
2478 (ฉบับที่ 7)
- (8) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช
2478 (ฉบับที่ 8)
- (9) กฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 9) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน
พุทธศักราช 2478
- (10) กฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 10) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน
พุทธศักราช 2478
- (11) กฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 11) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน
พุทธศักราช 2478
- (12) กฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 12) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน
พุทธศักราช 2478
- (13) กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2490) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การพนัน พุทธศักราช 2478
- (14) กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2492) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การพนัน พุทธศักราช 2478
- (15) กฎกระทรวง ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2493) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การพนัน พุทธศักราช 2478
- (16) กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2503) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การพนัน พุทธศักราช 2478

ข้อ 2 ให้เพิ่มเติมการเอนทอโน้เป็นการเอนในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน

พุทธศักราช 2478

ภาครา

ข้อ 3 ให้เพิ่มเงื่อนไขการเล่นทอโปนี่เป็นการเล่นในมัตซึ ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน

พุทธศักราช 2478

สะพานลอย

สะพาน

ข้อ 4 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทอโปนี่เป็นเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตในการเล่นการพนันตามมัตซึ ข.

ท้ายพระราชบัญญัติ และใบอนุญาตจักให้มีการแทนที่หรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ใน
การประกอบกิจการค้าหรืออาชีพตามมาตรา 8

(1) นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรประจำท้องที่ ซึ่งดำรงตำแหน่งสารวัตรขึ้นไป สำหรับ
จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี

(2) นายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ สำหรับจังหวัดอื่น
นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ทั้งนายอำเภอและปลัดอำเภอ

ก. การพนันทอโปนี่ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตออกใบอนุญาตให้

(1) แข่งม้าหรือแข่งสัตว์อื่น ซึ่งไม่มีการเล่นโตแคโตเซเตอร์ สวีป
หรือมุกเมกิง รวมอยู่ด้วย

(2) วิ่งวัวคน ซึ่งไม่มีการเล่นโตแคโตเซเตอร์ สวีป หรือมุกเมกิง
รวมอยู่ด้วย

(3) โพนกกระจอก โทกตอแถม และโททาง ๆ เว้นแต่โทโปกเกอร์
โทแป

(4) กวาก

(5) ของออย

(6) สะพานลอย

(7) สะพาน

ข. การพนันทอโปนี่ ให้ออกใบอนุญาตได้เมื่อผู้บังคับบัญชาทอโปนี่ได้สั่งอนุมัติ

ให้ออกได้แล้ว (ก) ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล สำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี (ข)

ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี

- (1) ให้สัตว์ต่อสู้กัน
- (2) ชกมวย มวยปล้ำ
- (3) ไพ่โป๊กเกอร์ ไพ่เบ
- (4) บิลเลียด
- (5) การจัดให้มีการแข่งรถ หรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค
โดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ
การพนันต่อใหม่ ให้ออกใบอนุญาตได้เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ค. ได้สั่งอนุมัติให้ออกใบแล้ว

- (1) แข่งเรือพุ่ง แข่งเรือล่อ
- (2) ชกมวย
- (3) โยนหวง
- (4) โยนสากหินหรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่าง ๆ
- (5) ตกเบ็ด
- (6) จับสลากโดยวิธีใด ๆ
- (7) บิงเป่า
- (8) ป่าหน้าคน ป่าสัตว์ หรือสิ่งใด ๆ
- (9) เทาขามตาน
- (10) หมากแกว
- (11) หมากหัวแวง
- (12) บิงโก
- (13) สลากกินแบ่ง สลากกินรวม หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชค
ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง
- (14) แข่งม้าหรือแข่งสัตว์อื่น ซึ่งมีการเล่นโตเตโลเซเตอร์ สวีป
หรือบุกเมกิง รวมอยู่ด้วย

- (15) วึ่งวักคน ซึ่งมีการเล่นโตแตกไอเซเตอร์ สวีป หรือบุกเมกิง รวมอยู่ด้วย
- (16) โตแตกไอเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
- (17) สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
- (18) บุกเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
- (19) ชายสลาकिनแบ่ง สลาकिनรวม หรือสวีป ซึ่งไม่ได้ออก
ในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศ
ที่จัดขึ้น
- (20) พุทบอลโต๊ะ
- (21) เครื่องเล่นซึ่งใช้ไฟฟ้า จักรกล หรือสปริงตีก บิง หรือโยนวัตถุใด ๆ
ในลักษณะโดยมีการสัมผัส หรือเครื่องหมายใด ๆ

(20), (21) เพิ่มขึ้นโดยข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2504) มา
ข้อ 5 กำหนดอายุใบอนุญาตให้เล่นการพนันตามบัญชี ข. ต้องไม่เกินจำนวนวันและ
ต้องอยู่ภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(ก) การพนันต่อไปนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งวันและให้เล่นได้ภายในกำหนดเวลา

การพนัน

กำหนดเวลา

1. การแข่งต่าง ๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งขันกัน ซึ่งไม่มีการเล่น
โตแตกไอเซเตอร์ สวีป หรือบุกเมกิง รวมอยู่ด้วย	7 ถึง 19 นาฬิกา
2. วึ่งวักคน	7 ถึง 19 นาฬิกา
3. แข่งเรือพุ่ง แข่งเรือล่อ	7 ถึง 19 นาฬิกา
4. ซองฮอย	7 ถึง 19 นาฬิกา
5. ชกมวย มวยปล้ำ	12 ถึง 24 นาฬิกา
6. สวีป	7 ถึง 24 นาฬิกา
7. โยนหวาง	7 ถึง 25 นาฬิกา
8. โยนสทางค์หรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่าง ๆ	7 ถึง 24 นาฬิกา

1. สลากกินแบ่ง สลากกินรวม หรือการเสนออย่างใดอย่างหนึ่งที่เสี่ยงโชค ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เสนอคนใดคนหนึ่ง

2. สวีป สำหรับการเสนออย่างใดอย่างหนึ่ง

3. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวม สวีป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดขึ้น

ความใน (ค) ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 4 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2504) ฯลฯ ถึงความต่อไปนี้

(ค) บิลเลียด ฟุตบอลโต๊ะ หรือเครื่องเล่นซึ่งใช้ไฟฟ้า จักรกล หรือสปริง ทีก บิง หรือโยนวัตถุใด ๆ ในภาชนะโดยมีการนับแต้มหรือเครื่องหมายใด ๆ ต้องไม่เกินสามสิบวัน นับจากวันออกใบอนุญาตและให้เงินไถ่ภายในเวลา 17 ถึง 23 นาฬิกา

ข้อ 6 กำหนดอายุใบอนุญาต การจัดให้มีการแข่งพนหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพให้นับแต่วันที่เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต จนถึงวันที่เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต กำหนดให้ท่านที่เห็นสมควรและการเสี่ยงโชคแต่ละคราวต้องอยู่ภายในเวลา 7 ถึง 24 นาฬิกา แห่งวันที่กำหนดไว้

ข้อ 7 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ ให้ออกใบอนุญาตให้เล่นได้เฉพาะในงานรื่นเริง สาธารณหรืองานนักขัตฤกษ์หรือในโอกาสพิเศษอื่นเท่านั้น

1. ชีรูป
2. โยนห่วง
3. โยนสากหรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่าง ๆ
4. ตกเบ็ด
5. จับสลากโดยวิธีใด ๆ
6. บิงเบ้า
7. ฝ่าหมากคน ปาส์ทหรือสิ่งใด ๆ
8. เตาขานกาน
9. ฆมากร

10. พากหัวแกง

11. บิงโก

ข้อ 8 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ ผู้รับใบอนุญาตต้องทำรายงานจำนวนยอดเงินรายรับและรายจ่ายในวันหนึ่ง ๆ เป็นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตในวันรุ่งขึ้นทุกวัน

1. โตเตไอเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. บุกเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อ 9 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเรียกร้อง ผู้รับใบอนุญาตต้องยื่นบัญชีรายการแสดงยอดเงินราคาสลากซึ่งมีผู้รับซื้อ

1. สลากกินแบ่ง สลากกินรวม หรือการ เล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชค ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง

2. สวิป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวม หรือสวิป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดขึ้น

ข้อ 10 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงาน ผู้ออกใบอนุญาตให้ทราบสถานที่ วัน และเวลาที่จะออกสลากอย่างน้อยสามวันก่อนวันออกสลาก และให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตให้หลักฐานไว้เป็นสำคัญว่าได้รับแจ้งความนั้นแล้ว

1. สลากกินแบ่ง สลากกินรวม หรือการ เล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชค ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง

2. สวิป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อ 11 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ ผู้รับใบอนุญาตต้องทำบัญชีการจำหน่าย และให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจตรวจบัญชีนั้นได้

1. สลากกินแบ่ง สลากกินรวม หรือการ เล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชค ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง

2. โตเตไอเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. สวิป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. มุกเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
5. ชายสลาकिनแบง สลาकिनรวบ หรือสวี่ป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้ขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดขึ้น

ข้อ 12 ให้กำหนดภาษีสตามมาตรา 16 บรรค 1 และมาตรา 16 ทวิ ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้รับใบอนุญาตการเล่นโตเตโลเซเกอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง เสียภาษีดังนี้

(ก) ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ร้อยละ 10 แห่งยกกรายวัน

(ข) ในจังหวัดอื่น ร้อยละ 5 ก่อนหักรายจ่าย

- (2) ผู้รับใบอนุญาตเล่นมุกเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง เสียภาษีดังนี้

(ก) ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ร้อยละ 10 แห่งยกกรายวัน

(ข) ในจังหวัดอื่น ร้อยละ 5 ซึ่งหักรายจ่ายแล้ว

- (3) ผู้รับใบอนุญาตการเล่นสลาकिनแบง สลาकिनรวบหรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชค ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง สวี่ป หรือชายสลาकिनแบง สลาकिनรวบ หรือสวี่ป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้ขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศนั้น เสียภาษีดังนี้

(ก) ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ร้อยละ 10 แห่งยกกราคา
สลา

(ข) ในจังหวัดอื่น ร้อยละ 5 มีผู้รับหักก่อนหัก
รายจ่าย

นอกจากภาษีดังกล่าวแล้วให้ผู้รับใบอนุญาตเสียภาษีเพิ่มขึ้นตามมาตรา 16 บรรค 2 อีกร้อยละสองครึ่งแห่งยกที่ของเสีย เพื่อเป็นรายได้ของเทศบาลแห่งท้องที่เล่นการพนันตามใบอนุญาต

ข้อ 13 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ ให้จัดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

(1) ไพบริจ ซึ่งเล่นในสมาคมระหว่างสมาชิกหรือบุคคลที่สมาคมอนุญาต หรือเล่นในบ้านระหว่างญาติมิตร โดยสมาคมผู้จัดให้มีการเล่นหรือเจ้าบ้านแล้วแต่กรณี มิได้เรียกเก็บหรือรับผลประโยชน์ในทางตรงหรือทางอ้อมจากการเล่นนั้น

ความใน (2) ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 5 ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2504) ฯลฯ ถึงความต่อไปนี้

(2) บิลเลียด เพื่อความรื่นเริงในสมาคมจำนวนไม่เกินห้าโต๊ะโดยทางสมาคม เก็บค่าเช่าตามสมควร หรือในเคหะสถานอื่นบริเวณกว้างขวางและรวบรวมบุคคลจำนวนไม่เกินหนึ่งโต๊ะ โดยผู้จัดให้มีการเล่นหรือเจ้าบ้านแล้วแต่กรณีได้เรียกเก็บ หรือรับผลประโยชน์ในทางตรงหรือทางอ้อมจากการเล่นนั้น

(3) วังวู้คน ซึ่งให้มีการเล่นโตเตโตเซเทอร์ สวีป หรือบุกเมกิง รวมอยู่ด้วย ชกมวย มวยปล้ำ ซึ่งกรมพลศึกษา หรือแผนกศึกษาธิการในส่วนภูมิภาค ให้ขึ้นระหว่างนักเรียน

ข้อ 14 เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตขอขึ้นการอนุญาตให้เปิดไปจากลักษณะข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้หลังใบอนุญาตใด แต่เฉพาะเมื่อได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทยแล้ว

ข้อ 15 ผู้ใดประสงค์จะจัดให้มีการเล่นการพนันตามบัญชี ข. หรือการจัดให้มีการแข่งรถหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพตามมาตรา 8 ให้ทำคำขอตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ ยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประจำท้องที่

ข้อ 16 ภายในบังคับข้อ 19 ใบอนุญาตให้จัดให้มีการเล่นการพนันตามบัญชี ข. และใบอนุญาตจัดให้มีการแข่งรถหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพตามมาตรา 8 ให้ใช้แบบพิมพ์ตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 17 การรวมเป็นใบอนุญาตให้เล่นการพนันตามบัญชี ข. ให้กำหนดดังนี้

การพนัน

ค่าธรรมเนียม

1. การเล่นเกมให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งขัน		
(ก) ชนโค กระบือ แพะ แกะ		วันละ 200 บาท
(ข) ให้สัตว์อื่นนอกจาก โค กระบือ แพะ แกะ ต่อสู้กัน		วันละ 200 บาท
(ค) แข่งม้า ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี	เที่ยวละ	220 บาท
แข่งม้า ในจังหวัดอื่น	เที่ยวละ	20 บาท
(ง) แข่งสัตว์อื่นนอกจากม้า	เที่ยวละ	20 บาท
2. วิ่งวัวคน		วันละ 30 บาท
3. ชกมวย มวยปล้ำ		วันละ 20 บาท
4. แข่งเรือหาง แข่งเรือล่อ		วันละ 30 บาท
5. ชีรูป	วงหนึ่ง	วันละ 200 บาท
6. โยนห่วง	วงหนึ่ง	วันละ 100 บาท
7. โยนสาก	วงหนึ่ง	วันละ 50 บาท
8. ตกเบ็ด	วงหนึ่ง	วันละ 100 บาท
9. จับสลากโดยวิธีใด ๆ	วงหนึ่ง	วันละ 200 บาท
10. ยิงเป้า	วงหนึ่ง	วันละ 50 บาท
11. ปาหน้าคน ปาสัตว์ หรือสิ่งใด ๆ	วงหนึ่ง	วันละ 50 บาท
12. เตะขามทาน	วงหนึ่ง	วันละ 200 บาท
13. หมากแหว	วงหนึ่ง	วันละ 100 บาท
14. หมากหัวแดง	วงหนึ่ง	วันละ 100 บาท
15. บิงโก	วงหนึ่ง	วันละ 200 บาท

การพนัน

ค่าธรรมเนียม

16. สลากกินแบ่ง สลากกินรวม หรือการเล่นอย่างใด
ที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่น
คนใดคนหนึ่ง ครั้งละ 1,000 บาท
17. โตแคโอเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี
ในจังหวัดอื่น วงหนึ่ง วันละ 2,000 บาท
วงหนึ่ง วันละ 200 บาท
18. สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง ครั้งละ 200 บาท
19. บุ๊กเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง วงหนึ่ง วันละ 2,000 บาท
20. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวม หรือสวี่ป ซึ่งไม่ไ้ออก
ในประเทศไทย แต่ได้จัดขึ้นขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย
ของประเทศที่จัดขึ้น ครั้งละ 200 บาท
21. โท
- (ก) โทนกกระจอก วงหนึ่ง วันละ 300 บาท
- (ข) โทปอกเกอร์ โทเบ วงหนึ่ง วันละ 1,000 บาท
- (ค) โทของจีน โทเซ็ก วงหนึ่ง วันละ 200 บาท
- (ง) โทอื่น ๆ วงหนึ่ง วันละ 50 บาท
- ถ้าเล่นระหว่างญาติมิตร
ในเคหสถานอัมมิโซรานคา
และมิใช่การเล่นประจำ
วงหนึ่ง วันละ 25 บาท
22. ควก วงหนึ่ง วันละ 50 บาท
23. บิลเลียด โทะหนึ่ง เกือนละ 100 บาท
24. ซองฮอย วงหนึ่ง วันละ 50 บาท

การพนัน

ค่าธรรมเนียม

25. สะบ้าทอย	วงหนึ่ง	วันละ	10 บาท
26. สะบ้าตุก	วงหนึ่ง	วันละ	10 บาท
27. พุทธรักษาโต๊ะ	โต๊ะหนึ่ง		300 บาท
28. เครื่องเล่นซึ่งใช้ไฟฟ้าจักรกลหรือสปริง คีตก บิง หรือ โบว์ตกโลก ๆ ในลักษณะใดที่มีการนับแต้ม หรือเครื่องหมายใด ๆ	เครื่องหนึ่ง		800 บาท

หมายเหตุ 27 และ 28 เพิ่มขึ้นโดยข้อ 6 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2504) ฯลฯ

ข้อ 18 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจัดให้มีการแข่งพนันหรือวางวงล้อด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ
ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพใดกำหนด ดังนี้

กำหนดใบอนุญาต	ค่าธรรมเนียม
1 วัน	100 บาท
ไม่เกิน 7 วัน	200 บาท
ไม่เกิน 1 เดือน	500 บาท
ไม่เกิน 6 เดือน	2,000 บาท
ไม่เกิน 1 ปี	3,000 บาท

ข้อ 19 บรรดาแบบพิมพ์คำร้องขออนุญาตจัดให้มีการเล่นการพนัน และใบอนุญาตให้จัดให้มีการเล่นการพนันตามบัญชี ข. ตามแบบที่แนบท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2490) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 เมื่อได้แก้ไขให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ให้คงใช้ต่อไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2503

ให้ไว้ ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2503

พลเอก ป. จารุเสถียร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(77 ร.จ. 551 ตอนที่ 66 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2503)

พระราชบัญญัติ
การกีฬาแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2528

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2528

เป็นปีที่ 40 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.
2528"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในยกเลิก

(1) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2507

(2) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2511

(3) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2518

(4) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4)

พ.ศ. 2519

(5) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5)

พ.ศ. 2523

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัติ

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย

"ผู้ว่าการ" หมายความว่า ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย

"รองผู้ว่าการ" หมายความว่า รองผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย

"พนักงาน" หมายความว่า พนักงานของการกีฬาแห่งประเทศไทยและหมายความรวมถึง
ผู้ว่าการและรองผู้ว่าการด้วย

"ลูกจ้าง" หมายความว่า ลูกจ้างของการกีฬาแห่งประเทศไทย

มาตรา 5 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

การจัดตั้ง หุน และทุนสำรอง

มาตรา 6 ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า "การกีฬาแห่งประเทศไทย" เรียกโดยย่อว่า
"กกท." และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า "SPORTS AUTHORITY OF THAILAND" เรียกโดยย่อว่า
"SAT" และให้มีตราเครื่องหมายของ "กกท."

รูปลักษณะตราเครื่องหมายตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา 7 ให้ กกท. เป็นนิติบุคคล มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัด
ใกล้เคียง และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร
ก็ได้ แต่การตั้งสำนักงานสาขานอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา 8 กกท. มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริมการกีฬา
- (2) หาหนทางที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการกีฬา
- (3) ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำโครงการ แผนงานและสถิติเกี่ยวกับการส่งเสริม

การกีฬา รวมทั้งประเมินผล

- (4) จัก ช่วยเหลือ แนะนำและร่วมมือในการจักและดำเนินการกีฬา
- (5) ดำรง จักสร้างและบูรณะสถานที่สำหรับการกีฬา
- (6) ศึกษาร่วมมือกับองค์การหรือสมาคมกีฬาทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (7) สอดส่องและควบคุมการดำเนินการกิจการกีฬา
- (8) ประกอบกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวเนื่องหรือเพื่อประโยชน์ของการกีฬา

มาตรา 9 ให้ กทท. มีอำนาจกระทำการกิจทาง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์
ตามมาตรา 8 และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(1) ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองหรือทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จักหา
ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ใ้เช่า รับจำนำ รับจำนอง ทำการแลกเปลี่ยน
โอน รับโอนหรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับ
ทรัพย์สินจากผู้อุทิศให้

(2) กู้หรือยืมเงิน ภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(3) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันค้ำยบุคคลหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่
กิจการของ กทท.

มาตรา 10 พุนของ กทท. ประกอบด้วย

- (1) เงินและทรัพย์สินที่โอนตามมาตรา 66 เมื่อได้หักหนี้สินออกแล้ว
- (2) เงินที่ได้จากงบประมาณแผ่นดินให้เป็นทุนหรือเพื่อดำเนินงาน
- (3) เงินหรือทรัพย์สินจากผู้อุทิศให้
- (4) เงินรายได้ตามมาตรา 37

มาตรา 11 กทท. อาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (1) รายได้จากทรัพย์สินของ กทท.
- (2) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (3) รายได้จากการจัดการแข่งขันกีฬา
- (4) รายได้อื่น

มาตรา 12 เงินสำรองของ กทท. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดา ซึ่งตั้งไว้เพื่อชด
เงินสำรองเพื่อการไถ่ถอนหนี้และเงินสำรองอื่น ๆ ตามความประสงค์และอย่างใดโดยเฉพาะ ตามที่
คณะกรรมการเห็นสมควร

เงินสำรองธรรมดาจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดยมติของคณะกรรมการ

มาตรา 13 ทรัพย์สินของ กกท. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด 2

คณะกรรมการและบุคลากร

มาตรา 14 ให้คณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย" ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหมหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือผู้แทน อธิบดีกรมพลศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณหรือผู้แทน ผู้แทนคณะกรรมการกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ผู้แทนคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย และบุคคลอื่นอีกไม่เกินสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และผู้ว่าการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 15 กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง และต้องมิคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้วย

มาตรา 16 กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการ เพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อทำหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา 17 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 16 กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ทาย
- (2) อาชอก
- (3) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ขาดการประชุมคณะกรรมการเกินสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (6) ขาดคุณสมบัติหรือลักษณะของหน้ตามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 15

มาตรา 18 เพื่อประโยชน์แห่งกิจการของ กกท. ให้คณะกรรมการ มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดของ กกท. แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ

มาตรา 19 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและความคุ้มครองโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กกท. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (1) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 8 และมาตรา 9
- (2) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการดำเนินการของคณะกรรมการและ

คณะกรรมการ

(3) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของ กกท. และออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานต่าง ๆ ของ กกท.

(4) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของบุคลากรและการมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนผู้ว่าการ

(5) ออกข้อบังคับกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่น ๆ ของพนักงานและลูกจ้าง

(6) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกตอน ระเบียบวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์ การลงโทษพนักงานและลูกจ้าง

(7) ออกระเบียบว่าด้วยการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง

(8) ออกข้อบังคับว่าด้วยการกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่น เพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัว โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(9) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าทำงานล่วงเวลา เบี้ยประชุม และการจ่ายเงินอื่น ๆ

(10) ขอกระเป๋ยว่ควยเคร่องแบบท่งงานและลู่จ้ง

มาตรา 20 ในซอม่ก้งหรือระเป๋ยบตามมาตรา 19 ถ่าม่ซอความจ่ากัอำนางของ
ผู้ว่การในกระห่านัการทรมว่ประการใดให้ประการซอความเช่นว่เก่นในราชกัจจานุเบกษา

มาตรา 21 ให้คณะกรรมการเป๋นผู้แ่งท่งและก่าหนดอัคราเงินเก๋อนของผู้ว่การและ
รองผู้ว่การควยความเห็นซอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา 22 ผู้ว่การและรองผู้ว่การท่ง

(1) ไม้มีส่วนใดเส่ยในกัการที่กระทำกั กทท. หั้งม่ไปว่โดยทางท่งหรือ
โดยทางซอม

(2) ไม้คุ่นสมบัทและไม้ดัดคุ่นท่งห้ามตามกฎทมาว่าควยคุ่นสมบัทมาทฐาน
สำหรับกรรมการและท่งงานรัฐวิสาหกั

มาตรา 23 ผู้ว่การหรือรองผู้ว่การท่นจากตำแหน่งเมอ

(1) ทาย

(2) ฉาซอก

(3) คณะกรรมการให้ซอก

(4) เป๋นคนไร้ความสามารถหรือเสมอคนไร้ความสามารถ

(5) ซาคคุ่นสมบัทหรือไม้ดัดคุ่นท่งห้ามตามมาตรา 22

มัทของคณะกรรมการให้ผู้ว่การและรองผู้ว่การซอกจากตำแหน่งตาม (3) ท่งประกอบควย
คะแนมเส่ยงม่มอซกว่ซอในสามซองจ่านางกรรมการท่งท่มที่ซออยู่ในตำแหน่งนอกจากผู้ว่การ
และท่งไค้รับความเห็นซอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา 24 ผู้ว่การมีท่นที่บริหารกัการของ กทท. ให้เป๋นไปตามว้ทลประสงค์และ
อำนางท่นที่ของ กทท. และตามนโยบายซอม่ก้งและระเป๋ยบที่คณะกรรมการก่าหนดกัม่มีอำนาง
บ้งคัม่บัญชาท่งงานและลู่จ้งท่งตำแหน่ง

ผู้ว่การท่งรับมัทซอบทอคณะกรรมการในการบริหารกัการของ กทท.

มาตรา 25 ผู้ว่การมีอำนาง

(1) บรรจุ แ่งท่ง ถอถอน เลอถ ถก ทักเงินเก๋อนหรือค่าจ้ง ลงโทษทางวินัย
ท่งงานและลู่จ้ง ถลอถอนให้ท่งงานและลู่จ้งซอกจากตำแหน่งตามซอม่ก้งหรือระเป๋ยบที่

คณะกรรมการกำหนด แยกเป็นพนักงานหรือลูกจ้างชั้นพี่ริกาษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่ายหรือ
ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(2) กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างและขอกระเบียบ
การปฏิบัติงานของ กทท. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 26 ให้รองผู้อำนวยการมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง
รองจากผู้อำนวยการ และมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการของ กทท. ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

มาตรา 27 ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและ
ยังมิได้แต่งตั้งผู้อำนวยการ ให้รองผู้อำนวยการรักษาดำเนินการแทนผู้อำนวยการ ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ
ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาดำเนินการแทนผู้อำนวยการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของรองผู้อำนวยการหรือรักษาดำเนินการแทนผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่ง ให้รองผู้อำนวยการ
หรือผู้รักษาดำเนินการแทนผู้อำนวยการมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการ เว้นแต่อำนาจและหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการในฐานะกรรมการ

มาตรา 28 ในกิจการที่เกี่ยวข้องบุคคลภายนอกให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของ กทท. และ
เพื่อการนี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใด ๆ ปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตาม
ข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมสัญญาการกระทำโดยฝ่ายอื่นข้อบังคับหรือระเบียบตามมาตรา 20 ย่อมไม่ผูกพัน
กทท. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา 29 ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 3

คณะกรรมการกึ่งจังหวัด

มาตรา 30 ในแต่ละจังหวัด ให้มีคณะกรรมการกึ่งจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือ
กิจการของ กทท.

มาตรา 31 คณะกรรมการกีฬาจังหวัดประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกรมพลศึกษาผู้แทน กกท. และบุคคลอื่นซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่าเก้าคน แต่ไม่เกินสิบห้าคนเป็นกรรมการ กีฬาจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการ ประถมศึกษาจังหวัดเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการกีฬาจังหวัดได้

มาตรา 32 คณะกรรมการกีฬาจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริมกีฬาในจังหวัด
- (2) เสนอแนะโครงการส่งเสริมการกีฬาในจังหวัดต่อ กกท.
- (3) ร่วมมือกับ กกท. ในการดำเนินการจัดแข่งขันกีฬา
- (4) ปฏิบัติการอื่นตามที่ กกท. มอบหมาย
- (5) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

มาตรา 33 กรรมการซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และให้นำมาตรา 16 และมาตรา 17 มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการกีฬาจังหวัดโดยอนุโลม

หมวด 4

การร้องทุกข์ และการสงเคราะห์

มาตรา 34 พนักงานและลูกจ้างมีสิทธิร้องทุกข์ไต่ทามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 35 ให้ กกท. จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์เพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัวในกรณีที่พ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย ทาย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์นั้นตามวรรคหนึ่งการออกเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ การกำหนดประเภทของผู้ซึ่งได้รับการสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ การจ่ายเงินสงเคราะห์ และการจัดการกองทุนสงเคราะห์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 5

การเงิน การบัญชี และการตรวจสอบ

มาตรา 36 กทท. ต้องทำงบประมาณประจำปี โดยให้แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

มาตรา 37 รายได้ กทท. ได้รับจากการดำเนินงานในสิ่งหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของ กทท. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา เงินสำรองตามมาตรา 12 และเงินสมทบกองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นตามมาตรา 35 แล้ว เหลือเท่าใดให้สะสมไว้เป็นเงินสำหรับใช้จ่ายต่อไป

มาตรา 38 กทท. ต้องเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารอื่น ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา 39 กทท. ต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริง และตามที่ควร ตามประเภทงานพร้อมด้วยข้อความอันเป็นเนื้อหาของรายการนั้น ๆ และให้ผู้สอบบัญชีภายใน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการทำการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำทุกเดือน

มาตรา 40 กทท. ต้องจัดทำงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา 41 ทุกปีในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของ กทท.

มาตรา 42 ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชี และเอกสาร หลักฐานของ กทท. เพื่อการนี้ให้อำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างของ กทท.

มาตรา 43 ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อคณะกรรมการเสนอต่อนายกรัฐมนตรี

มาตรา 44 ให้คณะกรรมการทำรายงานปีละครั้งเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของ กกท. ในปีที่ผ่านมา พร้อมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะจัดทำในปีถัดไป

ให้ กกท. โฆษณารายงานประจำปีที่ผ่านมา โดยแสดงงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุนให้ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รวมทั้งรายงานสรุปผลงานในปีที่ผ่านมา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีของ กกท.

หมวด 6

การกำกับและควบคุม

มาตรา 45 ให้นายกรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กกท. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กกท. ชี้แจงขอเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำของ กกท. ที่ขัดกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนขอเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการใด

มาตรา 46 ในกรณีที่ กกท. ท้องเสนอเรื่องใด ๆ ไปยังคณะรัฐมนตรี ให้ กกท. นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา 47 กกท. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการทั้งก่อนและหลัง

- (1) กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินมีจำนวนเกินคราวละห้าล้านบาท
- (2) จำหน่ายสิ่งหาวิธีทรัพย์สินมีราคาเกินหนึ่งล้านบาท
- (3) จำหน่ายทรัพย์สินอันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาทจากบัญชีเป็นสูญ

หมวด 7
การส่งเสริมการศึกษา

มาตรา 48 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการศึกษา คณะกรรมการ มีอำนาจให้ทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือคณะกรรมการศึกษาจังหวัด สมาคมศึกษา หรือนิติบุคคลอื่นเพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจการการศึกษาของคณะกรรมการศึกษาจังหวัด สมาคมศึกษา หรือนิติบุคคลนั้นได้ ในการนี้คณะกรรมการ จะกำหนดเงื่อนไขในการให้ไว้ด้วยก็ได้

กรณีเห็นเป็นการสมควร คณะกรรมการอาจจัดให้กองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของนักศึกษา บุคคลในวงการศึกษาก็ได้ หลักเกณฑ์การพิจารณา การกำหนดประเภทของสิ่งที่จะได้รับการสงเคราะห์ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 49 สมาคมศึกษาใดประสงค์จะรับทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือตามมาตรา 48 ให้ยื่นคำขอต่อ กกท. ตามหลักเกณฑ์วิธีการและแบบที่คณะกรรมการกำหนด พร้อมด้วยโครงการการศึกษาที่ขอรับการช่วยเหลือ

มาตรา 50 ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้ทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือแก่สมาคมศึกษาใดแล้ว คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขให้สมาคมศึกษานั้นต้องปฏิบัติตามก็ได้

มาตรา 51 นอกจากการให้ทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือแก่สมาคมศึกษาแล้ว คณะกรรมการ อาจให้สมาคมศึกษาได้รับสิทธิหรือประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษาอย่างใดด้วยก็ได้

มาตรา 52 ในกรณีที่สมาคมศึกษาที่ได้รับทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือ หรือได้รับสิทธิหรือประโยชน์ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 50 ให้คณะกรรมการ มีอำนาจสั่งเพิกถอนการช่วยเหลือ รวมทั้งสิทธิหรือประโยชน์ที่ได้ให้แก่สมาคมศึกษานั้นทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้

ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การที่สมาคมศึกษาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนั้น มิได้เป็น การกระทำโดยจงใจ คณะกรรมการจะเตือนเป็นหนังสือให้สมาคมศึกษานั้นแก้ไขหรือปฏิบัติให้ ถูกต้องเสีย ภายในเวลาที่กำหนดไว้ก็ได้ และเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว สมาคมศึกษานั้นมิได้ แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องก็ให้คณะกรรมการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

หมวด 8

การควบคุมการกีฬา

มาตรา 53 สมาคมใดซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬา โดยตรง ต้องได้รับอนุญาต จาก กกท. จึงจะดำเนินการจัดตั้งตามกฎหมายได้

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา 54 สมาคมที่ได้รับอนุญาตจาก กกท. ตามมาตรา 53 ต้องอยู่ในความควบคุม ของ กกท. และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับที่ กกท. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา 55 ให้ กกท. มีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตที่ให้อย่างสมาคม ตามมาตรา 53 ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อสมาคมนั้นปฏิบัติตามอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 59

(2) เมื่อสมาคมนั้นไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับที่ กกท. กำหนดตามมาตรา 54 หรือ

การกระทำของสมาคมมีลักษณะ

(3) เมื่อสมาคมนั้นให้หรือยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินการในหน้าที่ ของกรรมการ หรือให้หรือยอมให้บุคคลซึ่งขาดคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการตามมาตรา 56 มาตรา 57 หรือ มาตรา 58 เป็นกรรมการ

สมาคมที่ถูกเพิกถอนการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องเลิกและหยุดดำเนินการทันที

มาตรา 56 ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการของสมาคมที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 53 เกินกว่าสองแห่งมิได้ สำหรับตำแหน่งนายกสมาคมหรือเลขาธิการสมาคม หรือตำแหน่งที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่ฐานะเทียบเท่านายกสมาคมหรือเลขาธิการสมาคม ให้ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินหนึ่งแห่ง

มาตรา 57 กรรมการของสมาคมที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 53 ให้มีวาระอยู่ใน ตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา 58 กรรมการของสมาคมที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 53 ไม่ว่าข้อบังคับจะกำหนด คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามประการอื่นไว้หรือไม่ก็ตามต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(1) มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์เหมาะสมกับการดำเนินงานเกี่ยวกับกีฬาหรือการส่งเสริมกีฬาภายในขอบวัตถุประสงค์ของสมาคมนั้น

(2) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(3) ไม่เป็นคนที่ไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(4) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 59 ห้ามมิให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดใช้คำว่า "แห่งประเทศไทย" หรือมีอักษรหรือเครื่องหมายใด แสดงว่าเป็นสมาคม สโมสรหรือคณะบุคคล ซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กกท.

ห้ามมิให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดเข้าร่วมการแข่งขันหรือส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา หรือจัดหรือร่วมในการจัดให้มีการแข่งขันกีฬาโดยแสดงว่าเป็นการแข่งขันกีฬาหรือจัดการแข่งขันกีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กกท.

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 60 ในกรณีที่ กกท. มีคำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา 59 คณะบุคคลหรือบุคคลดังกล่าวมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ กกท. มีคำสั่ง

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด 9

บทกำหนดโทษ

มาตรา 61 ผู้ใดโฆษณา ชีชวน หรือจัดการให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำรงอยู่ของสมาคมใดที่ยังมิได้รับ

อนุญาตจาก กกท. ตามมาตรา 53 หรือซึ่ง กกท. ได้เพิกถอนการอนุญาตที่ให้อย่างมาตรา 53
 ของระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 62 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 59 ของระหว่างโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกิน
 สามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 63 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัติเป็นนิติบุคคล
 กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้
 สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วยเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา 64 สมาชิกที่มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬา
 โดยตรง ที่ตั้งและดำรงอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ขอรับอนุญาต
 ในกฎของตามมาตรา 53 ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 65 คณะบุคคลหรือบุคคลใดซึ่งใช้คำว่า "แห่งประเทศไทย" หรืออักษรหรือ
 เครื่องหมายใด แสดงว่าเป็นสมาคม สโมสรหรือคณะบุคคล ซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับการกีฬาในนามของชาติ
 หรือประเทศไทยอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ขอรับอนุญาตในกฎของ
 มาตรา 59 ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 66 ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ตลอดจนงบประมาณขององค์การ
 ส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย
 พ.ศ. 2507 ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของ กกท.

มาตรา 67 ให้ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และบรรดาพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การ
 ส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย
 พ.ศ. 2507 ซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ
 และพนักงานหรือลูกจ้างของ กกท. แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิ
 ประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมกับให้ถือเวลาการทำงานของบุคคลดังกล่าวในองค์การ
 ส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยเป็นเวลาทำงานใน กกท. นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 68 ให้คณะกรรมการองค์การส่งเสริมแห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งองค์การส่งเสริมการค้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2507 ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นตามพระราชบัญญัติ
ซึ่งอย่างช้าของไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ

มาตรา 69 บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งขององค์การส่งเสริมการค้าแห่งประเทศไทย
ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัด
หรือแย้งกับพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือ คำสั่งตาม
พระราชบัญญัติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประจวบ สุนทราภรณ์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เพื่อจัดตั้งการการค้าแห่งประเทศไทย
ขึ้นแทนองค์การส่งเสริมการค้าแห่งประเทศไทย และให้การค้าแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ใน
การส่งเสริมการค้าและความคุ้มครองการค้าเงินกิจการการค้าโคกวางขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สมควร
ยกเลิกระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการค้าแห่งประเทศไทยและตราพระราชบัญญัติ
ใช้บังคับแทน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง

(พ.ศ. 2529)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการกีฬา
แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ตราเครื่องหมายของการกีฬาแห่งประเทศไทย มีลักษณะเป็นรูปคล้ายพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ (ช้างสามเศียร) เบื้องล่างมีช่อชัยพฤกษ์โอบขึ้นสองข้างและมีอักษรย่อ "กกท." อยู่ด้านล่างโค้งสัมพันธ์กับช่อชัยพฤกษ์ ตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2529

พลเอก ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ตราเครื่องหมายของการศึกษาแห่งประเทศไทย
 ทายกกฎกระทรวง (ท.ศ. 2529)
 ออกตามความในพระราชบัญญัติการศึกษา
 แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือเนื่องมาจากมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 บัญญัติให้รูปลักษณะตราเครื่องหมายของการศึกษาแห่งประเทศไทยต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2529)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการกีฬา

แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการกีฬา
แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การขออนุญาตดำเนินการจัดตั้งสมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬาหรือ
การส่งเสริมกีฬาโดยตรง ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมยื่นคำขอตามแบบ กทพ. 1 ท้ายกฎกระทรวงนี้
จำนวน 3 ชุด พร้อมควยเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) สำเนาหรือภาพถ่ายของมิ่งคัมของสมาคม

(2) สำเนาหรือภาพถ่ายใบอนุญาตตั้งสมาคมตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติ

จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

(3) ข้อ หออยู่ อาชีพของผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมทุกคนพร้อมด้วยรายละเอียด
เกี่ยวกับประสบการณ์ด้านการกีฬาหรือส่งเสริมการกีฬา (ถ้ามี) ตามแบบ กทพ. 1 ก ท้าย
กฎกระทรวงนี้

(4) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านของผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมทุกคน

(5) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวของบุคคลซึ่งได้รับยกเว้น
ไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง
สมาคมทุกคน

(6) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 4 x 6 เซนติเมตร ซึ่งถ่าย
มาแล้วไม่เกินหกเดือนของผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมทุกคน คนละ 5 รูป

ข้อ 2 สมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬาโดยตรง
ที่ตั้งและดำรงอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้แทนของสมาคมยื่นคำขอตามแบบ กทพ. 2 ท้ายกฎกระทรวงนี้
จำนวน 3 ชุด พร้อมควยเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารหลักฐานตามข้อ 1 (1) และ (2)
- (2) สำเนาหรือภาพถ่ายใบสำคัญการจดทะเบียนสมาคม
- (3) หลักฐานการเป็นผู้แทนของสมาคม
- (4) บัญชีรายชื่อกรรมการของสมาคมฉบับที่นายทะเบียนสมาคมรับรอง
- (5) บัญชีรายชื่อสมาชิกของสมาคมฉบับที่นายทะเบียนสมาคมรับรอง

ข้อ 3 ใบอนุญาตให้ดำเนินการจัดตั้งสมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬาโดยตรง ให้ใช้แบบ กทท. 3 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 4 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญใหญ่แทนของสมาคมนั้น ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตตามแบบ กทท. 4 ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมควยเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้

- (1) หลักฐานการเป็นผู้แทนของสมาคม
- (2) ใบรับแจ้งความของสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตนั้นสูญหาย
- (3) ใบอนุญาตที่ถูกทำลายหรือชำรุดบางส่วน ในกรณีที่ใบอนุญาตถูกทำลายหรือชำรุด

ในสาระสำคัญ

ใบแทนใบอนุญาตให้ใช้แบบ กทท. 3 และมีข้อความว่า "ใบแทน" ควยติดก๊วยติดไว้ตามหน้าตรงมุมบนด้านขวา

ข้อ 5 สมาคมซึ่งได้รับใบอนุญาตตามกฎกระทรวงนี้ที่ได้จดทะเบียนเป็นเลิกสมาคมไปแล้ว ให้แจ้งการเลิกสมาคมเป็นหนังสือต่อ กทท. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนเลิกสมาคม

ข้อ 6 การยื่นคำขอและการจ้างตามกฎกระทรวงนี้

(1) สำหรับสมาคมที่ขอบังคับระบุให้มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ไหย่นหรือแจ้งต่อ กทท.

(2) สำหรับสมาคมที่ขอบังคับระบุให้มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นหรือแจ้งต่อสำนักงานสาขาหรือตัวแทนของ กทท. ในจังหวัดนั้น หรือต่อ กทท.

ให้ไว้ ณ วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2529

พลเอก ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นอัตราและวิธีการพิจารณาอัตราค่าสิ่งของ กกท. ตามมาตรา 59 ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศ
การศึกษาแห่งประเทศไทย

ฉบับที่ ๑

เรื่อง กำหนดชนิดกีฬาที่สมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกีฬา หรือ
การส่งเสริมการกีฬากังกล่าว จะต้องขอรับใบอนุญาตจาก กกท.
ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2528

เนื่องจากมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 บัญญัติให้สมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมกีฬาโดยทรงต้องได้รับอนุญาตจาก กกท. จึงจะดำเนินการจัดตั้งตามกฎหมายได้ และมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 บัญญัติให้สมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬาโดยทรงตั้งและดำรงอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ขอรับอนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวง ซึ่งออกตามความในมาตรา 53 ภายในเดือนธันวาคมแล้วแต่ที่พระราชบัญญัตินี้จะมีผลบังคับ

พิจารณาว่าการกีฬาแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทยจึงออกประกาศกำหนดชนิดกีฬาที่สมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬากังกล่าวจะต้องขอรับใบอนุญาตจาก กกท. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ชนิดกีฬาที่สมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬากังกล่าว จะต้องขอรับใบอนุญาตจาก กกท. ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 ได้แก่

- (๑) ยิงธนู
- (๒) กรีฑา
- (๓) แบดมินตัน
- (๔) บาสเกตบอล
- (๕) โบว์ลิ่ง

- (6) มวย
- (7) ฟูมบอล
- (8) ฆรรณาสติก
- (9) เพนิส
- (10) ยิงปืน - ยิงเป้าปืน
- (11) กีฬาทางน้ำ (ว่ายน้ำ กระโดดน้ำ โปโลน้ำ ระบำใต้น้ำ)
- (12) เทเบิลเทนนิส
- (13) ยูโด
- (14) วอลเลย์บอล
- (15) ยาน้ำหนัก
- (16) เทนนิส - เทกบอล
- (17) เรือใบ
- (18) กระดานโกะคณินโบ
- (19) จักรยาน
- (20) ว่ายน้ำแข่งเครื่องกั้นขวาง
- (21) ฟันดาบ
- (22) แล่นคอบอล
- (23) สก๊อต
- (24) บัญชีกีฬาสมัยใหม่
- (25) กีฬาแข่งเรือ (เรือพาย เรือกรรเชียง)
- (26) มวยปล้ำ
- (27) รักบี้
- (28) ซอฟท์บอล
- (29) กอล์ฟ
- (30) บิลเลียด

- (31) ทบปลา
- (32) ทบราเค
- (33) เทควนโก
- (34) เปทอง
- (35) หมากรุกธากอ
- (36) บิดเลียม
- (37) สุนกเกอร์
- (38) สเกท
- (39) สควอช
- (40) มวยไทย

(41) กีฬาพื้นเมืองและกีฬาไทย (ว้าว กระบี่ กระบอง หมากruk ตะกร้อ)

ข้อ 2 สมาคมกีฬาใดก็ได้ขอขานกีฬาตามข้อ 1 ให้มีความหมายเป็นอย่างอื่นหรือใช้ชื่อ
 ชนิดกีฬาตามข้อ 1 เป็นภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการหลีกเลี่ยงหรือไม่ก็ตามหากมีกิจกรรม
 หรือวัตถุประสงค์หลักในการจัดทำรายการ เช่น การแสดง การแข่งขัน หรือการออกกกำลังกาย
 เกี่ยวกับกีฬานั้นทั้งกล่าวรวมตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ข้อนั้นถือว่าสมาคมนั้นไม่มีวัตถุประสงค์หลัก
 เกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬาโดยทรง

ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2529

ไพบูลย์ วัชรธรรม

ผู้อำนวยการกีฬาแห่งประเทศไทย

ประกาศ
การศึกษาแห่งประเทศไทย

ฉบับที่ 2

เรื่อง มาตรการซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการศึกษาหรือการส่งเสริมการศึกษาโดยตรง
ที่ห้องขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสมาคมในกฎของตามมาตรา 53
แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

เนื่องจากมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 บัญญัติให้มาตรการซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการศึกษาหรือการส่งเสริมการศึกษาโดยตรง ที่ตั้งและดำรงอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสมาคมในกฎของตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และโดยที่เป็นการสมควรแจ้งให้สมาคมดังกล่าวมาดำเนินการขอรับใบอนุญาตในกฎของภายในกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายต่อไป

ผู้ว่าการการศึกษาแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งประเทศไทยจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 มาตรการซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการศึกษาหรือการส่งเสริมการศึกษาโดยตรง ที่ตั้งและดำรงอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และได้รับการส่งเสริมจาก อ.ส.ก.ท. ให้มาขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสมาคม

ข้อ 2 มาตรการซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการศึกษาหรือการส่งเสริมการศึกษาโดยตรง ที่ตั้งและดำรงอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่ได้รับการส่งเสริมจาก อ.ส.ก.ท. ให้มาขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสมาคม

ข้อ 3 ให้สมาคมตามข้อ 1 และข้อ 2 มาดำเนินการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสมาคมในกฎของตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 ภายในวันที่ 15 มกราคม 2528

ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2529

ไพบูลย์ วัชรพรรณ

ผู้ว่าการการศึกษาแห่งประเทศไทย

การคำนวณ ข

ศัพท์เฉพาะในกีฬามวยไทย

การที่จะศึกษากีฬามวยไทยให้มีความเข้าใจอย่างถูกต้องนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในคำเฉพาะ หรือศัพท์เฉพาะของกีฬามวยไทย เพราะศัพท์เฉพาะของกีฬามวยไทย จะกำหนดให้แน่นอนลงไปว่า ศัพท์นั้น ๆ หมายถึง ความกึกวดยก (Concept) อะไร ทำให้มองเห็นแนวความคิดที่ชัดแจ้งขึ้น เช่น คำว่า ตา บางความกึกวดยก ก็หมายถึง อวัยวะของร่างกาย บางความกึกวดยก ก็หมายถึง พ่อของแม่ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการกำหนดศัพท์เฉพาะขึ้นมาก็มีแนวทางต่าง ๆ กัน เช่น มีการอธิบายศัพท์โดยยกรากศัพท์มาอธิบาย (Etymological) การแปลศัพท์ต่อศัพท์ การพรรณาลักษณะเฉพาะของสิ่งนั้น (Properties) พรรณาลักษณะรวมกับสิ่งอื่น (Accidents) ภาษบาลาเหตุ ของสิ่งนั้น ๆ ขึ้นอ้าง เช่น ยกจุดมุ่งหมาย (Final) ยกผู้กระทำ (Efficient) และยกสาระหรือแก่น (Essential or Essence) ทำให้กีฬามวยไทยเป็นศิลปศาสตร์ที่มีรากฐานมั่นคง ศาสตร์หนึ่ง

ศัพท์เฉพาะที่สำคัญในศิลปศาสตร์มวยไทยนั้นมีมากมาย แต่ที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับพัฒนาการกีฬามวยไทยที่ได้ศึกษาค้นคว้าที่จะนำมาสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. กระบี่ หมายถึง เครื่องป้องกันอวัยวะพิเศษของนักมวยเพื่อไม่ให้ได้รับอันตรายเมื่อเวลาต่อสู้กัน กระบี่ มาจากคำว่า ขันบั้ง ซึ่งหมายถึง เครื่องปักที่ธัมของเด็กหญิง ห้าด้วยเงิน ทอง หรือนาค สำหรับกระบี่ของนักมวยไทยในสมัยโบราณนิยมใช้ผ้าขาวม้าเป็นใหญ่พันให้หนา บุกรัดเอาไว้ แล้วก็พาดผ่านหว่างขาห่อหุ้มอวัยวะไว้ แล้วไปเพิ่มชายผ้าขาวม้าไว้ทางด้านหลังอย่างแน่นหนา บางคนก็นิยมใช้กะลามะพร้าวซึ่งทำเป็นรูปร่างที่เหมาะสมและชักเกลียวอย่างดี ห่อหุ้มอวัยวะแล้วก็นำผ้าพันหุ้มอย่างแน่นหนาอีกชั้นหนึ่ง สมัยรัตนโกสินทร์นิยมใช้หมอนเล็ก ๆ ทำเป็นรูปสามเหลี่ยมบุกรอบเอาไว้ และมีเชือกพาดเลยหว่างขาขึ้นไปผูกไว้ที่ด้านหลังเอาไว้ ทั้งสมัยที่ สมเด็จพระบรมราชาธิราช และสมเด็จเจ้าพระยาฯ ยังใช้กระบี่แบบนี้อยู่

การใช้กระบี่เหล็กเริ่มมานิยมใช้กันหลังจากที่นาย แอ ม่วงดี ได้เดินทางไปชกโชว์ศิลปะมวยไทยที่สิงคโปร์ ใ้เห็นว่าเอากระบี่เหล็กเข้ามาใช้ป้องกันอวัยวะ เพราะเห็นว่าป้องกันได้ปลอดภัยดีกว่ากระบี่ที่ทำด้วยหมอน นักมวยคนอื่นเห็นนาย แอ ม่วงดี ใช้กระบี่เหล็กได้ผลดี ก็นิยมใช้แพร่หลายต่อมาสมัยที่นาย แอ ม่วงดี นำเอากระบี่เหล็กเข้ามาใช้ในประเทศไทย

นั้น ประมาณปี พ.ศ. 2472 ซึ่งตรงกับสมัยสนามมวยสวนสนุก

2. กระเทียมน้ำ หมายถึง การตักน้ำใส่ภาชนะ เช่น กระชอม แล้วใช้แขนหนีบไว้ข้างลำตัวนำน้ำมาขาน ซึ่งการตักน้ำนี้ทำเป็นประจำจะทำให้ร่างกายแข็งแรง มีกล้ามเนื้อเนื้อใหญ่ คอ ท้องแขน และหลังแขน รวมทั้งกล้ามเนื้อหน้าอกจะแข็งแรงมาก สมัยก่อนนักมวยที่ไปขอเรียนมวยกับครูมวยจะท่องตักน้ำ คำข้าว และบ่ากั้น ให้ครูมวย ครูมวยจะให้ตักน้ำ ทำ กระเทียมน้ำทุกวัน เมื่อเวลาฝึกซ้อมมวย เพื่อให้ร่างกายมีความแข็งแรงทนทาน พร้อมทั้งจะฝึกหัดมวยไต่อย่างก็

นอกจากนี้ คำว่า กระเทียมค ยังเป็นคำที่หมายถึง บริเวณซี่โครงค้ำย เช่น เทะกระเทียมค หมายถึง เทะเข้าทรงบริเวณซี่โครงของคู่ต่อสู้ เป็นต้น

3. การพันมือ หมายถึง การใช้ผ้าพันรอบมือก่อนสวมถุงมือเพื่อเข้าแข่งขันชกมวย เพื่อป้องกันไม่ให้มือได้รับอันตราย ผ้าพันมือเป็นผ้าเนื้ออ่อน เล็กประมาณ $1\frac{1}{2}$ นิ้ว ยาวไม่น้อยกว่า 6 ฟุต ที่เลี้ยงและครูมวยให้นักมวยนั่งในท่าที่สบายที่สุด ให้คว้ามือและเหยียดให้มือตรง ควรมีที่เลี้ยงคอยประคองแขน เพื่อไม่ให้นักมวยใช้กำลังแขนมาก ซึ่งเลี้ยงผ้าพันมือ เริ่มพันผ้าโดยพันให้ค่อนข้างตึง พันให้หลวมและห่างจากข้อมือ ประมาณ 3 นิ้ว พันยาว 6 - 7 รอบ บางคนนิยมเจาะผ้าให้เป็นรู โดยคล้องเข้ากับหัวแม่มือ เพื่อกันการคลายหลุดออก แล้วจึงพันข้อมือและหลังมือ เมื่อพันถึงหัวแม่มือก็พันย้อนไปทางข้อมือ จนถึงฝ่ามือพันประมาณ 2 - 3 รอบ ให้นักมวยลองกำหมัด कुछหลาย ๆ ครั้ง สำหรับบริเวณสันหมัด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญพันสัก 2 - 3 รอบ ควรพันย้อนไปทางข้อมือทุกครั้ง เพื่อให้ผ้าได้กระชับกับฝ่ามือไม่เลื่อนหลวมคลายออก และเป็น การแน่ใจว่าการพันมือนี้ไม่แน่นจนเกินไป แล้วพันต่อไปจนเหลือผ้าอีกประมาณ 20 นิ้ว ให้ฉีกตรงกลางออกเป็น 2 ส่วน ซมวกเป็นเงื่อนหรือผูกไว้กลางฝ่ามือ แล้วให้นักมวยกำหมัด कुछอีกครั้ง จึงใช้ผ้าข้างมิดกับเงื่อนนั้น

4. คากเชือก หมายถึง การนำเอาเชือก ค้าย หรือผ้ามาพันมือเพื่อป้องกันไม่ให้มือได้รับการบาดเจ็บ เมื่อเวลาชกมวยในสมัยโบราณหรือ หมายถึง การนำเอาเชือก ค้าย หรือผ้ามาพันมือและผูกค้ายให้กระชับแน่น เวลาฝึกมวยสมัยโบราณจะออกมท้วยค้าย 2 มือ เป็นการป้องกันไม่ให้มือได้รับการบาดเจ็บ และป้องกันไม่ให้ค้ายหลุดออกจากมือขณะต่อสู้กัน

5. จรก หมายถึง ทำเตรียมต่อสู้ของมวยไทย การทั้งทำเตรียมต่อสู้ไทยเอาเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าเท้าขวาอยู่ข้างหลัง แขนซ้ายยกสูง งอข้อศอก มือซ้ายอยู่ระดับเอว คือเท้าซ้าย มือขวาอยู่ระดับหางคิ้วขวา น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าขวาซึ่งเป็นเท้าหลัง เท้าหน้ายกขึ้นองลักษณะท่าเหาะ เรียกว่าจรกมวยซ้าย หรือจรกเหลื่อมซ้าย ถ้าจรกเหลื่อมขวาก็ทำตรงกันข้ามกัน

6. ชิงคม หมายถึง การวิ่งช้อนกลท่าร้ายต่อสู้เสียก่อนที่ถูกต่อสู้จะทำร้ายตน เช่น ในเรื่องขุนช้างขุนแผน มีคำว่า "ชะ อ้ายแก้วชิงคมเอาถูกโค" สำหรับในมวยไทย หมายถึงการใช้ฝีมือมวยไทยทำร้ายต่อสู้ก่อนที่ถูกต่อสู้จะทำร้ายตน เช่น การชิงทอย ชิงเตะ ชิงถีบ ก่อนที่ถูกต่อสู้จะทอย เตะ และถีบตนเอง

7. ตะกรุก หมายถึง แขน โลหะที่แน่นแล้ว ม้วนเป็นกลม ๆ ลงคาตาคคมใช้เป็นเครื่องรางของขลัง โลหะที่ใช้อาจเป็นทอง นาก เงิน ทองแดง ตะกั่ว ใบลานหรือกระดูก สำหรับลงเลขยันต์ ทำนองเกี่ยวกับประเจียด มีสายร้อยสำหรับคาดเอว คล้องคอ หรือคาดไว้ที่แขนของนักมวย

8. บานพับ หรือ แคมส่าเภา หมายถึง ส่วนอวัยวะของร่างกายบริเวณข้อต่อระหว่างขาส่วนบน กับขาส่วนล่าง คานข้างซ้ายขวา และคานตรงข้ามกับลูกสะบ้าหัวเข่า ซึ่งอวัยวะของร่างกายบริเวณนี้เป็นอวัยวะสำคัญในการรับน้ำหนักของร่างกาย การเค้น การเตะ การถีบ และการเคลื่อนที่ของร่างกายมนุษย์ เมื่อถูกเตะอย่างรุนแรงจะทำให้เจ็บ ปวด เส้นตึง และข้อต่อบาดเจ็บได้ง่าย

9. ประเจียด หมายถึง ผ้าลงเลขยันต์ ถือกันว่าเป็นเครื่องป้องกันอันตรายได้ ใช้เป็นผ้าผูกคอหรือผูกกันแขน ส่วนมากจะเป็นผ้าขาวบางเนื้อดี หรือผ้าสีแสด ใช้เลขยันต์มหาอำนาจ หรือชาตรีมหัศจรรย์ ซึ่งบรรจุมนต์ขลังของครูบาอาจารย์ คล้ายคลึงกับพิธีบูชาภิเษกพระเครื่องหรือพระบูชา นักมวยจะใช้ผูกกันแขนทั้งสองข้างในการขึ้นชกมวย ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น

10. ปลงวีย์ หรือ ปลางวีย์ หมายถึง อาจารย์ของอาจารย์ ในสมัยก่อน นักมวยมีอาจารย์ เกี่ยวกันไม่นิยมต่อสู้กัน การที่จะทราบว่าใครปลางวีย์เกี่ยวข้องหรือไม่ สังเกตจากการแต่งกาย เช่น การคาดเชือก การสวมมงคล การผูกผ้าประเจียด และสังเกตจากวิธีการไหว้ครูรำมวย ถ้าฝึกมาจากสำนักเดียวกัน หรือปลางวีย์เกี่ยวข้องกันมักจะมีลักษณะเหมือนกัน

11. นิทานผ้าอ้อม หมายถึง น้ำคั่งที่เกาะอยู่ตามใบหย้าเป็นลักษณะใสมอง
 ลูกคล้ายนิมะเกาะอยู่ตามใบหย้า จะพบน้ำคั่งเหล่านี้เป็นหย่อม ๆ ในตอนเช้า เมื่อนักมวย
 ซึ่งออกวิ่ง เป็นระยะทางไกลในตอนเช้าไปพบเข้ามักจะเอาน้ำคั่งเหล่านี้มาถูแขน ถูขา
 ถูแขน และบางคนที่นอนกลิ้งเกลือก โดยเข้าใจว่าน้ำคั่งจะซึมเข้าไปในเนื้อหนังทำให้
 เกิดผดผื่นและความทรนทน ซึ่ง เป็นนิม โยบายอย่างหนึ่งที่ครูมวยต้องการให้นักมวยตื่นแต่เช้า
 ออกวิ่งเพื่อให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ถ้าตื่นสาย นิทานผ้าอ้อมนี้ก็จะหมดไป เพราะถูกความร้อน
 จากดวงอาทิตย์ อีกอย่างหนึ่งการนอนกลิ้งเกลือกน้ำคั่ง ซึ่งมักจะมีเป็นหย่อมตามพื้นดินที่
 ไม่เรียบนักสมัยก่อน เป็นตะปุ่มตะป่ำมีทวย รอยตีนควาย ซึ่งแห้งแล้วมีความแข็งแรงมาก เมื่อนักมวย
 นอนกลิ้ง เกลือกไปมาทำให้เนื้อหนังถูกทวยทวยของแข็ง ความคายจากใบหย้าทำให้ผิวหนัง
 ทนต่อความเจ็บปวด เมื่อเวลาฝึกซ้อมมวย

12. พันฉ่ำ หมายถึง การเข้าคุกวงใน รุกไล่แบบติดพัน ท่างฝ่ายต่างพยายาม
 ใช้ลูกไม้ต่อสู้กันจนกว่าลูกต่อสู้จะล้มหรือฝ่ายรุกจะหงายหลังออกมา

13. ทากู หมายถึง แขน

14. ทากูทัก หมายถึง การต่อสู้ด้วยแขน การชกมวย การปล้ำ

15. พิสมร หมายถึง แขน โลหะ หรือใบลานรูปสี่เหลี่ยม ลงเลขยันต์ มีที่ร้อยสาย
 แต่โดยมากไม่มัน ผ่านพิธีกรรมทำนองเกี่ยวกับตะกรุด

16. มงคล หมายถึง ผ้าที่ลงเลขยันต์แล้วมัดพันค้วยค้าย หรือค้ายสายสัญญาณ
 ห่อหุ้มค้วยผ้าซึ่งได้ผ่านพิธีกรรมจากพระอาจารย์เจ้า หรือครูอาจารย์ผู้ทรงวิทยาคม ทำเป็น
 วงกลมสำหรับสวมหัว โดยรวมเป็นหางยาวประมาณ 2 - 6 นิ้ว ไว้ข้างหลัง ถือว่าเป็นเครื่อง
 ลางให้เกิดสิริมงคลและคุ้มกันอันตราย นักมวยจะสวมมงคลขึ้นชกมวย สมัยโบราณไม่ถอก
 มงคลในขณะที่ต่อสู้กัน

17. มวยไทย หมายถึง ศิลปะการต่อสู้แบบมือเปล่า ของชนชาติไทย ที่สามารถใช้
 ใช้ศอก เข่า เท้า และหมัดเป็นอาวุธ

18. มวยวัด หมายถึง มวยไทยที่ทำการฝึกหัดจากครูอาจารย์ในสำนักวัดต่าง ๆ
 กล่าวคือ ชาวไทยสมัยโบราณเชื่อว่า วัดเป็นที่ให้การศึกษาศิลปวิทยาทุกแขนง รวมทั้งมวยไทย
 ด้วย ทั้งเช่น นายทองดี พันธ์ขาว ได้ศึกษาศิลปะมวยไทยจากครูเที่ยง ซึ่งครูเที่ยงได้ศึกษาศิลปะ

มวยไทยจากสมาคมวชิรญาณแ่ง แขวงเมืองพิษณุ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ได้ศึกษา
ศิลปะมวยไทยจากหลวงพ่อดู (พระครูวิมล คุณากร) วัดมะขามเฒ่า จังหวัดชัยนาท นอกจากนี้
ยังมีหลวงพ่อดู วัดทุ่งขี้ช้าง และหลวงพ่อดู แห่งวัดอุดม ท่าบ่อบ้านชุมเรียง อำเภอยะยา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งทำการฝึกหัดศิลปะมวยไทยให้แก่ลูกศิษย์มากมาย

19. มวยหมู่ หมายถึง การเล่นชกต่อยไม่เลือกคู่ ซึ่งมีจิตศรัทธาเข้าร่วมการ

มวยหมู่นี้ประกอบด้วยนักมวย 5 - 8 คน แต่งตัวติดหมัดด้วยกำยิพ สวม
ประเจียด ผูกเครื่องรางของขลัง เมื่อชบวนแห่เคลื่อนไปหยุดพักนี้ การชกมวยไทยไม่เลือกคู่
ก็จะเริ่มขึ้น นักมวยที่เตรียมมาในชบวนแห่ก็จะใช้ศิลปะมวยไทยเข้าต่อสู้กัน ผู้คนที่ร่วมชบวน
และตามทางที่ชบวนแห่ผ่านไปจะมุงดูและส่งเสียงไช โย ไห่ร้อง การชกมวยจะหยุดลงก็ต่อเมื่อ
มีการเคลื่อนชบวนแห่ต่อไป บางทีเมื่อถึงวัดแล้ว การชกมวยก็จะเริ่มขึ้นอีก การชกมวยนี้เป็น
การแสดงออกซึ่งความมีศรัทธา เชื่อว่าจะได้บุญได้กุศล มักจะมีการชกมวยนี้ในงานบวชนาค
ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เป็นต้น

20. มวยเดี่ยว หมายถึง นักมวยไทยประเภทหนึ่งที่มีวิธีการต่อสู้แบบลวดลาย
ลูกเล่นแพรวพราว การเข้าทำแต่ละทีจะมีกลองมากมาย เค้าจะไม่หยุดนิ่งจะย่อไปมาใน
ท่าย่อเหยาะ คือ ยกเท้าซ้ายสูงที่ขวาที่สลับกันไป และการเข้าทำมักจะใช้การย่างสามชุก
เข้าทำ ทำให้คู่ต่อสู้จับทางมวยได้ยาก

21. มวยหลัก หมายถึง นักมวยไทยประเภทหนึ่งที่มีวิธีการต่อสู้ส่วนใหญ่จะ
ตั้งท่าคุมมวยอย่างรัดกุม มีความสูงมรอบคอบ การจกมวยการเคลื่อนที่จะเต็มไปด้วยความ
ระมัดระวัง เชื่องช้าไม่คึกคะนอง นักมวยประเภทนี้จะตั้งรับและรอจังหวะทำอันตรายคู่
ต่อสู้ในจังหวะสอง เมื่อคู่ต่อสู้รุกคืบจังหวะ การรุกหรือการเข้าทำของมวยประเภทนี้จะสืบ
เท้าเข้าหาคู่ต่อสู้ในทิศทางตรง ของว่างจะไม่มี เก็บคางอยู่ตลอดเวลา นาคูค่อนยาก
มวยประเภทนี้เป็นมวยสุชุมเยือกเย็น มีล่ำหักล่ำ โคนคี่

22. แม่ไม้มวยไทย หมายถึง หลักวิธีการใหญ่ในการใช้อวัยวะของร่างกายเป็นอาวุธทั้ง
การรุกและการรับ เช่น แม่ไม้มวยไทย (มวยวงนอก) มวยวงใน (มวยวงใน)
และหักคอเอราวัณ (ไม้มวยไทย) เป็นต้น

23. ลูกไม้ หมายถึง หลักวิธีการย่อยในการใช้อวัยวะของร่างกายเป็นอาวุธ ทั้งการรุกกับ หอบ หลีก และหลอกหลอ เช่น ลูกไม้เถรกว่าหลาน (เถรกว่าชายที่ สลับ หัน ออก) ลูกไม้ผ่านลูกขวบ (หอบวางใน แอ้วพัน ออกตรงหน้า) เป็นต้น

24. ไม้เถลิก หมายถึง วิธีการขึ้นสูงของมวยไทย ประกอบด้วยวิธีการ 32 อย่าง แบ่งเป็นเพลงมวย 16 อย่าง และการปล้ำ 16 อย่าง ซึ่งวิธีการเหล่านี้ ผู้ฝึกหัด จะต้องผ่านการฝึกวิธีการของมวยไทยเบื้องต้น เช่น แม่ไม้ และลูกไม้ อย่างชำนาญ จึงจะสามารถฝึกไม้เถลิกได้ผล

25. ไม้ตาย หมายถึง ท่าสำคัญในการต่อสู้ของกระบี่กระบองหรือมวยไทย ซึ่งทำให้ฝ่ายปรกัมภ์ ไม่สามารถจะสู้ได้อีกตรงข้ามกับไม้เป็น

26. ไม้เป็น หมายถึง ท่าสำคัญในการต่อสู้ของกระบี่กระบอง หรือมวยไทย ในการป้องกันตัวให้พ้นจากปรกัมภ์ เมื่อคราวเข้าที่ค้ำยัน

27. ไม้รุก หมายถึง หลักวิชาในการนำเอาแม่ไม้มาประกอบเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ในการรุก มีทั้งการหลอกหลอ และเข้าทำจริง เช่น การใช้หมัดชกหน้าเพื่อเป็นการ เปิกทาง และใช้เท้าเตะตาม เป็นต้น

28. ไม้รับ หมายถึง หลักวิชาในการนำเอาแม่ไม้มาประกอบเข้าด้วยกัน เพื่อ แก้ไขจากการจู่โจมของคู่ต่อสู้ ไม้รับนี้ยังรวมถึงการแก้ด้วยหมัด ทัมรับหักด้วย

29. ไม้สั้น หมายถึง การใช้อวัยวะสั้น เช่น ศอก เข่า เข้ม ศอก เข้ม สอยคาว หรือหมัดขับ เปอร์คัท (Upper Cut) ท่าอันตรายคู่ต่อสู้

30. ไม้ยาว หมายถึง การใช้อวัยวะยาว เช่น เท้า เตะ ถีบ ท่าอันตรายคู่ต่อสู้

31. มือตะ หมายถึง นักมวย

32. มือตะขุท หมายถึง การชกมวย การต่อสู้ของนักมวย

33. ย่างสามชุก หมายถึง การย่างก้าวของนักมวยในขณะที่รำมวย โดย การย่างก้าวนั้น เท้าทั้งซ้ายและขวาย่างลงพื้นดินเป็น 3 จุด มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยม ก้านเท้า ชนกับปลายเท้าซ้ายและขวา 3 ครั้ง

การย่างสามชุกในการไหว้ครู หมายถึง ท่าไหว้ครู ท่าหนึ่งของมวยไทย ซึ่งเริ่ม ด้วยการนั่งคุกเข่าสองข้างลงกับพื้น เข่าชิดกันนั่งทับสันเท้า ยกมือขึ้นพนมมือระหว่างคิ้ว ลมมือลงมา

เพียงอก แยกมือทั้งสองข้างไปกำข้างแขนทั้งสองเหยียดตรง รวมมือทั้งสองมารวมกันตรงหน้า
คว่ำมือลงแตะพื้น ทำ 3 ครั้ง แล้วลุกขึ้นยืนตรงสนับเอวชิดกัน ปลายเท้าแยกห่างกัน 45 องศา

การบำเพ็ญสมาธิในการชกมวยไทย อีกความหมายหนึ่ง หมายถึง วิธีการชกมวย
ไทยแบบหนึ่ง เรียกว่า วิธีการชกแบบท่าอย่างสามชุก ซึ่งถือเป็นวิธีการชกที่ดีว่ามีการเคลื่อน
เท้าได้ถูกต้องตามหลักะพื้นฐานของศิลปะการต่อสู้แบบมวยไทย วิธีการฝึกแบบท่าอย่างสามชุกนี้
ทำโดยชกวงกลม 3 วงลงบนพื้นดินที่ราบเรียบ วงกลมทั้งสามห่างกันประมาณ 1 ก้าว ลากเส้นตรง
จากวงกลมทั้งสามให้เชื่อมต่อกันเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า วางเท้าซ้ายและขวาของบนวงกลม
ทั้งสองหันหน้าไปทางอีกวงกลมหนึ่งที่เหลือ แล้วชกหมัดขวาไปข้างหน้า พร้อมกับก้าวเท้าขวา
ไปวางไว้บนวงกลมข้างหน้า แล้วชักเท้าขวากลับมาที่เดิม ชกหมัดซ้ายไปข้างหน้าพร้อมกับก้าว
เท้าซ้ายไปวางไว้บนวงกลมข้างหน้า ทำสลับซ้ายขวาให้เป็นจังหวะเร็วขึ้น นักมวยและครูมวย
เชื่อว่าถ้าพยายามฝึกชกท่าอย่างสามชุกได้ชำนาญก็แล้วจะสามารถฝึกแม่ไม้มวยไทยได้ดีขึ้น

ประวัติของการบำเพ็ญสมาธิปรากฏในคัมภีร์ฤคเวท ซึ่งเป็นคัมภีร์เก่าแก่ที่สุด
ของศาสนาพราหมณ์ เรียกว่า ตรีวิกรม เป็นพระนามหนึ่งของพระวิष्ณุ หรือพระนารายณ์ใน
บางวามนาถาร หมายถึง ย่างสามก้าว หรืออย่างสามชุก ซึ่งมีผู้อธิบายไว้ต่างกันดังนี้คือ
ผู้แต่งคัมภีร์ อรรถกถา (ขยายความในพระเวท) ท่านหนึ่งกล่าวว่า ย่าง
สามก้าว นั้น หมายถึง สามเวลาแห่งวัน คือ เวลาพระอาทิตย์แรกขึ้น (เช้า) เวลาพระอาทิตย์
สถิตย์ อยู่กลางท้องฟ้า (เที่ยง) และเวลาพระอาทิตย์ตก (ค่ำ)

ผู้แต่งคัมภีร์ อรรถกถาสมัยโบราณท่านหนึ่งกล่าวไว้ว่า พระวิष्ณุเป็นเจ้า
อย่างสามก้าวนี้ กินเนื้อที่ทั่วสากลจักรวาลคือ ก้าวแรกเหยียบลงบนโลกนี้ ก้าวที่สอง เหยียบลงบน
บรรยากาศ และก้าวที่สาม เหยียบลงบนสวรรค์ชั้นฟ้า แต่ไปในรูปของพระอัคินี พระวาญุและ
พระสุริยะ ตามลำดับ

แต่ท่านผู้แต่งคัมภีร์อรรถกถาสมัยใหม่ ซึ่งมีชื่อเสียงมากท่านหนึ่ง ชื่อ สายนะ เชื่อ
ว่าอย่างสามก้าวนี้ เป็นของพระวิष्ณุจริง ๆ ไม่ใช่ไปในรูปของพระอัคินี พระวาญุ และพระสุริยะ
ดังกล่าวข้างต้น ท่านผู้นี้เชื่อว่าอย่างสามก้าวเป็นขอเกิดแห่งเทพนิยายเรื่อง วามนาถาร
อย่างแน่นอน

ท่านไวพเท บุ๋นแห่งคัมภีร์ภาควิชาปุราณะ ได้เล่าถึง วามนาวตารไว้ว่า ยังมี
อสูรตนหนึ่งชื่อ "ทลี" (บางแห่งว่า ทาลี) เป็นบุตรของวิโรจนาสูร ได้เคยไปร่วมพิธีกรรม
นำอมฤตกับพวกเทวดาค้วย แต่ครั้งนั้นได้สำเร็จพวกเทวดากลับไม่ยอมให้ดื่ม จึงเป็นเหตุ
ให้เกิดสงครามกันระหว่างเทวดากับพวกอสูร ในที่สุดฝ่ายอสูรแพ้ ทัวทาลีเองฆ่าตาย
แต่พวกอสูร เสนา นำศพไปรักษาพยาบาลที่เมืองบาดาล โดยเชิญคณะพรหมณ์ ภารทวชะ ไป
ชุบชีวิตขึ้นมาได้สำเร็จ ทัวทาลี จึงถูกใจโกรธ และได้ประกอบพิธีบูชาญักษ์ครั้งใหญ่เป็นเวลา
หลายปี เพื่อเสริมฤทธิ์เดชและขอคืนแค้นทั้งสามโลกจากพระพรหมณ์ จนสำเร็จสมประสงค์

ครั้งได้รับพรตามต้องการแล้ว ทัวทาลีขุนมาร ก็ยกทัพอสูรไปรุกรานพระอินทร์
จอมเทพ เพื่อล้างแค้นหนี้ที่ หักที่ยกไปนั้นยิ่งใหญ่มาก ฝ่ายพระอินทร์เห็นเข้าให้รู้สึกเกรงกลัว
ครั้งปรึกษากับพระพฤหัสบดีผู้เป็นปู่ ไรทิกแล้วเห็นว่าฝ่ายตนจะสู้ไม่ได้ ก็ขอมอบยถาให้พวก
อสูรครอบครองแดนสวรรค์ต่อไป แล้วคอยจัดการแก้ไขต่อภายหลัง ฉะนั้น เมื่อที่ทัวทาลี
มาถึงแดนสวรรค์จึงไม่พบพวกเทวดาเลย ทัวทาลี จึงได้ครอบครองสวรรค์โดยไม่ต้องทำ
สงคราม ฝ่ายพระอินทร์และเทพบริวารหนีไปเฝ้าพระกัศยปพรหมณ์ ผู้เป็นเทพปิตุรและ
พระนางอหิทิผู้เป็นเทพมารดา ที่คีรีเหมญญ ขอให้ช่วยปราบอสูร ด้วยความเคียดแค้นของพวก
เทพทั้งหลาย

พระกัศยปพรหมณ์ จึงขอให้พระนางอหิทิ ทั้งจิตอหิฐาน บวงสรวงอันวอนขอ
ให้พระวิษณุอวตารลงมาปราบอสูร พระวิษณุเป็นเจ้าก็ลงมาถือกำเนิดในครรภ์ของพระนาง ครั้น
ครบกำหนด พมาสพระนางก็ประสูติวิญญูมารน้อย แล้วขนานนามว่า วามนะ

ครั้นวามนะกุมาร เจริญวัยพอสมควร พระบิดาก็ให้เฒ่าเป็นพรหมจารี บำเพ็ญพรต
เยี่ยงอย่างพระบิดาเรื่อยมา อยู่มาวันหนึ่งพระวามนะได้ทราบดีว่าทัวทาลีตั้งกิจพิธีบวงสรวงใหญ่
และให้หักฉินาแก่พรหมณ์ทั่วไป ณ ริมฝั่งแม่น้ำนารมทา ท่านจึงไปลบลบลพิษนั้นด้วย ทัวทาลี
เข้าใจว่าเป็นพรหมจารีธรรมศาลาญจึงไต่ถามว่า ประสงค์สิ่งใดให้ขอได้ และยินดีถวาย
ทุกประการ พระวามนาวตารจึงขอแนบดินสามก้าว ทัวทาลีได้ฟังแล้วก็ยกถวายตามที่ลั่นวาจา
ไว้ ด้วยความยินดี แม้ว่าสุกราสูร ผู้เป็นปู่ ไรทิกจารย์จะหวงถึงหักฉินาอย่างไรก็ไม่ยอมหึง
แต่แล้วก็ต้องตกตะลึงมองตาก้าง คอแห้งผาก ลิ้นแข็ง พูดไม่ออก บอกไม่ได้ ได้แต่นั่งประนมมือ
ไหว้สนลนอยู่ เพราะวามนาวตาร ท่านส่ำแดงฤทธิ์ก้าวอย่างได้ 2 ก้าว ก็เหยียบพื้นทั้งในเงา
โลกและมนุษย์ โลกทั้งหมก

นอกจากนั้น พระวณณาวตาร ยังรู้อีกว่า ที่ขอแค้นกินไว้สามกัวนั้น ห่านย่าง
เพียงสองกัวก็น่ากินแค้นในเทวโลก และมนุษย์โลกแล้ว อีกกัวนึงจะเหยียบที่ไหน
ห้าวทลีจึงน้อมเฝ้าขอให้เหยียบและยอมถวายตัวเป็นข้าหาสรวงใช้ชั่วกัลป์าวสาน พระวณณาวตาร
จึงส่งไปอยู่ในชั้นนาคาลตามเดิม แล้วประกาศให้พระอินทร์ และเทวดาทิ้งหลายกลับมาสติภัย
วิมานแห่งนาคตามเดิมอีก

เป็นอันว่า พระวิฆณุได้ช่วยกัน เชื้อให้ร่มเย็นเป็นสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย
โดยทั่วหน้าสมปรารถนา

แต่ในหนังสือเรื่องนารายณ์สิบปางของไทย ฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ และฉบับ
ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชินวราลงกรณ เล่าไว้ต่างกันทั้งเนื้อความ และชื่อ
บุคคลในเรื่อง คือเล่าไว้ว่า ยังมีสุรทนต์หนึ่ง ชื่อห้าวทลีวันตะ กระทำความเพียรหมั่นเฝ้าพระ
พระอิศวรเป็นนิจ เมื่อพระอิศวรทรง ไปรคจึงได้ขอบริเวณพื้นที่ 300 โยชน์ ว่าถ้าสัตว์ใด ๆ
ล่องเข้าไปในบริเวณนั้นเมื่อใดก็มีสิทธิ์กินเป็นอาหารได้ทั้งหมด ครั้นได้รบพรแล้วก็รำยมนต์
เสน่ห์ ทำให้เทวดา มนุษย์และสัตว์ทั้งหลายหลงเข้าไปในบริเวณนั้น และถูกจับกินเสียเป็น
จำนวนมาก พวกเทวดาทากันเคืองกรอนจึงไปเฝ้าพระอิศวรขอให้ช่วย พระอิศวรขอให้
พระนารายณ์อวตารลงไปช่วย พระนารายณ์จึงก่อวการลงมาเป็นพราหมณ์รูปร่างสง่างาม
ยิ่งนัก ชื่อว่าทวิระ วันหนึ่งพราหมณ์หนุ่มได้เข้าไปในบริเวณที่ 300 โยชน์ของห้าวทลีวันตะ
แก่แทนที่ห้าวทลีวันตาสูร จะจับกินอย่างครั้งก่อน ๆ ท่านกลับรู้สึกพิศวง ในรูปสมบัติของพราหมณ์
น้อยนั้น ถึงกับออกปากปราศรัยว่า "เจ้ามาหาเรานี้จะประสงค์สิ่งใด" พระทวิระทูลตอบว่า
มาขอคืนแค้นสามกัว ห้าวทลีวันตาสูรจึงอวยพรให้ควยความรัก ทันใดนั้นพระทวิระทูลก็สำแดง
อภินิหารอย่างพระบาท 3 กัว ก็สิ้นกินแค้น 300 โยชน์ห้าวทลีวันตาสูรเห็นดังนั้นก็รู้ว่า เป็นพระ
นารายณ์อวตาร จึงเกิดความทุกข์โศกสับสนยิ่งนัก และไปอาศัยอยู่ที่เชิงภูเขาทระสูเมรุ

การที่ข้อความในหนังสือนารายณ์สิบปางของไทยผิดไปจากเรื่องเดิมของอินเดีย
ดังกล่าว่าข้างต้นนั้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชวิจารณ์ไว้ใน "อธิบาย"
สิ่งพิมพ์ที่หอท้ายพระราชบัณฑิตเรื่องลิลิตนารายณ์สิบปางของพระองค์ว่า "นับว่าเป็นการบกพร่อง
จนทำให้เรื่อง เกิมของเราเสียไปเลยทีเดียว"

ประการที่ 1 ที่ว่าท้าวทวันตาสุรขอแผ่นดิน 300 โยชน์นั้น มิได้มีความหมายอะไรยิ่งไปกว่าที่จะจับสัตว์กินเท่านั้น เป็นอันมีความทะกอดอย่างเหี้ยมเป็นมูลเหตุ แท้จริงอสูรในปางนี้เขาขอแผ่นดินทั้งสาม โลกต่างหาก จึงเป็นที่เคียดแค้นแก่เทวดา และการที่พระนารายณ์อวตารลงมาเพื่อเอาเทว โลกและมนุษย์ โลกคืนจากอสูรต่างหาก หาใช่เพียงแต่ลงมารังแกแย่งบริเวณที่ศักดิ์สิทธิ์ของอสูรนั้นไม่ ถ้าจะหาเพียงแย่งที่ศักดิ์สิทธิ์เท่านั้นก็เป็นกิจอันเลวเกินที่พระนารายณ์จะควรทำ โดยแท้

ประการที่ 2 ถ้อยคำที่แถลงเรื่องท้าวทวันตาสุรให้กินแผ่นดินนั้นก็ เป็นเครื่องแสดงชัดว่า ผู้แต่งมิได้เข้าใจมูลเหตุหรือความมุ่งหมายแห่งอวตารปางนี้เลย จึงกล่าวให้เป็นที่เข้าใจไปว่า พระนารายณ์อวตารเป็นพราหมณ์หนุ่มลงมาเพื่อล่อลวง โดยยั้วรายกิจของยักษ์ ซึ่งเป็นความผิดอันไม่ถูกต้อง แท้จริงตามเรื่อง เกิมของเขาวาพระนารายณ์อวตารเป็นพราหมณ์ไปขอพิณพิณตามวิสัยของพราหมณ์ และอสูรก็ยกที่ดินแถมให้เป็นพิณพิณตามประเพณีต่างหากไม่ใช่เพราะหลงรักรูปโฉมแห่งพราหมณ์หนุ่ม แล้วยกที่ดินให้โดยตกอยู่ใน อำนาจรายกิจ

อย่างไรก็ดี สำหรับท่าย่างสามชุกในศิลปมวยไทยนั้นเป็นท่าพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของศิลปมวยไทย ท่าย่างสามชุกที่ถูกตองนั้นจะมีลีลาอ่อนช้อยงดงาม แก่แฝงไว้ด้วย เล่ห์เหลี่ยม และพิษสงที่พร้อมจะหาอันตรายแก่ปฏิบัติภัยใดก็ตาม

ท่าย่างสามชุกที่ดีว่าถูกตองตามหลักศิลปมวยไทยคือ ท่าย่างสามชุกของหลวงท่อมมาเจ้าอาวาสวัดทุ่งจันทน์ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นพระภิกษุที่ทรงแทนศิลปมวยไทยมากแม้อยู่ในสมณเพศก็ไม่วาย เว้นด้วยหอคมวยไทยให้แก่ศิษยานุศิษย์ ท่าย่างสามชุกแบ่งออกเป็น 5 ช่วง เรียกว่า การย่างสามชุกคุ่มแขนยักษ์ โดยเริ่มจาก

1. ท่าเตรียม ยืนตัวตรงยกมือซ้ายกำหมัดขึ้นให้ถึงระดับสอกหน้า หรือหน้าอกตรงระหว่างกลางหัวคิ้ว หมัดขวาอยู่ห่างกึ่งกลางแขนซ้ายประมาณไม่เกิน 2 - 3 นิ้ว ถ้าวางมากคุดคู้จะสามารถเตะถูกหน้า และแข้งอาจพลาดมาถูกขา โศรงได้ ถ้าวางน้อยออกไปข้างหน้าให้เต็มก่ายาว ระวังอย่าให้ร่างกายเสียการทรงตัว บิดตัวตะแคงเหลี่ยมเพื่อให้เป้าของร่างกายเราเล็งลงครึ่งหนึ่ง น้ำหนักตัวอยู่บนปลาย โศงของเท้าทั้งสองข้าง

2. หาย่างเหาะ เมื่ออยู่ในท่าเตรียมตัวแล้วยกเท้าซ้ายขึ้นก้าวออกไปเบื้องหน้าให้ลอยสูงขึ้น จนเข่าชิดศอกซ้าย พยายามยกให้สูงถึงศอก เพราะจะเปิดช่องว่างระหว่างศอกกับเข่าได้ ทั้งเป็นการป้องกันการถีบเห็บจากคูทอสูทวย พยายามโน้มทรวงอกแนบกับโคนขาเพื่อให้อ้าแขนเหาะ ทอดขาเบงโดยไม่ทรงบังคับ และเกร็งไวพรหมที่จะปะทะกับการเตะของคูทอสูท และเป็นการปิดซ้ายโครงค้วย

การยกขาขึ้นควรทำหนึ่งชั่วครู่ จึงยกเท้าซ้ายและขวาขึ้นลงในจุดเดิม เป็นการย้ายขึ้นลงอย่างช้า ๆ และเร็วสลับกันไป การทำเช่นนี้ถ้าคูทอสูทเตะมาก็สามารถที่จะตอบโต้ได้ทันที

3. หากว้าง จากท่าหาย่างเหาะแล้วก้าวขาขวาไปข้างหน้า ขณะเดียวกันยกมือขวาขึ้นถึงระดับเข็มของมือซ้าย และมือซ้ายก็สอดลงมาปิดซ้ายโครงค้วยอย่างมือขวา แล้วก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า พยายามทำสลับกันไปอย่างคล่องแคล่ว

4. ท่าหันทัพ เมื่อยกเท้าขึ้นในลักษณะพร้อมที่จะก้าวอย่างใดโดยจะเป็นเท้าซ้ายหรือเท้าขวาก็ตาม แยกมืออยู่ในลักษณะเตรียมพร้อมที่จะถีบ จิก โคนขาของคูทอสูทได้ทุกเวลา เพื่อหยุดการบุกของคูทอสูท เมื่อจิกเท้าก็จะเตะตอบโต้ตามความเหมาะสมของช่องว่างให้อ้าแขนค้วย ขาที่ยืนเป็นหลัก ที่เรียกว่า หามทัพก็เพราะเมื่อคูทอสูทเตะมาก็ช่วยเท้าอีกข้าง เท้าของเราที่กำลังอยู่ในลักษณะก้าวอย่างแทนที่จะก้าวออกไป กลับเหียบออกไปปะทะหน้าหรือท้องของคูทอสูททำให้คูทอสูทหยุดชะงักลง

5. ท่าย้าย ท่าย้ายแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

5.1 ก้าวข้างตรงเข้าไปเขยิบหน้ากับปฏิบัตการสับเปลี่ยนเท้า เอาเท้าหลังเหียบออกไปสุดแรง (การเหียบออกไปสุดแรงนี้ เรียกว่า เห็บ) ตรงบริเวณท้องน้อย หรือส่วนว่างบริเวณนั้น มือจะต้องคอยปิดป้องหมัดที่อาจสวนมาได้ในโอกาสและจังหวะที่ไม่คาดคิด

5.2 ก้าวเท้าออกไปทางขวามือ เมื่อเท้าแตะพื้นก็ยกเท้าซ้ายไปยังซ้ายโครงค้วย แล้วไขแขนซ้ายปิดแขนขวาของคูทอสูท หันศอกขวาเข้าที่แขน ไหล่ หรือไหล่ขวาของคูทอสูทตามแต่นัก

5.3 อาจก้าวข้างโดยให้เท้าขวาสูง แล้วเหียบไปทางตรงหน้าคูทอสูท ไขเท้าซ้ายออกไปยังหน้าอกตรงราวแนวคูทอสูท หรือทำให้อ้าแขนค้วยขวาเข้าซ้าย แต่ไม่ถูกหรือพลากไป เพื่อหลอกให้คูทอสูทเผลอผิด ทำให้ช่องว่างบริเวณลำตัวเปิดกว้างเป็นโอกาสให้ใช้เขาโหนขวาทิ่ม

34. ช่างสุขเกษม หมายถึง การช่างคล้าย ๆ กันการช่างนอก แต่ใช้มือปักคอง
 ค้านล่าง ใช้เพื่อป้องกันการโจมตีบริเวณท้องน้อย เช่น ใช้ปักหมัก ถีบตรง ถีบข้าง วิธีการ
 ทำก็เริ่มจากท่าคุมมวยแล้วก้าวขาซ้ายออกไปค้านนอก โยกตัวพร้อมไม้ใช้แทนปักค้านหน้า
 และลำตัวค้านหน้าลงมาข้างล่าง ขณะเดียวกันต้องปักสะโพกให้คว่ำลงไปด้วย

35. โศปศาสตร์ หมายถึง ความรู้ทฤษฎีและประยุกต์ ความรู้ในทางตำรา
 ความรู้ความึกเห็นที่ได้ตามหลักวิชา และความสามารถนำไปใช้การได้ก็ ส่วนมากจะศึกษา
 โศปศาสตร์เพื่อการเป็นผู้นำหรือผู้ปกครองกลุ่มชนต่างๆ เช่นพระราชโอรสของพระมหากษัตริย์
 จะต้อง ศึกษาโศปศาสตร์ เพื่อนำเอาความรู้ความสามารถเหล่านี้ไปปกครองบ้านเมือง เมื่อ
 มีโอกาสได้ขึ้นครองราชสมบัติ เหล่านี้เป็นต้น

โศปศาสตร์ประกอบด้วยความรู้ 18 ประการ คือ 1. สติความรู้ทั่วไป 2. สัมมति
 ความรู้เกี่ยวกับกฎธรรมเนียมนานเมือง 3. สัตยา การคำนวณ 4. โยค การใช้เครื่องยนต์
 กลไก เครื่องผ่อนแรงต่าง ๆ 5. นิติ ความรู้แบบแผน 6. วิเสสสา ความรู้พยากรณ์
 7. คัมภพทา การร่องร้าวและคนตรี 8. คณิกา ความแคลวคล่องว่องไว ความมีสมรรถภาพ
 อันดี 9. ขนุกุเพชา การยิงธนู 10. ปุราณา ความรู้เรื่องโบราณ 11. ศิกิจนา วิชา
 การแพทย์ 12. อิติทาส ความรู้เรื่องปรัมปรา อันนิศาวของวิญญูชน เช่นเรื่องรามายณะ
 และมหากาพย์ 13. โชยติศาสตร์ วิชาดาราศาสตร์ 14. มายา วิชาพิชัยสงคราม
 มีมวยไทย กระบี่กระบอง หอก ค่าย ธนู และยุทธวิธีต่าง ๆ 15. ฉันทศาสตร์ วิชาการ
 ประพันธ์ 16. เกตุ วิชาการพูด 17. มันทา วิชาเสกเป่าคาถาอาคม เวทย์มนต์
 18. สัทธา วิชาไวยากรณ์

36. เหลี่ยม หมายถึง ท่าจรมวยซึ่งหันหน้าไปทางใดทางหนึ่ง เช่น การจรม
 เหลี่ยมซ้าย และการจรมเหลี่ยมขวา การจรมเหลี่ยมมวยจะต้องจรมให้เป็นเหลี่ยมแคบ (บาง)
 ที่สุด ซึ่งถ้าจรมเหลี่ยมแคบแล้ว คู่ต่อสู้จะไม่สามารถมองเห็นช่องว่าง เข้าทำอันตรายได้เลย
 ถ้าจรมเหลี่ยมกว้าง (หนา) คู่ต่อสู้จะมองเห็นเป้าหมายในการทำอันตรายได้มาก

37. อักษมนสูตร หรือพิชัยขบถ หมายถึง พิชัยการบำรุงขวัญและกำลังใจ ให้กับ
 นักมวยที่จะทำการแข่งขันชกมวยนักเล้าคัญ หรือนักมวยก่อนที่จะออกรบในสงครามครั้งสำคัญ
 พิชัยนี้จะเริ่มด้วยการรอน้ำชำระร่างกายให้สะอาด ถวายทุกข์ให้ทองว่าง แล้วก็ไปรศน์มนต์

ที่วัด หังพระเทณ มีการลงคาถาอาคมเสกเป่า รับมอบเครื่องรางของขลัง ทำให้นักมวยมีจิตใจกล้าหาญ พร้อมทั้งจะต่อสู้กับ ศัตรู

38. อิทธิพลปลั่ง หรืออำนาจเคลือบคลุม หมายถึง อำนาจทางไสยศาสตร์ที่ปกคลุมอยู่บริเวณสังเวียน ซึ่งอาจจะเป็นไปโดยธรรมชาติ หรือเป็นไปโดยที่ผู้ต่อสู้เข้าใจตามที่กล่าวคือ

อำนาจเคลือบคลุมที่เกิดจากธรรมชาติ หมายถึง อำนาจเคลือบคลุมที่เกิดจากเทวา อารักษ์ เจ้าที่เจ้าทาง ภูผา ภูเขา สถานที่ซึ่งสถิตย์อยู่บริเวณสังเวียนการต่อสู้ เช่น บริเวณสังเวียนนั้นเคยมีนักมวยชกกันถึงกับเสียชีวิต อาจจะมีวิญญาณผีตาย โหง เป็นอำนาจเคลือบคลุมอยู่ก็ได้

อำนาจเคลือบคลุมที่เกิดจากผู้ต่อสู้ เช่น ผู้ต่อสู้มีเวทมนต์ คาถา เป่าเสกให้มีความผิดปกติทางจิตใจ หางกาย และชกมวยไม่ไค้ที่เท่าที่ควร เหล่านี้เป็นต้น

ดังนั้น ก่อนก้าวเข้าสู่สังเวียนทุกครั้ง อาจารย์ของนักมวยครูมวย หรือตัวนักมวยจะเสกเป่าคาถาอาคม ระลึกถึงครูบาอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาชกมวยไทยให้ เพื่อเป็นการทำลายล้างอำนาจเคลือบคลumnั้น จะเห็นว่านักมวยจะไม่นิยมลอคเชือกสายสนามเข้าสู่สังเวียน จะกระโดดเข้าสายสนาม เพราะเชื่อว่าเป็นการทำลายล้างอำนาจเคลือบคลุมได้วิธีหนึ่ง

ภาคผนวก ก

ภาพประกอบ 1 พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับการกีฬา

ตอนค่ำวันที่ 10 พฤศจิกายน 2511 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ทอดพระเนตร
การแข่งขันมวยป้องกันตำแหน่งชนะเลิศของโลกรุ่นฟลายเวท ระหว่าง ชาตชัย เชื้อวน้อย กับ
เบอร์นาเบ วิลลาแคมโป ณ สนามกีฬาจารุเสถียร ปทุมวัน

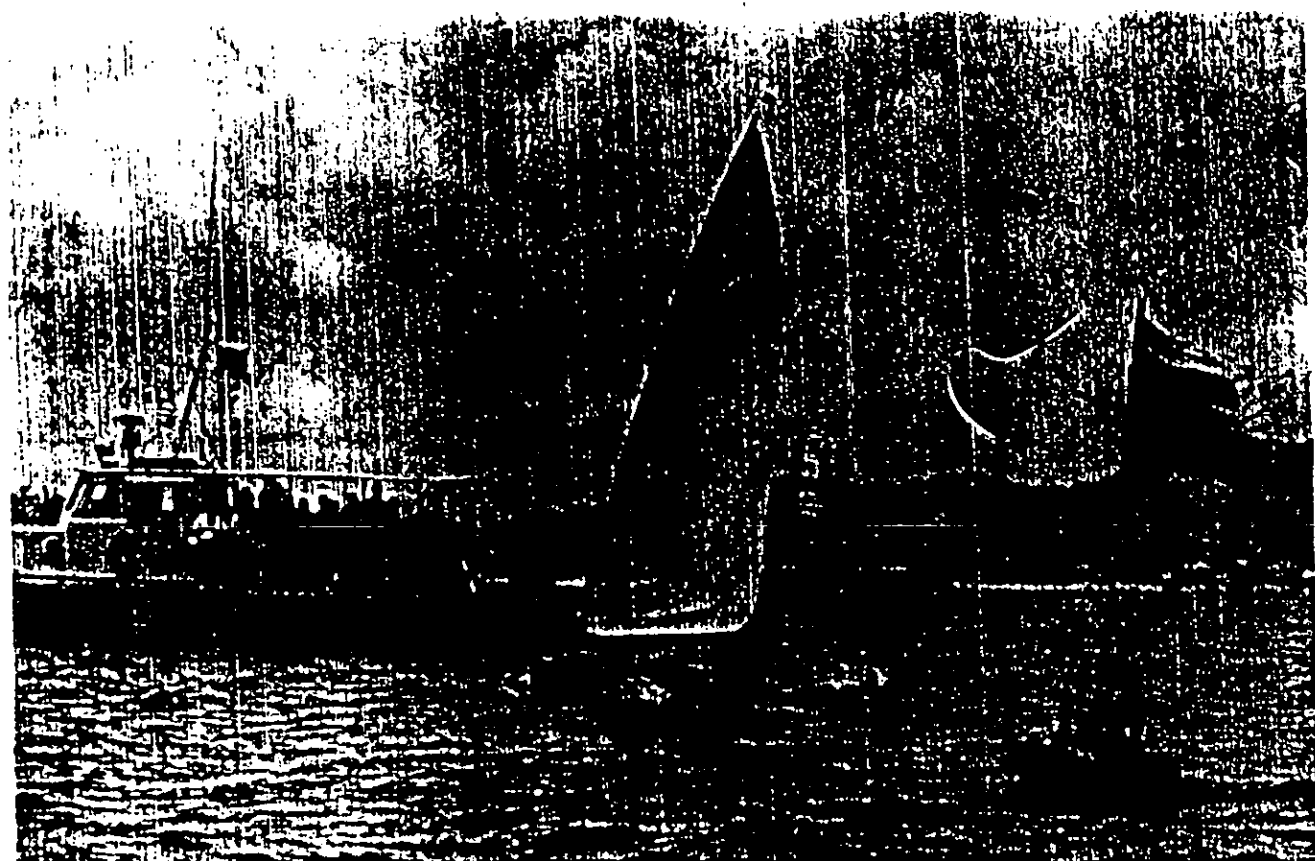
On November 10, 1968, in the evening, His Majesty the King was
Present at Charusathiara Stadium, Pathum Wan and witnessed the World
Flyweight Boxing Championship Fight between Chartchai Chionoi and the
Filippino challenger Bernabe Villacampo

ภาพประกอบ 2 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถ้วยรางวัลนักมวยยอดเยี่ยมของเวทีมวย
ราชดำเนิน ปี พ.ศ. 2508 แก่ สมพงษ์ เจริญเมือง

ภาพประกอบ 3 องค์ผู้ชนะเลิศกำลังทรงรับถ้วยรางวัลพระคัมภีร์พระนามาภิไธยย่อ "ล.ก." จากสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ นับเป็นครั้งที่สอง ในระยะห้าปีที่ผ่านมาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ในการแข่งเรือใบประเภท โอ. เค

ภาพประกอบ 4 เรือที่หนึ่ง "เวคา 2" กำลังแล่นด้วยความเร็วผ่านเส้นชัยเป็นลำแรก กรรมการ
ยิงปืนใหญ่เป็นสัญญาณ ควีนยังกรุ่นอยู่

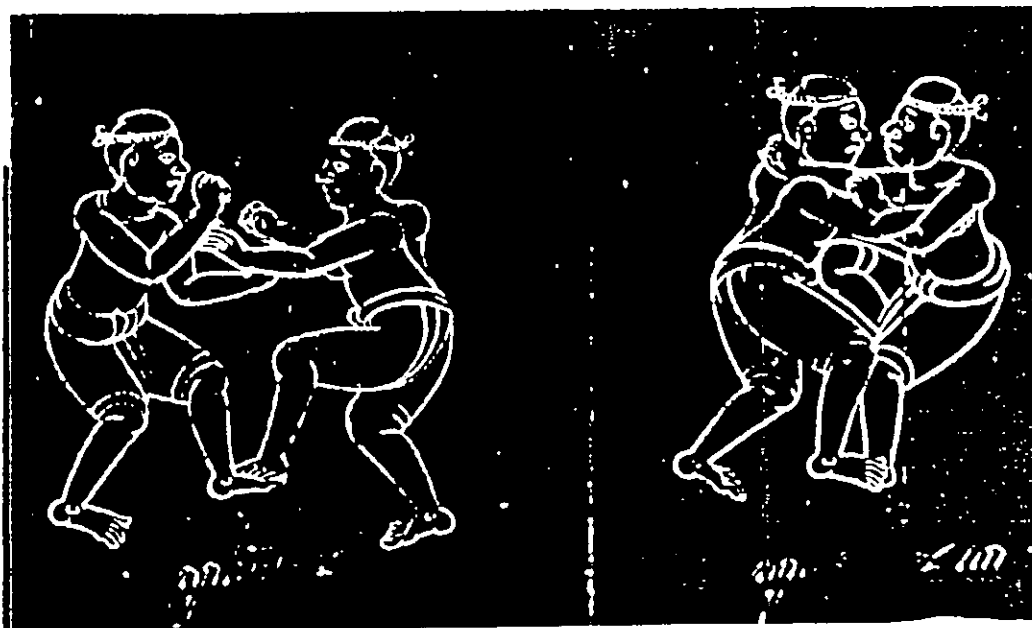

(1)

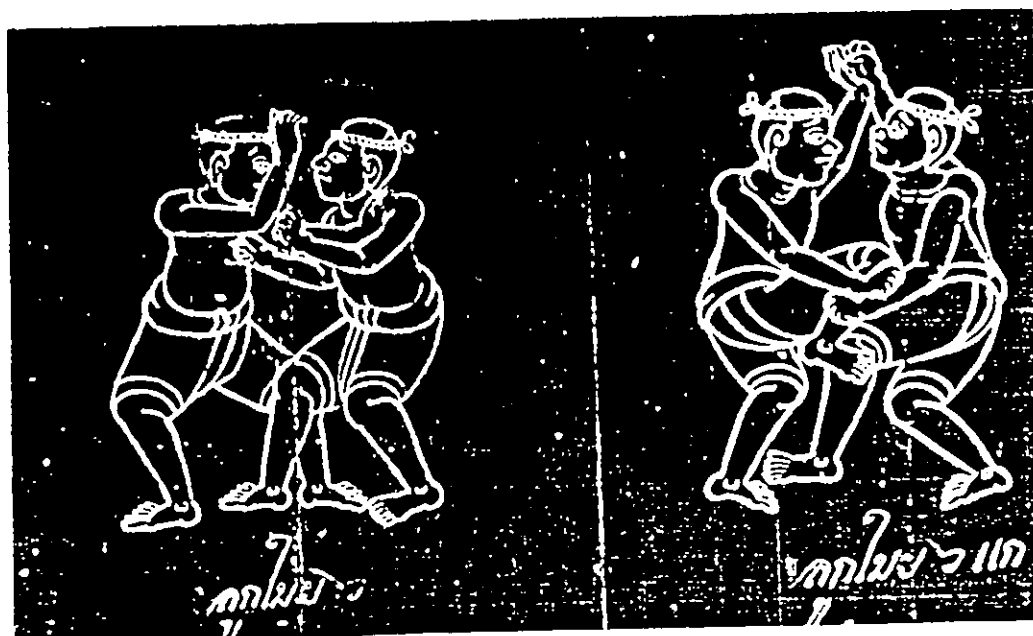

(2)

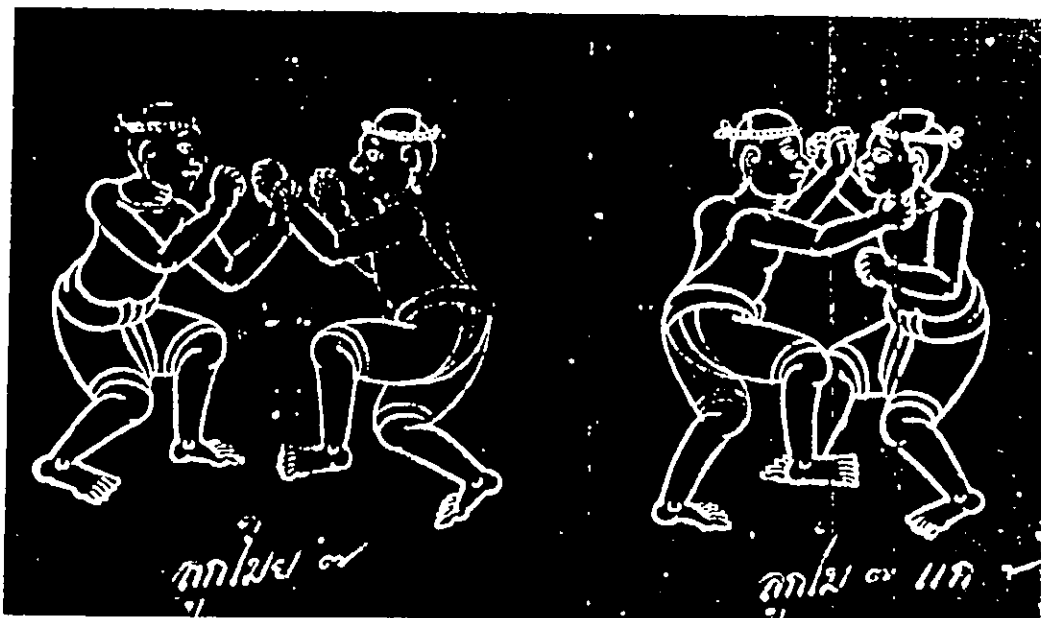
ภาพประกอบ 5 ทำท่ามวยไทย จากสมุดใบข่อย สมัยรัชกาลที่ 3 กรุงเทพมหานคร

(3)

(4)

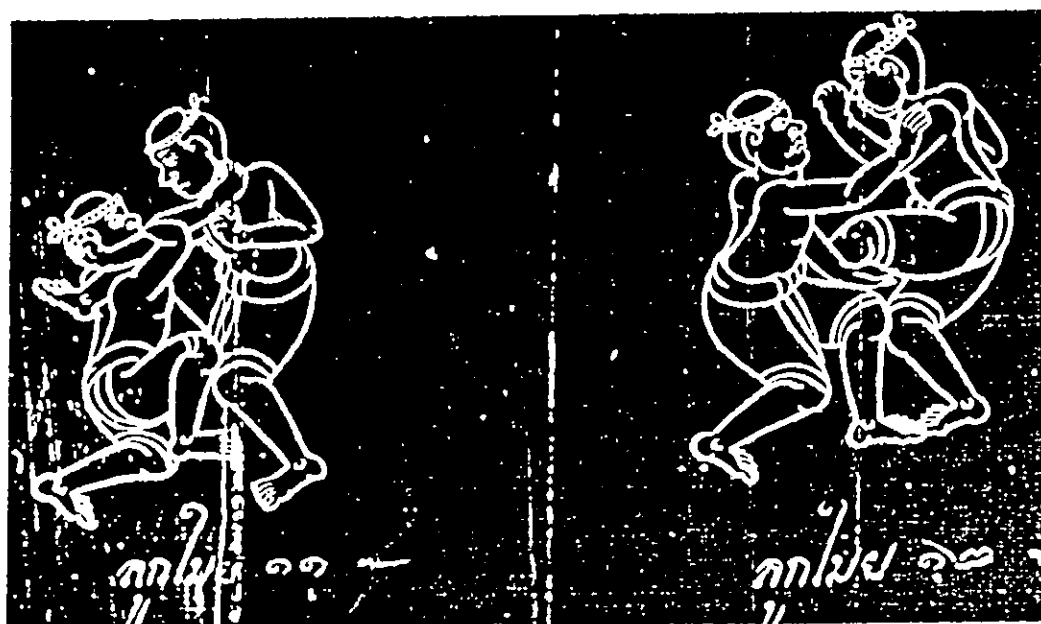
(5)

(6)

(7)

(8)

(୨)

(୩)

(11)

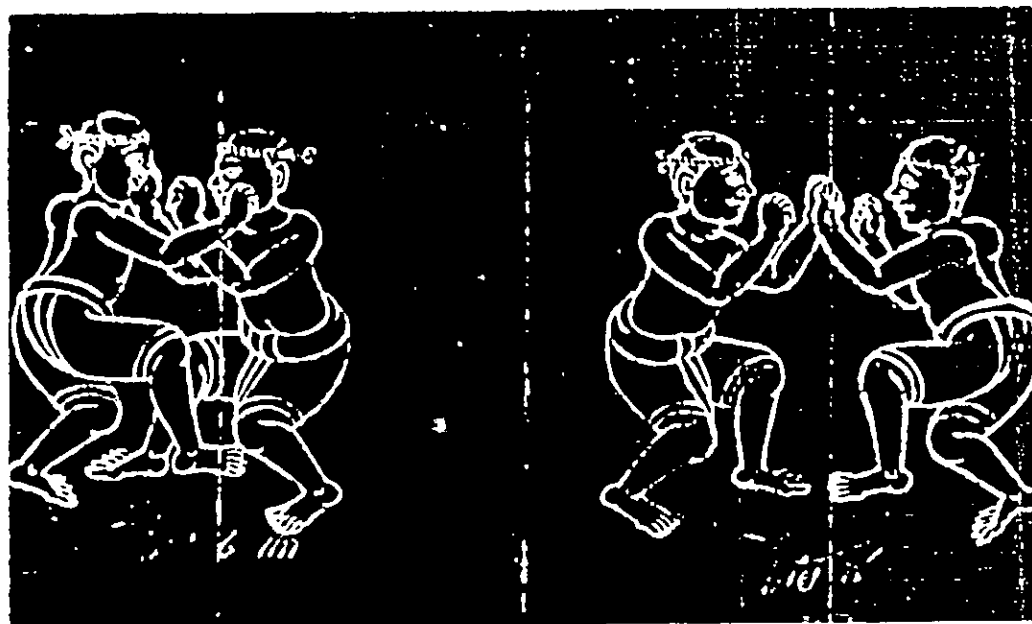
(12)

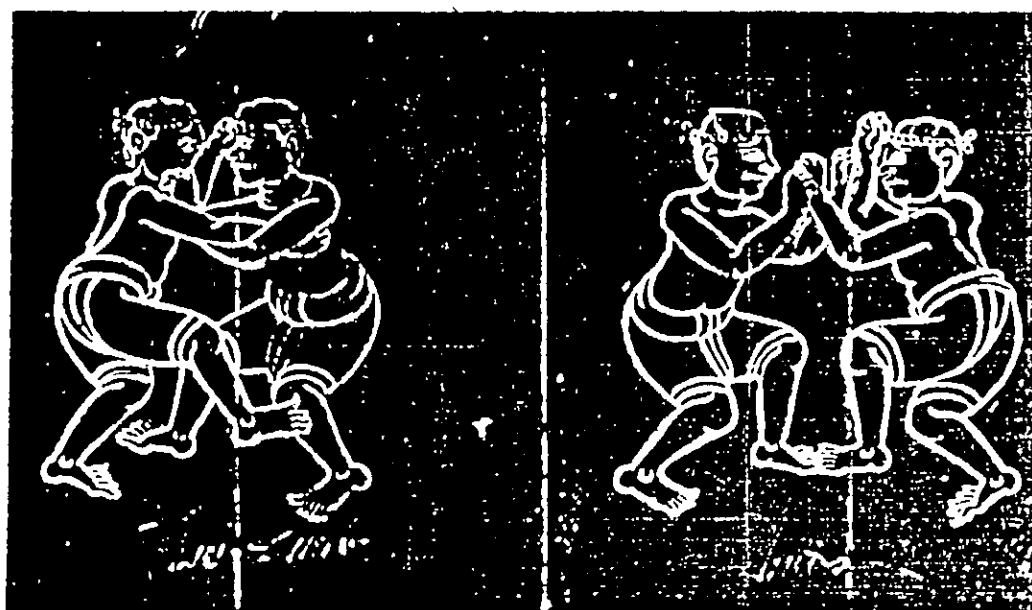
(13)

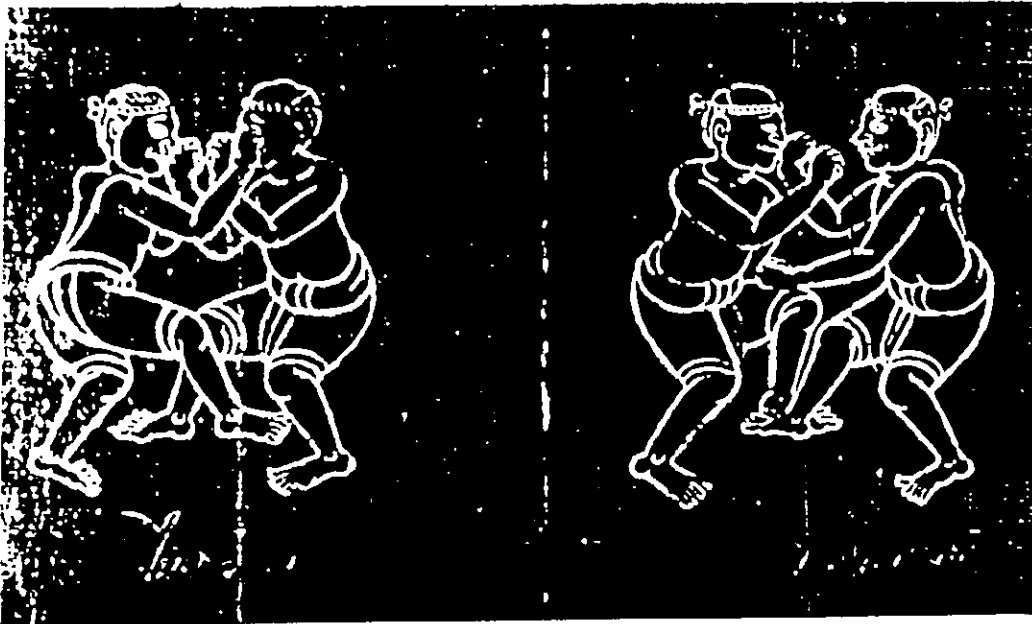
(14)

(15)

(16)

(17)

(18)

(19)

(20)

(21)

(22)

(23)

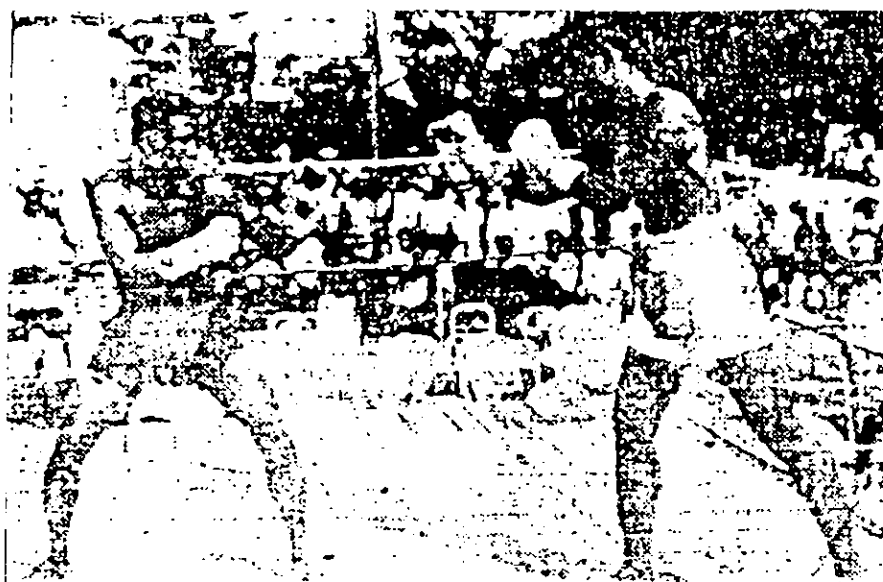
(24)

ภาพประกอบ 6 การคาดเชือกของนักมวยไทย สมัยโบราณ

ภาพประกอบ 7 การคุมมวย แบบสากลเรือก

การขุดพบแบบคาคเขือกในสมัยรัชกาลที่ 6 ช่วงปี พ.ศ. 2464

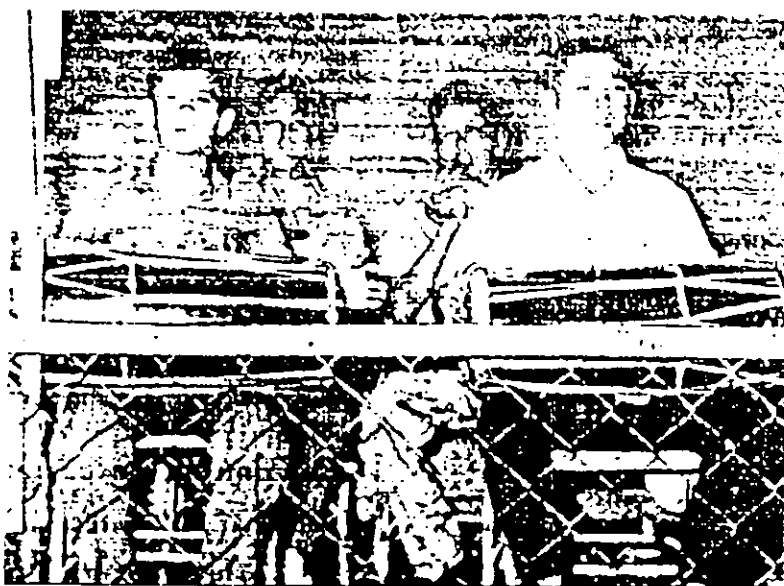

การขุดพบแบบคาคเขือกที่สนามหลักเมือง

ภาพประกอบ 8 การขุดพบแบบคาคเขือก

ภาพประกอบ 9 ฝรั่งเข้ามาพนันชกมวย สมัยรัชกาลที่ 1 กรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบ 10 เครื่องดนตรีมวบไทย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อนายมงคล ชื่อสกุล คำเมือง

สถานที่เกิด อำเภอ โพนทอง จังหวัดอำนาจทอง

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 343 หมู่ 5 ตำบลอ่าวก้าว อำเภอ โพนทอง
จังหวัดอำนาจทอง

ประวัติการศึกษา

ท.ศ. 2512 ป.กศ.สูง ทดศึกษา จากวิทยาลัยทศศึกษา ปทุมวัน กรุงเทพฯ

ท.ศ. 2519 กศ.บ. ทดศึกษา จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ท.ศ. 2532 กศ.ม. ทดศึกษา จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจุบัน

รับราชการตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอ อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ